

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

VE

AVRUPA KOMİSYONU

ARASINDA

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA II) ÇERÇEVESİNDE BİRLİK
TARAFINDAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE YAPILACAK MALİ
YARDIMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

HAKKINDA

ÇERÇEVE ANLAŞMA

TARİH ()

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I	GENEL HÜKÜMLER
Madde 1	Yorumlama.....
Madde 2	Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar
Madde 3	Tanımlar
Madde 4	Amaç ve Kapsam
Madde 5	Mali yardım ile ilgili genel ilkeler.....
Madde 6	Mülkiyet İlke:
Madde 7	Uygulama Yöntemleri
Madde 8	Finansman Anlaşmaları.....
Madde 9	Sektörel Anlaşmalar
BÖLÜM II	IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME
İLİŞKİN KURALLAR.....	
BAŞLIK I	YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ
Madde 10	IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması.....
Madde 11	Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları
BAŞLIK II	IPA II YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN
VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER	
Madde 12	IPA II yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlar.....
Madde 13	Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi
Madde 14	Yönetim yapısı ile program otoritelerinin 12. maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerine ve Ek B'ye uymaması halinde alınacak tedbirler.....
Madde 15	Verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin Finansman Anlaşması'nın kısmen askıya alınması veya feshedilmesi
BÖLÜM III	PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR
Madde 16	Yardımanın programlanması.....
Madde 17	Programların kabulü ve değişiklikler yapılması.....
BÖLÜM IV	UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR.....
BAŞLIK I	UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR VE İLKELER
Madde 18	İhalelere ve hibelerin verilmesine ilişkin kurallar.....
Madde 19	Kamu alımları, hibe ve diğer ihale usulleri için milliyet ve menşe kuralları
Madde 20	Birlik programlarına ve ajanslarına katılım
Madde 21	IPA II yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri ...
Madde 22	Eşleştirmeyle ilgili uygulama kriterleri
BAŞLIK II	ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK.....
Madde 23	Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık
Madde 24	Görünürlük ve iletişim
BAŞLIK III	VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK
Madde 25	Verilerin korunması.....
Madde 26	Gizlilik.....
BAŞLIK IV	HİZMET SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME
Madde 27	Programların uygulanması ve sözleşmelerin gerçekleştirilmesi için hizmet sağlanması.....
Madde 28	Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar
BÖLÜM V	IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR.....
BAŞLIK I	GENEL HÜKÜMLER
Madde 29	Harcamanın uygunluğu.....
Madde 30	Yardım oranları ve Birlik katkısının oranı.....

BAŞLIK II	IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR.....
Madde 31	Dolaylı yönetim altında harcamaların uygunluğu
Madde 32	Denetim İzi
Madde 33	Birlik katkısının ödenmesi
Madde 34	Avans ödemesi (Ön finansman)
Madde 35	Ara ödemeler
Madde 36	Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü
Madde 37	Nihai bakiyenin ödenmesi
Madde 38	Bölünmüş taahhütleri olan çok yıllık programlar varlığında, kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması
Madde39	Ödemelerin durdurulması
Madde 40	Ödemelerin askıya alınması
Madde 41	Fonların geri alınması
Madde 42	IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler
Madde 43	Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler
Madde 44	Mali düzeltmelere ilişkin usul ve hesapların kabulü
Madde 45	Birlik katkısının tekrar kullanımı
Madde 46	Geri Ödeme
BAŞLIK III	BİR PROGRAMIN KAPATILMASI
Madde 47	Bir programın IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması
Madde 48	Programın IPA II yararlanıcısı haricindeki birimlerin doğrudan veya dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması
Madde 49	Belgelerin Saklanması
BAŞLIK IV	MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ VE KORUNMASI
Madde 50	Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim
Madde 51	Birliğin mali çıkarlarının korunması
BÖLÜM VI	İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA
BAŞLIK I	İZLEME
Madde 52	IPA izleme komitesi
Madde 53	Sektörel izleme komitesi
Madde 54	Diğer izleme faaliyetleri
BAŞLIK II	DEĞERLENDİRME
Madde 55	IPA II Yardımının değerlendirilmesine ilişkin genel ilkeler
Madde 56	Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler
Madde 57	Dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler
BAŞLIK III	RAPORLAMA
Madde 58	Komisyonla yapılacak raporlamalara ilişkin genel şartlar
Madde 59	Mali Tüzüğün 60. maddesinin 5. paragrafı uyarınca IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında Komisyonla yapılacak raporlamalara ilişkin şartlar ..
Article 60	IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında program otoriteleri tarafından hazırlanacak raporlar
Madde 61	Dil
BÖLÜM VII	BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 62	IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında uygulanan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık eylem programlarına ilişkin uygulama ilkeleri
BÖLÜM VIII	SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER...
BAŞLIK I	GENEL HÜKÜMLER
Madde 63	Sınır ötesi işbirliği şekilleri
Madde 64	Sınır ötesi işbirliği için ek tanımlar
Madde 65	Yardım yoğunluğu ve IPA II yardımının oranı
BAŞLIK II	PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR
Madde 66	Tematik öncelikler ve IPA II sınır ötesi işbirliğinin konsantrasyonu
Madde 67	Coğrafi kapsam
Madde 68	Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi
Madde 69	Dolaylı yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimi için katılımcı ülkeler arasında yapılan ikili düzenlemeler
BAŞLIK III	OPERASYONLAR
Madde 70	Operasyonların seçimi
Madde 71	Yararlanıcılar
Madde 72	Teknik yardım
BAŞLIK IV	UYGULAMA
Madde 73	Uygulama Yöntemleri
BAŞLIK V	PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI
Madde 74	Sınır ötesi işbirliği programının (CBC) yönetimi için yapılar ve otoriteler
Madde 75	Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
Madde 76	Program otoriteleri
Madde 77	Denetim otoritesi
Madde 78	Ortak İzleme Komitesi (JMC)
Madde 79	Ortak Teknik Sekretarya (JTS)
BAŞLIK VI	RAPORLAMA
Madde 80	Yıllık ve nihai uygulama raporları
BÖLÜM IX	NİHAİ HÜKÜMLER
Madde 81	İletişim
Madde 82	İstisnalar
Madde 83	Uyuşmazlıkların çözümü, tahkim
Madde 84	Üçüncü taraflarla uyuşmazlık
Madde 85	Bildirimler
Madde 86	Ekler
Madde 87	Yürürlüğe Giriş
Madde 88	Çerçeve Anlaşma'nın IPA için Uygulanabilirliği
Madde 89	Değişiklik
Madde 90	Sona erme

Ekler:

EK A:	Bu Anlaşma'nın 10. maddesi uyarınca otoriteler, yetkililer ve kurumların görev ve sorumlulukları
EK B:	İç kontrol çerçevesi
EK C:	Model Yönetim Bildirisi
EK D:	Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu
EK E:	Model Yıllık Denetim Görüşü
EK F:	Nihai harcama beyannamesi ilişkin Model Denetim Görüşü
EK G:	Model Denetim Stratejisi
EK H:	Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA II) ilişkin dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin bildirilmesi,
EK I:	Yardıma yönelik tematik öncelikler
EK J:	Bölgesel işbirliğine yönelik yardım için tematik öncelikler

Birlikte ve müstereken "Taraflar" olarak anılacak olan

bir tarafta,

Avrupa Birliği hesabına ve adına hareket eden, bundan böyle "**Komisyon**" olarak anılacak olan Avrupa Komisyonu,

ve

diğer tarafta,

Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden, bundan böyle "**IPA II yararlanıcısı**" olarak anılacak olan

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Aşağıdaki gerekçelerle:

- (1) 11 Mart 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey, katılım öncesi yardım aracını tesis eden (AB) 231/2014 sayılı Tüzüğü kabul etmiştir¹ (bundan böyle "IPA II Tüzüğü" olarak anılacaktır). Bu araç, IPA II Tüzüğü'nün eki olan EK 1'de listesi verilen yararlanıcılara (bundan böyle "IPA II yararlanıcıları" olarak anılacaktır), Avrupa Birliği'nin üyesi olma yolunda, Birliğin değerlerine, kurallarına, standartlarına, politikalarına ve uygulamalarına giderek artan şekilde uyum sağlayabilmeleri amacıyla, siyasi, kurumsal, hukuki, idari, sosyal ve ekonomik reformları benimseme ve gerçekleştirme çabalarında mali yardım sağlanması konusunda yasal dayanak teşkil etmektedir.
- (2) 11 Mart 2014 tarihinde Avrupa Parlamentosu ve Konsey, dış eylemin finansmanında Birlik araçlarının uygulanmasına ilişkin ortak kurallar ve usuller belirleyen (AB) 236/2014 sayılı Tüzüğü kabul etmiştir² (bundan böyle "Ortak Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır).
- (3) 2 Mayıs 2014 tarihinde Komisyon, uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini belirleyen Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II)³ tesis eden (AB) 231/201 sayılı

¹ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s. 11).

² Dış eylemin finansmanında Birlik araçlarının uygulanmasına ilişkin ortak kurallar ve usuller belirleyen 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 236/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.95).

³ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü (ABRG L 132, 3 Mayıs 2014,s. 32)

Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nü kabul etmiştir (bundan böyle "IPA II Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır).

- (4) IPA II yararlanıcısı, IPA II Tüzüğü'nde öngörüldüğü üzere IPA II kapsamında ehildir.
- (5) IPA II Tüzüğü'nün 8. maddesi, Komisyon ve IPA II yararlanıcılarının mali yardım uygulanması hakkında Çerçeve Anlaşmalar imzalamasını öngörmektedir,
- (6) Bu nedenlerle, Birliğin IPA II mali yardımlarının uygulama kurallarının belirlenmesi gerekmektedir.

İŞBU ANLAŞMA'YI KABUL ETMİŞLERDİR:

BÖLÜM I GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Yorumlama

- (1) İşbu Çerçeve Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşmada kullanılan terimler IPA II Tüzüğü, Ortak Uygulama Tüzüğü ve IPA II Uygulama Tüzüğü'nde kendilerine atfedilen anlamları taşırlar.
- (2) Çerçeve Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşma'ya yapılan atıflar, muhtelif zamanlarda onu değiştiren, ona eklenen ya da onun yerine geçen anlaşmalara da yapılmış sayılır.
- (3) Avrupa Parlamentosu ve Konsey veya Komisyon Tüzüklerine yapılan atıflar, muhtelif zamanlarda bunları değiştiren, bunlara eklenen ya da bunların yerine geçen tüzüklere de yapılmış sayılır.
- (4) Bu Anlaşma'daki başlıklar hukuki sonuç doğurmaz ve Anlaşma'nın yorumunu etkilemez.

Madde 2 Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar

Bu Anlaşma'nın bir hükmünün geçersiz olması veya geçersiz hale gelmesi veya bu Anlaşma'nın kasti olmayan boşluklar içermesi halinde, bu durum Anlaşma'nın diğer hükümlerinin geçerliğini etkilemeyecektir. Taraflar geçersiz bir hükmü, geçersiz hükmün amaç ve niyetine mümkün olduğunca yakın geçerli bir hüküm veya mutabakat ile değiştireceklerdir. Taraflar kasti olmayan bütün boşlukları, IPA II Tüzüğü ve IPA II Uygulama Tüzüğü uyarınca, bu Anlaşma'nın amaç ve niyetine en uygun hüküm veya mutabakatla gidereceklerdir.

Madde 3 Tanımlar

Bu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- (a) "Program", Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2 ve 3. maddelerinde öngörülen eylem programı, bireysel, özel tedbir veya destek tedbirleri anlamına gelir.
- (b) "Sektörel Anlaşma", Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasında belirli bir IPA II politika alanı veya programına ilişkin olarak Çerçeve Anlaşma'da veya Finansman Anlaşmalarında yer almamış olup gözetilmesi gereken kural ve usulleri belirlemek için yapılan düzenleme anlamına gelir.

- (c) "Finansman Anlaşması", IPA II Uygulama Tüzüğü'nün kapsamında olan bir eylem aracılığıyla Birliğin mali yardımının uygulanması için Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında akdedilen yıllık veya çok yıllık anlaşma anlamına gelir.
- (d) "Katılımcı ülkeler", IPA II yararlanıcıları veya IPA II yararlanıcıları ile birlikte üye devlet(ler) ya da katılımcı ülkeler tarafından ortak hazırlanan sınır ötesi işbirliği için çok yıllık bir programa katılmış olup, Avrupa Komşuluk Aracı⁴ kapsamında olan ülkeler anlamına gelir.
- (e) "Alıcı", hibe yararlanıcısı (eşleştirme yüklenicisi de dâhil), hizmet alımı, mal alımı veya yapım işi sözleşmesi kapsamındaki yüklenici, sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki yararlanıcı, dolaylı yönetim kapsamında bir yetkilendirme anlaşmasının akit tarafı veya IPA II yardımı alan herhangi bir gerçek veya tüzel kişi anlamına gelir.
- (f) "Hibe yararlanıcısı" kendisiyle bir hibe anlaşması imzalanan veya kendisine bir hibe kararı bildirilen gerçek veya tüzel kişi anlamına gelir.
- (g) "Yetkilendirme anlaşması" (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü⁵ (bundan böyle burada Mali Tüzük" olarak anılacaktır), Madde 58(1)(c)(ii) ve (viii) uyarınca bütçe uygulama görevlerinin verildiği tüzel ve gerçek kişiler ile akdedilen bir anlaşma anlamına gelir.
- (h) "Mali yıl", söz konusu yıl için 1 Ocak'tan 31 Aralık'a kadar olan süre anlamına gelir.

Madde 4 Amaç ve Kapsam

- (1) AB üyeliği amacıyla Taraflar arasında işbirliğini teşvik etmek ve AB *müktesebatı* dâhil, Avrupa Birliğinin standartlarına ve politikalarına tedrici uyumunda IPA II yararlanıcısına destek olmak için Taraflar, IPA II Tüzüğü'nün 1 ve 2. maddelerinde belirttiği şekilde hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla IPA II yararlanıcıları bakımından uygulanabilir olduğu üzere aşağıda belirtilen politika alanlarındaki eylemleri uygulamak hususunda mutabık kalmışlardır:
 - (a) Birlik üyeliğine hazırlık ve ilgili kurum ve kapasite geliştirilmesine yönelik reformlar,
 - (b) sosyoekonomik ve bölgesel kalkınma,
 - (c) istihdam, sosyal politikalar, eğitim, cinsiyet eşitliğinin desteklenmesi ve insan kaynaklarının geliştirilmesi,
 - (d) tarım ve kırsal kalkınma,
 - (e) bölgesel ve ulusal işbirliği.
- (2) Eylemler, bu Anlaşma'da belirtilen ve varsa Sektörel Anlaşmalarda ve/veya Finansman Anlaşmalarında ayrıntıların belirtildiği şekilde yasal, idari ve teknik çerçeve içerisinde finanse edilir ve uygulanır.

⁴ Avrupa Birliği Komşuluk Aracını tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.27).

⁵ (AT, Euratom) 1605/202 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran ve Birlik genel bütçesine uygulanabilir mali kuralları hakkında 25 Ekim 2012 tarihli ve (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 298, 26 Ekim 2012, s.1)

- (3) Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonunun IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 2. paragrafı uyarınca, IPA II Yararlanıcıları ve üye devletler arasında sınır ötesi işbirliği kapsamında oluşturulmuş olan programlar veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu yardım IPA II Uygulama Tüzüğü uyarınca uygulanır.
- (4) IPA II yardımının, IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 3. paragrafı uyarınca (AB)1299/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü⁶ kapsamında oluşturulan uluslar üstü ve bölgeler arası işbirliği program veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu yardım bu Tüzük uyarınca uygulanır.
- (5) IPA II yardımının, IPA II Tüzüğü'nün 9. maddesinin 3. paragrafı uyarınca (AB)1232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü⁷ kapsamında oluşturulan sınır ötesi işbirliği program veya tedbirlere katkıda bulunması halinde, bu katılım, bu Tüzük uyarınca uygulanır.
- (6) Uygun olduğu hallerde, IPA II yardımı, makro-bölgesel stratejinin bir parçası olarak takdim edilen program veya tedbirlere katkı sağlayabilir.
- (7) IPA II yararlanıcısının idaresi ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar.

Madde 5 Mali yardım ile ilgili genel ilkeler

- (1) IPA II kapsamındaki Birlik mali yardımlarına ilişkin olarak aşağıdaki ilkeler geçerlidir:
 - (a) Uyum, tamamlayıcılık, eşgüdüm ve ortaklık ve odaklanma ilkelerine riayet eder.
 - (b) Birlik politikalarıyla tutarlı olur ve *AB Muktesebatına* tedrici uyumu destekler.
 - (c) Mali Tüzükte ve (AB) 1268/2012 sayılı Yetki Devrine dayanan Komisyon Tüzüğü'nde (bundan böyle "Mali Tüzük Uygulama Kuralları" olarak anılacaktır) belirtilen bütçe usullerine uyar.⁸
 - (d) Genişleme sürecinde tespit edilen ihtiyaçlar ve IPA II yararlanıcısının kullanma kapasitesi ile uyumlu olur. Ayrıca bir önceki yardım esnasında kazanılan deneyimleri de göz önünde bulundurur.
 - (e) IPA II yararlanıcısı tarafından yardımın programlanmasının ve uygulanmasının sahiplenilmesi önemle teşvik edilir ve IPA II yardımının yeterli düzeyde görünürlüğü sağlanır.
 - (f) Eylemler, belirli bir süre içerisinde gerçekleştirilecek açık ve doğrulanabilir hedefleri içerecek şekilde planlanır; elde edilen sonuçlar, belirli, ölçülebilir, mutabık kalınan, gerçekçi ve zamana bağlı (SMART) göstergelerle değerlendirilmelidir.

⁶ Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonunun Avrupa bölgesel işbirliği hedefine yapacağı destek için özel şartlar hakkında 17 Aralık 2013 tarihli ve (AB) 1299/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 347, 20 Aralık 2013, s. 259).

⁷ Avrupa Birliği Komşuluk Aracını tesis eden (AB) 232/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s.27)

⁸ Birliğin genel bütçesi için geçerli mali kurallar hakkında (AB/Euratom) 966/2012 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulama kurallarına ilişkin 29 Ekim 2012 tarihli ve (AB) 1268//2012 sayılı Yetki Devrine dayanan Komisyon Tüzüğü (ABRG. L 362, 31 Aralık 2012, s 1).

- (g) Yardımın uygulaması sırasında, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel tercih temelinde her türlü ayrımcılığın yapılması engellenir.
- (h) Katılım öncesi yardımın hedefleri, iklim değişikliğinin azaltılması ve adaptasyon dâhil olmak üzere, sürdürülebilir kalkınma ilkesi ile uyumlu olur.
- (2) IPA II yararlanıcısına yapılacak yardım, AB Zirvesi ve Konsey tarafından tanımlanan genişleme politikası çerçevesine uygun olarak sağlanır ve Komisyonun yıllık genişleme paketinde yer alan Genişleme Stratejisi Tebliği ile İlerleme Raporlarının yanı sıra Avrupa Parlamentosunun ilgili kararlarını da dikkate alır.
- IPA II Tüzüğü'nün 2. maddesinin 1. paragrafında belirtilen spesifik hedeflere uygun olarak, IPA II yararlanıcılarının ihtiyaçlarına ve kapasitelerine uygun yardım sağlanmasına ilişkin tematik öncelikler Ek I'de yer almaktadır. Bu tematik önceliklerin her biri, birden fazla hedefin gerçekleştirilmesinde katkıda bulunabilir.
- IPA II Tüzüğü'nün 2. maddesinin 1. paragrafının (d) alt paragrafında belirtilen spesifik hedeflere uygun olarak, mali yardım, iyi komşuluk ilişkilerinin geliştirilmesi, Birliğin entegrasyonunun desteklenmesi ve sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanması amacıyla, hem IPA II yararlanıcıları arasında hem de IPA II yararlanıcıları ile üye devletler ya da Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında olan ülkeler arasındaki sınır ötesi işbirliğini destekler. Bölgesel işbirliği için mali yardıma dair tematik öncelikler bu Anlaşma'nın Ek J'sinde yer alır.
- (3) IPA II yardımı, Komisyon tarafından IPA II yararlanıcıları ile ortaklık içinde 2014 yılından 2020 yılına kadar olan dönem için, Birliğin çok yıllık mali çerçevesinin süresi zarfında belirlenen ülke veya çok ülkeli endikatif strateji belgeleri (bundan böyle "strateji belgeleri" olarak anılacaktır) esas alınarak verilir.
- (4) IPA II yardımının sağlanması, bu Çerçeve Anlaşma, Sektörel Anlaşmalar ile Finansman Anlaşmalarından kaynaklanan IPA II yararlanıcısının yükümlülüklerinin yerine getirilmesine bağlıdır.

Madde 6 Mülkiyet İlkesi

- (1) IPA II yardımının, programlamanın ve uygulamasının mülkiyeti öncelikle IPA II yararlanıcısına aittir.
- (2) IPA II yararlanıcısı; stratejik planlama, programlamanın eşgüdümü, uygulamanın izlenmesi, IPA II yardımının değerlendirilmesi ve raporlanması sürecinde Komisyonun ana muhatabı olacak Ulusal IPA Koordinatörünü (NIPAC) atar.

Ulusal IPA Koordinatörü:

- (a) IPA II yararlanıcısının idaresi bünyesinde ve diğer donörlerle eşgüdümü ve IPA II yardımının kullanımı ile genel katılım süreci arasında yakın ilişkiyi tesis eder,
- (b) IPA II yararlanıcılarının, IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 27. maddesinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği programları olarak anılan, ilgili bölgesel işbirliği programlarına katılımının yanı sıra, uygun olduğu hallerde (AB) 1299/2013 sayılı Tüzük kapsamında oluşturulan ve uygulanan ulus ötesi veya bölgeler arası işbirliği programlarına ve (AB) 232/2014 sayılı Tüzük kapsamında tesis edilen ve uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarına katılımının koordinasyonunu sağlar. Ulusal IPA Koordinatörü, eşgüdümle ilgili bu

görevini uygun şekilde bir bölgesel işbirliği koordinatörüne veya program otoritelerine devredebilir.

- (c) IPA II yararlanıcısının idaresinin, ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atmasına gayret gösterir.
- (3) Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının hükümet ya da ulusal idaresinde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olur.
- (4) Katılım öncesi yardımın ve ulusal fonların yönetimi için sağlam bir temel oluşturmak amacıyla, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı, kamu maliyesi yönetimine ilişkin sürekli diyalog halinde olurlar. Bu bağlamda Komisyon, IPA II yararlanıcısının açık ve düzenli bir kamu maliyesi yönetim sisteminin ilkelerine uyum düzeyini değerlendirir. İdarenin bu şartlara sadece kısmen uyum gösterdiği durumlarda, IPA II yararlanıcısı ve Komisyon tespit edilen eksiklikleri gidermeye yönelik gerekli tedbirleri kararlaştırırlar.

Madde 7 Uygulama Yöntemleri

Türkiye Cumhuriyeti'ndeki IPA II yardımı, Mali Tüzük'te öngörüldüğü şekilde Komisyon tarafından aşağıdaki şekillerde uygulanır:

- (a) Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (a) bendinde belirtildiği gibi, Birlik görevlileri ve/veya yürütme ajansları da dâhil Komisyon birimleri doğrudan yönetimi uygular.
- (b) Komisyonun, Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (c) alt paragrafının (i) bendinde tanımlandığı şekilde ve genel bütçe uygulamasının tüm nihai sorumluluğunu 58. maddenin 2. paragrafına uygun şekilde muhafaza ederek, belirli programların veya eylemlerin bütçe uygulama görevlerini IPA II yararlanıcısına bıraktığı şekilde dolaylı yönetim uygulanır.
- (c) Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (c) alt paragrafının (ii), (iii) ve (v) ila (vii) bentlerinde belirtildiği gibi, IPA II yararlanıcısı haricindeki birimler tarafından dolaylı yönetim uygulanır.
- (d) Paylaşılan yönetim: Avrupa Birliği üye devletlerinin katıldığı sınır ötesi işbirliği programları, Mali Tüzük'ün 58. maddesinin 1. paragrafının (b) bendinde belirtildiği şekilde, üye devletlerle paylaşılan yönetim şeklinde ve IPA II Uygulama Tüzüğü'ne uygun olarak uygulanır.

Madde 8 Finansman Anlaşmaları

- (1) İlgili finansman kararının gerektirdiği durumlarda, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 6. maddesi uyarınca bir Finansman Anlaşması imzalar.
- (2) Finansman Anlaşmaları, diğer hususların yanı sıra, IPA II mali yardımının, geçerli uygulama yöntemleri, yardım yoğunluğu, uygulama için son tarihleri ve harcamaların uygulanışı da dâhil olmak üzere, uygulama yöntemlerini belirler.
- (3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında uygulanan programlarda, Finansman Anlaşmaları, Mali Tüzük'ün Uygulama Kurallarının 40. maddesinde belirtilen hükümleri içerir ve varsa, Birlik Delegasyonu ya da Komisyon tarafından temel hibe ve ihale prosedürlerine ilişkin yapılacak olan *ön kontrolleri*, gözetim ve kontrolleri tanımlayan hükümleri koyar.

- (4) IPA II yararlanıcıları arasındaki veya IPA II yararlanıcıları ile Avrupa Komşuluk Aracı kapsamındaki ülkeler arasındaki sınır ötesi işbirliği programları için, Komisyon ve belirli bir programa katılan tüm ülkeler tarafından tek bir Finansman Anlaşması imzalanabilir.
- (5) Bir veya daha fazla üye devlet ile bir veya daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği programlarının uygulamasına ilişkin kurallar; IPA II yararlanıcısı, Komisyon ve gerektiğinde söz konusu sınır ötesi işbirliği programının yönetim otoritesine ev sahipliği yapan üye devlet arasında imzalanacak sınır ötesi işbirliği programının Finansman Anlaşması'nda belirlenir.
- (6) (AB) 1299/2013 sayılı Tüzüğü'nün 26. maddesi uyarınca, üye devletler ve bir ya da birden fazla IPA II yararlanıcısı tarafından bu Tüzük uyarınca uygulanan ulus ötesi ve bölgeler arası işbirliği programlarına ayrılan IPA II kaynaklarının kullanılması yoluyla üçüncü ülkelerin katılımının programlaması, izlenmesi, değerlendirmesi ve kontrolünü düzenleyen program uygulama koşulları, uygun işbirliği programlarıyla ve gerektiği hallerde Komisyon, söz konusu üçüncü ülkelerin hükümetleri ve yönetim otoritesine ev sahipliği yapan üye devlet arasında imzalanacak olan Finansman Anlaşması ile tesis edilir ve bu koşulların Birliğin uyum politikası ile tutarlı olması sağlanır.
- (7) Bu Çerçeve Anlaşma, IPA II mali yardımları için taraflar arasında imzalanan ve 4. maddenin 3 ve 5. paragrafı kapsamında atıfta bulunulan programlara ilişkin Finansman Anlaşmaları da dâhil olmak üzere bütün Sektörel Anlaşmalar ve Finansman Anlaşmalarında geçerlidir. Bir politika alanına ya da programa ilişkin mevcut Sektörel Anlaşmalar, söz konusu politika alanına ya da programa ilişkin bütün Finansman Anlaşmaları için geçerlidir. Finansman Anlaşması'nın bulunmadığı durumda, bu Anlaşmadaki kurallar uygulanır.

Madde 9 Sektörel Anlaşmalar

Bu Anlaşma'yı tamamlayıcı nitelikteki tarım ve kırsal kalkınma politika alanı kapsamında bulunan kırsal kalkınma programlarına ilişkin ayrıntılar, diğer hususların yanında, uygulanacak yardımın getirdiği tedbirleri belirleyecek olan ilgili Sektörel Anlaşmalarda belirtilecektir.

BÖLÜM II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ

Madde 10 IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması

- (1) Dolaylı yönetim durumunda, IPA II yararlanıcısı tarafından aşağıda belirtilen yapılar ve otoriteler oluşturulur:
 - (a) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC);
 - (b) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO);
 - (c) Program otoriteleri.

Tarım ve kırsal kalkınma politika alanında kırsal kalkınma programları için program otoriteleri; yakın işbirliği içerisinde faaliyet gösteren farklı otoritelerden aşağıdaki şekilde oluşur:

- (i) ulusal düzeyde faaliyet gösteren bir kamu kurumu olan, tedbirlerin seçimi ve tanıtımı, özel sorumluluklara sahip üst düzey bir yetkili tarafından yönetilen ilgili programın eş güdümü, değerlendirilmesi, izlenmesi ve raporlanması dâhil, programları hazırlamaktan ve uygulamaktan sorumlu olacak Yönetim Otoritesi ve
 - (ii) üye devletlerdeki projelerin tanıtımı, seçimi yanı sıra taahhütlerin ve ödemelerin onaylanması, kontrolü ve muhasebesinden sorumlu olan bir ödeme kurumu ile benzer nitelikte işlevlere sahip olan IPA Kırsal Kalkınma Ajansı (IPARD).
- (2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi; bir Ulusal Fon ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi için bir destek ofisinden oluşan bir yönetim yapısı oluşturur.
 - (3) IPA II yararlanıcısı bir denetim otoritesi sağlar.
 - (4) IPA II yararlanıcısı 1 ila 3. paragraflarda belirtilen yapılar ve yetkililer arasında ve bünyesinde yeterli şekilde görev ayırımına gidilmesini temin eder. Bir işlemle ilgili farklı görevler farklı personele verildiği zaman görevler ayrılmış olur ve böylece her bir görevin layıkıyla yerine getirilmesinin sağlanmasına yardımcı olur.

Madde 11 Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları

- (1) 10. maddede belirtilen yapılara ve otoritelere bu Anlaşma'nın Ek A'sında öngörülen işlevler ve sorumluluklar verilir ve söz konusu yapılar ve otoriteler bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirtilen iç kontrol çerçevesine uygun hareket eder.

IPA II yararlanıcısı, 10. maddede belirtilen yapılar ve otoritelere ilişkin önemli değişiklikler olması halinde Komisyonu derhal bilgilendirir.
- (2) Görev ve sorumlulukların politika alanına veya programa göre belirlenmesi; bu Anlaşma'nın Ek A'sında belirtildiği gibi, işlevlerin ve sorumlulukların belirlenmesi için seçilen temel yaklaşım doğrultusunda Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmaları vasıtasıyla yapılabilir.
- (3) IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi altında, programların yönetimi, uygulanması, kontrolü, gözetimi, izlenmesi, değerlendirilmesi, raporlanması veya denetimine ilişkin bir faaliyete yönelik bir sorumluluğunun belirli kişilere ve/veya birimlere verilmiş olması halinde, IPA II yararlanıcısı bu kişilerin ve/veya birimlerin bu sorumlulukla ilişkili görevleri yerine getirmesine olanak sağlar. Buna özellikle, bu kişiler ve/veya birimler ile bu faaliyete katılan organlar arasında hiyerarşik bağlantı olmadığı hallerde karşılaşılan durumlar dâhildir. IPA II yararlanıcısı söz konusu kişilere ve/veya birimlere özellikle:
 - (a) ilgili organlarla aralarında resmi çalışma düzenlemeleri;
 - (b) bilgi edinme yetkisi ve gerekirse belgelere ve personele yerinde erişim hakkı dâhil, ilgili organlarla aralarında bilgi alışverişi için uygun bir sistemi;
 - (c) uyulacak standartları ve izlenilecek usulleri tespit etme yetkisi verir.

BAŞLIK II IPA II YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 12 IPA II yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlar

- (1) Komisyon, bütçe uygulama görevlerini bir Finansman Anlaşması akdetmek suretiyle IPA II yararlanıcısına verir.
- (2) IPA II yararlanıcısı, IPA II fonlarını yönetirken güvenilir mali yönetim⁹, şeffaflık ve ayrımcılık yapmama ilkelerini gözetir ve IPA II yardımının görünürlüğünü temin eder. IPA II yararlanıcısı, IPA II fonlarını yönetirken:
 - (a) kendisine verilen görevlerin niteliğine ve içerdiği tutarlara,
 - (b) içerdiği mali risklere,
 - (c) kendisine verilen görevlerin uygulamasını denetlemek ve desteklemek için Komisyon tarafından alınan tedbirlerle birlikte sistem, kural ve usullerin sağladığı teminatın düzeyine gereken önemi göstererek Mali Tüzük kapsamında şart koşulana eşdeğer şekilde Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarının korunmasını garanti eder:
- (3) IPA II yararlanıcısı, Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarını korumak amacıyla:
 - (a) etkili ve etkin bir iç kontrol sistemini tesis edip, işleyişinin devamlılığını sağlar,
 - (b) kabul edilmiş harcamaların ve yapılmış ödemelerin açıkça ayrı tutulduğu, zamanında ve düzenli bir şekilde görülebileceği, doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgi sağlayan bir muhasebe sistemi kullanır,
 - (c) 10. maddenin 1. ve 2. paragraflarında atıfta bulunulan yapıların ve otoritelerin, bu yapılardan ve otoritelerden işlevsel açıdan bağımsız olan bir denetim otoritesi tarafından uluslararası alanda kabul görmüş standartlara uygun olarak bağımsız dış denetime tabi tutulmasını sağlar,
 - (d) hibeler, ihale ve mali araçlar yoluyla IPA II yardımından finansman sağlanması için uygun kuralları ve usulleri uygular.
- (4) IPA II yararlanıcısı ayrıca:
 - (a) 23. madde uyarınca, IPA II yardımı alanlar hakkındaki bilgilerin sonradan yayımlanmasını sağlar,

⁹ Güvenilir mali yönetim, ekonomi, etkinlik ve yeterlilik ilkelerinden oluşmaktadır. Ekonomi ilkesi, kullanılan kaynakların zamanında, uygun miktarda, kalitede ve en iyi fiyatta kullanıma sunulmasını şart koşar. Verimlilik ilkesi, kullanılan kaynaklar ile elde edilen sonuçlar arasında en iyi biçimde ilişki kurulması ile ilgilidir. Etkinlik ilkesi, belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve amaçlanan sonuçların elde edilmesi ile ilgilidir.

- (b) 95/46/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi¹⁰ ile (AT) 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nde¹¹ öngörüldüğü şekilde kişisel verilerin makul düzeyde korunmasını sağlar.
- (5) IPA II yararlanıcısının sistemlerinde ya da kurallarında veya Birlik fonlarının yararlanıcısına verilen yönetim yetkisi prosedürlerinde önemli değişiklikler yapıldığında, IPA II faydalanıcısı Komisyonu gecikmeksizin bu durumdan haberdar eder. Komisyon, 3. paragrafta belirtilen gereklerin yerine getirilmesinin sürdürülmesi için, IPA II faydalanıcısı ile imzalanmış finansman anlaşmasını gözden geçirir.

Madde 13 Bütçe uygulama görevlerinin verilmesi

- (1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, IPA II yararlanıcısı adına belirli bir program veya tedbir kapsamında bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için Komisyona istekte bulunmaktan sorumludur.
- (2) 1. paragrafta atıfta bulunulan talebi sunmadan önce Ulusal Yetkilendirme Görevlisi yönetim yapısının ve ilgili program otoritesinin/otoritelerinin 12. maddesinin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerindeki ve bu Anlaşma'nın Ek B'sindeki şartların yerine getirmelerini sağlar. Bunu yaparken Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü veya önceki bir Finansman Anlaşması uyarınca kararlaştırılmış olan ulusal akreditasyonla ilgili olarak yürütülen ön değerlendirmenin sonuçlarına dayanabilir.¹²

Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin daha önceki bir ön değerlendirmeye istinat edemediği hallerde, talep 10. maddenin 1 ve 2. paragrafları kapsamındaki yapılardan ve otoritelerden bağımsız bir dış denetçi tarafından hazırlanan, yönetim yapısı ve program otoritesi/otoriteleri ile ilgili denetim görüşü ile desteklenir ve uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına göre yapılan incelemelere dayalı olur.

- (3) Bu Anlaşma'nın Ek A'sında kendilerine verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye hazır olduklarına dair, Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin, Ulusal IPA Koordinatörünün ve denetim otoritesinin en üst yetkilisinin verdiği teyit ile beraber talepte bulunulur.
- (4) Komisyon, IPA II yardımının bütçe uygulama görevlerini vermeden önce bu maddenin 1. paragrafında değinilen talebi ve 10. maddede değinilen oluşturulmuş yapıları ve otoriteleri inceler ve Mali Tüzük'ün 61. maddesinin 1. paragrafı uyarınca ön değerlendirme amaçlarına uygun olarak 12. maddenin 3. paragrafının (a) ile (d) bentlerinde ve bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirlenmiş olan şartların yerine getirildiğine dair kanıt toplar. Bu inceleme Komisyon tarafından yerinde doğrulamalar şeklinde gerçekleştirilebilir.

¹⁰ Kişisel verilerin işlenmesi bakımından bireylerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımı hakkında 24 Ekim 1995 tarihli ve 95/46/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi (ABRG. L 281, 23 Kasım 1995, s. 31).

¹¹ Birlik kurumları ve birimleri tarafından kişisel verilerin işlenmesi bakımından bireylerin korunması ve bu tür verilerin serbest dolaşımı hakkında 18 Aralık 2000 tarihli ve (AT) 45/2001 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 8, 12 Ocak 2001, s.1)

¹² Katılım öncesi yardım aracını (IPA) tesis eden 17 Temmuz 2006 tarihli ve (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü (ABRG. L 210, 31 Temmuz 2006, s. 82).

IPA II yardımının bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için Komisyon, IPA II yararlanıcısıyla yapılmış önceki bir Finansman Anlaşması ile ilgili yapılmış olan bir ön değerlendirmeye veya (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü kapsamında kararlaştırılmış olan yönetim yetkilerinin verilmesine ilişkin yapılan ön değerlendirmeye istinat edebilir. Bu değerlendirmeler bütün şartları kapsamıyorsa Komisyonun talebi üzerine, IPA II yararlanıcısı ek kanıt sağlar.

Madde 14 Yönetim yapısı ile program otoritelerinin 12. maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerine ve Ek B'ye uymaması halinde alınacak tedbirler

- (1) Komisyon bütçe uygulama görevlerini verdikten sonra, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi yönetim yapısı ve program otoritelerinin 12.maddenin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerinde ve bu Anlaşma'nın Ek B'sinde belirtilen uygun şartları sürekli olarak yerine getirmelerini izler. Bu şartların karşılanmaması halinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi gecikmesizin Ulusal IPA Koordinatörünü ve Komisyonu bilgilendirir ve yapılan ödemeler ve imzalanan sözleşmelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini alır.
- (2) Buna ek olarak, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi 1. paragrafta belirtilen yukarıda bahsedilen şartların tekrardan yerine getirilmesini sağlamak üzere gereken bütün adımları atar.

Madde 15 Verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin Finansman Anlaşması'nın kısmen askıya alınması veya feshedilmesi

- (1) Komisyon 12. maddenin 3. paragrafına ve 51. maddenin 1. paragrafına uyumu izler ve bu şartlar yerine getirilmediği takdirde istediği zaman Finansman Anlaşması'nın bazı kısımlarının askıya alınması veya son erdirilmesini de içeren düzeltme tedbirleri alabilir.
- (2) Komisyonun, verilen bütçe uygulama görevleri ile ilgili Finansman Anlaşması'nın kısımlarını askıya alması veya sona erdirmesi durumunda aşağıdaki hükümler uygulanır:
 - (a) Komisyon IPA II yararlanıcısına fon transferini durdurabilir;
 - (b) Askıya alma veya fesih bildiriminden sonra ilgili program otoriteleri tarafından yapılan yeni yasal taahhütler IPA II yardımı için uygun bulunmaz;
 - (c) Diğer mali düzeltmeler saklı kalmak kaydıyla Komisyon, bütçe uygulama görevlerinin verilmesine ilişkin şartlara geçmişte uygun hareket edilmemesinden etkilenen işlemlerde 43. maddede ön görüldüğü şekilde mali düzeltmeler yapabilir.
- (3) Sektörel Anlaşma ve Finansman Anlaşması, verilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin kısımlarının askıya alınması veya feshedilmesi ile ilgili ek hükümler öngörebilir.

BÖLÜM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 16 Yardımın programlanması

- (1) IPA II yardımı, Komisyon tarafından IPA II yararlanıcısıyla ortaklaşa, Avrupa Birliğinin Çok Yıllı Mali Çerçevesinin süresi için tesis edilen strateji belgelerine dayalı olarak verilir. Bu yardım Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2 ve 3.maddelerinde

değildir. şekilde programlar ve tedbirler aracılığıyla uygulanır. Kural olarak, uygulama yıllık veya çok yıllık, ülkeye özgü veya çok ülkeli programlar ve ayrıca strateji belgeleri uyarınca oluşturulan ve uygun olan şekilde IPA II yararlanıcısı ve/veya Komisyon tarafından hazırlanan ve Komisyon tarafından kabul edilen sınır ötesi işbirliği programları şeklini alır.

- (2) Yıllık veya çok yıllık, ülkeye özgü veya çok ülkeli programlar bu sözleşmede aksi ön görülen durumlar saklı kalmak kaydıyla eylem belgelerine dayalı olur. Eylem belgeleri, "PA II yararlanıcıları ile işbirliği halinde, Komisyon tarafından hazırlanan çok ülkeli programlar saklı kalmak kaydıyla IPA II yararlanıcısının tayin ettiği ilgili yetkililer tarafından ulusal düzeyde hazırlanır. Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının teklif ettiği eylemlerde veya programlarda belirtilen hedeflerin ülke strateji belgelerindeki hedeflerle tutarlı olmasını ve ilgili makro-bölgesel ve deniz havzası stratejilerini gerektirdiği şekilde dikkate almasını temin eder. Programlama belgelerinin IPA II yararlanıcısı tarafından hazırlandığı hallerde, Ulusal IPA Koordinatörü belgelerin hazırlanışının eş güdümünü sağlar ve bunları Komisyona gönderir.
- (3) IPA II Tüzüğü'nün 5. maddesinin 6. paragrafına uygun olarak, Komisyon yardımı hazırlanırken ilgili paydaşlar arasında eş güdümü teşvik eder. 6. maddedeki mülkiyet ilkesine uygun olarak, IPA II yararlanıcısı sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimler dâhil ilgili paydaşlara usulüne uygun şekilde danışılmasını veya danışıldığını ve uygun olduğu hallerde Komisyonla işbirliği içerisinde, programlama sürecinde anlamlı bir rol üstlenmelerini sağlayacak olan ilgili bilgilere zamanında ulaşmalarını temin eder.
- (4) IPA II yararlanıcısının Birlik programlarına ve Birlik ajanslarına katılımını desteklemek üzere yardım verilebilir. IPA II yararlanıcısının Birlik programlarına katılımında, IPA II yararlanıcılarının Birlik programlarına katılımına ilişkin genel ilkeleri tesis eden anlaşmalar uyarınca, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında yapılmış olan anlaşmadaki her bir program için belirtilen şart ve koşullara uyulur.
- (5) Tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamındaki IPA II yardımı, sonrasında Sektörel Anlaşma'da belirtilen önceden tanımlanmış tedbirler aracılığıyla ülke strateji belgelerinde ön görülen ilgili önceliklere dayalı olarak verilir. Uygulama, Mali Tüzük'ün 189. maddesinin 3. paragrafına uygun olarak, ulusal düzeyde hazırlanan ve IPA II uygulamasının süresinin tamamını kapsayan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık kırsal kalkınma programları şeklini alır. Program, 10(1)(c) maddesinin (i) bendinde belirtildiği şekilde uygun ilgili kişilerle yapılan işbirliği sonrasında Komisyona sunulmak üzere, Yönetim Otoritesi tarafından hazırlanır.

Kırsal kalkınma programları kapsamındaki yardım aşağıdaki hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur:

- (a) Birliğin kırsal kalkınma öncelikleri göz önüne alındığında, insan ve fiziki sermayenin geliştirilmesi sayesinde IPA II yararlanıcısının gıda güvenliğini ve zirai gıda sektörünün rekabet baskısı ile baş etme becerisini artırmak ve ayrıca kırsal alanların dengeli bölgesel gelişimini amaçlarken sektörü özellikle hijyen ve çevre ile ilgili Birlik standartları ile uyumlu hale getirmek.
- (b) Modern kamu idaresinin iyi yönetim standartlarına uygun olan ve ilgili ülke yapılarının Avrupa Birliği üye devletlerindeki benzer kuruluşların standartlarına denk standartlar uyguladığı yönetim ve kontrol sistemleri aracılığıyla yatırım desteğini kanallandırmak.

Madde 17 Programların kabulü ve değişiklikler yapılması

- (1) Kabulünden sonra, izleme ve değerlendirme sonuçları dâhil olmak üzere ilgili eylemlerin uygulamasına ilişkin yeni bilgi ve sonuçların yanı sıra mevcut yardımın miktarlarının ayarlanması ihtiyacını dikkate almak üzere, program, Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 2. maddesi uyarınca gerekirse değiştirilebilir. IPA II yararlanıcısı tarafından sunulan değişiklik teklifi usulüne uygun şekilde verilir ve en az şu bilgileri içerir: değiştirilen program metni, değişiklik teklifinin nedenleri, değişikliğin beklenen etkileri ve değişiklik teklifinin mali nitelikte olması durumunda değişiklik yapılan mali ve işlem/faaliyet/tedbir tabloları.
- (2) IPA II yararlanıcısı ilgili AB mevzuatındaki değişikliklerin yansıtılması gereken her durumda veya uygulamanın şartlarındaki değişikliklerin gerektirdiği hallerde programlarda değişiklik yapmayı önerir.
- (3) İlgili belgelerde ve Komisyon tarafından hazırlanan talimatlarda belirtilen, programların hazırlanması, kabul edilmesi ve değişiklikleri ile ilgili ayrıntılı hükümler uygulanır.

BÖLÜM IV UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURALLAR VE İLKELER

Madde 18 İhalelere ve hibelerin verilmesine ilişkin kurallar

- (1) Bütün IPA II politika alanları kapsamındaki yardımlar, Mali Tüzük'ün İkinci Kısımının IV. Başlığında bulunan dış eylem kurallarına ve Mali Tüzük'ün Uygulama Kurallarına uygun olarak yönetilir.
- (2) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında aksine hüküm bulunmadıkça tüm hizmet, mal alımı ve yapım işi sözleşmeleri ve hibe anlaşmaları, söz konusu usulün başladığı dönemde yürürlükte olan, dış eylemlerin uygulanması için Komisyon tarafından ortaya konulmuş ve yayımlanmış usullere ve standart belgelere göre yapılır ve yürütülür.
- (3) Hibe ve ödüllerin yanı sıra ihale usullerinin sonuçları, 1. paragrafta değinilen kurallara göre ve ayrıca 23. maddede belirtilen şekilde yayımlanır.
- (4) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda ilgili Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonraki bir ay içerisinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Finansman Anlaşması kapsamında uygulanacak program veya eylem için Komisyona bir satın alma planı/mali tahminleri sunar. Bu yükümlülük tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamında verilen IPA II yardımı için geçerli değildir.
- (5) Satın alma ile ilgili olarak, 2014/24/AB sayılı Direktifi iç hukuka aktaran IPA II yararlanıcısının ulusal kanununun, Komisyon tarafından Mali Tüzüğe göre uygulanan kurallara denk olduğu kabul edilir. Komisyon, Finansman Anlaşması'ndaki ilgili hükmün şartlarına tabi olmak suretiyle bu ulusal kanunun IPA II yardımının uygulaması için geçerli olmasını kabul edebilir.

Madde 19 Kamu alımları, hibe ve diğer ihale usulleri için milliyet ve menş e kuralları

- (1) IPA II kapsamında finansman sağ lanan eylemler için alım sözleşmeleri, hibelere ve diğer ihale usullerine katılmış aşağıdaki ülkelerin vatandaşları olan tüm gerçek kişilere ve bu ülkelerde kurulmuş olan tüzel kişilerin (bundan böyle "IPA fonunu kullanması uygun olan ülkeler" olarak anılacaktır) tamamına ve Uluslararası Kuruluşlara açık olur¹³ :
 - (a) Üye 'evletler, IPA II yararlanıcıları, Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması'na taraf olan ülkeler ve Avrupa Komşuluk Aracı kapsamına dâhil olan ortak ülkeler ve
 - (b) dış yardıma karş ılıklı erişimin Komisyon tarafından tesis edildiği ülkeler. Bir ülke IPA fonunu kullanmaya uygun görülürse, Birliğin birimlerine ve IPA II kapsamında IPA fonunu kullanacak olan ülkelerin birimlerine, eşit şartlarda, en az bir yıllık sınırlı bir süreyle karş ılıklı erişim sağ lanabilir. Komisyon karş ılıklı erişim ve süresi hakkında karar almadan önce IPA II yararlanıcısına danışacaktır.

Tüzel kişilere, kâr amacı gütmeyen sivil kuruluşlar ve bağımsız siyasi vakıflar, toplum tabanlı kuruluşlar ve kâr amacı gütmeyen özel sektör kuruluşları, kurumlar ve kuruluşlar ve ilgili ulusal kanunlara göre yasal haklara ve görevlere sahip oldukları sürece bunların yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeydeki ağırları gibi sivil toplum kuruluşları dâhil olabilir.

- (2) Eylemler için bir ortak veya başka bir bağışçı ile veya Komisyon tarafından kurulmuş bir vakıf fonu aracılığıyla ortak finansman sağ lanıyorsa, bu ortağın, diğer bağışçının veya üye devletin kuralları kapsamında uygun olan veya vakıf fonunun kuruluş sözleşmesinde tespit edilen ülkeler de IPA fonundan faydalanabilirler.

Mali Tüzük'ün 58(1)c maddesinin (ii) ila (viii) bentlerinde listesi verilen görevli organlardan birinin dolaylı yönetimi altında eylemler uygulanıyorsa o birimin kuralları kapsamında uygun olan ülkeler de IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilir.

Eylemlerin finansmanı, IPA II ve Avrupa Kalkınma Fonu dâhil, başka bir dış işlem aracı tarafından ortaklaşa finanse ediliyorsa hem IPA II hem de diğer araç kapsamında belirtilen ülkeler o eylemlerin amaçları bakımından IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilirler.

IPA II tarafından finanse edilen küresel, bölgesel veya sınır ötesi niteliği haiz, eylemler durumunda bu eylemin kapsamına dâhil ülkeler, topraklar ve bölgeler o eylemin amaçları bakımından IPA fonunu kullanacak ülkeler olarak kabul edilirler.

- (3) Satın alma sözleşmesi kapsamında veya hibe sözleşmesine göre satın alınan, IPA II kapsamında finansmanı sağ lanan bütün malzemeler IPA fonunu kullanacak ülke menş eli olacaktır.

Ancak, satın alınacak malzemeler, miktarlarının rekabete dayalı pazarlık usulünün kullanımı için olan eş iğin altında olması halinde herhangi bir ülke menş eli olabilirler.

Bu maddenin amaçlarına uygun olarak, "menşe" terimi (AET) 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü'nün 23. ve 24. maddelerinde tanımlanmaktadır.¹⁴

- (4) Bu madde kapsamındaki kurallara istihdam edilen veya başka şekilde uygun bir yüklenici veya uygun olduğu hallerde alt yüklenici tarafından sözleşmeye bağlanmış gerçek kişiler için geçerli değildir ve bu kişiler için milliyet kısıtlamaları oluşturmaz.
- (5) Yerel kapasiteleri, pazarları ve alımları desteklemek amacıyla, Mali Tüzük'ün tek ihale bazında ihale yapılmasını öngördüğü durumda, yerel veya bölgesel yüklenicilere öncelik verilir. Tüm diğer durumlarda, yerel ve bölgesel yüklenicilerin katılımı, Mali Tüzük'ün ilgili hükümlerine uygun olarak teşvik edilir.
- (6) Eylemin özel niteliğinin ve amaçlarının kısıtlamalar gerektirdiği ve 63. maddede atıfta bulunulduğu üzere, özellikle sınır ötesi işbirliği eylemlerinde ihale usullerine katılımın etkili uygulanması için gereken hallerde, bu maddede tanımlanan IPA fonunu kullanmak için uygunluk durumu başvuru sahiplerinin milliyeti, coğrafi konumu veya niteliği ile ilgili olarak Finansman Anlaşmalarında sınırlandırılabilir.
- (7) Ürünler veya hizmetlere acilen ihtiyaç duyulması veya ilgili ülkelerin pazarlarında bulunmamaları halinde veya IPA fonunu kullanmak için uygun olma kurallarının uygulanmasının bir projenin, programın veya eylemin gerçekleştirilmesini imkânsız veya aşırı derecede zor kıldığı hallerde IPA fonunu kullanmak bakımından uygun olmayan ülkelere teklif verenler, başvuru sahipleri ve adaylar veya uygun olmayan menşeli mallar Komisyon tarafından uygun olarak kabul edilebilirler.
- (8) İhale üzerinde kalan gerçek ve tüzel kişiler çevre ile ilgili çok taraflı anlaşmalar dâhil çevre mevzuatının yanı sıra uluslararası kabul görmüş temel çalışma standartlarına uyar.¹⁵

Madde 20 Birlik programlarına ve ajanslarına katılım

Birlik programlarına ve ajanslarına katılım halinde uygulama IPA yararlanıcısı tarafından programa veya ajans bütçesine ödeme yapılmasını kapsar. İlgili ülke programı veya çok ülkeli program IPA II faydalanıcısının Birlik programlarına ve ajanslarına katılım maliyetine katkı sağlamayı öngörebilir.

Madde 21 IPA II yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri

- (1) Komisyon IPA II yararlanıcısına bütçe desteği vermeye karar verebilir. Bu destek doğrudan yönetim kapsamında uygulanır. Uygun olan şekilde, doğrudan yönetim, IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim veya IPA II yararlanıcısı haricindeki diğer birimler tarafından dolaylı yönetim altında bütçe desteği ile beraber tamamlayıcı destek sağlanabilir.
- (2) Bütçe desteği, IPA II yararlanıcısıyla mutabık kalınan ve Finansman Anlaşması'nda öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik yeterli ilerleme kaydedilmesi şartıyla yapılır.

¹⁴ İmtiyazsız menşei düzenleyen Birlik Gümrük Kodunu ve diğer Birlik mevzuatını tesis eden 12 Ekim 1992 tarihli ve (AET) 2913/92 sayılı Konsey Tüzüğü (ABRG L 302, 19 Ekim 1992, s. 1)

¹⁵ ILO temel çalışma standartları, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme yapılması, zorla ve zorunlu çalışmanın ortadan kaldırılması, istihdam ve mesleğe ilişkin ayrımcılığın ortadan kaldırılması ve çocuk işçiliğinin kaldırılmasına ilişkin sözleşmeler.

- (3) İstikrarlı makroekonomik çerçeve, sağlam kamu maliyesi yönetimi, şeffaflık ve bütçenin gözetimi ve ulusal/sektör politikaları ve reformlarının yanı sıra bütçe desteğinin risk değerlendirmesini, hazırlığını, uygulanmasını ve takibini kapsayan uygunluk kriterlerine ilişkin ayrıntılı hükümler Komisyon tarafından hazırlanan, IPA'nın bütçe desteği aracılığıyla uygulanmasının amaçları bakımından geçerli olan, ilgili belgelerde ve talimatlarda belirtilmektedir.

Madde 22 Eşleştirmeye ilgili uygulama kriterleri

- (1) Seçilen üye devlet idarelerinin istenilen kamu sektörü uzmanlığını sağlamayı kabul ettiği hallerde, eylemler eşleştirme aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Eşleştirme, ilgili üye devletin/devletlerin yaptığı harcamaların geri ödemesini kapsamak üzere hibe şeklinde tesis edilir ve özellikle IPA II yararlanıcısının idaresine tam zamanlı danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen, bundan böyle burada daimi eşleştirme danışmanı (RTA) olarak anılacak olan bir katılım öncesi danışmanının uzun süreliğine görevlendirilmesini öngörebilir. IPA II yararlanıcısı, daimi eşleştirme danışmanı için yeterli ofis olanaklarını sağlar.

Eşleştirme hibesi, Mali Tüzük'ün hibelere ilişkin Birinci Kısım, Başlık VI'daki ilgili hükümlerine ve Mali Tüzük Uygulama Kurallarına uygun olarak tesis edilir.

- (2) Bütün eşleştirmelere uygulanan bir eşleştirme el kitabı Komisyon tarafından oluşturulmuş olup düzenli olarak güncellenmektedir.

BAŞLIK II ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK

Madde 23 Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık

- (1) IPA II yararlanıcısı, yardımın hacmi ve tahsisine ilişkin bilgilerin halka açıklanması, verilerin uluslararası olarak karşılaştırılabilir olmasının ve kolaylıkla erişilebilir, paylaşılabılır ve yayımlanabilir olmasının sağlanması dâhil, yardımın verilmesinde şeffaflığın ve hesap verebilirliğin artırılmasına yönelik taahhütte bulunur. IPA II yardımının uygulanmasında görev alanlar, bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık şartlarını yerine getirir ve eylemlerin AB nezdinde görünür olmasını sağlar.
- (2) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim söz konusu ise, program otoriteleri IPA II yardımının alıcılara ilişkin bilgilerin aşağıdaki şekilde yayımlanmasından sorumludurlar:
- (a) Yayım, IPA II yararlanıcısının İnternet sitesinde bunun için ayrılmış ve kolayca erişilebilir bir yerde standart bir sunuma uygun olarak yapılır. Eğer internette bu şekilde yayımlanması mümkün değilse, bilgi, IPA II yararlanıcısının resmi gazetesi dâhil uygun başka bir vasıta ile yayımlanır.
- (b) Yayım, en geç fonların tahsis edildiği mali yılı izleyen yılın 30 Haziran tarihine kadar gerçekleşir.
- (c) IPA II yararlanıcısı bilginin yayımlanacağı İnternet adresini Komisyona iletir. Eğer bilgi uygun olan başka bir şekilde yayımlanırsa, IPA II yararlanıcısı Komisyona yayımlanma şekli ile ilgili tüm ayrıntıları iletir. Komisyonun İnternet sitesindeki ilgili bölümde bu ortama gönderme yapılır.
- (d) Program otoriteleri, alıcının yayımlanan alıcılar listesine dâhil edileceğini konusunda bilgilendirilmesini temin eder. Bu listede bulunan kişisel veriler

(AT) 45/2001 sayılı Tüzüğün gereklerine uygun olarak ve gizlilik ve güvenlikle ilgili şartlara gereken şekilde bağlı kalınarak işleme tabi tutulur.

IPA II yararlanıcısı alıcının adını ve yerini, verilen miktarı ve verilen sözleşmenin niteliği ve amacını yayımlar. Tüzel bir kişinin yeri adresidir. Gerçek bir kişinin yeri NUTS 2 düzeyindeki bir bölgedir.¹⁶

İkinci alt paragrafta değinilen bilgiler, yalnızca yarışmalar veya hibe verme usulleri veya kamu alım usulleri sonucunda verilmiş olan ödüller, hibeler ve sözleşmeler için yayımlanır. Mali Tüzük Uygulama Kurallarının 137. maddesinin 2. paragrafında değinilen eşğin altında olan sözleşmeler için bilgi yayımlanmaz.

Gerçek kişilere değinen veriler söz konusu olduğunda, adlar, fonların verildiği mali yılın bitiminden iki yıl sonra "gerçek kişi" ile değiştirilir. Resmi unvanının bir veya birden fazla gerçek kişinin kimliğini belirttiği tüzel kişilere değinen kişisel veriler için de aynı usul geçerlidir.

Yayımlanması temel haklarının ihlal edilmesi veya ticari çıkarlarına zarar vermesi riskine yol açarsa gerçek kişilerin isimlerinin yayımlanmasından feragat edilir.

IPA II yararlanıcısı, gerçek kişiler hakkında yayımlanacak olan veriler listesinin yayımlanmasından feragat edilmesine ilişkin gerekçeli teklifini listeye ön onay vermesi gereken Komisyona sunar. Gerekirse, Komisyon NUTS 2 düzeyinde bir bölgeyle sınırlı olan gerçek kişinin yerini tamamlar.

Yüklenicilerin veya hibe yararlanıcılarının ticari çıkarlarına zarar verme riskine yol açarsa Sözleşmelerin yayımlanmasından feragat edilebilir. IPA II yararlanıcısı bu gerekçelerden oluşan listeyi yayımlanmadan feragat ön onay vermesi gereken Komisyona sunar.

- (3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda, sözleşme imzalandığında ilgili birimler, dış eylemlerin uygulanmasına ilişkin olarak Komisyon tarafından belirlenen ve yayımlanan ve sürecin başladığı dönemde yürürlükte olan usul ve standart belgelere uygun şekilde ihale kararına dair bir bildirim hazırlar ve Mali Tüzükte aksi öngörülmediği ve Sektörel Anlaşmalarda daha fazla detaylandırılmadığı sürece, yayımlanması için Komisyona gönderir. İhale kararına dair bildirim ayrıca IPA II yararlanıcısı tarafından da ilgili yayın organlarında yayımlanabilir.
- (4) Strateji belgeleri ve programların yanı sıra, bunların herhangi bir revizyonu, uygun olan yerlerde kamu belgeleri haline gelir ve halkın ve sivil toplumun erişimine sunulur.

Madde 24 Görünürlük ve iletişim

- (1) Komisyon ve IPA II yararlanıcısı hazırlanacak görünürlük ve iletişim faaliyetlerine dair tutarlı bir plan üzerinde mutabık kalarak Türkiye Cumhuriyeti'ndeki IPA II yardımı kapsamında bulunan programlar ve eylemler hakkında aktif olarak kamuoyuna bilgilendirme yaparlar. Bu tür faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin usuller Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirtilir.

- (2) Dolaylı yönetim durumunda, 1. paragrafta değinilen faaliyetlerin uygulanması IPA II yararlanıcısının yardımıyla Komisyonun sorumluluğundadır.
- (3) IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim durumunda ve 63. maddenin 2. paragrafının (b) ve (d) bentlerinde değinildiği şekilde sınır ötesi işbirliği programları söz konusu olduğunda, 1. paragraf kapsamında söz edilen faaliyetlerin uygulanması IPA II yararlanıcısının/yararlanıcılarının program otoritesinin sorumluluğundadır.
- (4) Görünürlük ve iletişim faaliyetleri belirli bir eylemin mutabık kalınan program hedeflerine ve katılım sürecine nasıl katkıda bulunduğunu gösterir ve bu eylemler, finansman sağlanan eylemler ve güdülen hedeflerle ilgili genel kamuoyu bilincini ve desteğini güçlendirmeyi amaçlar. Görünürlük ve iletişim faaliyetleri, ilgili hedef kitlelere Birlik program ve eylemlerinin sağladığı katma değeri ve etkisini vurgulamayı amaçlar. Görünürlük faaliyetleri de fonların kullanımına ilişkin şeffaflık ve hesap verebilirliği teşvik eder.
- (5) IPA II yararlanıcısı IPA izleme komitesi ve sektörel izleme komitelerine görünürlük ve iletişim faaliyetleri hakkında rapor verir.

BAŞLIK III VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK

Madde 25 Verilerin korunması

- (1) IPA II yararlanıcısı, kişisel verilerin makul şekilde korunmasını temin eder. Kişisel veri bir gerçek kişiyle ilgili herhangi bir bilgi anlamına gelir. Toplama, kaydetme, düzenleme, saklama, uyarlama veya değiştirme, geri alma, danışma, kullanım, ifşa, silme veya imha gibi, kişisel verilerle ilgili yapılan herhangi bir işlem IPA II yararlanıcısının kurallarına ve usullerine dayalı olarak sadece IPA II yardımının uygulanması için gerekli olduğu takdirde yapılır.
- (2) Özellikle, IPA II yararlanıcısı, aşağıdaki amaçlarla böyle bir işlemin içerdiği risklere ve ilgili gerçek kişiye ait bilgilerin niteliğine göre uygun teknik ve kurumsal güvenlik tedbirlerini alır:
 - (a) Yetkisiz kişilerin, bu işlemleri gerçekleştiren bilgisayar sistemlerine erişimini ve özellikle saklama aracının yetkisiz şekilde okunmasını, kopyalanmasını, değiştirilmesini veya çıkartılmasını; yetkisiz şekilde veri girişinin yanı sıra saklanan bilgilerin yetkisiz şekilde açıklanmasını, değiştirilmesini ya da silinmesini önlemek,
 - (b) Bu tür işlemler gerçekleştiren bilişim sistemi yetkili kullanıcılarının sadece erişim hakkı oldukları bilgilere ulaşmasını temin etmek,
 - (c) Yukarıdaki gereklilikleri karşılayacak şekilde örgüt yapısını tasarlamak.

Madde 26 Gizlilik

- (1) IPA II Yararlanıcısı, Mali Tüzük'ün 58 (I)(c) maddesinin (ii) ila (iii). bentlerinde değinilen, Komisyonun bütçe uygulama görevlerini verdiği bir birime ait belgelerin, sadece bu görevler yerine getirilirken izlenmesi amacıyla söz konusu birim tarafından Komisyona gönderilebileceğini kabul eder. Komisyon, Çerçeve Anlaşma'nın hükümleri doğrultusunda IPA II yararlanıcısı ve birim arasında mutabık kalınan gizlilik düzenlemelerine bağlı kalır.

- (2) 50. madde saklı kalmak kaydıyla, IPA II yararlanıcısı ve Komisyon, gizli olarak sınıflanmış olan, doğrudan IPA II yardımının uygulanması ile ilgili herhangi bir belge, bilgi veya diğer malzemenin gizliliğini korur.
- (3) Taraflar, kamuoyuna böyle bir bilgiyi açıklamadan önce birbirlerinin yazılı ön onayını alırlar.
- (4) Taraflar, yürütme süresinin bitiminden beş yıl sonraya kadar gizlilik şartına bağlı kalırlar.

BAŞLIK IV HİZMET SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME

Madde 27 Programların uygulanması ve sözleşmelerin gerçekleştirilmesi için hizmet sağlanması

- (1) IPA II kapsamındaki programların etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla IPA II yararlanıcısı aşağıdakileri sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır:
 - (a) hizmet, mal alımı ve yapım işi ihale usullerinin yanı sıra hibeler ve eşleştirmelerde 19. madde uyarınca ihalelere katılmaya uygun gerçek ya da tüzel kişilerin, sözleşmenin öneminin ve süresinin gerektirdiği şekilde geçici yerleşme ve ikamet hakkının olmasını sağlar; Bu hak ancak usul başlatıldıktan sonra kazanılır ve ihale tekliflerinin/başvurularının/önerilerin tanzim edilmesi ile ilgili çalışmaların ve diğer hazırlık tedbirlerin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan, daimi eşleştirme danışmanları dâhil yönetici ve teknik personel bu haktan yararlanır; Bu hak, ihale kararından bir ay sonra sona erer;
 - (b) Komisyon tarafından kabul edilmiş ve temel oluşturan bir program belgesinde öngörülmediği sürece, teklif verenlerin ve başvuru sahiplerinin, ihaleye teklif verenler veya başvuru sahipleri arasında eşit muameleyi ihlal eden ek yasal, idari ya da gümrüklerle ilgili şartlar gibi herhangi bir engelle karşılaşmadan tekliflerini/başvurularını/önerilerini sunabilmesini sağlar;
 - (c) IPA II yardımının uygulamasında yer alan personele ve birinci derece ailesine tanınan fayda, ayrıcalık ve istisnaların, yardım ve teknik işbirliğine ilişkin diğer ikili veya çok taraflı anlaşma veya düzenlemeler uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilen uluslararası veya yabancı ülke vatandaşı tanınanlardan daha az avantajlı olmasını sağlar;
 - (d) IPA II yardımının uygulamasında yer alan personel ve birinci derece ailesinin, söz konusu sözleşmenin niteliği gereği, Türkiye Cumhuriyeti'ne giriş yapmalarına, Türkiye Cumhuriyeti'nde ikamet etmelerine, çalışmalarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nden ayrılmalarına izin verilmesini sağlar;
 - (e) IPA II yararlanıcısının mevcut kanun, kural ve tüzüklerine tabi olmak üzere, temel sözleşmenin uygulanması için gereken malların, özellikle profesyonel teçhizatın ithal edilmesi için gerekli bütün izinlerin verilmesini sağlar;
 - (f) IPA II kapsamında yapılan ithalatların tüm harçlardan muaf olmasını sağlar;
 - (g) Temel sözleşme tamamen gerçekleştirildiğinde yukarıdaki malların yeniden ihracı için gerekli tüm izinlerin verilmesini sağlar;
 - (h) Temel sözleşmenin uygulanması için gerekli döviz ithalatı ve edinimi için izinlerin verilmesini ve ulusal döviz kontrolü tüzüklerinin milliyetlere veya

kuruluş yerlerine bakılmaksızın ayrımcılık yapmayacak şekilde yüklenicilere uygulanmasını sağlar;

- (i) Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan döviz kontrol tüzüklerine uygun olarak, IPA II kapsamında finansmanı sağlanan eyleme ilişkin alınan fonların ülkesine iadesi için gerekli tüm izinlerin verilmesini sağlar;
 - (j) IPA II kapsamında finansmanı sağlanan sözleşmelerin yürütülmesi için gerekli olan işlemlerin, Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar veya finans kuruluşları aracılığıyla, mallar ve/veya hizmetler için yapılan ödemenin yurt dışındaki yüklenicilerine transferini gerektiren usullerden muaf olmasını sağlar.
- (2) IPA II yararlanıcısı ilgili tüm yetkililerin tam işbirliği yapmalarını sağlar. IPA II yararlanıcısı ayrıca, programa dâhil olan ya da programın uygulanması veya sözleşmenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan kamuya ait şirketlere ya da diğer kamu kurumlarına erişimi sağlar.
- (3) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra IPA II yararlanıcısı, bu maddede yer alan usullere ilişkin şartların yerine getirilmesini sağlamak için gerekli mevzuat ve/veya kanunları kabul eder veya var olanlarda değişiklik yapar; ayrıca söz konusu usullerin de olabildiğince basit, makul ve hızlı bir şekilde uygulanabilir olmasını sağlar.

Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar

- (1) Bir Sektörel Anlaşmada ya da Finansman Anlaşmasında aksi belirtilmemek kaydıyla vergiler, gümrük vergileri ve ithalat vergileri ve resimleri ve/veya eş etkiye sahip harçlar IPA II kapsamında finanse edilmez. Yukarıda bahsedilen kural kapsamında belirtilen vergi muafiyetleri, IPA II yararlanıcısı ve IPA II yardımının gerçek ve/veya tüzel alıcıları tarafından sağlanan eş-financemanı da kapsar.
- (2) Aşağıda verilen hükümler uygulanır:
- (a) Birlik yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatların, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine, Katma Değer Vergisine (KDV), özel tüketim vergileri ve diğer özel tüketim vergilerine ya da eş etkiye sahip diğer benzer vergi, gümrük vergisi veya harçlara tabi olmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu muafiyet, sadece Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin olarak yapılan ithalatlara uygulanır. Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin hükümleri uyarınca, Birlik yüklenicilerine teslim edilmek üzere ve sözleşmenin normal uygulanması bakımından hemen kullanılmasını sağlamak için söz konusu ithalatın, yukarıda belirtilen vergi, gümrük vergisi veya harçlar ile ilgili herhangi bir uyuşmazlık veya gecikme olmaksızın giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlar.
 - (b) Birlik yüklenicileri, Birlik sözleşmesi kapsamında verilen herhangi bir hizmet ve/veya tedarik edilen mal ve/veya yapılan iş için KDV'den muafırlar. Ayrıca, Birlik yüklenicisi tarafından temin edilen mallar veya verilen hizmetler veya yapılan işler, Birlik sözleşmesi kapsamındaki hedefler ve faaliyetlerle ilişkili oldukları derecede KDV'den muafırlar.

- (c) (b) paragrafında öngörülen muafiyet ilke olarak ön muafiyet yolu ile yürürlüğe konur. Bunun teknik anlamda ve/veya uygulamada mümkün olmadığı hallerde, söz konusu muafiyet iade/mahsup olarak yürürlüğe konur.

Ön muafiyetin uygulandığı durumlarda, bir Birlik yüklenicisi veya Birlik yüklenicisine mal tedarik eden ve/veya hizmet veren veya iş yapan bir yüklenici KDV'siz fatura keser. Bunun için IPA II yararlanıcısı, KDV'den ön muafiyet için etkin mekanizma ve usullerin önceden oluşturulmuş olmasını sağlar.

Fonun iadesi usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicileri ve Birlik yüklenicisinin yüklenicileri, KDV iadesi için Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı kapsamında istenen gerekli belgelerle birlikte vergi idaresine yazılı talepte bulunmaları halinde, vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilirler.

Birlik yüklenicisi ve Birlik yüklenicisinin yüklenicileri bu Anlaşma'da öngörüldüğü şekilde KDV'den muaf olan IPA II yardımı kapsamında tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlerle ilgili olarak ödenen KDV'yi, IPA II haricinde olan, herhangi bir işlemleri için tahsil edilen KDV'den mahsup etme veya indirme hakkına sahiptir.

Gerekli belgelerin sunulmasını takiben, vergi idaresi, vergi iadesi, muafiyet ve mahsup işlemini en fazla 30 takvim günü içerisinde asgari ve makul idari ücretler haricinde maliyet çıkarmadan tamamlar.

- (d) Birlik sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir ulusal/yerel vergi sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti'nde vergiye tabidir. Ancak Avrupa Birliği üye devletlerinde veya IPA II yararlanıcısı haricinde IPA II kapsamında uygun olan diğer ülkelerde ikamet eden veya iş kurmuş olan, Birlik sözleşmelerini yürüten, yabancı çalışanlar ve daimi eşleştirme danışmanları da dâhil olmak üzere, gerçek ve tüzel kişiler, geçerli çifte vergilendirme anlaşmalarının hükümlerine göre, söz konusu şekilde elde ettikleri gelirin Türkiye Cumhuriyeti'nde isnat edilebileceği bir ikametgâh veya daimi işletme sahibi oldukları durumlar istisna olmak üzere, stopaj ve geçici veya sürekli vergiler dâhil Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kazanç veya gelir vergisinden muafırlar.

Bir hibe yararlanıcısının alacağı bir Birlik hibesi bu yararlanıcının karı veya geliri olarak değerlendirilmez. Hibe sözleşmesinden elde edilen bir kâr söz konusu ise, Komisyon temel sözleşme koşulları uyarınca kârın belli bir yüzdesini geri alabilir. Kârın geri kalan miktarı ulusal/yerel vergilendirme sistemine göre vergiye tabi olabilir. İşbu paragraf bağlamında "kâr", bir bakiye için ödeme talebi yapıldığında Sözleşme Makamı tarafından onaylanan uygun maliyetler üzerinden alınan miktardır;

- (e) Birlik yüklenicilerinin harcamaları, Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar ve/veya verilen hizmetler ve/veya yapılan işlere ilişkin ise, özel tüketim vergileri veya tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer vergi ve harçlardan muafırlar;

- (f) IPA II kapsamındaki eylemlerden ve/veya sözleşmelerden ve/veya faaliyetlerden faydalananlar, IPA II kapsamında ne şekilde olduğuna bakılmaksızın kendilerine transfer edilen mal ve/veya hak ve/veya yapılmış tesisler ve/veya fonlar ile ilgili olarak doğan 'Veraset ve İntikal Vergisi'nden veya eş etkiye sahip diğer vergi veya harçlardan muaftır.
- (g) Hizmet ve/veya yapım işi ve/veya hibe sözleşmeleri ve/veya eşleştirme anlaşmalarında veya sözleşmelerinde belirtilen görevleri yerine getiren, yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişilerin (ve onların birinci derece ailesinin) kişisel kullanımı için ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yeniden ihraç edilmeleri ya da ülke içinde elden çıkarılmaları halinde, gümrük vergileri, ithalat vergileri, vergiler, harçlar ve/veya eş etkiye sahip diğer vergilerden ve/veya caydırıcı aşırı teminat gerekliliğinden muaftır;
- (h) Birlik sözleşmeleri, Birlik yüklenicilerince ve bir konsorsiyumun ortakları veya ortak teşebbüsler veya eş-yararlanıcılar tarafından (Mali Tüzüğü'nün 122. maddesi kapsamında tanımlandığı üzere) hibelerde imzalanan sözleşmeler Türkiye Cumhuriyeti'nde damga vergisine veya tescil harcına veya eş etkiye sahip başka bir harca tabi değildir. Bu muafiyet, hibe yararlanıcıları (ortakları, iştirakleri ve/veya alt hibe yararlanıcıları dâhil) ve yüklenicileri (personeli ve sözleşmeli uzmanları dâhil) arasında yapılan sözleşmeler ile böylesi ödemeler doğrudan Birlik sözleşmeleri ile ilgili ise hizmet sözleşmeleri ve iş sözleşmeleri kapsamında sırasıyla arızı ve geçici harcamalar için yapılan sözleşmeler dâhil olmak üzere, Birlik sözleşmeleri kapsamındaki işlemler (hakların devri dâhil) ve Birlik yüklenicilerine yapılan ilgili ödeme emirleri için de geçerlidir;
- (i) Bu Anlaşma'nın amaçları bakımından, "*Birlik yüklenicisi*" terimi, Birlik sözleşmesi kapsamında hizmet veren ve/veya mal tedarik eden ve/veya iş yapan ve/veya bir işi yöneten gerçek ve tüzel kişiler olarak anlaşılır. "*Birlik yüklenicisi*" terimi ayrıca, hibe yararlanıcıları (ortaklar, Birlik sözleşmesinde belirtilen iştirakler ve alt hibe yararlanıcıları ve eşleştirme yüklenicileri dâhil) konsorsiyum veya ortak girişim ortaklarını, eşleştirme kapsamında yüklenici ve daimi eşleştirme danışmanlarının (RTA) yanı sıra Teknik yardım ve Bilgi değişimi aracı (TAIEX) kapsamındaki yüklenicileri işaret eder.
- (j) "*Birlik Sözleşmesi*" terimi, alt hibe sözleşmeleri ve IPA II faaliyetlerini finanse etmekte kullanılan dolaylı yönetim kapsamında görev dağılımı anlaşmaları dâhil olmak üzere ve IPA II yararlanıcısı veya IPA II yardımının gerçek ve tüzel kişileri tarafından eş finansmanı da içerecek şekilde Avrupa Komisyonu veya IPA II yararlanıcısı veya Birlik sözleşmeleri ile ilgili hibe yararlanıcısı tarafından imzalanan herhangi bir sözleşme veya hibe sözleşmesi anlamına gelir. "*Birlik sözleşmesi*" terimi aynı zamanda TAIEX kapsamındaki yardım ve

Birlik programları kapsamında alınan hibeler ve bu hibelerin eş finansmanını da içerecek şekilde Birlik programlarına katılımın hükümlerini kapsar.

(k) Birlik sözleşmelerini uygulayan Birlik yüklenicileri aşağıdaki vergi ve harçlardan muaftır:

(i) özel iletişim vergisi;

(ii) motorlu taşıt vergisi;

(iii) Aşağıdakiler kapsamında uygulanan özel harçlar:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu (özellikle Ek Madde 1-İnşaat harcı, 79-Kayıt ve Suret Harcı, 80- İmar ile ilgili Harçlar)

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu;

(3) Gerektiğinde, IPA II yararlanıcısı, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben derhal, bu Anlaşma'daki vergi hükümlerini uygulamak için gerekli ikincil mevzuatı ve/veya kanunları benimser veya bunlar üzerinde gerekli değişiklikleri yapar.

(4) Bu madde kapsamında belirtilen kurallar ve usuller; yürürlükteki benzer vergi, harç veya eş etkiye sahip resimlere de uygulanır. Söz konusu vergi, harç veya eş etkiye sahip resimler; mevcut olanlara ek olarak veya onların yerine bu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra yürürlüğe konabilir.

(5) Bu maddede yer alan hükümler ile IPA II yararlanıcısının ulusal mevzuatı arasında uyumsuzluk halinde, bu Anlaşma'nın hükümleri geçerlidir. Birliğe katılım olması durumunda, IPA II yararlanıcısı, 27 ve 28. maddelerde yer alan hükümleri, bahsi geçen hükümlerin ilgili Birlik müktesebatı kapsamında üstlenilen yükümlülükler ile uyumadığı durumlar haricinde, uygulamaya devam eder.

BÖLÜM V IPA II YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER

Madde 29 Harcamanın uygunluğu

(1) IPA II Tüzüğü kapsamında finansmanı sağlanan harcamalar, Birlik bütçesi kapsamındaki diğer herhangi bir finansmana tabi değildir.

(2) İlgili Finansman Anlaşması sözleşmeleri ve ekleri imzalanmadan önce alıcılar tarafından yapılan harcamalar ve IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan ödemeler IPA II Tüzüğü kapsamında finansmana uygun görülmez.

(3) Aşağıdaki harcamalar IPA II Tüzüğü kapsamında finansman için uygun değildir:

- (a) finansman kararında, eylemin niteliği gereği meşru görülen durumlar haricinde, arazi ve mevcut binaların satın alınması;
- (b) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında öngörülebilecek diğer harcamalar.

- (4) Harcamaların uygunluğunun belirlenmesine ilişkin son tarih Finansman Anlaşmalarında öngörülür.

Madde 30 Yardım oranları ve Birlik katkısının oranı

- (1) IPA II yardımı IPA II Tüzüğü'nün 1. maddesinde de değinildiği üzere IPA II yararlanıcısının reform çalışmalarının uygulamaya koyulmasını destekler. Belirli programlar ve bağımsız eylemler hem IPA II yararlanıcısının hem de Birliğin mali katkılarını gerektirebilir.
- (2) Hem IPA II yararlanıcısının hem de Birliğin mali katkılarının gerekli olduğu hallerde Birliğin katkısı Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında tanımlandığı şekilde uygun harcamalara istinaden hesaplanır.

BAŞLIK II IPA II YARARLANICISI TARAFINDAN DOLAYLI YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

Madde 31 Dolaylı yönetim altında harcamaların uygunluğu

Tarım ve kırsal kalkınma politika alanındaki kırsal kalkınma programları kapsamında aşağıdaki özel hükümler uygulanır:

- (a) Kırsal kalkınma programlarının hazırlanmasını ve yönetim ve kontrol sistemlerinin oluşturulmasını desteklemek amacıyla yapılan teknik yardımla ilgili harcamalar 1 Ocak 2014 tarihinden önce olmamak üzere, kırsal kalkınma programının onaylanmasına ilişkin Komisyon kararının kabul tarihinden önce uygun hale gelebilir;
- (b) Kırsal kalkınma programları kapsamındaki yatırım projeleri, program otoritesi tarafından yapılan son ödemeden itibaren beş yıl içerisinde ciddi değişikliklere uğramamaları şartıyla Birliğin finansmanı için uygun olmaya devam eder;
- (c) Standart birim maliyetler, toplam 100.000 avroluk kamu katkısını geçmeyen tutarlar ve tanımlanmış bir veya birden fazla maliyet kategorisine bir yüzdenin uygulanması sonucu tespit edilen sabit oranlı finansmanlar söz konusu olduğunda, Birlik sadece programlarda her tedbir için ön görülen ve başvuru çağrısından önce ilgili IPARD Ajansı tarafından belirtilen tutarları karşılamaktadır.

Madde 32 Denetim İzi

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) yeterince detaylandırılmış bir denetim izi sağlamak için ilgili bütün bilgilerin hazır bulunmasını temin eder. Bu bilgiler, ödeme taleplerinin onaylanması, bu tür taleplerin muhasebesinin tutulması ve ödenmesi, avanslar, teminatlar ve borçlarla ilgili işlemlere ilişkin belgeye dayalı kanıtları içerir.

Madde 33 Birlik katkısının ödenmesi

- (1) Birlik katkısının ödemesi mevcut fonlarla sınırlı olacak şekilde yapılır.
- (2) Ödemeler; avans ödemesi, ara ödemeler ve nihai bakiyenin ödenmesi şeklinde yapılır. Gerek Birlik gerekse IPA II yararlanıcısının birlikte katkıda bulunmasını gerektiren spesifik programlar ve bağımsız eylemler söz konusu olduğunda, Birliğin katkısından

ilgili eylemlerin finansmanı için yapılacak ödemeler, finansman kararında belirlenen Birlik katkısının azami miktarına tabi olmak kaydıyla, finansman kararında belirlenen ortak finansman oranının, işbu Anlaşma Ek A'nın 2. maddesinin 3. paragrafının (a) bendi uyarınca onaylanmış uygun harcamaya uygulanması suretiyle hesaplanır.

- (3) IPA II yararlanıcısı her yılın 15 Ocak ve 15 Temmuz tarihine kadar, bütün IPA II politika alanları ve programlarıyla ilgili olarak ilgili mali yıl ve takip eden yıl için olası ödeme taleplerine dair tahminlerini Komisyona gönderir. Komisyon uygun görülen hallerde tahminin güncellenmesini isteyebilir.
- (4) Komisyonun Ulusal Fona yapacağı ödeme 34., 35. veya 37. maddenin şartları yerine getirilmesini takip eden 90 içinde yapılır. Ödeme taleplerine ilişkin verilen bu süre, 51. maddenin 2. paragrafı ve bu Anlaşma'nın Ek H'si uyarınca usulsüzlüklerin rapor edilmesine ilişkin bilgiler dâhil olmak üzere, harcama beyannamesine ilişkin unsurları netleştirmek amacıyla gereken tüm temel belgelerin istenmesi için Komisyon tarafından kesintiye uğratılabilir.
- (5) IPA II yararlanıcısı tarafından sunulan programlarda, harcama beyannamelerinde, ödeme taleplerinde ve uygulama raporlarında bahsedilen harcamalarda belirtilen tutarlar avro cinsindendir. IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasındaki para akışı için, Avro ile ulusal para birimi arasındaki çevrim işlemi için kaydedilen oranın, ödenen harcamanın Ulusal Fonun veya ilgili Finansman Anlaşması'nda belirtilen ilgili program otoritesi hesaplarına kaydedildiği ayda Komisyon tarafından belirlenmiş olan aylık avro muhasebe oranı olmasını temin eder.
- (6) Komisyon tarafından Ulusal Fona yapılan ödemeler, 34. 35 ve 37. maddede ve Sektörel Anlaşmalar veya Finansman Anlaşmalarında öngörülen hükümlere uygun şekilde bütçe tahsisatlarının uygunluğuna tabi olarak avro olarak avro hesabına yapılır. Her program için avro hesabı açılır ve bu hesap sadece bu programa ait olan işlemler için kullanılır.
- (7) IPA II yararlanıcısı alıcıların kamu katkısının toplam tutarının tamamını zamanında almasını temin eder. Alıcıların alacağı tutarları azaltacak özel bir harç veya eş etkiye sahip başka bir harç uygulanmaz ve kamu katkısı ve bu şekilde finanse edilen varlıklar herhangi bir idari veya adli el koyma, haciz veya benzeri kesinti işlemine tabi olmaz.
- (8) 6. paragrafta belirtilen avro hesabı bakiyesinin, Komisyondan ödeme alınmasını bekleyen alıcıların ödeme taleplerini karşılamak için yeterli olmadığı hallerde IPA II yararlanıcısı Birlik katkısının ön finansmanı için ulusal fonları kullanır. Bu durumlarda ulusal fonlar Birlik fonları gibi işlem görür ve eğer varsa ulusal katkının tamamının ödemesinin ve ulusal fonlardan avans ödemesi yapılan Birlik katkısının Ulusal Fonun hesaplarına kaydedildiği anda 6. paragraf uygulanır.
- (9) IPA II yardımı, Mali Tüzükte öngörülen uygunluk kuralları, Mali Tüzük Uygulama Kuralları, Ortak Uygulama Tüzüğü, IPA II Uygulama Tüzüğü ve 29, 30 ve 31. maddeler uyarınca ve uygun olduğu hallerde Sektörel ve Finansman Anlaşmalarında belirtildiği üzere sadece IPA II yararlanıcısının yaptığı ve karşıladığı harcamaları kapsayabilir.
- (10) Komisyon ve 10. maddede değinilen yapılar ve otoriteler arasındaki mali işlemlere ilişkin bilgi değişimi uygun hallerde, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında mutabık kalınan usuller doğrultusunda elektronik ortamda gerçekleştirilir.

Madde 34 Avans ödemesi (Ön finansman)

- (1) Avans ödemesi talebi için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:
 - (a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ilgili avro hesabının açıldığını Komisyona bildirmiştir;
 - (b) İlgili Finansman Anlaşması yapılmıştır ve yürürlüktedir.
- (2) Yıllık ve çok yıllı programlar için avans ödemelerinin hesaplanmasına ilişkin ayrıntılı hükümler Sektöre! Anlaşma ve/veya Finansman Anlaşması'nda belirlenir.
- (3) Toplam avans ödemesi miktarı, Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda aksi belirtilmediği sürece en geç program kapandığında tahsil edilir.

Madde 35 Ara ödemeler

- (1) Ara ödeme için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:
 - (a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Komisyona ortaya çıkan ve yapılan harcamaların ayrıntılarını veren ve ilgili olduğu hallerde, avans ödemesi ile ilgili bilgileri haiz harcama beyannamelerini içeren bir ödeme talebi göndermiştir. Ödeme talebi ayrıca Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda ayrıntıları verildiği şekilde uygulamaya dair ilgili bilgileri de içerir;
 - (b) Finansman kararında ön görüldüğü şekilde Birlik katkısının tavan değerlerine sadık kalınmıştır.
 - (c) Ulusal IPA Koordinatörü, en sonuncusu da dâhil 59. maddenin 1. paragrafı uyarınca yıllık uygulama raporunu Komisyona göndermiştir.
 - (d) Denetim otoritesi Ek A'nın 5. maddesinin 3. paragrafının (b) bendine göre en son yıllık denetim görüşünü ve yıllık denetim faaliyet raporunu göndermiştir.
 - (e) İlgili Finansman Anlaşması yürürlüktedir.
 - (f) Komisyonun istediği her tür bilgi sağlanmıştır.

Yıllık denetim görüşü ve hesaplar kararının incelenmesi ve kabulü saklı kalmak kaydıyla, geçerli kurallara uyulmadığı veya fonların usulüne uygun şekilde kullanılmadığı anlaşılırsa Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 4. paragrafı ile 39. ve 40. maddelerde ön görülen usule göre ödemeler askıya alınabilir veya kesilebilir.

Madde 36 Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü

- (1) Hesap usullerinin incelenmesinin ve kabulünün amacı, dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan ve ödenen ve Birlik bütçesinden karşılanabilecek olan harcamaların geçerli Birlik kurallarına uygun olduğunu ve hesapların eksiksiz, hatasız ve doğru olduğunu temin etmektir.
- (2) Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulüne şunlar dâhildir:
 - (a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulan harcama beyannamesinin analizi;
 - (b) Uygulamaya ilişkin nihai raporun 59. maddenin 4. paragrafına uygun olarak yapılan analizi;

- (c) Uygun olduğu durumda denetim faaliyeti raporuyla desteklenen tasdikli harcama beyannamesine ilişkin denetim otoritesi tarafından gönderilen görüşün analizi;
 - (d) Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda değinildiği şekilde ilgili belgelerin analizi, hiç bir sınırlamaya veya kısıtlamaya tabi olmamak şartıyla alıcılarla yapılan kontroller dâhil mali tablolar veya beyanlar ve temel işlemlerle ilgili Komisyon tarafından yapılan yerinde kontroller;
 - (e) Gerekli olduğu durumlarda çelişkili bir usulü takiben ve IPA II yararlanıcısına bildirimde bulunulduktan sonra Birlik bütçesine kabulü onaylanan harcamanın miktarının Komisyon tarafından belirlenmesi;
 - (f) Bildirilen harcamalar ile Birlik bütçesine kabulü onaylanan harcamalar arasındaki gidermek üzere gereken mali düzeltmenin hesaplanması;
 - (g) Birliğin bütçesine kabul edilen harcama ile IPA II yararlanıcısına hâlihazırda ödemesi yapılmış olan tutarlar arasındaki farklardan kaynaklanan bakiyenin Komisyon tarafından geri alınması veya geri ödenmesi.
- (3) 2. paragrafta belirtilen hesap inceleme ve kabul usulleri, programın uygulandığı sürede veya sonrasında yapılan denetimler veya teftişlere dayalı olarak uygun olmayan harcamaların sonraki bir safhada Komisyon tarafından geri alınma olasılığına halel getirmez.

Madde 37 Nihai bakiyenin ödenmesi

- (1) Nihai bakiyenin ödenmesi için asgari şartlar aşağıdaki gibidir:
- (a) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi eğer uygunsa son ödeme talebini ve son harcama beyannamesini Komisyona göndermiştir;
 - (b) Ulusal IPA Koordinatörü 59. maddenin 4. paragrafı uyarınca nihai uygulama raporunu Komisyona göndermiştir;
 - (c) Denetim otoritesi işbu Anlaşma Ek A'nın 5. maddesinin 3. paragrafının (b) bendinin (iii) alt bendi uyarınca, uygun olan hallerde nihai denetim faaliyet raporu ile desteklenen, harcama beyannamesine ilişkin görüşünü göndermiştir;
 - (d) İlgili Finansman Anlaşması yürürlüktedir;
 - (e) Komisyon 36. maddede öngörüldüğü şekilde hesap usullerinin incelemesini ve kabulünü tamamlamıştır.
- (2) Nihai ödeme için talep yapılmadığı durumda Ulusal Yetkilendirme Görevlisi Komisyona nihai mali beyannameyi vermek zorundadır.

Madde 38 Bölünmüş taahhütleri olan çok yıllık programlar varlığında, kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması

- (1) Komisyon, bütçe taahhüdünün gerçekleştiği yılı takip eden beşinci yılın 31 Aralık tarihi itibarıyla avans ödemesi veya ara ödemeler amacıyla kullanılmamış olan veya Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin hakkında harcama beyannamesi veya ödeme talebi sunmadığı bir programa ait bütçe taahhüdünün bu kapsama giren kısmını otomatik olarak kaldırır. Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda daha erken bir son tarih belirlenebilir.

- (2) Komisyon 1. paragraf kapsamında taahhüdün kaldırılması riskinin olduğu tüm durumlarda uygun olan bir süre öncesinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisini bilgilendirir.

Madde39 Ödemelerin durdurulması

- (1) 33. maddenin 4. paragrafında belirtildiği şekilde ödemelerle ilgili süre sınırlamasına/sınırlamalara bakılmaksızın aşağıdaki hallerde Komisyon daha fazla kontrol yapmak amacıyla IPA II yararlanıcısına yapacağı ödemeleri tamamen veya kısmen kesebilir:
- (a) iç kontrol sisteminin işleyişinde önemli bir eksiklik olduğuna veya ilgili kuruluş tarafından onaylanan harcamanın ciddi bir usulsüzlükle bağlantılı olduğuna ve düzeltilmediğine delalet eden güvenilir bilginin Komisyonun dikkatine sunulmuş olması;
 - (b) ödeme kesintisinin Birliğin mali çıkarlarına yönelik ciddi zararının önüne geçmek için gerekli olması.
- (2) Komisyon kesintiyi 1. paragrafta değinilen unsurlardan etkilenen ödeme talebinin içerdiği harcama kısmıyla sınırlayabilir. Komisyon kesintinin sebebini derhal IPA II yararlanıcısına bildirir ve ondan bu duruma ilişkin görüş ve gerekiyorsa durumu düzeltmesini ister. Gerekli tedbirler alınır alınmaz Komisyon kesinti işlemini sonlandırır.

Madde 40 Ödemelerin askıya alınması

- (1) Özellikle ilgili birimin iç kontrol sistemlerinin güvenilirliğini ve temel işlemlerin yasallığını ve usule uygunluğunu kuşkulu hale getiren sistematik hatalar tespit edildiğinde Komisyon IPA II yararlanıcısına yapılan ödemeleri askıya alabilir.
- (2) Komisyon 1. paragraf uyarınca askıya alma kararı vermeden önceki iki ay içerisinde IPA II yararlanıcısına gözlemlerini sunma fırsatı verilir.
- (3) IPA II yararlanıcısı sistematik hataları gidermek için gerekli tedbirleri aldığı anda Komisyon askıya alma işlemini sona erdirir.

IPA II yararlanıcısı bu önlemleri almamışsa, Komisyon 43. madde uyarınca programa yapılan IPA II katkısının tamamını veya bir bölümünü iptal etme kararı alabilir.

Madde 41 Fonların geri alınması

- (1) IPA II yardımının uygulanması esnasında herhangi bir zamanda veya yapılan bir denetim sonucu, 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan herhangi bir durum, Komisyonun IPA II yararlanıcısından fonları geri almasına yol açabilir.
- (2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, IPA II yararlanıcısına ödenen Birlik katkısını, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan herhangi bir durumda olanlardan ya da bu durumdan yarar sağlayanlardan, ulusal kamu fonlarını geri alma usulleri uyarınca geri alır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin fonların tamamen ya da kısmen geri alınmasında başarı sağlayamaması, Komisyonun fonları IPA II yararlanıcısından geri almasına engel teşkil etmez.

Madde 42 IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler

Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan herhangi bir durumun işlemlerde veya programlarda tespit edilmesi halinde, söz konusu işlemlere veya programlara yapılan Birlik katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle, mali düzenlemeler yapar. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, usulsüzlüklerin yapısını ve derecesini ve bunun Birlik katkısına mali zararını göz önünde bulundurur.

Madde 43 Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler

- (1) IPA II fonlarının geçerli kurallar uyarınca kullanılmış olmasını teminen Komisyon, 36. madde uyarınca hesap usullerinin incelenmesi ve kabulünü gerçekleştirir ve IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 17. maddesi ile Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında verilen ayrıntılar uyarınca mali düzeltme mekanizmalarını uygular.
- (2) Aşağıdaki durumlar, mali düzeltmeye neden olabilir:
 - (a) 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan bir durumun tespit edilmesi veya
 - (b) IPA II yararlanıcısının yönetim ve kontrol sistemlerinde bir zayıflığın veya eksikliğin tespit edilmesi.
 - (c) denetim otoritesinin rapor ve görüşlerine ilişkin Komisyon tarafından yapılan izleme çalışması.
- (3) Eğer Komisyon, IPA II kapsamındaki programlar için yapılan harcamaların ilgili kuralları ihlal edecek şekilde yapıldığı ve ödendiği sonucuna varırsa, hangi miktarların Birlik finansmanının dışında bırakılacağına karar verir.
- (4) Bu düzeltmelerin hesaplanmasının ve yapılmasının yanı sıra ilgili geri alımlar, bu maddenin 5 ila 7. paragraflarında ve 36. ve 44. maddelerde öngörülen kriterlere ve usullere göre Komisyon tarafından yapılır.
- (5) Mali düzeltmeler 2. paragrafta değinilen durumlarda, uygun görüldüğü şekilde tazminat yoluyla yapılır.
- (6) Komisyon mali düzeltmeleri, usulsüz olarak harcanan miktarlarının tespiti ve bütçeye yapacağı mali etkileri esas alarak yapar. Bu miktarların münferit düzeltmeler yapmaya imkân verecek şekilde tam olarak hesaplanmadığı hallerde, Komisyon sabit oranda mali düzeltmeler veya mevcut bulgular temelinde tahminlerde bulunma (ekstrapolasyon) yöntemiyle düzeltmeler yapılabilir.
- (7) Bir düzeltmenin miktarına karar verirken Komisyon, 51. maddenin 5. paragrafında tanımlanan durumların niteliğini ve hacmini ve/veya ilgili programa ilişkin yönetim ve kontrol sisteminde bulunan zayıflıkların veya yetersizliklerinin boyutlarını ve mali sonuçlarını göz önünde bulundurur.

Madde 44 Mali düzeltmelere ilişkin usul ve hesapların kabulü

- (1) Hesap usullerinin incelenmesi ve kabulü esasına dayalı alınan kararlar dâhil, mali düzeltmeye ilişkin bir karar almadan önce, Komisyon Ulusal Yetkilendirme Görevlisini vardığı geçici sonuçlar hakkında bilgilendirir ve görüşlerini iki ay içinde bildirmesini talep eder.

Komisyonun mevcut bulgular temelinde tahminlerde bulunma (ekstrapolasyon) yöntemiyle veya 43. maddenin 6. paragrafı uyarınca sabit oranda bir mali düzeltme

önermesi halinde, IPA II yararlanıcısına, Komisyonun 51. maddenin 5. paragrafı kapsamında tanımlanan herhangi bir durumun fiili boyutunu sunulacak belgeleri incelemek suretiyle tespit etmesine imkân verecek bilgiyi temin etme fırsatı verilir. IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile mutabakat halinde, bu incelemenin kapsamını ilgili belgelerin bir bölümüyle veya bir örneklem ile sınırlandırabilir. Usulüne uygun şekilde gerekçesi sunulmuş durumlar saklı kalmak kaydıyla, bu inceleme için tanınan süre birinci alt paragrafta değinilen iki aylık süreyi izleyen iki ayı geçmez. Ek ayrıntılar, Sektörel Anlaşma ya da Finansman Anlaşması'nda ortaya konulabilir.

- (3) Komisyon IPA II yararlanıcısı tarafından sağlanan tüm kanıtları dikkate aldıktan sonra karara varır.

Madde 45 Birlik katkısının tekrar kullanımı

- (1) 43. madde uyarınca yapılan mali düzeltmeleri müteakip Birlik katkısının iptal edilen kaynakları Birlik Bütçesine ödenir.
- (2) 42. madde uyarınca iptal edilen veya IPA II yararlanıcısı tarafından geri alınan katkı; geri alma veya ayarlama işlemine konu olan faaliyet veya faaliyetler için veya geri alma veya ayarlamaların bir sistematik usulsüzlüğü takiben ortaya çıkması halinde, sistematik usulsüzlüğün meydana geldiği programın veya eylemin tümü veya bir kısmında devam eden faaliyetler için tekrar kullanılamaz.

Madde 46 Geri Ödeme

- (1) Birliğin genel bütçesine yapılacak geri ödemeler, IPA II yararlanıcısı tarafından Mali Tüzük'ün 79. maddesi uyarınca düzenlenmiş olan geri alım talimatında belirtilen tarihten önce yapılır. Bu tarih, talimatın düzenlenmesini takip eden ikinci ayın son günüdür.
- (2) Geri ödemede yaşanan herhangi bir gecikme, ödemenin yapılması gereken tarihten fiili ödemenin gerçekleştiği tarihe kadar, geç ödeme nedeniyle faiz işletilmesine yol açar. Bu faiz oranı, Avrupa Merkez Bankasının, ödemenin yapılması gereken günün tekabül ettiği ayın ilk iş gününde başlıca re-finance işlemleri için uyguladığı oranın %1,5 üzerinde uygulanır.

BAŞLIK III BİR PROGRAMIN KAPATILMASI

Madde 47 Bir programın IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması

- (1) Komisyon bir programın kapanışını yazılı olarak IPA II yararlanıcısına bildirir.
- (2) Komisyon, 36. madde uyarınca hesapların önceden incelenip kabul edilmesinden önce programı kapatmaz ve IPA II yararlanıcısına nihai bakiye ödemesini gerçekleştirilmez.
- (3) Bir programın kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltmeler yapma hakkına hâlel getirmez.
- (4) Programların kapanışı ile ilgili daha ayrıntılı kurallar Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 48 Programın IPA II yararlanıcısı haricindeki birimlerin doğrudan veya dolaylı yönetimi kapsamında kapatılması

- (1) Bir program, bu programın finansman sağladığı tüm sözleşmeler ve hibeler kapandığında kapatılır.
- (2) Komisyon programın kapanışını yazılı olarak IPA II yararlanıcısına bildirir.
- (3) Bir Anlaşma'nın veya hibenin kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltmeler yapma hakkına hâlel getirmez.
- (4) Programların kapanışı ile ilgili daha ayrıntılı kurallar Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 49 Belgelerin Saklanması

IPA II yararlanıcısı, bir Finansman Anlaşması'nın son operasyonel uygulama tarihinden itibaren altı yıl süreyle satın alma ve hibe usulleri ile ilgili bütün belgeleri, sözleşmeleri, zeyilnameleri, ilgili yazışmaları ve ödemeler ve geri alımlara ilişkin bütün belgeleri saklar.

Birinci alt paragrafta değinilen süre, yasal işlemler ya da Komisyonun usulüne göre gerekçeli talebi üzerine durdurulur.

BAŞLIK IV MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ VE DENETİMİ VE KORUNMASI

Madde 50 Komisyon ve Avrupa Sayıştayı tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

- (1) Tüm Finansman Anlaşmaları ve bunların neticesinde ortaya çıkan tüm programlar, eylemler ve müteakip sözleşmeler, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) dâhil Komisyonun gözetimi, kontrolü ve denetimi ile beraber Avrupa Sayıştayı'nın denetimine tabidir.

IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında, bu ayrıca, Komisyonun ve uygun olduğunda Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonunun aşağıdaki gibi tedbirleri gerçekleştirme hakkını içerir:

- (a) ilgili program otoriteleri tarafından yapılan ihale ve sözleşmelerin ön doğrulaması;
- (b) ilgili mali yönetim dâhil olmak üzere ihaleye çıkma, sözleşme yapma, sözleşmenin uygulaması ve ilgili program otoriteleri tarafından yürütülen program faaliyetlerinin ardıl kontrolleri;
- (c) temel yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişine ilişkin gözetim.

Komisyonun ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun (OLAF) usulünce yetkilendirilmiş görevlileri ya da temsilcileri, IPA II tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlerin uygulandığı saha ve ofislere yapılacak ziyaretler dâhil, programın, eylemin veya sözleşmenin uygulanmasını izlemek için Komisyon ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun gerekli gördüğü teknik ya da mali doğrulamayı gerçekleştirme hakkına sahiptirler. Komisyon, ilgili ulusal otoritelere bu tarz ziyaretlerle ilgili ön bildirimde bulunur.

- (2) IPA II yararlanıcısı, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) ile arasında etkili işbirliğini ve faaliyetlerin niteliğini de içeren bilgi alışverişini kolaylaştırmak üzere bir birim (bir dolandırıcılıkla mücadele koordinasyon birimi)¹⁷ tesis eder.

Bu birim dolaylı yönetim kapsamında, idari ve operasyonel yükümlülüklerin ve faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamakla ve Birliğin mali çıkarlarını korumak için ulusal mevzuatlarda uygun değişikliklerin yapılmasını teklif etmekle görevlidir. Bu birim diğer görevlerinin yanı sıra Birliğin mali çıkarlarını gözetmek için ulusal strateji, n oluşturulması/uygulanmasına öncülük eder, harcanmış IPA II yardımı dâhil Birlik fonlarının yönetimi için ulusal sistemlerdeki olası zayıflıkları tespit eder, dolandırıcılığı önleme personelinin eğitimi dâhil söz konusu görevler için yeterli insan kaynağı kapasitesini temin eder, ulusal idareler, kovuşturma makamları ve OLAF arasında işbirliğini destekler, usulsüzlükler ve şüphelenilen dolandırıcılık olaylarına ilişkin bilgileri ulusal idareler ve Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) ile paylaşır ve (AT, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü¹⁸, (AT, Euratom)¹⁹ 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü kapsamındaki yükümlülüklerin tamamının yerine getirilmesini temin eder²⁰.

- (3) IPA II yararlanıcısı, bilgisayara aktarılmış veriler dâhil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve denetim veya teftişleri yürütmekle görevlendirilmiş kişilerin çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli tüm önlemleri alır.
- (4) IPA II yararlanıcısı, ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finansmanı sağlanan hizmet, tedarik, iş ve hibeleri belirlemeye yarayacak kayıt ve hesapları muhafaza eder. IPA II yararlanıcısı ayrıca, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) dâhil olmak üzere Komisyon yetkililerinin ve yasa temsilcilerinin ilgili Finansman Anlaşması kapsamında finansmanı sağlanan unsurlarla ilgili tüm belge ve hesapları inceleme haklarının olmasını ve IPA II yardımının kullanımı ile ilgili denetimlerin gerçekleştirilmesinde Avrupa Sayıştay'ı'na yardımcı olmayı temin eder.
- (5) Birliğin mali çıkarlarının etkin şekilde korunmasını teminen, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu dâhil Komisyon ayrıca, (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AB, Euratom) 883/2013 sayılı Tüzüğüne uygun olarak belge üzerinden ve yerinde kontroller ile teftişler yapabilir. Bu kontroller ve teftişler, diğerlerinin yanı sıra, IPA II yararlanıcısıyla yakın işbirliği içinde hazırlanacak ve yapılacak olup, IPA II yararlanıcısı, zorunlu olan yardımı sağlayabilmesi için kontrollerin ve teftişlerinin gaye ve amacı ve yasal dayanağı ile ilgili olarak zamanında bilgilendirilir. IPA II yararlanıcısı (AB, Euratom) 883/2013 ve (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Tüzükler uyarınca OLAF'ın talebi üzerine yürütülecek tahkikatlar esnasında yardımcı olacak bir birim belirler. 2. paragrafta atıfta bulunulan birim idari ve cezai tahkikat yürütme

¹⁷ Söz konusu birim, 10. maddede bahsi geçen yapıların bir parçası değildir ve bu nedenle, bu birimin kurulması bütçe uygulama görevlerinin tahsisi için bir ön koşul niteliğinde değildir.

¹⁸ (Euratom) No 1074/1999 sayılı Konsey Tüzüğü ve (AT) 1073/1999 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) tarafından yapılan teftişlere ilişkin 11 Eylül 2013 tarihli ve (AT, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 248, 18 Eylül 2013, s.1)

¹⁹ Avrupa Topluluklarının Mali Çıkarlarının Korunmasına ilişkin 18 Aralık 1995 tarihli ve (AT, Euratom) 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 312.23 Aralık 1995, s.1)

²⁰ Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarının dolandırıcılığa ve diğer usulsüzlüklere karşı korunması için Komisyon tarafından yürütülen yerinde kontroller ve teftişler hakkında 11 Kasım 1996 tarihli ve (AAET, AT) 2185/96 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 292, 15 Kasım 1996, s. 2)

yetkisini haiz olması halinde bu görevi yerine getirebilir. IPA II yararlanıcısının talep etmesi halinde, yerinde kontrol ve teftişler ortaklaşa yürütülebilir. IPA II tarafından finansman sağlanan faaliyetlerin katılımcılarının yerinde kontrol veya teftişe karşı çıkmaları halinde, ulusal kurallar uyarınca hareket eden IPA II yararlanıcısı, Komisyon/ Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu müfettişlerine, yerinde kontrol veya teftişi yürütürken görevlerini yerine getirebilmeleri için ihtiyaç duydukları yardımı sağlar.

Komisyon/Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu, yerinde kontroller ya da teftişler esnasında dikkatini çeken dolandırıcılıkla veya usulsüzlüklerle bağlantılı herhangi bir kanıtı veya şüpheli durumu mümkün olan en kısa sürede IPA yararlanıcısına bildirir. Her halükarda, Komisyon/Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosunun bu tarz kontrol ve teftiş sonuçlarını, yukarıda bahsedilen yetkiliye bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

- (6) Yukarıda tanımlanan kontrol ve teftişler, IPA II yararlanıcısının, varsa, ulusal katkıya ilişkin sorumlu otoritesinin belgelerinde bulunabilecek ilgili tüm bilgileri de içerecek şekilde, IPA II yardımını almış olan tüm alıcılar ve alt-yükleniciler için geçerlidir.
- (7) Komisyonun ve Avrupa Sayıştayının sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, dolaylı yönetim kapsamında, Ulusal Fonun hesapları ve faaliyetleri ve ilgili durumlarda program otoriteleri Komisyonun inisiyatifine bağlı olarak, Komisyonun kendisi tarafından ya da Komisyon tarafından görevlendirilen bir dış denetçi tarafından kontrol edilebilir.

Madde 51 Birliğin mali çıkarlarının korunması

- (1) Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 3. paragrafına uyarınca, IPA II yardımının bütçesinin uygulaması ile ilgili görevlendirilen IPA II yararlanıcısı, bu görevleri yerine getirirken usulsüzlükleri ve dolandırıcılığı engeller, tespit eder ve düzeltir. Bu amaçla, IPA yararlanıcısı, orantısallık ilkesine uygun olarak, bütçeden finansmanı sağlanan eylemlerin etkin şekilde yürütülmesi ve doğru şekilde uygulanmasını teminen, işlemlerin temsili ve/veya risk esaslı örnekleri üzerinde yerinde kontroller yapılması dâhil ön ve ardıl kontrolleri yerine getirir. IPA II yararlanıcısı ayrıca usulsüz olarak ödenmiş olan fonları geri alır ve bu konuda gerekirse yasal kovuşturma başlatır.
- (2) IPA II yararlanıcısı şüphelenilen dolandırıcılık olaylarının, çıkar çatışmasının ve usulsüzlüklerin soruşturulmasını ve bunlara etkili bir şekilde müdahale edilmesini sağlar ve dolaylı yönetim kapsamında, IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 16. maddesinde değinilen bir kontrol ve raporlama mekanizmasının işlemlerini sağlar. IPA II yararlanıcısı birincil bir idari veya adli bulgunun konusu olmuş şüphelenilen dolandırıcılık ve diğer usulsüzlükleri gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve Komisyonu idari ve yasal işlemler hakkında bilgilendirir. Raporlama, Komisyon tarafından bu amaçla sağlanan modülü kullanmak suretiyle, elektronik ortamda yapılır. İş bu Anlaşma Ek H'de belirtilen hükümlere ilave olarak, Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmasında ek ayrıntılar belirlenebilir.
- (3) IPA II Yararlanıcısı ayrıca, dolaylı yönetim kapsamında, ihale ya da hibe verilmesi süreçlerinin herhangi bir aşamasında ya da tekabül eden sözleşmelerin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir aktif ya da pasif yolsuzluğu önlemek için her türlü uygun önlemi alır.
- (4) IPA II yararlanıcısı, IPA II tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlere ilişkin görevlerin uygulanmasından sorumlu personel de dâhil olmak üzere, herhangi bir çıkar

çatışması riskini önlemek için gerekli tüm önlemleri alır ve böyle bir çıkar çatışması riski olması durumunda ya da buna meydan verecek bir durum oluşması halinde Komisyonu derhal bilgilendirir.

(5) İşbu maddenin amaçları bakımından aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- (a) *Hata*, IPA II yararlanıcısı veya IPA II yardımı alıcısı tarafından kasıt olmadan işlenen yazım hataları ve teknik hatalar anlamına gelir;
- (b) *Usul'süzlük*, mali hususlardan sorumlu bir şahsın, Birlik genel bütçesine gerekçesiz bir harcama kalemini eklemek suretiyle Birlik genel bütçesine zarar veren veya verebilecek bir fiil ya da ihmalden kaynaklanan, geçerli kuralların ve sözleşmelerin herhangi bir hükmünün ihlali anlamına gelir.
- (c) *Mali hususlardan sorumlu kişi* IPA II yardımının uygulamasında rol alan gerçek veya tüzel kişi veya diğer bir birim anlamına gelir.
- (d) *Sistemik usulsüzlük*, tekrar eder nitelikte olan, benzer işlemlerde tekrar görülme olasılığı yüksek olan, geçerli kurallara uygun usullerin tesis edilmemesi dâhil yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili işleyişindeki ciddi bir eksiklikten kaynaklanan herhangi bir usulsüzlük anlamına gelir;
- (e) *Dolandırıcılık*, Birliğin genel bütçesinden veya Avrupa Birliği tarafından veya Birlik namına yönetilen bütçelerden fonların hatalı tahsis edilmesi veya gerekçesiz serbest bırakılmaması sonucunu doğuran sahte, gerçek dışı veya eksik ifadelerin veya belgelerin kullanılmasıyla ya da sunulması; aynı etkiyi doğuracak belirli bir yükümlülüğün ihlal edilmesi suretiyle bilginin gizlenmesi; bu tür fonların verilme amaçları dışında başka amaçlara yönelik olarak yanlış kullanılması ilgili olarak yapılan tüm kasıtlı eylem veya ihmaller anlamına gelir;
- (f) *Şüphelenilen dolandırıcılık*, kasti davranışın, özellikle yukarıda değinildiği şekilde dolandırıcılığın varlığını tespit etmek için ulusal düzeyde idari veya adli işlemlerinin başlatılmasına yol açan usulsüzlük anlamına gelir;
- (g) *Aktif yolsuzluk* bir kamu görevlisinin Birliğin mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde görevini kötüye kullanma veya görevinin gereklerini yerine getirmekten kaçınacak şekilde davranması için doğrudan ya da bir aracı vasıtasıyla bu görevliye veya bu görevli namına üçüncü bir kişiye menfaat sağlamaya veya menfaat sağlama vaadine yönelik kasti hareketi ifade eder.
- (h) *Pasif yolsuzluk* bir kamu görevlisinin, Birliğin mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde görevini kötüye kullanmak veya görevinin gereklerini yerine getirmekten kaçınacak şekilde davranmak için, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya bir üçüncü kişi için kasti olarak menfaat temin veya talep etmesi ya da menfaat sağlama vaadini kabul etmesidir.
- (i) *Çıkar çatışması* bir mali aktörün veya diğer bir kişinin görevlerini tarafsız ve objektif olarak uygulanmasının, aile, duygusal yaşam, siyasi ya da ulusal yakınlık, ekonomik çıkar ya da alıcı ile olan diğer bir ortak çıkar nedeniyle tehlikeye atılması demektir.
- (j) *Temel idari veya adli bulgu* idari veya adli kovuşturmanın gidişatında ortaya çıkan gelişmeler sonucu değiştirilme veya geri çekilmesi zorunluluğu ihtimali

saklı kalmak koşuluyla, belirli gerçekleri esas alarak usulsüzlük yapıldığı sonucuna varan idari ya da adli yetkili bir makamın ilk yazılı değerlendirmesi anlamına gelir.

Bu maddedeki tanımlar Türkiye Cumhuriyeti ceza kanuna yeni suç türleri eklenmesi veya kanundaki suç türlerinin değiştirilmesi şeklinde yorumlanmamalıdır.

BÖLÜM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA

BAŞLIK I İZLEME

Madde 52 IPA izleme komitesi

- (1) Komisyon ve IPA II yararlanıcısı ilk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden sonra en geç altı ay içerisinde bir IPA izleme komitesi kurarlar. Bu komite (AT)1085/2006 sayılı Tüzük kapsamında IPA izleme komitesinin sorumluluklarını yerine getirir.
- (2) IPA izleme komitesi Finansman Anlaşmalarında ve ülke strateji belgelerinde öngörülen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik bütün eylemlerin genel etkililiği, etkinliği, kalitesi, tutarlılığı, eş güdümü ve uyumunu inceler. Bu amaçla, ilgili yerlerde sektörel izleme komitelerinin sağladığı bilgileri esas alır.
- (3) IPA izleme komitesi, ülke strateji belgelerinde ve eğer ilgiliyse çok ülkeli strateji belgelerinde veya IPA II Tüzüğü'nde öngörüldüğü şekilde IPA II yardımının daha tutarlı olmasını ve daha iyi eş güdüme sahip olmasını sağlamak için ve bu tür yardımın genel etkinliği, etkililiği, etkisi ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla Komisyona, Ulusal IPA Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine önerilerde bulunabilir. Ayrıca IPA II hedeflerinin gerçekleştirilmesini temin etmek ve IPA II yardımının etkinliğini ve etkililiğini artırmak için ilgili sektörel izleme komitesine/komitelerine düzeltici eylemlerle ilgili önerilerde bulunabilir. Bu amaçla, ilgili olduğu yerde Komisyon ve/veya IPA II yararlanıcısı tarafından başlatılan izleme ve değerlendirmelerde varılan sonuçları ve önerileri dikkate alır.
- (4) IPA II izleme komitesi, Ulusal IPA Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve Komisyonla mutabakat halinde kendi usul kurallarını kabul eder.
- (5) IPA II izleme komitesi Komisyonun temsilcileri, Ulusal IPA Koordinatörü ve IPA II yararlanıcısının ilgili diğer ulusal otoritelerinden ve organlarından ve ilgili olduğu yerde uluslararası mali kurumlar dâhil olmak üzere uluslararası kuruluşlardan ve sivil toplum ve özel sektör kuruluşları gibi diğer paydaşlardan oluşur. Paydaşların temsilcileri IPA izleme komitesinin usul kurallarında tanımlanan kurallara ve kriterlere göre ve Komisyonla mutabık kalınarak seçilir. Komisyonun bir temsilcisi ve Ulusal IPA Koordinatörü IPA II toplantılarına eş başkanlık ederler.
- (6) IPA İzleme Komitesi senede en az bir kere toplanır. Komisyonun veya IPA II yararlanıcısının inisiyatifinde, özellikle konu esaslı olarak özel amaçlı toplantılar da yapılabilir.
- (7) Doğrudan yönetim kapsamında 53. maddede değinildiği üzere sektörel izleme komitelerinin kurulmadığı durumlarda, IPA izleme komitesi söz konusu maddenin 3. paragrafında tanımlanan görevleri yerine getirir.

Madde 53 Sektörel izleme komitesi

- (1) IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında, Komisyona danışıldıktan sonra ilgili politika alanı veya programa göre ilgili ilk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesini takip eden ilk altı ay içerisinde ve gerektiğinde sektörel düzeyde olmak üzere, IPA II yararlanıcısı tarafından politika alanı veya program bazında sektörel izleme komiteleri kurulur. Uygun hallerde, sektörel izleme komiteleri diğer uygulama yöntemleri kapsamında ad hoc olarak kurulabilir.
- (2) Her sektörel izleme komitesi politika alanı veya programdaki eylemlerin uygulanmasının etkililiği, etkinliği, kalitesi, tutarlılığı, eş güdümü ve uyumunu ve ilgili ulusal stratejilerle ve gerektiği durumlarda bölgesel sektör stratejileriyle tutarlılığını gözden geçirir. Eylem hedeflerinin gerçekleştirilmesi ile ilgili ilerlemeyi ve beklenen çıktıları, temel durumla ilişkili göstergeler aracılığıyla sonuçları ve etkiyi ve ayrıca mali uygulamaya ilişkin ilerlemeyi ölçer.
- (3) Program otoritesi/otoriteleri tarafından sağlanan raporlar ile desteklen sektörel izleme komiteleri özellikle:
 - (a) devam eden politika diyaloguyla, ilgili ulusal ve bölgesel sektör stratejileriyle ve çok ülkeli ve/veya ülkedeki bölgesel faaliyetlerle tutarlılığı temin ederken, hedeflerin gerçekleştirilmesine, planlanmış çıktıların ve sonuçların gerçekleştirilmesine ve devam eden programların ve eylemlerin etkisine ve sürdürülebilirliğine yönelik ilerlemeyi gözden geçirir;
 - (b) eylemlerin mali uygulamaları dâhil yıllık uygulama raporlarını gözden geçirir;
 - (c) ilgili bulguların ve sonuçların yanı sıra eğer varsa yerinde yapılan kontrollerden, izlemeden ve değerlendirmelerden kaynaklanan düzeltmeye yönelik izleme eylem önerilerini inceler.
 - (d) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişinin ilgili unsurlarını tartışır;
 - (e) problemli unsurları ve eylemleri tartışır;
 - (f) gerekirse, eylemlerin hedeflerinin gerçekleştirilmesini temin etmek ve IPA II yardımının etkinliğini, etkililiğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak için programları ve diğer düzeltici eylemleri değiştirmeye yönelik önerileri göz önünde bulundurur ve öneriler getirir;
 - (g) 23. ve 24. maddeler uyarınca benimsenmiş olan bilgilendirme, tanıtım, şeffaflık, görünürlük ve iletişim tedbirlerini gözden geçirir;

Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında diğer özel hükümler belirlenebilir.

- (4) Sektörel izleme komitelerinin toplantılarının sonunda öneriler dâhil operasyonel sonuçlar belirlenir. Bu sonuçlar izleyen komite toplantılarında yeterli takibe ve gözden geçirmeye tabi olur ve 52. maddenin 2. paragrafı uyarınca, kaydedilen ilerlemeye ilişkin IPA izleme komitesine yapılacak raporlamanın temelini oluşturur.
- (5) Her sektörel izleme komitesi, program otoritesi, Ulusal IPA Koordinatörü ve Komisyona danışılarak belirlenecek olan kendi usul kurallarını kabul eder.
- (6) Sektörel izleme komitesi ilgili ulusal otoritelerin ve organların temsilcilerinden, ekonomik, sosyal ve çevresel ortakları gibi diğer paydaşlardan ve ilgili olduğunda uluslararası mali kuruluşlar dâhil uluslararası kuruluşlardan ve sivil toplumdan oluşur. Komisyon komitenin çalışmasına katılır. Paydaşların temsilcileri usul kurallarında belirlenen kurallara ve kriterlere göre seçilir. IPA II yararlanıcısından bir üst düzey

temsilci sektörel izleme komitesi toplantılarına başkanlık eder. Politika alanına veya programa bağlı olarak Komisyon komite toplantılarına eş başkanlık yapabilir.

- (7) Sektörel izleme komitesi senede en az iki kere toplanır. Ad hoc toplantılar da yapılabilir.
- (8) (AT) 1085/2006 sayılı Tüzük ve IPA II Tüzüğü uyarınca programların ve eylemlerin uygulanması sırasında IPA II Uygulama Tüzüğü'nün 19. maddesi uyarınca kurulan sektörel izleme komiteleri, özellikle ilgili IPA bileşeni veya politika alanı veya sektördeki programlarla ve eylemlerle ilgili olarak, (AT) 1085/2006 sayılı Tüzük uyarınca kurulan sektörel izleme komitelerinin üstlendiği çalışmayı da göz önünde bulundurur.

Madde 54 Diğer izleme faaliyetleri

- (1) IPA II yararlanıcısı verilen görevlerin fiili olarak yerine getirilmesine ve IPA II yardımının uygunluğu, etkinliği, etkililiği, etkisi ve sürdürülebilirliğini ölçmek için düzenli, sistematik ve uygun şekilde planlanmış ardıl incelemeler yapılmasına ilişkin şeffaf, ayrımcı olmayan ve etkili inceleme usullerini uygular.
- (2) Gerektiğinde diğer izleme platformları tesis edilebilir. Bunların, faaliyetler ve çıktıları IPA izleme komitesine rapor edilir.

BAŞLIK II DEĞERLENDİRME

Madde 55 IPA II Yardımının değerlendirilmesine ilişkin genel ilkeler

- (1) IPA II yardımı, uygunluğunu, tutarlılığını, kalitesini, etkinliğini, etkililiğini, Birliğin katma değerini, ilgili politika diyaloguyla tutarlılığını ve sinerjisini artırmak amacıyla Mali Tüzük'ün 30. maddesinin 4. paragrafı uyarınca değerlendirilmeye tabidir.
- (2) Değerlendirmenin amaçları şunlardır:
 - (a) Yardımın uygulama koşullarını, hem ileriye dönük hem de fiili performansını, uzun vadeli etkileri ve hedefleri gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan politika hedefleriyle tutarlılığını ölçmek;
 - (b) Uzun vadeli küresel etkileri ve hedefleri gerçekleştirmek için mutabık kalınan sonuç ve etki göstergelerinin uygunluğunu ölçmek;
 - (c) Programlama sürecini ve izleme sistemini ve gerektiğinde uygulama düzenlemelerini değerlendirmek;
 - (d) Paranın uygun amaçlar doğrultusunda ve hakkıyla harcanmış olduğu ve fonların kullanımı bakımından Birlik kurumlarına ve kamuoyuna yardımla ilgili hesap verme sorumluluğunu yerine getirmek;
 - (e) Gelecekteki politika ve müdahalelerin kalitesini ve tasarımını geliştirmeyi amaçlayan yararlı dersler çıkarmak.

Bu amaçlar doğrultusunda değerlendirmeler zamanında tamamlanır ve değerlendirmeyle elde edilen bulgular, izleyen programlama ve uygulama döngüsünde ve ayrıca kaynak tahsisine yönelik kararlarda dikkate alınır.

- (3) Değerlendirmeler, ülke veya bölge düzeylerinin yanı sıra politika, stratejik, tematik, sektörel, program ve operasyonel düzeylerde de yapılabilir.

- (4) *Ön (ex-ante)* değerlendirmeler yapılabilir. Bu değerlendirmeler programların kapsamındaki bütçe kaynaklarının tahsisini en uygun hale getirmeyi ve programlama kalitesini artırmayı amaçlar. Bu değerlendirmeler farklılıkları, boşlukları ve gelişme potansiyelini, başarılabacak hedefleri, beklenen sonuçları, nicel hedefleri, gerekirse önerilen stratejinin tutarlılığını ve uygulama, izleme, değerlendirme ve mali yönetim usullerinin kalitesini tespit eder ve değerlendirir.
- (5) *Ara (interim)* değerlendirmeler, gerektiğinde, Mali Tüzük Uygulama Kurallarının 18. maddesine uygun olarak yapılır. Ara değerlendirme yardımın performansını ve elde edilen sonuçları ve belirlenen hedeflerle tutarlı olduklarını doğrulamak için tahsis edilen insan kaynakları ve mali kaynaklar açısından çıkarılan dersleri değerlendirir. Buna ek olarak Komisyon strateji belgelerine ilişkin ülke veya bölge düzeyinde değerlendirmeler yapılabilir.
- (6) *Ardıl (ex-post)* değerlendirmeler belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi bakımından, IPA II yardımının uygunluğunu, Birliğin katma değerini, etkililiğini, etkinliğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini değerlendirir.
- (7) Değerlendirmeler sürdürülebilir kalkınma hedefini ve ilgili Birlik mevzuatını dikkate alır. IPA II yardımının daha uzun vadeli etkileri ve etkilerinin sürdürülebilirliği o zaman geçerli olacak kurallar ve usuller uyarınca değerlendirilir.
- (8) Değerlendirmelerin sonuçları IPA izleme komitesi ve sektörel izleme komiteleri tarafından dikkate alınır.
- (9) Komisyon, kalite standartları ve nesnel ve ölçülebilir göstergeler içeren değerlendirme yöntemleri geliştirir. IPA II yararlanıcısı değerlendirmeleri yaparken bu yöntemleri uygular.

Madde 56 Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler

Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 12. ve 17. maddeleri uyarınca Komisyon değerlendirmeleri üstlendiğinde IPA II yararlanıcısı, ülke strateji belgelerinde öngörüldüğü şekilde ülke düzeyinde ilcrlemeyi ölçmeye yönelik göstergeler dâhil, ilgili eylemlerin izlenmesi ve değerlendirilmesini mümkün kılmak için, yardımın etkinliğine ilişkin uluslararası taahhütler doğrultusunda gereken bütün verileri ve bilgileri sağlayarak Komisyonu destekler.

Madde 57 Dolaylı yönetim kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler

- (1) IPA II yardımının bütçesinin uygulaması ile ilgili görevlendirilen IPA II yararlanıcısı 55. maddeye uygun olarak yönettiği programların değerlendirmesini yapmaktan sorumludur.
- (2) IPA II yararlanıcısı, Komisyon ile istişare halinde uygulamanın farklı safhalarında yapmayı amaçladığı değerlendirme faaliyetlerini sunan bir değerlendirme planı hazırlar.

BASLIK III RAPORLAMA

Madde 58 Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin genel şartlar

İzleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar Ulusal IPA Koordinatörü Komisyona IPA II yardımının uygulanmasına ilişkin bir yıllık rapor sunar. Bu rapor Finansman Anlaşması'nın ekindeki modelı uygular ve özellikle:

- (a) IPA II yararlanıcısının programlama, izleme ve değerlendirme, iletişim ve görünürlük çalışmalarına katılımını;
- (b) İstenen koşulların karşılanmasında ve sürdürülebilirliğin temininde karşılaşılan sorunları, alınan/planlanan ilgili tedbirleri, karşılaşılan ana yatay sorunları ve alınan hafifletici tedbirleri, faaliyetlerin uygulanmasında karşılaşılan sorunları;
- (c) Ülke strateji belgelerinde ve bu Çerçeve Anlaşma'nın III. Bölümünde belirtilen programlama belgelerinde tesis edilen göstergelere ilişkin bilgileri içerir.

Diğer raporlama şartları Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 59 Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 5. paragrafı uyarınca IPA II yararlanıcısı tarafından dolaylı yönetim kapsamında Komisyona yapılacak raporlamalara ilişkin şartlar

- (1) 58. maddede belirtilen şartlara ek olarak, Ulusal IPA Koordinatörü izleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar verilen bütçe uygulama görevlerinin uygulanmasına ilişkin yıllık raporu Komisyona sunar ve birer kopyasını da NAO ve denetim otoritesine gönderir. Bu rapor program otoritelerinin sağladığı bilgilere dayalıdır ve Finansman Anlaşması'nın ekindeki modeli uygular ve özellikle:
 - (a) Temel başartıların bir özetini;
 - (b) Verilen bütçe uygulama görevlerinin uygulanması esnasında karşılaşılan önemli sorunların ve alınan müteakip önlemlerin bir özetini;
 - (c) Ülke strateji belgelerinde ve III. Bölümde belirtilen programlama belgelerinde tesis edilen hedeflerin, sonuçların, göstergelerin uygulanmasında kaydedilen ilerlemeye ilişkin niceliksel ve niteliksel bilgileri;
 - (d) Düzeltici/ek eylemlere ilişkin önerileri içerir.
- (2) İzleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, birer kopyası Ulusal IPA Koordinatörüne ve denetim otoritesine verilmek üzere, Komisyona aşağıdakileri sunar:
 - (a) Finansman Anlaşması'nda belirtildiği şekilde tahakkuk esasına dayalı, Finansman Anlaşması'na ekli yıllık mali rapor veya beyan formatına uygun olarak hazırlanan ve net bir şekilde kabul edilen maliyet ve yapılan ödemeleri birbirinden ayıran yıllık mali raporlar veya beyanlar.
 - (b) Her bir program için bu Anlaşma'nın Ek C'sine uygun olarak hazırlanmış ve aşağıdakileri içeren bir yıllık yönetim bildirisi;
 - (i) Türkiye Cumhuriyeti'nde Birlik fonlarının mali yönetimi ve altta yatan işlemlerin yasallığı ve usule uygunluğu açısından genel sorumluluk;
 - (ii) IPA II kapsamında yönetim ve iç kontrol sistemlerinin etkili işleyişi açısından sorumluluk;

Bu Anlaşma'nın Ek C'si uyarınca gerekli görülen onaylar mevcut değilse, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, bu durumun sebepleri ve olası sonuçlarını, durumu düzeltmek ve Avrupa Birliği'nin çıkarlarını korumak için yapılan veya planlanan eylemlerle birlikte Komisyona bildirir.
- (c) Yönetim bildirisi için sağlam bir dayanak sağlamak üzere, yönetim yapısı tarafından gerçekleştirilen kontrollerin ve denetimlere ilişkin raporların bir

özeti. Bu özet, sistemlerde tespit edilen hataların ve zayıflıkların niteliği ve boyutuna ilişkin analizi, gerçekleştirilen veya planlanan düzeltici faaliyetleri ve ayrıca denetim otoritesi tarafından hazırlanan raporlarla ilgili yapılan takibi içerir.

- (3) İzleyen mali yılın 15 Mart tarihi itibarıyla, denetim otoritesi, bu Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (ii) bendinde ve Ek D ve E'sinde ayrıntılı olarak belirtildiği şekilde, denetim otoritesinin yıllık faaliyet raporu ile birlikte denetim görüşünü, NIPAC ve NAO'ya da birer kopyası verilmek sureti Komisyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine sunar.
- (4) Her programın uygulanmasının sonunda ve Finansman Anlaşması'nda belirlenen son tarihe kadar, Ulusal IPA Koordinatörü, 60. maddenin 1. paragrafında belirtilen program otoritelerinden gelen raporlar temelinde, uygulama döneminin tamamını kapsayacak bir nihai rapor sunar ve bununla birlikte son yıllık raporu ekleyebilir.
- (5) Ulusal IPA Koordinatörü, 1 Ocak 2014'ten 31 Aralık 2020'ye kadar kabul edilen programların uygulanma döneminin tamamını kapsayan IPA II yardımının uygulanmasına ilişkin bir nihai rapor sunar.
- (6) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, yararlanıcısı elektronik veri iletimini kullanarak mali uygulamaya ilişkin verilerle ilgili olarak düzenli şekilde raporlama yapar. İletilen verilerin sıklığı, formatı ve türü ile ilgili ayrıntılı hüküm Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

Madde 60 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında program otoriteleri tarafından hazırlanacak raporlar

- (1) Program otoriteleri, 58. ve 59. maddelerde belirtilen raporlar için gereken tüm bilgileri Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine sağlar.
- (2) Sorumluluğu altındaki eylem veya programa bağlı olarak program otoritesinden, sorumlu sektörel izleme komitesinin incelemesi sonrasında Ulusal IPA Koordinatörü tarafından Komisyona sunulmak üzere, mali yılın tamamını kapsayan ayrıntılı bir yıllık rapor hazırlaması istenebilir. 1. paragrafta belirtilenlere eklenebilecek raporlama şartları Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında belirlenir.

Madde 61 Dil

IPA II programlarının hazırlanması veya uygulanması ile ilgili Komisyona sağlanacak bütün raporlar, değerlendirmeler ve diğer belgeler İngilizce hazırlanır.

BÖLÜM VII BÖLÜNMÜŞ TAAHHÜTLERE SAHİP ÇOK YILLI EYLEM PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Madde 62 IPA II yararlanıcısının dolaylı yönetimi kapsamında uygulanan bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık eylem programlarına ilişkin uygulama ilkeleri

- (1) IPA II yardımı, Mali Tüzük'ün 189. maddesinin 3. paragrafında ve Ortak Uygulama Tüzüğü'nün 6. maddesinin 3. paragrafında belirtildiği şekilde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık eylem programları aracılığıyla dolaylı yönetim kapsamında uygulanabilir. Bu programlar, uygun olduğu şekilde ilgili program otoriteleri

tarafından hazırlanan sektör operasyonel programı/programları veya eylem belgeleri bazında Komisyon tarafından hazırlanır. Sektör operasyonel programları veya eylem belgeleri Komisyonla ve ilgili paydaşlarla yakın istişare içinde tesis edilir.

Sektör operasyonel programları, diğerleri yanında aşağıdakileri içeren ilgili Komisyon talimatlarında istenen bütün bilgileri içerir:

- (a) Orta dönem ihtiyaçlar ve hedeflere ilişkin değerlendirme;
 - (b) İlgili paydaşlarla yapılan istişarenin genel değerlendirmesi;
 - (c) Seçilen stratejik eylemlere ilişkin açıklama;
 - (d) Her yıl için, her eylem için ve endikatif bir şekilde ilgili tüm faaliyetler için Birliğin katkısının toplam miktarını belirten bir mali tablo;
 - (e) Önerilen değerlendirme ve izleme yöntemleri;
 - (f) Varsa ana projelerin endikatif bir listesi;
 - (g) İlgili olması halinde, 10. madde ve bu Anlaşma'nın Ek A'sı uyarınca operasyonel programın yönetimi ve kontrolü için ulusal yapıların ve otoritelerin tanımı.
- (2) 1. paragrafta belirtilen bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık eylem programının bir parçası olarak yardım, ana projelere finansman sağlayabilir. Bu maddenin amacı doğrultusunda, "*ana proje*", açık şekilde belirlenmiş hedefleri olan ve toplam maliyeti 30 milyon avroyu aşan, tamamıyla ekonomik veya teknik nitelikteki belirli ve bölünmez bir görevi yerine getirmeyi amaçlayan bir dizi işi, faaliyeti veya hizmeti içeren proje anlamına gelir.
- (3) Ana projeler IPA II yararlanıcısı tarafından onay için Komisyona sunulur. Projeyi onaylayan karar, fiziki amacı ve uygun harcamaları tanımlar. Sonrasında IPA II yararlanıcısıyla, bu unsurları ortaya koyan bir ikili anlaşma yapılır.
- (4) Komisyona bir ana proje sunarken IPA II yararlanıcısı, diğerleri yanında aşağıdakileri içeren, ilgili Komisyon talimatlarıyla gerekli kılınan bütün bilgileri sunar.
- (a) Uygulamadan sorumlu birim hakkında bilgi;
 - (b) Yatırımın niteliğine ilişkin bilgi;
 - (c) Uygulama için bir zaman çizelgesi;
 - (d) Faaliyetin genel sosyo-ekonomik dengesine dair bir değerlendirme;
 - (e) Çevresel etki analizi ve
 - (f) Finansman planı.
- (5) Bu maddenin amaçları doğrultusunda, "*faaliyet*", bir eylemin amaçlarına katkıda bulunan, maliyetleri, AB katkısı ve ayrıca ilgili programların program otoriteleri tarafından veya onların sorumluluğunda seçilmiş olan finansman türü (örneğin, ihale, hibe vb.) ile açık bir şekilde tespit edilebilen bir eylemin bileşeni anlamına gelir. Mali araçlar bağlamında faaliyet, bir programdan mali araçlara yapılan mali katkılardan ve bu mali araçlar tarafından daha sonra sağlanan mali destekten oluşur.
- (6) 3. paragrafta belirtildiği şekilde ana projeler olması durumunda, harcamalar ana projeyi onaylayan Komisyon Kararı kabul edilmeden önce uygun hale gelmez.
- (7) Bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık programlar çerçevesinde Komisyonun, ana projeler tanımına girmeyen faaliyetler için de önerilerin önceden sunulmasını isteme

hakkı vardır. Bu faaliyetlerle ilgili olarak harcamalar, Komisyon IPA II yararlanıcısına faaliyetin onaylandığını resmi olarak bildirmeden önce uygun hale gelmez.

- (8) 1. paragrafta belirtildiği şekilde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık eylem programları altında yer alan IPA II kapsamında finansmanı sağlayacak olan, tamamlanması sonrasında net gelir üreten faaliyetlerle ilgili olarak, uygun harcama, hem faaliyetin uygulandığı hem de tamamlanması sonrasındaki dönemi kapsayan belirli bir referans dönem içinde faaliyetin net gelir üretme potansiyeli hesaba katılır; k önceden düşürülecektir.

Bu paragrafın amaçları doğrultusunda, "net gelir", alt yapıdan yararlanmaları ya da arazi veya binaların satışı veya kiralanması karşılığında kullanıcılara doğrudan intikal eden ücretler ya da bu dönemde yine kullanıcıya intikal eden işletme maliyetleri ile kısa ömürlü ekipmanın yenilenmesi maliyetleri çıkarıldıktan sonra hizmetler için ödenen ücretler gibi, kendilerine bu faaliyetten sağlanan mal veya hizmetler için kullanıcılar tarafından doğrudan ödenen nakit girişleri anlamına gelir. Faaliyet ile sağlanan işletme maliyeti-tasarrufları, işletmede eşdeğer bir indirimle mahsup olmadıkları sürece net gelir olarak işlem görür. Faaliyet için doğrudan ilgili ve gerekli olan yatırım maliyetinin tamamının IPA II yardımı kapsamında finansman için uygun olmadığı hallerde net gelir yatırım maliyetinin uygun olan ve uygun olmayan kısımları ile orantılı olarak tahsis edilir. Net gelirin hesaplamasına ilişkin ayrıntılı hükümler ilgili Finansman Anlaşması'nda belirlenir.

- (9) Bu madde bölünmüş taahhütlere sahip çok yıllık kırsal kalkınma programları için geçerli değildir.

BÖLÜM VIII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER

Madde 63 Sınır ötesi işbirliği şekilleri

- (1) Bu Bölüm kapsamındaki yardım, ortak yerel ve bölgesel girişimler aracılığıyla iyi komşuluk ilişkilerini desteklemeyi, Birlik bütünleşmesini teşvik etmeyi ve sosyo-ekonomik kalkınmayı desteklemeyi amaçlar.
- (2) Sınır ötesi işbirliği aşağıdakilere destek verir:
- (a) Bir veya daha fazla üye devlet ve bir ya da daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;
 - (b) İki ya da daha fazla IPA II yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;
 - (c) Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında uygun konumda olan ülkelerin IPA II sınır ötesi işbirliği programlarına katılmaları halinde söz konusu olan sınır ötesi işbirliği,
 - (d) Bu Anlaşma'nın 4. maddesinin 5. paragrafında belirtilen sınır ötesi işbirliği programları veya tedbirleri.
- (3) Bu Bölüm, 2. paragrafın (b) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği yaklaşımları için uygulanır. 2. paragrafın (a) bendinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği yaklaşımına ilişkin kurallar, bu Anlaşma'nın 8. maddesi uyarınca finansman anlaşmalarıyla belirlenecektir.

Madde 64 Sınır ötesi işbirliği için ek tanımlar

Bu Bölümün amaçları doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar geçerlidir:

- (a) "Operasyon", ilgili programın sözleşme makamı tarafından veya bu otoritenin sorumluluğunda seçilmiş olan, ilgili olduğu tematik önceliğin veya tematik önceliklerin hedeflerine katkıda bulunan proje, sözleşme, eylem veya projeler grubu anlamına gelir;
- (b) "Yararlanıcı", faaliyetleri başlatmaktan veya başlatmak ve uygulamaktan sorumlu kamu kuruluşu veya özel kuruluş anlamına gelir.
- (c) "Kamu harcaması", kaynağı ulusal, bölgesel veya yerel otoritelerin bütçesi, IPA II yardımı ile ilgili Birlik bütçesi, kamu otoritelerinin derneklerinin veya kamu hizmeti misyonuna sahip kamu hukuk organlarının bütçesi olan faaliyetlerin finansmanına yapılan kamu katkısı anlamına gelir.

Madde 65 Yardım yoğunluğu ve IPA II yardımının oranı

- (1) Sınır ötesi işbirliği programını kabul eden Komisyon kararı, aşağıdakilerden birine bağlı olarak ortak finansman oranını ve yapılacak IPA II yardımının azami tutarını belirler:
 - (a) Kamu ve özel harcamalar dâhil toplam uygun harcama veya
 - (b) Uygun kamu harcaması.
- (2) Her tematik öncelik düzeyindeki Birlik ortak finansman oranı uygun harcamanın %20'sinden az ve %85'inden fazla olmaz. 72. maddede belirtilen teknik yardım için ortak finansman oranı %100'dür.

BAŞLIK II PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 66 Tematik öncelikler ve IPA II sınır ötesi işbirliğinin konsantrasyonu

- (1) Her sınır ötesi işbirliği programı için katılımcı ülkeler tarafından Ek J'deki listeden azami dört tematik öncelik seçilir.
- (2) Sınır ötesi işbirliği programları aynı zamanda 72. maddede belirtildiği gibi teknik yardım faaliyetleri için özel bir bütçe tahsisı içerir.

Madde 67 Coğrafi kapsam

Katılımcı ülkeler ve Komisyon ilgili sınır ötesi işbirliği programına dâhil edilecek uygun bölgelerin listesi üzerinde mutabık kalırlar.

Madde 68 Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programları Komisyon tarafından sağlanan model programa uygun olarak katılımcı ülkelerle ortaklaşa hazırlanır.
- (2) Seçilen her tematik öncelik için katılımcı ülkeler belirli amaçlar, beklenen sonuçlar, hedefler ve göstergeler ile ana hedef grupları ve nihai yararlanıcıların tespit edilmesi dâhil desteklenecek faaliyetlerin türleri üzerinde mutabık kalırlar.

- (3) Sınır ötesi işbirliği programı, sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısı tarafından onay almak üzere elektronik ortamda Komisyona sunulur.
- (4) Komisyon sınır ötesi işbirliği programlarının IPA II Uygulama Tüzüğü ile tutarlılığını ve Ek J'de tanımlanan seçili tematik önceliklere ve strateji belgelerinde belirtilen amaçlara etkin katkısını değerlendirir.
- (5) Komisyon sınır ötesi işbirliği programının sunulduğu tarihi izleyen üç ay içerisinde gözlemler yapar. Katılımcı ülkeler gereken tüm ek bilgileri sağlar ve gerektiğinde önerilen sınır ötesi işbirliği programını değiştirirler.
- (6) Resmi olarak sunulmasını takiben sınır ötesi işbirliği programını onaylarken Komisyon, gözlemlerinin tümünün yeteri derecede dikkate alınmış olduğundan emin olmak zorundadır.
- (7) Katılımcı ülkeler veya katılımcı ülkelerin mutabakatıyla Komisyonun inisiyatifiyle sınır ötesi işbirliği programları değiştirilebilir.
- (8) Katılımcı ülkeler tarafından sunulan sınır ötesi işbirliği programlarında değişiklik yapma talepleri uygun şekilde gerekçelendirilir ve özellikle bu değişikliklerin sınır ötesi işbirliği programının amaçlarının gerçekleşmesinde yapması beklenen etki belirtilir. Bu taleplerle birlikte değiştirilmiş program da sunulur. 3 ila 6. paragraflar sınır ötesi işbirliği programlarında yapılacak değişiklikler için geçerlidir.

Değişiklikler aşağıdaki durumlardan biri veya birkaçında talep edilebilir:

- (a) Sözleşme makamının yerinde veya mali plandaki değişiklikler dâhil, sınır ötesi işbirliği programlarını önemli ölçüde etkileyen stratejilerde değişikliklere yol açan strateji belgeleri ile ilgili orta vadeli inceleme sonrasında;
- (b) Program alanındaki önemli sosyo-ekonomik değişiklikler sonrasında;
- (c) Birlik, ulusal veya bölgesel önceliklerdeki önemli değişiklikleri dikkate almak amacıyla;
- (d) 55. maddede belirtilen değerlendirmelerin sonuçları sonrasında.

Madde 69 Dolaylı yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimi için katılımcı ülkeler arasında yapılan ikili düzenlemeler

Dolaylı yönetim kapsamında katılımcı ülkeler sınır ötesi yardımın süresinin tamamında ilgili sınır ötesi işbirliği programının uygulanması için sorumlulukları belirleyen ikili bir düzenleme yaparlar. Bu ikili düzenleme diğer unsurların yanı sıra aşağıdakileri de içerir:

- (a) Ana uygulama yapılarının ve görev ve sorumluluklarının açıklaması;
- (b) Sınır ötesi işbirliği programı için yönetim, mali, kontrol ve denetim düzenlemelerinin açıklaması;
- (c) Faaliyetlerin seçimi süreci dâhil ana uygulama usullerine ilişkin düzenlemeleri ve sınır ötesi işbirliği programına ve faaliyetler düzeyinde izlemeye ilişkin düzenlemeler;
- (d) Yararlanıcılar tarafından yapılan harcamaların hukuka ve usule uygunluğunu sağlamaya ve bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (x) bendinde belirtilen doğrulamaların yapılmasına yönelik düzenlemeler;
- (e) Uygulama zorlukları durumunda iyileştirici tedbirler;

- (f) Usulünce ödenmemiş tutarların geri alınması dâhil, sınır ötesi işbirliği programına tahsis edilmiş fonların sağlam mali yönetimini garanti etmeye yönelik düzenlemeler;
- (g) 28. maddede atıfta bulunulan vergi muafiyetleri için düzenlemeler.

BAŞLIK III OPERASYONLAR

Madde 70 Operasyonların seçimi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programı kapsamında seçilen operasyonlar net sınır ötesi etkiler ve faydalar sağlar.
- (2) Sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki operasyonlar uygun alanın tamamını kapsayan teklif çağrılarında bulunarak sözleşme makamı tarafından seçilir.
- (3) Katılımcı ülkeler de teklif çağrısı dışında operasyonlar tespit edebilir. Bu durumda, 68. maddede belirtilen sınır ötesi işbirliği programında operasyonlardan özel olarak söz edilir.
- (4) Sınır ötesi işbirliği için seçilen operasyonlara en az iki katılımcı ülkeden yararlanıcılar dâhil edilir. Yararlanıcılar operasyonların oluşturulmasında ve uygulanmasında işbirliği yaparlar. Buna ek olarak, operasyonlar için personel alımı veya finansman ya da her ikisi kapsamında işbirliği yaparlar.
- (5) Bir operasyon, sınır ötesi etkilerinin ve faydalarının tespit edilmesi koşuluyla, tek bir katılımcı ülkede uygulanabilir.

Madde 71 Yararlanıcılar

- (1) 63. maddenin 2. paragrafının (b) bendinde belirtilen sınır ötesi işbirliği programları için yararlanıcılar, programa katılan bir IPA II yararlanıcısında yerleşik olmalıdır. 63. maddenin 2. paragrafının (c) bendinde belirtilen sınır ötesi işbirliği programları için yararlanıcılar bir IPA II yararlanıcısında veya Avrupa Komşuluk Aracı kapsamında olup programa katılan bir ülkede yerleşik olmalıdır.
- (2) Bir sınır ötesi işbirliği programındaki operasyonun yararlanıcılarından biri, bütün hibe yararlanıcıları tarafından ana yararlanıcı olarak belirlenir.
- (3) Ana yararlanıcı operasyonun tamamının mali açıdan uygulanmasının sağlanması sorumluluğunu üstlenir, operasyonun sözleşmede belirtilen koşullara uygun olarak uygulanmasını izler ve diğer yararlanıcılar ile birlikte, usulünce ödenmemiş tutarların geri alınmasına yönelik düzenlemeler dâhil, operasyona tahsis edilen fonların sağlam mali yönetimini garanti etmeye yönelik düzenlemeleri belirler.

Madde 72 Teknik yardım

- (1) Her sınır ötesi işbirliği programı teknik yardım operasyonları için özel bir bütçe tahsis içerir.
- (2) Teknik yardıma tahsis edilecek IPA II yardımının miktarı, sınır ötesi işbirliği programına ayrılan toplam miktarın % 10'u ile sınırlıdır.
- (3) Teknik yardım operasyonları, diğer unsurların yanı sıra:

- (a) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması ile ilgili hazırlık, yönetim, izleme, değerlendirme, bilgilendirme, iletişim, ağ kurma, şikâyetlerin çözümü, kontrol ve denetim faaliyetlerini;
- (b) sınır ötesi işbirliği programının uygulanması için idari kapasitenin güçlendirilmesi faaliyetlerini;
- (c) elektronik veri değişimi sistemi dâhil olmak üzere, yararlanıcılar üzerindeki idari yükün azaltılmasını ve IPA II yardımını idare etmek ve kullanmak amacıyla, katılımcı IPA II yararlanıcılarındaki otoritelerin kapasitesini güçlendirmeye ve otoriteler arasında en iyi uygulamaların paylaşımını sağlamaya yönelik eylemleri içerir.

Bu eylemler önceki ve sonraki programlama dönemleri ile ilgili olabilir.

- (4) 31. maddeye istisna olarak, sınır ötesi işbirliği programının hazırlanmasını ve yönetim ve kontrol sistemlerinin kurulmasını desteklemek için yapılan teknik yardımla ilgili harcamalar, 1 Ocak 2014 tarihinden önce olmamak üzere, sınır ötesi işbirliği programının onaylanmasına ilişkin Komisyon kararının kabul tarihinden önce uygun hale gelebilir.

BAŞLIK IV UYGULAMA

Madde 73 Uygulama Yöntemleri

- (1) Sınır ötesi işbirliği programları doğrudan veya dolaylı yönetim kapsamında uygulanır.
- (2) Sınır ötesi işbirliği programları, ilgili sınır ötesi işbirliği programını onaylayan Komisyon kararında tanımlandığı şekilde tek sözleşme makamı tarafından yönetilir.

BAŞLIK V PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI

Madde 74 Sınır ötesi işbirliği programının (CBC) yönetimi için yapılar ve otoriteler

- (1) 10. maddede belirtildiği gibi aşağıdaki yapılar IPA II yararlanıcılarındaki sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine katılırlar:
 - (a) Sınır ötesi işbirliği programına katılan ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörleri ve uygulanabilir olduğunda bölgesel işbirliği koordinatörleri;
 - (b) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetimde uygulandığında sözleşme makamının bulunduğu katılımcı IPA II yararlanıcısının Ulusal Yetkilendirme Görevlisi ve yönetim yapısı;
 - (c) İlgili sınır ötesi işbirliği programının programlanmasında ve uygulanmasında yakın işbirliği yapacak bütün katılımcı ülkelerdeki program otoriteleri. Dolaylı yönetim halinde program otoritesi bir sözleşme makamı içerir;
 - (d) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetimde uygulandığında denetim otoritesi.
- (2) Katılımcı ülkeler 53. maddede belirtilen sektörel izleme komitesinin rolünü de yerine getirecek olan bir Ortak İzleme Komitesi (JMC) (bundan böyle burada "Ortak İzleme Komitesi" olarak anılacaktır) kurarlar.

- (3) Komisyona, program otoritelerine ve Ortak İzleme Komitesine yardımcı olmak üzere bir Ortak Teknik Sekreteryaya (JTC) (bundan böyle burada "Ortak Teknik Sekreteryaya" olarak anılacaktır) kurulur.

Madde 75 Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)

Katılımcı ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörleri, önerilen sınır ötesi işbirliği programlarında belirlenen hedeflerin IPA II strateji belgelerindeki hedeflerle tutarlı olmasını sağlamaktan ortaklaşa sorumludurlar.

Madde 76 Program otoriteleri

- (1) Program otoritesi/otoriteleri sınır ötesi işbirliği programlarını hazırlamak, uygulamak ve yönetmek için her katılımcı ülke idaresinin içinde tesis edilir. Aynı program otoritesi birden fazla sınır ötesi işbirliği programı için kullanılabilir.
- (2) Dolaylı yönetimde belirli bir sınır ötesi program için bütçe uygulama görevleri verilmiş olan ülkenin program otoritesi bir sözleşme makamını da içerir.
- (3) Katılımcı ülkelerin program otoriteleri karşılıklı menfaate dayalı görevlerde yakın işbirliği yaparlar. Aşağıdaki görevleri ortaklaşa yerine getirir ve aşağıdaki sorumlulukları üstlenirler:
- (a) 68. madde uyarınca sınır ötesi işbirliği programlarını veya revizyonlarını hazırlamak;
 - (b) Dolaylı yönetim durumunda 69. madde uyarınca ikili bir düzenleme hazırlamak ve bunun uygulanmasını sağlamak;
 - (c) Bu maddenin 4 ve 5. paragraflarında belirtilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak için işbirliği yapmak;
 - (d) Ortak İzleme Komitesi toplantılarına ve diğer ikili toplantılara katılımı sağlamak;
 - (e) Ortak İzleme Komitesi için kendi temsilcisini/temsilcilerini görevlendirmek;
 - (f) Ortak Teknik Sekreteryayı kurmak ve personel sayısının yeterli olmasını sağlamak;
 - (g) Ortak İzleme Komitesinin stratejik kararlarını hazırlamak ve uygulamak;
 - (h) Ortak İzleme Komitesinin çalışmalarını desteklemek ve görevlerini yerine getirmesi için gereken bilgileri ve özellikle sınır ötesi işbirliği programında tesis edildiği şekilde her bir tematik öncelik için belirli amaçların ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde operasyonel programda kaydedilen ilerleme ile ilgili verileri Ortak İzleme Komitesine sağlamak;
 - (i) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak amacıyla bir sistem kurmak;
 - (j) 80. maddede belirtildiği şekilde yıllık ve nihai uygulama raporlarını hazırlamak;
 - (k) iletişim ve görünürlük üzerine tutarlı bir plan hazırlamak ve uygulamak;
 - (l) Ortak İzleme Komitesi tarafından onaylanmak üzere Ortak Teknik Sekreteryaya için yıllık çalışma planı hazırlamak;

- (4) Sınır ötesi işbirliği programı dolaylı yönetim kapsamında uygulanıyorsa, sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının program otoritesi bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesi kapsamındaki hükümlere ek olarak:
 - (a) değerlendirme komitesi üyelerini seçer ve değerlendirme komitesinde sözleşme makamının bulunmadığı ülkeden oy hakkı olan bir tane daha üyenin yer almasını sağlar, bunun yanında sözleşme makamı imtiyazı gereği komitenin başkanını ve sekreterini görevlendirir;
 - (b) diğer katılımcı ülke ile yakın işbirliği içinde operasyonların takibini ve yönetimini gerçekleştirir.
- (5) Sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının program otoritesi bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4. maddesinin 3. paragrafının (b) alt paragrafının (x) bendinde belirtildiği şekilde program alanının tamamında doğrulamaları gerçekleştiremezse, katılımcı ülkeler bu tür yönetim doğrulama işlevlerinin nasıl yürütüleceği konusunda anlaşılır. Bu tür doğrulamaları gerçekleştirmeye yönelik düzenlemeler 69. maddede belirtilen ikili düzenlemede detaylı şekilde açıklanır.

Madde 77 Denetim otoritesi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programı için denetim otoritesi sözleşme makamının bulunduğu ülkenin denetim otoritesidir.
- (2) Denetim otoritesinin işlevleri bu Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinde belirtilenler olacaktır.
- (3) 1. paragrafta atıfta bulunulan denetim otoritesinin sınır ötesi işbirliği programı dâhilinde bulunan toprakların tümü üzerinde işlevlerini doğrudan yürütme yetkisinin olmadığı hallerde, denetim otoritesi sınır ötesi işbirliği programına katılan her ülkenin bir temsilcisinden oluşan denetçiler grubundan yardım alır. Denetçiler grubunun başkanlığını, sınır ötesi işbirliği programı için sözleşme makamının bulunduğu IPA II yararlanıcısının denetim otoritesi yapar. Bu tür işlevleri gerçekleştirmeye yönelik özel düzenlemeler 69. maddede belirtilen ikili düzenlemede detaylı şekilde açıklanır.

Madde 78 Ortak İzleme Komitesi (JMC)

- (1) İlk Finansman Anlaşması'nın yürürlüğe girmesinden itibaren altı aydan geç olmamak kaydıyla katılımcı ülkeler bir Ortak İzleme Komitesi kurarlar.
- (2) Her katılımcı ülke Ortak İzleme Komitesi için temsilcilerini atar.
- (3) Ortak İzleme Komitesi, Ulusal IPA Koordinatörleri veya uygun olduğu şekilde bölgesel işbirliği koordinatörleri ve sınır ötesi işbirliği program otoriteleri ve uygun durumlarda sivil toplum kuruluşları temsilcileri gibi diğer ilgili paydaşlar dâhil katılımcı ülkelerin temsilcilerinden (ulusal, bölgesel, yerel otoriteler) oluşur. Komisyon, danışman kapasitesinde Ortak İzleme Komitesi çalışmalarına katılır.
- (4) Sözleşme makamının bulunmadığı katılımcı ülke Ortak İzleme Komitesine başkanlık eder.
- (5) Ortak İzleme Komitesi senede en az iki kez bir araya gelir. Katılımcı ülkelerin veya Komisyonun inisiyatifiyle ad hoc çalışma toplantıları da yapılabilir.
- (6) Ortak İzleme Komitesi program otoritelerine ve Komisyona danışılarak belirlenecek olan kendi usul kurallarını benimser.

- (7) Her katılımcı ülke, atadığı temsilcilerin sayısına bakılmaksızın eşit oy hakkına sahiptir.
- (8) Ortak İzleme Komitesi:
- (a) Tematik öncelikleri, özel hedefleri, hedef yararlanıcıları ve Komisyon tarafından kabul edilecek her teklif çağrısının özel odağını belirlemekten sorumludur.
 - (b) Hibe verilmesi kararı öncesinde yapılan teklif çağrıları aracılığıyla seçilen operasyonların listesini inceler ve listeye ilişkin tavsiye görüşünü sunar. Sözleşme makamı hibelerin verilmesine ilişkin nihai kararı verir.
 - (c) Katılımcı ülkelerin program otoriteleri tarafından sağlanan bilgilere dayanarak, sınır ötesi işbirliği programında belirlendiği şekilde her tematik öncelik için belirli amaçların, beklenen sonuçların ve özel hedeflerin gerçekleştirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi gözden geçirir. İlerleme sınır ötesi işbirliği programında oluşturulan göstergeler ışığında izlenir.
 - (d) İlgili bulguların ve sonuçların yanı sıra eğer varsa yapılan yerinde kontrollerden, izleme ve değerlendirmelerden kaynaklanan durumu iyileştirmeye yönelik eylemlere ilişkin önerileri inceler.
 - (e) Sınır ötesi işbirliği programını revize etmeye yönelik teklifleri onaylar. Gerekli olduğunda, 68. maddede belirtildiği şekilde sınır ötesi işbirliği programını değiştirmek, sınır ötesi işbirliği programının hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve IPA II yardımının verimliliğini, etkinliğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla önerilerde bulunabilir. Ortak İzleme Komitesi sınır ötesi işbirliği programının uygulanmasının nasıl iyileştirileceğine ilişkin önerilerde de bulunabilir.
 - (f) Sınır ötesi işbirliği programı için iletişim ve görünürlük planını inceler ve onaylar.
 - (g) 57. maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan değerlendirme planını inceler ve onaylar.
 - (h) 80. maddede atıfta bulunulan uygulamaya ilişkin yıllık ve nihai raporları inceler ve onaylar;
 - (i) Ortak Teknik Sekreteryanın yıllık çalışma planını inceler ve onaylar.
- (9) Ortak İzleme Komitesi sözleşme makamının bulunduğu ülkenin IPA İzleme Komitesine rapor verir.

Madde 79 Ortak Teknik Sekreteryaya (JTS)

- (1) Komisyona, program otoritelerine ve Ortak İzleme Komitesine yardımcı olmak üzere her sınır ötesi işbirliği programı için bir Ortak Teknik Sekreteryaya kurulur. Ortak Teknik Sekreteryaya sözleşme makamının bulunduğu ülkede yer alır. Ortak Teknik Sekreteryaya diğer katılımcı ülkede bir destek ofisine sahip olabilir.
- (2) Ortak Teknik Sekreteryanın faaliyeti teknik yardım bütçesinden finanse edilir.
- (3) Ortak Teknik Sekreteryanın personeli sınır ötesi işbirliği programına katılan her iki ülkenin vatandaşlarından oluşur.

- (4) Ortak Teknik Sekretarya sözleşme makamının bulunduğu program otoritesi tarafından yönetilir.
- (5) Her yıl Ortak Teknik Sekretarya için program otoriteleri tarafından bir çalışma planı hazırlanır ve incelenmesi ve onaylanması için Ortak İzleme Komitesine gönderilir.
- (6) Ortak Teknik Sekretarya diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki görevleri de yerine getirir:
 - (a) Ortak İzleme Komitesi toplantılarını organize etmek ve taslakları hazırlamak, tutanakları dağıtmak;
 - (b) Bilgi günleri ve seminerler düzenleyerek ortak arayışında ve proje geliştirmede potansiyel başvuru sahiplerine yardımcı olmak; paydaşlardan oluşan bir ağ geliştirmek ve devamlılığını sağlamak;
 - (c) Proje uygulamasında hibe yararlanıcılarına tavsiyede bulunmak;
 - (d) Değerlendirme komitelerinin çalışmalarını desteklemek;
 - (e) Sınır ötesi işbirliği faaliyetlerine yapılan izleme ziyaretlerini hazırlamak, gerçekleştirmek ve bu ziyaretler hakkında raporlama yapmak;
 - (f) Sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak için bir sistem kurmak;
 - (g) Sınır ötesi programa ilişkin yıllık ve nihai uygulama raporlarına bilgi temin etmek;
 - (h) Sınır ötesi programa ilişkin tanıtım malzemelerinin yayımlanması ve sınır ötesi program web sitesinin yönetimi dâhil, sınır ötesi işbirliği programına ilişkin kamuoyu farkındalığının artırılmasına yönelik bilgilendirme kampanyalarını ve diğer faaliyetleri planlamak ve uygulamak.

BAŞLIK VI RAPORLAMA

Madde 80 Yıllık ve nihai uygulama raporları

- (1) 60. madde uyarınca, program otoriteleri 58 ve 59. maddedeki raporlama gereklerinin amaçları doğrultusunda her sınır ötesi işbirliği programı için yıllık ve nihai uygulama raporu hazırlar. Nihai rapor son yıllık raporu içerebilir. Bu rapor Finansman Anlaşması'na ekli modeli uygular ve diğerleri yanında şunları içerir:
 - (a) Hedefler karşısında kaydedilen ilerlemeyi gösteren niceliksel ve niteliksel unsurlar dâhil, sınır ötesi programın uygulanmasında ve özellikle tüm tematik öncelikler için belirli hedeflerin gerçekleştirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi;
 - (b) Uygulamanın kalitesini ve etkinliğini sağlamak için atılan adımlar hakkındaki bilgileri, özellikle:
 - (i) Veri toplama düzenlemeleri dâhil olmak üzere izleme ve uygun olan hallerde değerlendirme tedbirlerini;
 - (ii) Sınır ötesi program uygulanırken karşılaşılan önemli sorunların ve alınan düzeltici önlemlerin bir özetini;
 - (iii) Düzeltici eylemlere ilişkin önerileri;
 - (c) Sınır ötesi programın görünürlüğünü sağlamak ve kamuoyuna duyurmak için alınan tedbirleri.

(d) Sınır ötesi programın mali açıdan yürütülmesi hakkında ayrıntılı bilgiyi.

(d) bendinde atıfta bulunulan bilgi, program sözleşme makamı tarafından sağlanır ve sadece dolaylı yönetim kapsamındaki raporlara dâhil edilir.

- (2) Ortak İzleme Komitesinin incelemesi ve onayı sonrasında, 58 ve 59. maddelerde ortaya konulan raporlama gerekleri çerçevesinde raporlar, diğer katılımcı ülkelerin Ulusal IPA Koordinatörüne ve Komisyona sunulmak üzere, uygun görüldüğü şekilde sözleşme makamının bulunduğu katılımcı IPA II yararlanıcısının Ulusal IPA Koordinatörüne ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine gönderilir.

BÖLÜM IX

NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 81 İletişim

Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında programlara ilişkin bilgi ve belgeler, ilgili faaliyet belgeleri ve bunlarda yapılacak değişiklikler ile faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin belgelerin alışverişi mümkün olduğu ölçüde elektronik ortamda yapılır. Veri alışverişine ilişkin hususlar Komisyon ve IPA II yararlanıcısı tarafından belirlenir ve Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşması'nda düzenlenir.

Madde 82 İstişare

- (1) İşbu Anlaşma'nın icrası ve yorumuyla ilgili olarak ortaya çıkabilecek herhangi bir sorun, gerektiği takdirde, Anlaşma'da değişiklik yapılmasına da yol açacak şekilde, Akit Taraflar arasında istişareye tabidir.
- (2) İşbu Anlaşma'da yer alan bir yükümlülüğün yerine getirilememesi ve düzeltilmesine yönelik zamanında tedbir alınmaması halinde, Komisyon Katılım Öncesi Yardım Aracı II kapsamındaki faaliyetlerin finansmanını askıya alabilir.
- (3) IPA II yararlanıcısı, Katılım Öncesi Yardım Aracı II kapsamındaki yardımın uygulanmasından tamamen veya kısmen feragat edebilir. Bu durumda IPA II yararlanıcısı en az altı ay öncesinden bildirimde bulunur. Akit Taraflar söz konusu feragatin detaylarını yazışmalar ile veya gerekebileceği gibi, ilgili Finansman Anlaşması'nı değişikliğe uğratmak suretiyle belirleyeceklerdir.

Madde 83 Uyuşmazlıkların çözümü, tahkim

- (1) Bu Çerçeve Anlaşma'nın yorumundan veya icrasından kaynaklanan uyuşmazlıklar 82. madde uyarınca istişare yoluyla dostane bir biçimde halledilir. Taraflar tutum ve görüşlerini ve olası addettikleri çözümü diğer tarafa yazılı olarak bildirir. Her bir taraf, diğer tarafın gönderdiği dostane çözüm talebine 30 gün içerisinde cevap verir. Bu sürenin bitiminde veya ilk talepten itibaren 60 gün içerisinde dostane bir çözüme ulaşma girişiminin anlaşma ile sonuçlanmaması halinde, taraflardan biri, diğer tarafa dostane çözüm usulünü başarısız olarak değerlendirdiğini bildirebilir.
- (2) Dostane bir çözüme varılamaması durumunda, her bir Akit Taraf, işbu Anlaşma'nın imzalandığı tarihte yürürlükte olan Daimi Tahkim Mahkemesi 2012 Tahkim Kuralları uyarınca konuyu Daimi Tahkim Mahkemesinde tahkime götürebilir.
- (3) Tahkim duruşmalarında kullanılacak dil İngilizcedir. Hakemler, Akit Taraflardan birinin yazılı talebi üzerine Daimi Tahkim Mahkemesinin Genel Sekreteri tarafından

atanırlar. Taraflar tahkim kararına uymayı kabul ederler. Hakemlerin kararı tüm Taraflar için bağlayıcıdır ve karara karşı temyiz yolu kapalıdır.

Madde 84 Üçüncü taraflarla uyumsuzluk

- (1) Sözleşmenin tarafları arasında, sözleşmeden kaynaklanan uyumsuzluklarla ilgili olarak IPA II tarafından finansmanı sağlanan bir sözleşmede yetkili mahkeme olarak belirlenen mahkemenin yargı yetkisi saklı kalmak kaydıyla ve Birliğin muafiyetinden açıkça feragat ettiği haller dışında, Avrupa Komisyonu ve/veya IPA II yararlanıcısı ile üçüncü taraf veya üçüncü taraflar arasında doğrudan veya dolaylı olarak işbu Anlaşma kapsamında IPA II yararlanıcısına IPA II yardımının sağlanmasıyla ilgili uyumsuzluklarda Birlik, Türkiye Cumhuriyeti'nde işbu Anlaşma'nın 83. maddesinde belirtilen haller haricinde tahkim de dâhil olmak üzere dava ve hukuki süreçten muaf tutulacaktır.
- (2) IPA yararlanıcısı Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan bir mahkeme veya idari mercide görülen herhangi bir yasal veya idari davada bu muafiyeti savunur ve tamamıyla Birliğin çıkarlarını gözetince dikkate alan bir tutum benimser. Gerektiği takdirde, IPA yararlanıcısı ve Avrupa Komisyonu takınılacak tutum konusunda ileri seviyede işbirliğinde bulunurlar.

Madde 85 Bildirimler

- (1) İşbu Anlaşma ile ilgili bildirimler yazılı olarak ve İngilizce dilinde yapılır. Her bir bildirim imzalanmalı ve asıl belge veya taranmış asıl belge olarak tedarik edilmelidir.
- (2) İşbu Anlaşma ile ilgili bildirimlerin tümü, aşağıda yer alan adreslere gönderilmelidir:

Komisyon adına:

Avrupa Komisyonu
Komşuluk ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğü /A
Rue de la Loi 15
B-1049 Brussels, Belgium
E-posta: near-a@ec.europa.eu

IPA II yararlanıcısı adına:

Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)
Avrupa Birliği Bakanlığı
Avrupa Birliği Bakanlığı
Mustafa Kemal Mah. 6. Cad. No: 4 06800
Ankara, Türkiye
Faks: (+90 312) 218 14 44
E-posta: sgulsen@ab.gov.tr

Madde 86 Ekler

Ekler, işbu Çerçeve Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 87 Yürürlüğe Giriş

İşbu Anlaşma, son Akit Tarafın, iç mevzuatı veya usulü uyarınca onayını diğer tarafa yazılı olarak bildirdiği gün yürürlüğe girer.

Madde 88 Çerçeve Anlaşma'nın IPA için Uygulanabilirliği

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış olan Çerçeve Anlaşmalar, daha önceki katılım öncesi araçları kapsamında benimsenmiş olan yardım için, bu yardım ilgili Çerçeve Anlaşma hükümleri uyarınca tamamlanana dek geçerliliğini korur.

Madde 89 Değişiklik

Akit Taraflarca yapılmasına karar verilen değişiklikler, yazılı olarak yapılır ve İşbu Anlaşma'nın bir parçasını oluşturur. Bu değişiklik, 87. maddenin 1. paragrafında öngörülen usule göre yürürlüğe girer.

Madde 90 Sona erme

- (1) Taraflardan biri tarafından yazılı bildirimle feshedilmediği müddetçe, İşbu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalmaya devam eder. Anlaşma'nın sona ermesi yazılı bildirimin yapılmasının 3 ay sonrasında gerçekleşir.
- (2) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın feshi halinde, halen uygulama sürecinde olan yardımların tümü, IPA tarafından finansmanı sağlanan belirli sözleşmelerden doğan kazanılmış hakların korunması dışında feshedilir.

İşbu Anlaşma İngilizce dilinde iki nüsha halinde hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına ve namına,tarihinde, Ankara'da imzalanmıştır.

İmzalayan

H.E. Büyükelçi Rauf Engin Soysal

Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)

Müsteşar

Avrupa Birliği Bakanlığı

Komisyon adına ve namına,tarihinde, Brüksel'de imzalanmıştır.

İmzalayan

Mr Simon Morduc

Direktör

EK A

Çerçeve Anlaşma'nın 10. maddesi uyarınca yapıların, otoritelerin ve birimlerin görev ve sorumlulukları

Ön Görüş:

Bu liste, ilgili yapıların, yetkililerin ve birimlerin temel görev ve ortak sorumluluklarını göstermektedir. İşbu liste Anlaşma'nın esas kısmını tamamlar nitelikte olup, bütün görev ve sorumlulukları içermemektedir.

MADDE 1 Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü (Ulusal IPA Koordinatörü) (NIPAC):

Ulusal Katılım Öncesi Yardım Koordinatörü IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Ulusal IPA Koordinatörü, IPA II yararlanıcısının hükümet ya da devlet yönetiminde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olmalıdır. Bu Anlaşma'nın 6(2), 16(2), 59 ve 75. maddeleri kapsamındaki görev ve sorumluluklara ek olarak, bütçe uygulama görevinin IPA II yararlanıcısına verildiği hallerde, Ulusal IPA Koordinatörü;

- (a) IPA II yardımının uygulanması sırasında, bütçe uygulama görevinin verildiği faaliyet veya programlarda belirlenen amaçların uygun şekilde ele alınmasını sağlamak için önlemler alır.
- (b) İşbu Anlaşma'nın 57. maddesi uyarınca, Komisyon ile istişare içinde, Anlaşma'nın 55. maddesinin hükümleri uyarınca uygulamanın farklı safhalarında yapılacak değerlendirme faaliyetlerini içeren değerlendirme planının hazırlanmasının eş güdümünü sağlar.

MADDE 2 Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO)

- (1) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi IPA II yararlanıcısının hükümetinde ya da devlet yönetiminde bulunan uygun yetkiyi haiz üst düzey bir yetkili olmalıdır.
- (2) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Türkiye Cumhuriyeti'nde IPA II yardımının mali yönetiminden ve harcamaların mevzuata ve usule uygunluğundan bütünüyle sorumludur. Ulusal Yetkilendirme Görevlisi özellikle:
 - (a) IPA II hesaplarının ve mali işlemlerinin yönetiminden;
 - (b) İşbu Anlaşma'nın Ek B'si uyarınca IPA II yardımının uygulanması için iç kontrol sistemlerinin etkin şekilde işleyişinden sorumludur.NAO bu görevleri yerine getirirken, yerinde doğrulamalar da yapabilir.
- (3) 2. maddenin (a) paragrafı amaçları doğrultusunda, Ulusal Fon tarafından desteklenen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, özellikle aşağıdaki görevleri yerine getirir:
 - (a) Aşağıdaki hususları ayrıntılandıran harcama beyannamelerini hazırlamak ve Komisyona sunmak;
 - (i) yapılan ve ödenen masraflar;
 - (ii) uygulanabildiği hallerde, ödeme taleplerinde avans ödemesine ilişkin bilgilerin sunulması ve bu bilgilerin (b) bendine uyumlu olarak tesis edilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemlerine dayalı güvenilir

hesaplardan elde edildiğinin, doğru olduğunun ve doğrulanabilir destekleyici belgelere dayalı olduğunun ve program otoriteleri ve yönetim yapısının onayına tabi olduğunun doğrulanması. Programın kapanışında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi nihai harcama beyannamesi sunar;

- (b) her eylem/faaliyet/operasyon için bilgisayar ortamında muhasebe kayıtlarını kaydeden ve saklayan ve ödeme taleplerinin ve yıllık mali raporların ve beyanların hazırlanması için gereken bütün verileri destekleyen tahakkuka dayalı bir muhasebe sisteminin oluşturulmasını sağlar. Bu sistem doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgileri zamanında temin eder ve ayrıca geri alınabilir, geri alınmış miktarların ve bir program veya eylem için IPA II yardımının tamamının veya bir kısmının iptal edilmesini takiben geri çekilen miktarların kayıtlarını da içerir;
 - (c) fonların program otoritelerine veya alıcılara transferini sağlar;
 - (d) uygun hallerde ortak finansman unsurlarının varlığını veya uygunluğunu doğrular ve Ulusal Fonda, Komisyon tarafından fonların geç transfer edilmesinden veya Komisyonun geri alım talimatlarından kaynaklanan olası noksanlıkların üstesinden gelebilecek yeterli kaynağın olmasını sağlar;
 - (e) IPA Uygulama Tüzüğü'nün 17. maddesi ve işbu Anlaşma'nın 42. maddesi uyarınca, 51. madde kapsamındaki usulsüzlüklere ilişkin gerekli mali düzenlemeleri yapar ve Anlaşma'nın 51. maddesinin 5. paragrafı kapsamında belirtilen durumların ortaya çıkması halinde alıcıya ödenen Birlik katkısını, bu Anlaşma'nın 41. maddesinde öngörülen şekilde ve ulusal geri alım usullerine uygun olarak geri alır;
 - (f) yukarıda, 3. paragrafın (a) bendinde belirtildiği üzere mali rapor veya bildirimleri hazırlar ve sunarken denetim otoritesinin sorumluluğu altında gerçekleştirilmiş tüm denetimlerin sonuçlarını dikkate alır;
 - (g) mali bilgilerin akışında ve işbu Anlaşma'nın mali konulardaki hükümleriyle ilişkili soruların tümü için Komisyon ile IPA II yararlanıcısı arasında irtibat kişisi olur.
- (4) 2. maddenin (b) paragrafı amaçları doğrultusunda, NAO destek ofisi tarafından desteklenen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, özellikle aşağıdaki görevleri yerine getirir:
- (a) yapılan işlemlerin hukuka ve usule uygunluğu konusunda güvence verir;
 - (b) tespit edilen riskleri göz önünde bulundurarak, dolandırıcılıkla mücadele konusunda etkili ve orantılı tedbirler alır ve 50. maddenin 2. paragrafında atıfta bulunulan Dolandırıcılıkla Mücadele koordinasyon servisini de bilgilendirerek, 51. maddenin 2. paragrafı uyarınca ilgili raporlamaların yapılmasını sağlar;
 - (c) İşbu Anlaşma'nın 12. maddesinin 3. paragrafının (a), (b) ve (d) bentlerinde ve Ek B'sinde yer alan geçerli şartların, yönetim yapısı ve program otoriteleri tarafından kesintisiz olarak yerine getirildiğini izlemekle ve bu şartların yerine getirilmemesi halinde Komisyonu gecikmesizin bilgilendirmekle ve yapılan ödemeler ve imzalanan sözleşmelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini almakla sorumludur.

- (d) IPA II yardımının uygulamasına yönelik iç kontrol sistemlerinin var olmasını ve etkin işleyişini sağlar;
 - (e) yönetim ve kontrol sistemleri hakkında raporlama yapılmasını sağlar ve program otoriteleri bünyesinde faaliyetlerin programlanması ve uygulanmasında görev alan personelin programlama ve uygulama kapasitelerini değerlendirir;
 - (f) bir raporlama ve bilgilendirme sisteminin oluşturulmasını ve işlevsel olmasını sağlar;
 - (g) İşbu Anlaşma'nın Ek A'sının, 5. maddesinin 2. paragrafı uyarınca denetim otoritesi tarafından oluşturulan denetim raporlarının bulgularını izleme alır. Bunu yaparken NAO:
 - (i) Yönetim ve iç kontrol sistemlerinde herhangi bir iyileştirme gerekliliği varsa bunu saptar ve bu anlamda alınan kararları kayda geçirir ve bu iyileştirmelerin vaktinde uygulanmasını sağlar;
 - (ii) Gereği halinde Komisyona yapılan ödeme taleplerinde ayarlamalar yapar.
 - (h) 59. maddenin 2. paragrafının (b) bendinde atıfta bulunulan yönetim beyanını hazırlarken denetim otoritesinin sorumluluğu altında yapılan tüm denetimlerin sonuçlarını dikkate alır;
 - (i) yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin önemli tüm değişiklikleri uygulamadan önce incelenmesi ve onaylanması için derhal Komisyona bildirir;
 - (j) ilgili olduğu her durumda yönetim ve kontrol sistemlerinde saptanan önemli yetersizlikleri ele alan konsolide eylem planlarının hazırlanmasının eş güdümünü sağlar.
- (5) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi izleyen mali yılın 15 Şubat tarihine kadar işbu Çerçeve Anlaşma'nın 59. maddesinin 2. paragrafında öngörülen belgeleri hazırlar ve Komisyona sunar.

Madde 3 Yönetim yapısı

- (1) Yönetim yapısı, Ulusal Fon'dan ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi için destek ofisinden oluşur. Ulusal Fonun ve destek ofisinin görevleri ve sorumlulukları uygun şekilde dağıtılacaktır.
- (2) Ulusal Fon, NAO'ya karşı hesap verme sorumluluğunu haizdir ve IPA II yararlanıcısı ülkede merkezi bütçesel yetkiyi elinde bulunduran bir devlet bakanlığı bünyesinde yer alır ve merkezi hazine birimi olarak hareket eder. Ulusal Fon, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine, görevlerini yerine getirmede, özellikle IPA II hesaplarının ve işbu Ek'in 2. maddesinin 3. paragrafı kapsamında değinilen mali işlemlerin yönetiminde yardımcı olur ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin sorumluluğu altında olan IPA II yardımının mali yönetimine ilişkin görevlerden sorumludur.
- (3) Ulusal Fon başlıca aşağıdaki görevleri yerine getirir:
 - (a) merkezi IPA banka hesaplarının tutulması ve düzenlenmesi;
 - (b) Birlik bütçesinden fon talep edilmesi ve ödemelerin alınması;
 - (c) bu ödemelerin program otoritelerine veya alıcılara transferinin onaylanması;

- (d) Komisyon tarafından verilen geri alım talimatını takiben fonların Birlik bütçesine iadesi;
 - (e) Komisyona mali raporlamanın hazırlanması esnasında Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin desteklenmesi;
 - (f) zamanında doğru, eksiksiz ve güvenilir bilgi sağlayan bilgisayar tabanlı tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin kullanılması.
- (4) Uygun hallerde, mali işlemlere ilişkin Komisyon ile yapılacak bilgi alışverişi, Komisyon ve IPA II yararlanıcısı arasında mutabık kalınan usuller kullanılarak elektronik ortamda yapılır.
- (5) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi destek ofisi, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine hesap verir ve İşbu Ek'in 2. maddesinin 4 ve 5. paragrafı kapsamında değinilen görevlerin yerine getirilmesinde Ulusal Yetkilendirme Görevlisine yardımcı olur.

Madde 4 Program otoritesi/otoriteleri

- (1) IPA yardımının hazırlanması, uygulanması ve yönetimi ile görevli olmak üzere IPA II yararlanıcısı ülkenin idaresi içinde Program otoritesi/otoriteleri oluşturulur.
- (2) Program otoritesi, İşbu Anlaşma'nın 23 ve 24. maddeleri uyarınca hazırlama, uygulama, bilgilendirme ve görünürlükten, programların izlenmesi ve raporlanmasından ve sağlam mali yönetim ilkesi uyarınca gerekli olduğu hallerde bunların değerlendirilmesinden sorumludur. Program otoritesi, sorumluluğu altındaki programların uygulanması esnasında yapılan harcamaların hukuka ve usule uygunluğunu sağlamakla sorumludur.
- (3) Program otoritesi aşağıda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirir:
- (a) Bir programın yönetimine ilişkin olarak, program otoritesi:
 - (i) Programın uygulamasını izler, gerektiğinde değişiklik önerilerinde bulunur ve programın hedeflerin gerçekleşmesine yönelik ilerleyişi hakkında, sektörel izleme komitesine özellikle belirlenmiş dönüm noktalarına ve ilgili göstergelere (hedeflere) ve mali verilere dayalı bilgi sağlar.
 - (ii) Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından İşbu Anlaşma'nın 59. maddesinde öngörüldüğü şekilde hazırlanıp Komisyona sunulan raporlarda kullanılması için gereken tüm bilgileri sağlar. Sorumlu sektörel izleme komitesinin incelemesi sonrasında Program otoritesinden, Ulusal IPA Koordinatörü tarafından Komisyona sunulmak üzere mali yılın tamamını kapsayacak kapsamlı bir yıllık rapor hazırlaması istenebilir.
 - (iii) Tahsis edilen görevlerin yerine getirilmesi ve faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin tüm bilgileri program otoritesi ile paylaşır;
 - (iv) İşbu Anlaşma'nın 55. maddesi hükümleri uyarınca bir değerlendirme planı hazırlar ve duruma uygun şekilde yönettiği programların ön (ex-ante), ara (interim) ve ardıl (ex-post) değerlendirmelerini yürütür.
 - (b) Eylemlerin seçimi ve kontrolü ile mali yönetime ilişkin olarak, İşbu Anlaşma'nın ilgili maddeleri uyarınca, program otoritesi:

- (i) Fon sağlanacak projelerin politika alanına ve programa uygun usullere ve kriterlere göre seçilmesini ve onaylanmasını sağlar;
- (ii) ihale, hibe ve satın alma usullerini düzenler;
- (iii) yeterli denetim izini teminen; ihale, hibe, sözleşme, mali yönetim, kontroller ve denetimlerle ilgili tüm belgelerin saklanması için usuller tesis eder;
- (iv) IPA II yardımı alıcılarına ödeme yapar ve alıcılardan yapılan ödemelerin geri alır;
- (v) projelerin uygulanması sürecine dâhil olan program otoritesi bünyesindeki tüm kurumların projeye ilişkin bütün işlemler için ya ayrı bir muhasebe sistemi ya da ayrı bir muhasebe tedvini kullanmasını sağlar;
- (vi) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin harcamalara ilişkin prosedür ve doğrulamalar hakkında gerekli bütün bilgileri almasını sağlar;
- (vii) her bir proje/faaliyet için muhasebe kayıtlarını bilgisayar ortamında kaydedip saklayacak ve ödeme taleplerinin ve yıllık mali raporların veya beyannamelerin hazırlanması, taahhütlerin ve ödemelerin yapılması ve projenin uygulamasının izlenmesi için gereken bütün verileri destekleyecek tahakkuk esaslı bir muhasebe sistemi tesis eder;
- (viii) Tespit edilen riskleri dikkate alarak, usulsüzlüklerin zamanında raporlanmasına ve dolandırıcılıkla mücadele konusunda etkili ve orantılı tedbirler alınmasına yönelik bir sistem kurar;
- (ix) ödenecek miktarın kabulü ve ödeme öncesi usulsüzlükler dâhil olmak üzere bütün borçların borçlular defterine kaydedilmesine yönelik bir sistem kurar;
- (x) Yapılan, ödenen ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine beyan edilen harcamanın geçerli Topluluk kurallarına ve ulusal kanunlara, programa, projenin desteklenmesi için gereken şartlara ve sözleşme şartlarına uygun olduğunu, malların ve hizmetlerin teslim edildiğini ve alıcının yaptığı ödeme taleplerinin doğruluğunu onaylar.

Yürütülecek bu idari doğrulamalar, her bir eylemin idari, mali, teknik ve fiziki unsurlarının yanı sıra aşağıdakileri de kapsar:

- destekleyici belgelerin her bir taahhüt ve ödeme açısından bütünlüyle idari doğrulanması;
- *diğerlerinin yanı sıra* projenin türüne, ilgili kamu harcamasının miktarına ve tespit edilen riskin derecesine göre belirlenecek sıklıkta ve kapsamda yerinde fiziki doğrulama;

- (xi) Program otoritesi bünyesindeki kurumların iç denetiminin sağlanması;
 - (xii) İşbu Çerçeve Anlaşma'nın 23 ve 24. maddelerince öngörüldüğü şekilde bilgilendirme, tanıtım, şeffaflık, görünürlük ve iletişim ile ilgili şartlara uyumun sağlanması.
- (c) Program otoritesi bünyesindeki kurumlar, kendi aralarındaki düzenlemeleri resmi olarak yazılı şekilde kaydederler. Kurum yöneticilerine görevleri açık bir biçimde bildirilir ve her bir yönetici kendisine verilen görevlerden sorumludur. IPA II yararlanıcısı, yöneticilerin görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerini sağlar. Uygun olan hallerde, yöneticiler, program otoritesinin başkanına karşı sorumludurlar.

Madde 5 Denetim otoritesi

- (1) IPA II yararlanıcısı, Ulusal IPA Koordinatörü, Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, yönetim yapısı ve program otoritesi/otoritelerinden bağımsız ve gerekli mali özerkliği haiz bir Denetim otoritesi belirler. Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uygun şekilde faaliyet gösterir. Denetim otoritesinin başkanı IPA II yararlanıcısı tarafından atanır. Denetim otoritesinin başkanı, belirtilen görevlerin ifasını mümkün kılacak şekilde denetim alanında yeterli yetkinlik, bilgi ve deneyime sahip olmalıdır.
- (2) Denetim otoritesi, yönetim ve kontrol sistemi/sistemlerini, eylemleri ve işlemleri ve yıllık hesapları uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına ve denetim stratejisine uygun olarak denetler. Komisyon bahse konu standartlara ilişkin ilave yönlendirmelerde ve açıklamalarda bulunabilir.
- (3) Denetim otoritesi, bağlı bulunduğu başkanın sorumluluğu altında aşağıda belirtilen görevleri ve sorumlulukları yerine getirir:
 - (a) İşbu Anlaşma'nın Ek G'sinde yer alan örneğe uygun biçimde yıllık olarak güncellenecek, 3 yıllık bir denetim stratejisinin hazırlanması. Denetim stratejisi, denetime ilişkin metodolojiyi, projelerin ve işlemlerin denetimi için örnekleme yöntemlerini ve denetim planını belirler. Denetimler:
 - (i) yıllık mali raporların veya beyannamelerin ve temel yıllık hesapların eksiksiz, doğru ve gerçek olduğunun;
 - (ii) yönetim, kontrol ve gözetim sistemlerinin verimli ve etkin işlediğinin;
 - (iii) temel işlemlerin hukuka ve usule uygun olduğunun doğrulanmasını amaçlar.
 - Denetim otoritesi, gelecek üç yıllık denetim stratejisini, Ulusal Yetkilendirme Görevlisine de bir kopyasını göndermek suretiyle, her yılın Kasım ayı sonuna kadar Komisyona sunar. Birden fazla program için ortak bir yönetim ve kontrol sisteminin geçerli olduğu hallerde ilgili programlar ve projeler için tek bir denetim stratejisi hazırlanabilir.
 - (b) Ulusal IPA Koordinatörü ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisine de bir kopyasını göndermek suretiyle, raporları ve görüşlerini Komisyona ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine aşağıdaki şekilde sunar:
 - (i) Her yılın 15 Mart tarihi itibarıyla Mali Tüzük'ün 60. maddesinin 5. paragrafının 2. alt paragrafı uyarınca ve işbu Anlaşma'nın Ek E'sinde yer alan örneğe uygun biçimde, bir önceki yıla ait yıllık mali raporlar veya beyannameler ile temel yıllık hesapların eksiksiz, doğru ve gerçek olduğuna ve yönetim, kontrol ve gözetim sisteminin işleyişine ve temel işlemlerin ve hukuka ve usule uygunluğuna ilişkin **yıllık denetim görüşü**.
 - (ii) Her yılın 15 Mart tarihi itibarıyla, işbu Anlaşma'nın Ek D'sinde yer alan örneğe uygun biçimde ve ilgili dönemdeki denetim stratejisi kapsamında yürütülen denetimlerden edinilen bulguları içeren ve yıllık denetim görüşünü destekleyen **yıllık denetim faaliyet raporu**. Yıllık denetim faaliyet raporu diğerlerinin yanında yönetim, kontrol ve gözetim sistemlerindeki eksiklikleri ve Ulusal Yetkilendirme Görevlisi, Ulusal Fon ve/veya ilgili program otoriteleri tarafından alınan veya alınması planlanan düzeltici tedbirleri içerir;
 - (iii) Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin herhangi bir programın veya programın herhangi bir kısmının kapanışı için Komisyona sunduğu **nihai harcama beyannamesine ilişkin görüş**. Bu görüş, nihai ödeme talebinin geçerliliğine ve mali bilgilerin doğruluğuna yöneliktir. Uygun olan hallerde bu görüşü destekleyecek şekilde bir nihai denetim faaliyet raporu sunulur. Nihai harcama beyannamesine ilişkin görüş, işbu Çerçeve Anlaşma'nın F Ekinde yer alan örneğe uygun olmalıdır. Nihai harcama bildiriminin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından sunulmasından sonra üç ay içerisinde, Denetim otoritesi görüşünü bildirir.
 - (c) (b) bendi kapsamında bahsi geçen denetim stratejisi ve/veya raporlar ve görüşlerle ilgili Sektörel Anlaşma veya Finansman Anlaşmalarında daha ayrıntılı şartlar belirlenebilir.

EK B

İÇ KONTROL ÇERÇEVESİ

12. maddenin 3. paragrafının (a) bendinde belirtilen alanlar ve ilgili şartların standart listesi

1. Kontrol ortamı

(a) Etik davranış ve dürüstlük politikaları

- kurum olarak dürüstlük ve etik değerlere bağlılık gösterilmesi
- üst yönetimce öngörülen kurum kültürünün kurumun tamamınca benimsenmesinin sağlanması
- çıkar çatışmalarını belirlemeye ve engellemeye yönelik usullerin olmasının temin edilmesi

(b) Astlara verilen görevlerin yönetim tarafından denetlenmesi

- raporlamalar da dâhil olmak üzere, astların gözetimine yönelik usul ve yapıların oluşturulmasının sağlanması
- ileriye dönük ve sürekli gözetim ile hesap verebilirliğin pekiştirilmesinin sağlanması

(c) Yapıların, raporlama kanallarının, yetki ve sorumlulukların oluşturulması

- belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine ve birimlere iş ve görev dağılımının bu doğrultuda yapılmasına olanak verecek şekilde tüm kademelerde gerekli yapıların belirlenmesi ve tesis edilmesinin sağlanması
- tüm birimlerin ve bireylerin kendilerine verilen görev ve işlevleri yerine getirirken gerekli yasal dayanaklara ve tam yasal yetkiye sahip olmalarının sağlanması
- her bir birimin faaliyetlerini yönetmek ve örgütün her seviyesinde hesap verilebilirliği sağlamak için birimlerin kendi bünyelerinde ve birbirleri arasında gerekli bilgi akışını güvence altına alan raporlama kanallarının oluşturulmasının sağlanması
- ispatlanmış yeterlilik ve verilen görevlere dayanarak, yetki ve sorumluluk düzeyinin tanımlanması ve verilmesinin sağlanması

(i) Üst yönetim – önemli kararlara ilişkin yetkilerini muhafaza eder, yönetimin görevlerini değerlendirir, yönetimin ve diğer çalışanların iç kontrol konusundaki sorumluluklarını kavramasını ve yerine getirmesini sağlayacak yönergeleri, rehberliği ve kontrolü sağlar.

(ii) Yönetim – üst yönetimin yönerge ve talimatlarının kendi birimlerinde uygulanmasını kolaylaştırır ve yönlendirir.

(iii) Personel – birimlerinin uygulama standartlarını, hedeflere yönelik öngörülen riskleri ve buna bağlı olarak kendi düzeylerindeki kontrol faaliyetlerini, beklenen iletişim ve bilgi akışını, hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik gözetim faaliyetlerini kavrayıp benimser.

- (iv) Dışarıdan hizmet sağlayanlar – yönetimin, kurum çalışanı olmayan ve dışarıdan hizmet sağlayan kişiler için tanımladığı yetki ve sorumluluk kapsamı dâhilinde hareket ederler.

(d) Personel planlaması, işe alım, çalışanı elde tutma, eğitim ve değerlendirme

- hedeflere ulaşmak için tüm kademelerde, yeterli sayıda ve nitelikli personelin yer almasının sağlanması
- hiç bir çalışanın belirlenen hedeflere ulaşmaya yönelik sorumluluklarının kapsamı hakkında soru işaretinin olmamasının sağlanması
- kurumun misyonu, iş tanımları ve benzeri konuların güncelliğinin ve tüm çalışanlar tarafından bilinmesinin sağlanması
- "hassas" pozisyonlardaki çalışanların belirlenmesi ve bu pozisyonlar için gerekli kontrollerin (uygun görülen durumlarda rotasyon politikaları dâhil) uygulanmasının sağlanması

(e) Verilen görev ve sorumluluklar için hesap verebilirlik

- ulaşılabilecek hedeflerin dikkate alınması suretiyle tüm kademelerde performans ölçümü, teşvik ve uygun görülen diğer ödüllendirmelerin sağlanması
- tüm çalışanların performanslarının düzenli olarak değerlendirilmesi ve bu doğrultuda ödül veya disiplin cezası gibi işlemlerin yapılmasının sağlanması
- kurum içinde baskının hedeflere ulaşılmasını teminen pozitif bir şekilde uygulanmasının ve gerçekçi olmayan performans hedefleri veya çelişkili hedefler gibi olumsuz baskı unsurlarından sakınılmasının sağlanması

2. Risk Yönetimi

(a) Hedef belirleme

- hedeflere yönelik risklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi için, bütün hedeflerin tüm kademelerde yeterince net bir şekilde belirlenmesinin sağlanması
- istenilen performans hedeflerine ulaşmak için gerekli kaynakların dağıtılmasında *faaliyet hedeflerinin* net bir bakış açısı sağlanması
- *iç ve dış raporlama hedeflerinin* güvenilirlik, zamanlama ve raporların şeffaflığı çerçevesinde belirlenmesinin sağlanması
- *uyum hedeflerinin* tüm faaliyetlerin geçerli kural ve tüzükler kapsamında yürütüldüğünü yansıtmalarının sağlanması

(b) Risk tanımlama, değerlendirme ve müdahale

- tüm kademelerde risklerin kapsamlı bir biçimde tanımlanmasının ve risk tanımlanmasının birim için önemli olan tüm iç ve dış faktörleri kapsamının sağlanması
- risk tanımlamasından sonra, belirlenen risklerin gerçekleşme ihtimali ve etkileri de dâhil olmak üzere, yeterli düzeyde risk değerlendirmesinin yapılmasının sağlanması
- tanımlanan ve değerlendirilen risklerin hedeflere ulaşılmasına yönelik olası olumsuz etkilerinin azaltılması için, yönetimin yeterli düzeyde risk müdahalesi tanımlaması ve uygulaması yapmasının sağlanması

(c) Dolandırıcılık riski

- hedeflere ulaşmaya yönelik riskler değerlendirilirken, dolandırıcılık ve usulsüzlük ihtimalinin de göz önünde bulundurulmasının sağlanması
- kurumun alt kademelerinde kaydedilen usulsüzlüklerin uygun şekilde rapor edilmesinin, takibinin yapılmasının ve "muhabirlerin" korunmasının sağlanması

(d) İç kontrol sistemini etkileyen değişikliklerin tanımlanması ve değerlendirilmesi

- iç kontrollerin etkinliğini etkileyen ve kurumun hedeflere ulaşmasında etkisi olan önemli iç ve dış değişikliklerin yönetim tarafından tanımlanmasının ve değerlendirmesinin sağlanması

3. Kontrol faaliyetleri

(a) Kontrol faaliyetlerinin seçilmesi ve geliştirilmesi

- hedeflere ulaşmaya yönelik risklerin azaltılmasına katkı sağlayacak kontrol faaliyetlerinin kurumun tüm kademelerinde tanımlanması ve geliştirilmesinin sağlanması
- üçüncü şahıslara yönelik ödeme ve taahhütlerle ilgili tüm işlemler için tek bir yöneticinin sorumlu kılınmasının sağlanması
- kontrol faaliyetlerinin *diğer unsurların yanı sıra* aşağıda belirtilen unsurları da içermesinin sağlanması:

- (i) bir işlem onaylanmadan önce, işlemin tüm yönleri, işlemi başlatan çalışan veya çalışanlardan farklı en az bir çalışan tarafından doğrulanmak zorundadır. Aynı kişi aynı dosya üzerinde işlemi hem başlatıp hem doğrulayamaz (dört göz ilkesi).
- (ii) her türlü ihale ve teklif çağrısında, bu tür bağlayıcı işlemlere uygun yasal çerçeveyi sağlayan kurallar
- (iii) ihale ve teklif çağrılarının her safhası için her bir çalışanın bu alanlardaki görev ve sorumluluklarının açık olarak bilincinde olmasını sağlayacak (örneğin teknik şartnameler, değerlendirme komiteleri, istisnaların rapor edilmesi vb.) kontrol listelerini de içeren usuller
- (iv) yasal gereklilikleri sağlayan tanıtım kuralları ve usulleri
- (v) ödemelerin sadece gerekçeli ödeme talepleri için yapılmasını sağlayarak, sözleşme gereklilikleri yerine getiren, gerektiğinde “yerinde” olacak şekilde, ürün teslim onayı usulleri ve/veya uygunluk koşulları dâhil olmak üzere ödeme usulleri
- (vi) yasal gerekliliklerin yerine getirilmesini sağlayacak ortak finansmanın verilmesini izlemeye yönelik usuller
- (vii) kurumun sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmesini garanti edecek fonların her durumda hazır bulunmasını sağlayacak bütçe usulleri
- (viii) devamlılığa yönelik önemli risklerin (örneğin veri kaybı, bireylerin bulunmayışı vb.) tanımlanmasını ve acil durum planlarının devreye sokulmasını sağlayacak faaliyetlerin devamlılığına ilişkin usuller

- (ix) uluslararası kabul görmüş muhasebe ilkelerini uygulayan, tam, doğru ve şeffaf hesaplama sağlayan muhasebe usulleri
- (x) gerektiği yerde, hesap bakiyelerinin üçüncü bir taraf ile mutabakatının yapılmasını sağlayan uzlaştırma usulleri
- (xi) olağan uygulamadaki değişikliklerin daima kayda geçirilmesini, tutanak tutulmasını ve ilgili kademelerde değerlendirilmesini teminen, *diğerlerinin yanı sıra* normal usullere dair ilgili kademede onaylanmış istisnalar, onaylanmamış istisnalar ve kontrol ihmalleri de dâhil olmak üzere istisnaların rapor edilmesi
- (xii) saklanmaları gereken süre boyunca belgelerin, incelenabilir olmasını sağlayacak arşiv usulleri
- (xiii) çapraz kontrol yapılmasını teminen, aynı faaliyet sürecinde, farklı çalışanlara farklı görevlerin verilmesini sağlayacak görev dağılımı

(b) Güvenlik kontrol faaliyetleri

- değerli eşyaları ve bilgileri yetkisiz müdahale ve fiziki hasardan korumaya yönelik, yeterli güvenlik usullerinin (bilgi işlem veya başka) sağlanması
- tüm kademelerde, hem fiziki hem elektronik erişim için uygun erişim haklarının sağlanması

(c) Kontrol faaliyetlerine ilişkin politikalar ve usuller

- tüm kademelerde beklentileri ve eylemlerin ayrıntılarını belirleyen yazılı politika ve usullerin sağlanması
- kontrol faaliyetlerinin uygulanmasına yönelik sorumluluk ve yükümlülüğün net olarak belirtilmesinin sağlanması
- bir kontrol faaliyetinin ve herhangi bir düzeltici faaliyetin gerçekleştirilmesi durumunda, ilgili politika ve usullere zamanlamanın dâhil edilmesi
- bir kontrol faaliyeti yapılırken, takip edilmek üzere belirlenen konuların uygun şekilde incelenmesinin ve gereken düzeltici eylemin alınmasının sağlanması
- kontrol faaliyetinin, uzman personel tarafından ve faaliyet vasıtasıyla azaltılacak risklere ilişkin kesintisiz odaklanma ile yürütülmesinin sağlanması
- yönetim ve üst yönetimin, uygun olan yerlerde politika ve usulleri ve bunlara ilişkin kontrol faaliyetlerini, sürekli uyum ve etkinlik açısından düzenli olarak değerlendirmesinin sağlanması

4. Bilgi ve iletişim

(a) İç kontrollerin işleyişini destekleyen bilgiler

- iç kontrolün diğer unsurlarının işleyişinin ve kurumun hedeflerine ulaşmasının desteklenmesi için ihtiyaç duyulan ve beklenen bilgileri tüm kademelerde tespitine yönelik süreçlerin bulunmasının sağlanması
- hem iç hem dış kaynaklar dâhil olmak üzere tüm ilgili kaynaklardan bilgi edinilmesinin sağlanması
- tespit edilen bilgi gereksinimlerini karşılamak üzere, bilgilerin uygun kaynaklardan elde edilmesinin ve anlamlı bilgiye dönüştürülmesinin sağlanması
- üretilen bilgilerin zamanında, güncel, doğru, geçerli, tam, yeterli, ulaşılabilir, korumalı, doğrulanabilir olmasının ve iç kontrol değerlendirilmelerinde ve hedeflere ulaşmada kullanılabilmesini teminen tutulmasının sağlanması

(b) İç iletişim

- yönetim dâhil bütün çalışanların, iç kontrol sorumluluklarını anlamaları ve yürütebilmeleri için, gerekli bilgilerin iletilmesine yarayacak yöntemlerin devreye sokulmasının sağlanması
- üst yönetimin kurumun hedeflerine ulaşması amacıyla üstüne düşen görevi yerine getirmesi için gereken bilgileri edinmesini teminen, üst yönetim ile kurum içindeki diğer kademeler arasında iletişimin sağlanması
- normal iletişim kanalları çalışmadığında veya etkisiz kaldığında, ihbar hatları gibi isimsiz veya gizli iletişime imkân verecek ve hatasız çalışacak ayrı iletişim kanallarının devreye sokulmasının sağlanması
- iletişim yöntemini seçerken zamanlamanın, alıcının ve bilginin niteliğinin göz önünde bulundurulmasının sağlanması

(c) Dış iletişim

- Avrupa Komisyonu, Avrupa Sayıştay'ı vb. gibi dış taraflara, gerekli bilginin uygun şekilde ve zamanında iletilmesine yönelik yöntemlerin devreye sokulmasının sağlanması
- kurumun üst yönetimi de dâhil olmak üzere, tüm kademelerin dış taraflardan gelecek girdiler konusunda bilgilendirilmesine olanak verecek iletişim kanallarının olmasının sağlanması
- Avrupa Komisyonu, Avrupa Sayıştay'ı vb. gibi dış taraflardan gelen bilgilerin, kurum içinde üst yönetim de dâhil, ilgili seviyelere ulaşmasının sağlanması
- üst yönetimle isimsiz veya gizli iletişime imkân verecek, ihbar veya muhbirlik hatları gibi ayrı iletişim kanallarının devreye sokulmasının sağlanması
- iletişim yöntemini seçerken, zamanlamanın, alıcının, mesajın içeriğinin ve ayrıca yasal ve mevzuata ilişkin şartları ve beklentileri göz önünde bulundurulmasının sağlanması

5. İç kontrol çerçevesinin izlenmesi¹

(a) Sürekli ve özel izleme

- iç kontrol unsurlarının tüm seviyelerde varlığından ve işleyişinden emin olmak için, sürekli ve özel izlemenin mevcut ve işler olmasının sağlanması
- sistemin alt seviyelerdeki işleyişine ilişkin sonuçların üst yönetime iletilmesinin sağlanması
- sorumlu yönetimin, sürekli izleme faaliyetini, kurumdaki her bir birim seviyesinde yürütmesinin sağlanması
- üst yönetimin, alt sistemlerin bağımsız değerlendirmesini yapmasını teminen iç denetim işlevi aracılığıyla düzenli özel izlemenin yapılmasının sağlanması

(b) İç kontrol konusundaki eksikliklerin değerlendirilmesi, kaydedilmesi ve bildirilmesi

- uygun görüldüğü şekilde, sorumlu yönetim ve üst yönetimin sürekli ve özel izlemenin sonuçlarını değerlendirmesinin sağlanması
- gerektiğinde, düzeltici işlem yapmakla yükümlü taraflara ve üst yönetime eksikliklerin bildirilmesinin sağlanması
- uygun görüldüğü şekilde, yönetim ve üst yönetimin, eksikliklerin belirlenen zaman dilimi içinde ve yeterince giderilip giderilmediğini takip etmesinin sağlanması

¹ Kontrol faaliyeti özel risklere yönelikken izleme faaliyeti, iç kontrolün beş unsurunun her birinde kontrollerin olup olmadığını ve amaçlandığı şekilde işleyip işlemediğini değerlendirir. Bir kurum içinde, yönetim kademelerince yapılan gözetim, kontrol faaliyeti olarak ve örneğin, kalite kontrol işlevine dayanılarak yapılan değerlendirme de izleme faaliyeti olarak görülebilir.

EK C:

Model Yönetim Bildirisi¹

Aşağıda imzası olan ben, (*ad, soyadı, resmi unvan veya görev*), (*programın adı, CCI*) için, Türkiye Cumhuriyeti'nin Ulusal Yetkilendirme Görevlisi olarak, (*yıl*) yılı (*programın adı*) programının uygulanmasına ve ayrıca kendi düşüncem ve şahsımın doğrudan gözetimi, yapılan iç kontrol çalışması ile (*yıl*) yılında Komisyona sunulan ödeme başvurularında bulunan harcamalara ilişkin denetimler ve kontrollerden elde edilen sonuçlar da dâhil olmak üzere, sahip olduğum bilgilere dayanarak ve (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü ve bu Tüzüğün özellikle 9. maddesi kapsamındaki yükümlülüklerimi dikkate alarak,

İşbu bildiri ile aşağıdaki hususları beyan ederim:

- yıllık mali raporlarda veya beyannamelerde yer alan bilgiler (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 23. maddesinin 1. paragrafının (b) bendi uyarınca usulüne uygun olarak sunulmuştur; eksiksiz ve doğrudur;
- yıllık mali raporlarda veya beyannamelerde yer alan harcamalar, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nde tanımlandığı şekilde amacına uygun olarak ve sağlam mali yönetim ilkesi uyarınca kullanılmıştır²;
- program için tesis edilen yönetim ve kontrol sistemi³, temel işlemlerin hukuka ve usule uygunluğuna ilişkin gerekli teminatı sağlamaktadır;
- IPA II yardımının uygulanması ve [FA'nın referansı] Finansman Anlaşması ile ilgili iç kontrol biriminin⁴ çalışmasının gözetimini yaptım.

Mali yıla ilişkin nihai denetim veya kontrol raporlarında Çerçeve Anlaşma'nın Ek A'sının 5. maddesinin 2. paragrafı uyarınca saptanmış olan usulsüzlüklerin, Çerçeve Anlaşma'nın 2. maddesinin 4. paragrafının (g) bendi uyarınca giderildiğini teyit ederim. Gerektiğinde, yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin olarak bu raporda bildirilen eksiklikler için yeterli takip yapılmıştır veya gerekli şu iyileştirici eylemlerle ilgili olarak bu takipler, halen devam etmektedir: (uygunsa, bildirinin imzalandığı tarihte hangi iyileştirici eylemlerin halen devam ettiğini belirtiniz).

Ayrıca, bir sonraki yılda bir ödeme talebine dâhil edilmeleri ihtimaliyle yasalılığının ve usule uygunluğunun değerlendirmesi halen devam etmekte olan ve bu değerlendirmenin sonucunu bekleyen harcamaların, harcama beyannamesinden hariç tutulduğunu teyit ederim.

Ayrıca, dolandırıcılıkla mücadelede etkili ve orantılı tedbirlerin devrede olduğunu, belirlenen risklerin dikkate alındığını ve Birliğin itibarına veya mali çıkarlarına zarar verebilecek, programın uygulanmasıyla ilgili, ifşa edilmemiş herhangi bir konunun varlığından haberdar olmadığını teyit ederim.

(Onay Yeri ve Tarihi)

İmza

(Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin adı ve resmi unvanı veya görevi)

¹ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca.

² Sağlam mali yönetim, ekonomi, verimlilik ve etkinlik ilkelerinden oluşmaktadır. Ekonomi ilkesi, kullanılan kaynakların zamanında, uygun miktarda, kalitede ve en iyi fiyatta kullanıma sunulmasını gerektirir. Verimlilik ilkesi, kullanılan kaynaklar ve elde edilen sonuçlar arasında kurulacak en iyi ilişki ile ilgilidir. Etkinlik ilkesi, belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi ve amaçlanan sonuçların elde edilmesi ile ilgilidir (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Tüzük'ün 30. maddesi).

³ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 1. paragrafında belirtilen, ve IPA II yararlanıcısı tarafından tesis edilen yapılar ve otoriteler ile (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 2. paragrafında belirtilen Ulusal Yetkilendirme Görevlisi tarafından tesis edilen yönetim yapısı.

⁴ Program otoritesi ve yönetim yapısı.

EK D

Model Yıllık Denetim Faaliyet Raporu¹

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlük
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (kopyası) ve
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (kopyası)

1. GİRİŞ

- 1.1 Raporun hazırlanmasına müdahil olan sorumlu denetim otoritesi ve diğer organların detayları.
- 1.2 İlgili dönem (diğer bir deyişle, yıl) ve denetimlerin kapsamı (Komisyona söz konusu yıl için beyan edilen harcamalar dâhil).
- 1.3 Raporun kapsadığı sektör/politika alan(ları) ve bunların program otoritelerinin ve yönetim yapılarının tespiti.
- 1.4 Raporun hazırlanması ve denetim görüşünün oluşturulmasına yönelik atılan adımların tanımlanması.

2. İDARE VE KONTROL SİSTEMLERİNDEKİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

- 2.1 Yönetim ve kontrol sistemlerindeki her türlü önemli değişikliğin ayrıntısı ve denetim otoritesi tarafından (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesi uyarınca yürütülen denetimin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesine uyumluluğunun teyidi.
- 2.2 Bu değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihler, denetim otoritesine değişikliklerin bildirildiği tarihler ve ayrıca bu değişikliklerin yapılan denetim üzerindeki etkileri belirtilecektir.

3. DENETİM STRATEJİSİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

- 3.1 Denetim stratejisine yönelik yapılan veya yapılması teklif edilen her türlü değişikliğin ve nedenlerinin ayrıntıları. Özellikle, operasyonların denetimi için kullanılan örnekleme yöntemine yönelik yapılan her türlü değişikliğin belirtiniz (bkz. aşağıda yer alan 5. paragraf).
 - 3.2 Denetim otoritesi, geç aşamada yapılan veya önerilen ve referans süresinde yapılan işi etkilemeyen değişikliklerle, referans süresinde yapılan ve denetim işini ve sonuçlarını etkileyen değişiklikler arasındaki ayrımı belirtir.
- Sadece denetim stratejisinin bir önceki versiyonu ile kıyaslanan değişiklikler dâhil edilir.

4. SİSTEM DENETİMLERİ

- 4.1 Denetim otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan organlara ilişkin detaylar.

¹ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca.

4.2 Denetlenen otorite/organlar da belirtilmek suretiyle, yapılan denetimler, her bir otorite/organa ilişkin temel gerekliliklerin değerlendirmesi, kapsam dâhilindeki konular²ve denetim planlaması ile yapılan kıyaslamaya ilişkin özet tablo. Özet bölümünde, program (isim ve CCI), sistem denetimlerini yapan otorite/organ, denetim tarihi, kapsam kısıtlamaları da dâhil, denetimin kapsamı ve denetimi yapılan otoriteler/organlar yer alır. Yatay tematik denetimler de bu bölümde rapor edilir.

Denetim dönemi	1. Program (CCI ve Unvanı)	2. Denetim Organı ³	3. Denetlenen Organ(lar)	4. Denetimin Tarihi ⁴	5. Denetimin kapsamı ⁵	6. Başlıca Bulgular ve Sonuçlar	7. Sistemik problemler ve alınan tedbirler	8. Tahmini Mali Etkisi (Uygulanabilirse)	9. Son Durumu (Kapanı veya deęil)

Denetim stratejisi bağlamında denetimlerin seçilmesine ilişkin dayanağın tanımı. Uygulanabilir denetim stratejisine, özellikle risk değerlendirme metodolojisine ve özel sistem denetimleri planını yapılmasına neden olan sonuçlara değinilir. Risk değerlendirmesinde bir güncelleme yapılması halinde bu, denetim stratejisindeki değişiklikleri kapsayan yukarıdaki 3. bentte açıklanmıştır.

4.4 İhtiyaç duyulması halinde, takip eden bölüm, yukarıdaki tabloya ilaveten aşağıdaki konularla ilgili ilave bilgi ve ayrıntılar içerebilir:

4.4.1 Görevlerin uygun şekilde ayrımı ve Birlik gerekliliklerine ve politikalarına uyum, belgelendirme usulleri ve denetim izi ile yönetim kontrollerinin yeterliliği de dâhil olmak üzere yönetim ve kontrol sistemlerine ve bunların işleyişlerine yönelik başlıca denetim bulgularının ve sonuçlarının tanımlanması ve

4.4.2 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerine ve usulsüz harcamaların miktarı ve ilgili mali düzeltmeler de dâhil olmak üzere alınan tedbirlere ilişkin detaylar,

4.5 Sistem denetimleri esnasında tespit edilen mali araçların yönetimine ilişkin belirli eksikliklerin (eğer uygunsa) ve bu eksikliklerin giderilmesi için ulusal otoritelerce yapılan takibin tanımı

4.6 Sistem denetimleri sonrasında elde edilen güvence düzeyi (düşük/orta/yüksek) ve gerekçesi

5. İŞLEM ÖRNEKLERİNİN DENETİMİ

5.1 Denetim otoritesi dâhil olmak üzere, örnek denetimleri yürüten otoriteler ve organlar.

² Konular, kamu ihale kuralları, devlet yardımı kuralları, çevresel gereklilikler, fırsat eşitliği, mali mühendislik araçlarının uygulanması, bilgi işlem sistemlerinin etkililiği, çekilme ve iyileşmelerin rapor edilmesi, dolandırıcılığa yönelik risk değerlendirmesinin uygulanmasına ilişkin hususlara dikkat edilmesi ile ilgili olanlar da dahil, yönetimin yaptığı doğrulamaların kalitesi ve indikatörler ile kilometre taşlarına ve programın hedeflerine ulaşma doğrultusunda sağladığı ilerlemeye ilişkin verilerin güvenilirliği gibi denetim stratejisinde belirtilenlerle (sadece bununla sınırlı kalmamakla birlikte) uygun olmalıdır.

³ Denetim otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan organların belirtilmesi.

⁴ Denetim saha çalışmasının tarihi.

⁵ Denetlenen otoriteler, yatay tematik denetimler, kapsam kısıtlamaları.

5.2 Uygulanan örnekleme yönteminin tanımı ve yöntemin denetim stratejisine uygun olup olmadığına dair bilgi.

5.3 İstatistiksel örnekleme, önemlilik seviyesi, güvenilirlik düzeyi, kullanılan tahmini hata oranı, gerekli örneğin ve aralığın hesaplanması, örnekleme birimi, popülasyondaki örnekleme sayısı ve denetlenmiş olan örnekleme sayısına ilişkin olarak kullanılan parametrelerin belirtilmesi.

5.4 Komisyona mali yıla dair beyan edilen harcamalar ile örneklenen harcamaların uyumlaştırılması. Mali yıl içerisinde mali düzeltmeler yapılması halinde negatif kalemler ve ayrıca avro ile milli para birimi cinsinden beyan edilen miktarlar arasındaki farklar da gerekli durumlarda uzlaşma kalemlerine dâhildir.

5.5 Negatif kalemlerin olması durumunda, bunların ayrı bir popülasyon olarak ele alındığının teyidi.

5.6 İstatistiksel olmayan örnekleme yapılması halinde, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı doğrultusundaki yöntemin kullanılmasının sebepleri ile denetimi yapılan eylemlerin/operasyonların/harcamaların yüzdesi, örneğin rastgele seçilmesinin (ve temsil kabiliyetinin de) sağlanması ve denetim otoritesinin geçerli bir denetim görüşü oluşturmasını teminen yeterli büyüklükte örnek alınmasının sağlanması için atılan adımlar belirtilir. İstatistiksel olmayan örnekleme yapılması halinde, tahmini hata oranı da hesaplanır.

5.7 (Aşağıda verilen) özet tablosunda, uygun olduğu durumlarda, Komisyona yıl içerisinde beyan edilen uygun harcamalar, denetimi yapılan harcamalar ve denetimi yapılan harcamaların Komisyona geçen yıl için beyan edilen uygun harcamalara oranı, popülasyondaki örnekleme birimlerinin toplam sayısı ve rastgele örnekleme içerisinde denetimi yapılan örnekleme birimlerinin sayısını belirten bir program üzerinden ayrıntılandırılmış döküm gösterilmiştir.

Uygun olması halinde, rastgele istatistiksel örneğe dair bilgiler, diğer örneklerle ilişkin bilgilerden (örn. riske dayalı tamamlayıcı örnekler) ayrıca belirtilir.

5.8 Denetimlerin temel sonuçlarının analizi (seçilen ve denetimi yapılan örnekler ve buna bağlı operasyonel hataların miktarı ve tipleri⁶), ayrıca bulunan hataların niteliği⁷, temel nedenleri ve bu hataların gelecekte tekrarının azaltılması da dâhil, önerilen düzeltici tedbirler.

5.9 Yapılma olasılığı en yüksek hata oranı (toplam hata oranı⁸) ile istatistiksel örnekleme yöntemi kullanılması halinde, operasyonların denetimi sonucunda çıkan en yüksek hata limitinin ve tespit edilen usulsüz harcamaların miktarı ve denetimi yapılan rastgele örneklemeden çıkan hata oranının ayrıntıları.

5.10 Popülasyonun önemlilik açısından yanlış ifade edilip edilmediğinin tespit edilmesi için belirlenmiş olan önemlilik seviyesi ile toplam hata oranını karşılaştırın. Eğer öyleyse, toplam hata oranının denetim görüşü bakımından taşıdığı önemi analiz ederek, tavsiye edilen düzeltici tedbirleri bildirin.

⁶ Rastgele, sistematik, istisnai.

⁷ Örneğin, uygunluk, kamu alımları, devlet yardımı.

⁸ (AB) 480/2014 sayılı Yetki Devrine Dayanan Komisyon Tüzüğü'nün 28. maddesinin 14. paragrafında tanımlandığı şekilde.

5.11 Komisyona nihai harcama bildiriminin ve mali bildirimlerin sunulmasından önce program otoritesi/yönetim yapısı tarafından uygulanan ve operasyonların denetimlerinden⁹ kaynaklanan, sabit oranlı veya değerlemesi yapılmış düzeltmeler de dâhil, cari yıla dair düzeltmeler.

5.12 Yukarıda belirtilen düzeltmelerin uygulanması sonrası kalan toplam hata oranı¹⁰ ve denetim görüşü bakımından önemi.

5.13 Mevcutsa, tamamlayıcı örneğin (örn. riske dayalı) denetimine ilişkin sonuçlar hakkında bilgi.

5.14 Tüm düzeltici eylemlerin sonucu olarak, daha önce rapor edilen kalan hata oranlarının revizyonu dâhil, usulsüzlüklerin takibi ile ilgili bilgi.

5.15 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerine ve usulsüz harcamaların miktarı ve ilgili mali düzeltmeler de dâhil olmak üzere alınan tedbirlerle ilişkin detaylar.

5.16 Mali araçlarla ilgili belirli eksiklikler veya usulsüzlüklerin tanımı (uygun olduğu hallerde). Uygun olan hallerde, denetimi yapılan mali araçlara ilişkin örnek hata oranının belirtilmesi.

5.17 Denetimi yapılan negatif kalemlerin ülkenin veya Komisyonun kararlarına uygun olup olmadıklarına ve hesaplardan çekilen ve yıl içinde ya da yılsonunda geri alınan miktarlarla uyuşup uyuşmadıklarına ilişkin olanlar da dâhil, negatif kalemlerin denetimine ilişkin başlıca sonuçların analizi.

5.18 Yönetimin ve kontrol sisteminin etkililiği bakımından yapılan denetimlerin sonuçlarına ilişkin görüşler.

6. YILLIK MALİ RAPORLARIN VEYA BEYANNAMELERİN/YILLIK HESAPLARIN DENETİMİ

6.1 Yıllık mali raporların veya beyannamelerin/yıllık hesapların denetimini gerçekleştiren otoritelerin/organların belirtilmesi.

6.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafında ve 23. maddesinin 1. paragrafının (b) bendinde tanımlanan yıllık mali raporlarının veya beyannamelerin/yıllık hesapların unsurlarını doğrulamak için kullanılan denetim yaklaşımının açıklanması.

6.3 İşlemlerde/operasyonlarda yapılan denetimlerin sonuçlarının takibi olarak harcama beyanında ve mali tablolarda yapılan ve yansıtılan mali düzeltmelerin gösterilmesi dâhil, harcama beyanının ve mali tabloların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliği açısından denetimlerin sonuçlarından çıkarılan neticelerin belirtilmesi.

6.4 Tespit edilen problemlerin sistematik olarak değerlendirilip değerlendirilmediklerinin ve alınan tedbirlerin belirtilmesi.

7. GEÇMİŞ YILLARA AİT DENETİM FAALİYETİNİN TAKİBİ

⁹ Hem denetlenen örnekle ilgili düzeltmeler hem de toplam hata oranı sonucu uygulanan düzeltmelerle ilgilidir.

¹⁰ Toplam hatalar eksi paragraf 5.11'de belirtilen düzeltmeler bölü toplam popülasyon.

7.1 Yerine getirilmemiş denetim tavsiyelerinin takibine ve sistem denetimleri ile önceki yıllardan kalan (tamamlayıcı örnek açısından yapılan denetimler dâhil) işlemlerin /operasyonların denetimlerinin sonuçlarının takibi ile ilgili bilgiler.

7.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı kapsamında önceki görüş ve önceki yıllık denetim faaliyet raporunu etkileyen sonraki olaylar.

8. DİĞER BİLGİLER

8.1 Alınan tedbirleri de içerecek şekilde, bildirilen dolandırıcılık olaylarına ve dolandırıcılık şüphelerine ilişkin bilgiler.

8.2 (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı kapsamında harcama beyannamesinin ve mali tabloların sunulmasından sonra ve yıllık denetim faaliyet raporunun Komisyona iletilmesinden önce meydana gelen ve denetim otoritesi tarafından güvence seviyesi ve görüş belirlenirken dikkate alınan sonraki olaylar.

8.3 Denetim otoritesinin, özellikle denetim görüşünün gerekçelendirilmesi bakımından, Komisyona iletilmesini uygun ve önemli bulduğu diğer bilgiler bu bölümde bildirilir.

9. GENEL GÜVENCE DÜZEYİ

9.1 Yönetim ve kontrol sisteminin düzgün işleyişi hakkındaki genel güvence düzeyinin, sistem denetimlerinin sonuçları ile operasyonların denetimleri sonuçlarının birleştirilmesi ile nasıl elde edildiğine dair açıklama.

9.2 Bir yıl içinde ödeme taleplerinde beyan edilen harcamalara ilişkin toplam hata oranın önemlilik seviyesinin üzerinde olması halinde, bu durumun önemini analiz ederek bunun yıl içinde ilgili yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinde ciddi bir eksikliğe/eksikliklere işaret edip etmediğini değerlendirin. İlgili olduğu yerlerde, söz konusu yıla ilişkin olarak yürütülen diğer ulusal veya Birlik denetim çalışmalarının sonuçlarını da dikkate alın.

9.3 Hem sistem hem de mali açıdan gerekli düzeltici eylemin değerlendirilmesi.

9.4 Yapılan ilgili sonraki düzeltmelerin ve harcama beyannameleri ve mali tablolara dâhil edilen mali düzeltmeler gibi yapılan düzeltici eylemlerin değerlendirilmesi ile kalan hata oranının ve hem sistem hem de mali açıdan gerekli her türlü ilave düzeltici tedbirlere olan ihtiyacın değerlendirilmesi.

10. BEYAN EDİLEN HARCAMALAR VE ÖRNEK DENETİM TABLOSU¹

Fon	Referans (CCT)	Program	A Yıla göre Komisyona bildirilen harcama ¹	B Rastgele örnekleme için denetlenen malî yıla göre harcama	C Populasyondaki toplam birim sayısı	D Rastgele örnekleme için örnekleme biriminin sayısı	E Rastgele örneklemede usulsüz harcama (hata oranı) miktarı ve yüzdesi ²	F Toplam yanstılan hata oranı	G Toplam hata oranının sonucunda uygulanmış düzeltilmeler	H=F-G Kalan Toplam Hata Oranı	GI Denetlenen diğer harcama ³	JH Diğer harcama örneğindeki usulsüz harcamanın miktarı
				Miktar ⁴	% ⁵		Miktar	%	%			

¹ Bu sütun, Komisyona sunulan ödeme taleplerine dâhil edilmiş olan, yönetim yapısının muhasebe sistemlerine girilmiş "uygun harcamaların toplam tutarına" karşılık gelir. Bu harcama yıla ait bildirilen ödeme taleplerine dâhil edilen, denetim otoritesinin aynı yıl için yapmış olduğu çalışmanın sonucu olarak yapılan düzeltmelerden önceki brüt harcamaya karşılık gelir.

² Rastgele seçilmiş örneğin birden fazla fonu veya programı kapsadığı durumlarda, usulsüz harcamanın miktarı ve yüzdesi (hata oranı) ile ilgili bilgi tüm örnek için sağlanır ve program/fon düzeyinde belirtilmez.

³ Tamamlayıcı örneğe ait harcama ve referans yılda (miktarıda) yer almayan rastgele seçilmiş örneğe ait harcama.

⁴ Denetimi yapılan harcamanın miktarı.

⁵ Referans yılda Komisyona bildirilen harcama ile ilgili olarak, denetimi yapılan harcamanın yüzdesi.

Model Yıllık Denetim Görüşü¹

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlüğü
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (Ulusal IPA Koordinatörü) (kopyası)
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (NOAC) kopyası

GİRİŞ

Aşağıda imzası bulunan ben, Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak ve (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı kapsamında bağımsız hareket ederek, [programın adı, CCI numarası] programına (bundan böyle "program" olarak anılacaktır) ilişkin olarak, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı ve 23. maddenin 2. paragrafı uyarınca denetim görüşü bildirmek üzere, bildirilmiş olan harcamaların örneği ve (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 7. maddesinin 2. paragrafı ve 11. maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) tarafından ve bu Görevlinin sorumluluğu altında düzenlenmiş hesaplar üzerinden yönetim ve kontrol sisteminin işleyişine ilişkin denetim prosedürünü uyguladım. Bu denetim görüşü, aşağıdaki standartlara [uygulanen uluslararası denetim standartlarını belirtin] uygun olarak hazırlanmıştır.

Bu denetim çalışmasıyla ayrıca, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı kapsamında Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) tarafından düzenlenmiş yönetim bildirisinin uygunluğunu değerlendirdim.

DENETİM KAPSAMI

Programla ilgili bu denetim, denetim stratejisi doğrultusunda ve uluslararası kabul görmüş denetim standartlarını dikkate alarak, yıl yılı ile ilgili olarak yapılmış olup, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca ekli yıllık denetim faaliyet raporunda bildirilmiştir.

Ya

Denetim kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlama yoktur.

Ya da

Denetim kapsamı aşağıdaki unsurlarla sınırlandırılmıştır:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) vs.

¹ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca.

[Denetim kapsamındaki herhangi bir sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları belirtin ve aşağıdaki Şartlı görüş bölümünde, harcama miktarını ve etkilenen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin.]

GÖRÜŞ

YILLIK MALİ RAPORLARIN VEYA BEYANNAMELERİN/YILLIK HESAPLARIN GÜVENİLİRLİĞİ

Ya

(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– Harcama beyannamesi ve mali tabloların gerçek ve doğru görüldüğünü temin ederim,

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır.

Ya da

(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

–² haricinde harcama beyannamesi ve mali tabloların gerçek ve doğru görüldüğünü temin ederim,

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir.

Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı [EUR]'dur.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır veya

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

Ya da

(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

– harcama beyannamesi ve mali tabloların doğru görüldüğünü temin ederim,

Bu olumsuz görüş 'e dayanmaktadır.³

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

² Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, şartlara uymayan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurlarını belirtin.

³ Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, her birim ve her unsuru için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir⁴.]

HARCAMALARIN YASALLIĞI VE USULLERE UYGUNLUĞU İLE YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİNİN İŞLEYİŞİ

Ya

(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

- Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,
- tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlediğini temin ederim.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheyi yol açmamaktadır.

Ya da

(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

- Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,
- tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlediğini temin ederim.

şu durumlar hariç (yukarıda yer alan ilgi hususları açıklayın)⁵.

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir. Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı [EUR]'dur.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ilgili şüpheyi yol açmamaktadır veya

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheyi yol açmıştır:

Ya da

(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

- Komisyondan ödenmesi talep edilmiş olan harcamanın, yasal ve usulüne uygun olduğunu,
- tesis edilen yönetim ve kontrol sistemlerinin düzgün işlemediğini temin ederim.

Bu olumsuz görüş 'e dayanmaktadır.⁶

⁴ Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörilemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

⁵ Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkileneceği durumunda, şartlara uymayan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurlarını belirtin.

⁶ Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkileneceği durumunda, her birim ve her unsuru için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

Benim düşünceme göre, yapılan denetim çalışması sonucu, yönetim bildiriminde yapılan tespitler aşağıdaki unsurlarda şüpheye yol açmıştır:

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir⁷.]

(Onay Yeri ve Tarihi)

İmza
(Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Unvanı ya da görevi)

⁷ Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörülemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

EK F:

Nihai harcama beyannamesine ilişkin Denetim Görüşü Modeli¹

İlgili:

- Avrupa Komisyonu, Genel Müdürlüğü
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal IPA Koordinatörüne (Ulusal IPA Koordinatörü) (kopyası)
- Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Yetkilendirme Görevlisine (NAO) kopyası

GİRİŞ

Aşağıda imzası bulunan ben, Türkiye Cumhuriyeti Denetim Otoritesinin Başkanı olarak ve (AB) 447/214 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı kapsamında işlevsel açıdan bağımsız hareket ederek, (programı- adını, bileşenini, dönemini, referans (CCI) numarasını belirtin) programı için (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca maddesi uyarınca Ulusal Yetkilendirme Görevlisinin (NAO) sorumluluğu altında hazırlanan nihai harcama beyannamesini, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 4. paragrafı uyarınca denetim görüşü bildirmek üzere denetledim. Bu denetim görüşü, aşağıdaki standartlara [uygulanen uluslararası denetim standartlarını belirtin] uygun olarak hazırlanmıştır.

Yapılan denetim çalışmasının görüşüm için uygun bir dayanak teşkil edeceğine inanıyorum.

DENETİM KAPSAMI

Bu denetim, Çerçeve Anlaşma'nın (ÇA) 17. maddesinin 1. paragrafı uyarınca gerçekleştirilmiştir.

Ya

Denetim kapsamına ilişkin herhangi bir sınırlama yoktur.

Ya da

Denetim kapsamı aşağıdaki unsurlarla sınırlandırılmıştır:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) vs.

[Denetim kapsamındaki herhangi bir sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları, belirtin ve aşağıdaki Şartlı görüş bölümünde, harcama miktarını ve etkilencen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin.]

¹ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 4. paragrafı uyarınca.

GÖRÜŞ

Ya

(Olumlu görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak:

- nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olduğunu,
- sunulan mali bilgilerin doğru olduğunu ve
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olduğunu temin ederim.

Ya da

(Şartlı Görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak,

-² hariç, nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olduğunu,

- sunulan mali bilgilerin doğru olduğunu ve
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olduğunu temin ederim

Bu nedenle, yeterliliğin/yeterliliklerin etkisinin [sınırlı]/[önemli] olduğunu öngörüyorum.

Bu etki, beyan edilen toplam harcamaların ... [EUR ve % olarak tutar] 'a karşılık gelmektedir.

Bu nedenle, gerçekleştirilen Topluluk katkısı [EUR]'dur.

Ya da

(Olumsuz görüş)

Yukarıda belirtilen ve programla ilgili olan denetim usullerine dayanarak:

- nihai harcama beyannamesinde ve bu beyannamenin dâhil edildiği nihai ödeme talebinde belirtilen tutarların geçerli ve uygun olmadığını,
- sunulan mali bilgilerin doğru olmadığını ve/veya
- nihai harcama beyannamesinde bulunan harcamanın yasal ve usulüne uygun olmadığını temin ederim.

Bu olumsuz görüş 'e dayanmaktadır.³

² Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, gerekliliklere uymamış olan ve/veya etkin bir şekilde faaliyet göstermemiş olan birimi veya birimleri ve bu birimlerin sistemlerinin unsurunu/unsurlarını belirtin.

³ Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi durumunda, her birim ve her unsur için olumsuz görüşün nedenlerini belirtin.

[Denetim otoritesi, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşün reddi öngörülebilir⁴.]

(Onay Yeri ve Tarihi)

İmza

(Görevlendirilen Denetim Otoritesi Amirinin Adı ve Resmi Unvanı ya da görevi)

⁴ Bu istisnai durumlar denetim otoritesinin görev yetkisinin dışında, öngörülemeyen, dış etkenlere bağlı olmalıdır.

EK G:

Model Denetim Stratejisi¹

1. GİRİŞ

- 1.1 Denetim stratejisi kapsamındaki programların tanımlanması (isim ve CCI).
- 1.2 Denetim stratejisinin hazırlanması, izlenmesi ve güncellenmesinden sorumlu denetim otoritesinin ve katkıda bulunan diğer organların tanımlanması.
- 1.3 Denetim stratejisinin hazırlanması, izlenmesi ve güncellenmesi için izlenen usullerin açıklanması.
- 1.4 Denetim stratejisinin genel hedeflerinin ve bu hedeflerin, tüm denetim organlarının hedefleriyle uyumluluğun sağlanması için atılan adımların belirlenmesi.
- 1.5 Uygulanabilir olduğu hallerde, denetim otoritesinin tüm görev ve sorumluluklarının, hedef tanımına, denetim yönetmeliğine ya da ulusal mevzuata atıf yapılarak açıklanması.
- 1.6 Denetim otoritesinin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 1. paragrafı uyarınca, bağımsızlığı ve Çerçeve Anlaşma'nın EK A'sındaki 5 maddenin 1. paragrafı uyarınca gerekli mali özerkliği haiz olduğunu onaylaması.

2. HUKUKİ DAYANAK VE KAPSAM

- 2.1 Denetim otoritesini ve görevlerini etkileyen herhangi bir ulusal düzenleyici çerçevenin bildirilmesi.
- 2.2 Stratejinin, gelecek yılı ve müteakip 2 mali yılı kapsayacağını onaylanması.

3. RİSK DEĞERLENDİRMESİ

- 3.1 Kullanılan genel risk değerlendirmesi yönteminin açıklanması ve 4.2.3.paragrafta yer alan belirli tematik alanlara yönelik risk faktörleri de dâhil olmak üzere dikkate alınan risk faktörlerinin (diğerlerinin yanı sıra, hedeflenen süreçler ile usulde ve örgütlemelerde yapılan değişikliklerin değerlendirmesi ile birlikte), kullanılan risk puanlamasının, program otoritesi ve yönetim yapısı da dâhil, organların ve sistemlerin önceki denetim sonuçlarının ne kadar dikkate alındığının belirtilmesi.
- 3.2 Planlama, uygulama ve işleyiş süreçleri de dâhil olmak üzere, kontrollerin 3 aşamada tanımlanması:
 - IPA idari yapıları tarafından gerçekleştirilen ilk aşama kontrolleri,
 - bir yandan dâhili kontrol sistemi ve diğer yandan dâhili denetim işlevi yoluyla gerçekleştirilen kontrollerin ikinci aşaması ve
 - NAO tarafından, güvence işlevi yoluyla gerçekleştirilen yüksek düzey izleme.
- 3.3 Risk değerlendirmesinin güncellenmesine ilişkin usuller.

¹ (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı uyarınca.

4. METODOLOJİ

4.1 Denetim metodolojisi hakkında kısa açıklama

Denetim çalışmasının temel aşamalarının kısa açıklaması: gerçekleştirilecek denetim² hedeflerinin planlanması ve tasarlanması, denetimlerin yapılması ve delil toplanması, delillerin değerlendirilmesi ve sonuca ulaşılması, takip süreçlerinin³ rapor edilmesi⁴, ve denetim otoritesinin çalışmasına yönelik kalite kontrol düzenlemeleri.

Bu adımların daha detaylı bir şekilde açıklanabileceği mevcut denetim kılavuzlarına veya usullere yapılan atıf.

Denetim otoritesinin kullanmayı amaçladığı uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına yapılan atıf.

(AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 3. paragrafı uyarınca Komisyona sunulacak yıllık denetim faaliyet raporunun ve denetim görüşünün hazırlanması ile ilgili olarak kullanılan usullere yapılan atıf.

4.2 Sistem denetimleri için:

4.2.1 Denetlenecek organların ve ilgili kilit kontrol öğelerin belirlenmesi.

4.2.2 Aşağıdakiler gibi belirli tematik alanları hedefleyen kilit kontrol öğeleriyle ilgili herhangi bir sistem denetiminin belirtilmesi:

- kamu ihale kuralları, çevresel gereklilikler, eşit fırsatları içeren yönetim doğrulamalarının kalitesi;
- finans mühendisliği araçlarının uygulanmasıyla ilgili proje seçim ve yönetim doğrulamalarının kalitesi;
- bilişim teknolojisi sistemlerinin işleyişi ve güvenliği ile bunların Komisyonun bilişim teknoloji sistem(ler)iyle bağlantısı;
- göstergelere ilişkin bilginin güvenilirliği, kaydedilen aşamalar ve program otoritesi tarafından sunulan hedeflere ulaşma konusunda programda kaydedilen ilerleme;
- geri çekilen ve geri ödenen miktarların raporlanması;
- dolandırıcılığa yönelik risk değerlendirmesiyle desteklenmiş, dolandırıcılıkla etkili ve orantılı mücadele tedbirlerinin uygulanması.

4.3 İşlem/operasyon denetimleri için:

4.3.1 Gerektiğinde izlenilecek gözden geçirme usulleri de dâhil olmak üzere, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafı doğrultusunda, kullanılacak örnekleme metodolojisinin belirlenmesi.

² Önemlilik eşiklerine yapılan bir atfı ve bu stratejinin 4.2. , 4.3. ve 4.4. bölümlerinde tanımlanan ana denetim biçimleri için denetim bulgularının önemini değerlendirirken dikkate alınacak diğer nicel ve nitel faktörleri de içerir.

³ Tavsiyelerin ve denetim raporları sonucu oluşan düzeltici tedbirlerin uygulanmasının izlenmesine yönelik usullere yapılan atfı içerir.

⁴ Raporlamanın farklı aşamalarına (taslak denetim raporları, denetlenen kuruma yönelik karşıt görüş prosedürü ve nihai denetleme raporları gibi), raporlama için son tarihlere, takip süreçlerine yapılan atfı gösterir.

4.3.2 Uygulanabilir olduğu hallerde, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesinin 2. paragrafında öngörüldüğü üzere, denetim otoritesinin geçerli bir denetim görüşü hazırlamasını sağlayan istatistiksel olmayan bir örnekleme yaklaşımının tanımlanması.

4.3.3 Hatalar saptandığında, ilgili otoriteler tarafından atılacak uygun adımların tavsiye edilmesi ile ilgili usullerin açıklanması (ya da bu konunun açıklandığı denetim kılavuzuna veya usullere yapılan atıflar).

4.3.4 Saptanan hataların sınıflandırılması ve ele alınması için kullanılan usullerin açıklanması (ya da bu konunun açıklandığı denetim kılavuzuna veya usullere yapılan atıflar/atıfın bulunulması)

4.3.5 Uygun olduğu durumlarda, mali araçların denetimi ile ilgili özel hususlar.

4.3.6 Uygun olduğu durumlarda, Çerçeve Anlaşma'nın 31. maddesinin (c) bendi uyarınca basitleştirilmiş maliyet seçeneklerinin denetimleri ile ilgili özel hususlar.

4.4 Yıllık mali raporlar ya da beyannamelerin/yıllık hesapların denetimi için:

Yıllık mali raporlar ya da beyannamelerin/yıllık hesapların denetimine yönelik denetim yaklaşımının, hata saptanan durumlarda, ilgili otoriteler tarafından atılacak uygun adımların tavsiye edilmesine yönelik usullerin belirtilmesi.

Denetim yaklaşımında, sistem denetimlerinin sonuçları, yönetim yapısında ve program otoritesinde gerçekleştirilen işlemlerin/operasyonların denetimleri ve bu Anlaşma'nın Ek A'sının 4(3)(b)(x) maddesinde öngörülen yönetim doğrulamaları dikkate alınmalıdır.

4.5 Denetim otoritesinin, (AB) 447/2014 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 9. maddesinin 4. paragrafı uyarınca, denetim çalışmasının, yönetim bildiriminde yapılan tespitlerle ya da çekincelerin yokluğu ile ilgili şüpheye yol açıp açmadığını saptamasına olanak sağlayan usuller.

5. PLANLANMIŞ DENETİM ÇALIŞMASI

5.1 Gelecek yıl ve müteakip iki yıl ile ilgili olarak önceliklerin ve spesifik amaçların belirtilmesi ve gerekçelendirilmesine ek olarak risk değerlendirmesinin sonuçları ile planlanmış denetim çalışması arasındaki bağlantının açıklanması.

5.2 Planlanmış izleme faaliyetleri ve geçmiş denetim bulgularının takibi.

5.3 Sistemler ve tematik denetimler için gelecek yıl ve müteakip iki yıla ait denetim görevlerinin endikatif planı aşağıdaki gibidir:

Denetlenmesi gereken otoriteler/organlar ya da spesifik tematik alanlar	CCI	Program adı	Risk değerlendirmesinin sonucu	20xx Denetimin amacı ve kapsamı	20xx Denetimin amacı ve kapsamı	20xx Denetimin amacı ve kapsamı

6. PLANLANMIŞ KAYNAKLAR

6.1 Denetim otoritesinin organizasyon şemasının temin edilmesi.

6.2 Gelecek yıl ve müteakip iki yıl için tahsis edilen planlanmış kaynakların belirtilmesi.

6.3 Denetimi gerçekleştiren personel için gerekli nitelik ve deneyimler ile uygun olan durumlarda, eğitim gerekliliklerinin belirtilmesi.

EK H

Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA II) ilişkin dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin raporlanması

Madde 1 Tanımlar

Dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerinin raporlanması amaçları doğrultusunda, bu Anlaşma'nın 51. maddesinde, Birliğin mali çıkarlarının korunmasına ilişkin olarak belirtilen tanımlar geçerlidir.

Madde 2 Ön raporlama

- (1) IPA II yararlanıcısı, birincil bir idari veya adli bulgunun konusu olmuş, dolandırıcılık ve usulsüzlük şüphelerini gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve Komisyonu idari ve yasal süreçlere ilişkin gelişmelerden haberdar eder.

Bu raporda IPA II yararlanıcısı, her durumda, aşağıdakilerle ilgili ayrıntılı bilgi verir:

- (a) IPA II Aracı ve ilgili politika alanı, programın adı ve numarası ve ilgili eylem veya operasyon;
- (b) ilgili usulsüzlüğün niteliği göz önüne alındığında, bu bilginin usulsüzlükle mücadele bakımından ilgili olmadığı durumlar dışında, müdahil gerçek ve tüzel kişilerin veya diğer katılımcı birimlerin kimlik bilgileri;
- (c) NUTS¹ seviyesi gibi uygun bilgiler kullanılarak operasyonun yapıldığı bölge ya da alanın belirtilmesi;
- (d) İhlal edilmiş olan hüküm/ler;
- (e) usulsüzlük yapıldığı yönünde şüpheye yol açan ilk bilgilerin tarihi ve kaynağı;
- (f) usulsüzlük sırasında yapılan uygulamalar;
- (g) uygun olduğu hallerde, uygulamanın dolandırıcılık şüphesi doğurup doğurmadığı;
- (h) usulsüzlüğün tespit edilme şekli;
- (i) uygun olduğu hallerde, usulsüzlüğe dâhil olan IPA II yararlanıcısı ile üye devletler ve/veya üçüncü ülkeler;
- (j) usulsüzlüğün işlendiği dönem veya zaman;
- (k) usulsüzlüğe ilişkin birincil idari veya adli bulgunun ortaya koyulduğu tarih;
- (l) Birlik katkısı, ulusal katkı ve özel katkı kapsamında uygun harcamaların toplam miktarı;
- (m) Birlik katkısı ve ulusal katkı kapsamında usulsüzlükten etkilenen harcamalar;

¹ İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması.

- (n) Birlik katkısı ve ulusal katkı kapsamında usulsüzlüğün tespit edilmemiş olması halinde, usulsüz olarak ödenecek miktar;
 - (o) usulsüz harcamanın niteliği;
 - (p) uygun olduğu durumlarda, ödemelerin durdurulması ve geri ödeme ihtimali.
- (2) 1. paragrafta belirtilen bazı bilgilerin ve özellikle usulsüzlük sırasında yapılan uygulamalara ve bunun tespit edilme şekline ilişkin bilgilerin mevcut olmadığı veya tashih edilmesi gerektiği hallerde, IPA II yararlanıcısı eksik veya doğru bilgileri, mümkün olduğu ölçüde ve gecikmesizin Komisyona sağlar.
- (3) Ulusal hükümler, soruşturmaların gizliliğini öngörüyorsa, bilginin iletilmesi yetkili daire veya mahkemenin vereceği izne tabi olur.

Madde 3 Acil durumlar

Her IPA II yararlanıcısı, bölgesinin dışında hızlı bir şekilde yansımaları olabileceğinden korkulması halinde, tespit edilen veya meydana gelmiş olduğu düşünülen usulsüzlükleri derhal Komisyona ve gerektiğinde, üye devletlere veya ilgili diğer IPA II yararlanıcılarına rapor eder.

Madde 4 Takip raporları

- (1) 2. maddede belirtilen bilgilere ek olarak, IPA II yararlanıcısı, söz konusu madde uyarınca önceden yapılmış olan raporlamayla ilgili olarak, rapor edilen usulsüzlüklerle ilgili idari veya adli ceza verilmesine ilişkin usullerin başlatılması, sonuçlanması ve bunlardan vazgeçilmesine ve ayrıca bu usullerin sonucuna dair ayrıntıları gecikmesizin Komisyona bildirir.

Ceza verilmiş olan usulsüzlükler ile ilgili olarak, IPA II yararlanıcısı ayrıca aşağıdaki hususları belirtir:

- (a) cezaların, idari veya adli mahiyette olup olmadığı;
 - (b) cezaların Birlik hukukunun veya ulusal hukukun ihlalinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı;
 - (c) cezaları öngören hükümler;
 - (d) geri alma usullerinden vazgeçilme nedenleri;
 - (e) dolandırıcılığın tespit edilip edilmediği.
- (2) Komisyonun yazılı talebi üzerine, IPA II yararlanıcısı belirli bir usulsüzlüğe veya usulsüzlük grubuna ilişkin ilave bilgi verir.

Madde 5 Elektronik iletim

2, 3 ve 4(1). maddelerde belirtilen bilgiler, Komisyonun bu amaçla sağladığı modül kullanılmak suretiyle güvenli bağlantı üzerinden elektronik araçlarla ve İngilizce olarak gönderilir.

Madde 6 Bilgilerin kullanımı

Komisyon, bu hükümler kapsamında IPA II yararlanıcısı tarafından iletilen genel veya operasyonel nitelikteki bilgileri, risk analizi yapmak amacıyla kullanabilir ve elde edilen bilgilere dayanarak raporlar üretebilir ve risklerin daha etkin şekilde tespit edilmesi amacıyla hizmet eden erken uyarı sistemleri geliştirebilir.

Madde 7 Avronun kullanımı

Usulsüzlüklerin raporlamasında para birimi olarak avro kullanılır. IPA II yararlanıcısı, ulusal para birimindeki harcama miktarlarını avroya çevirir. Bu miktarlar, masrafların ilgili programın veya eylemin program otoritesinin hesaplarına kaydedildiği ayda, Komisyon tarafından yayınlanan aylık muhasebe döviz kuru kullanılarak avroya çevrilir. Döviz kuru, her ay Komisyon tarafından elektronik ortamda yayınlanır.

Miktarların, bir aydan daha fazla süreyle ulusal otoritenin hesaplarında kayıtlı kalmış olan harcamayla ilgili olması halinde, harcamanın en son kaydedildiği aydaki döviz kuru kullanılabilir. Harcamanın ulusal otoritenin hesaplarında kayıtlı olmadığı hallerde, Komisyon tarafından elektronik ortamda yayımlanan en son muhasebe döviz kuru kullanılır

Madde 8 Kişisel verilerin korunması

- (1) IPA II yararlanıcıları ve Komisyon, 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgilerin izinsiz ifşasını veya bu bilgilere erişilmesini önlemek için gereken tüm tedbirleri alır.
- (2) 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgiler, söz konusu bilgiyi sağlayan IPA II yararlanıcısı açıkça onaylamadığı sürece, görevleri gereği bu bilgilere ulaşabilecek IPA II yararlanıcısı veya Birlik kurumları bünyesindeki haricinde kalan kişilere gönderilmez.
- (3) 2 ve 3. maddeler ile 4. maddenin 1. paragrafında belirtilen bilgilerde bulunan kişisel veriler sadece söz konusu hükümlerde belirtilen amaçlar doğrultusunda işlenir.

Yardıma yönelik tematik öncelikler

Yardım, uygun görülmesi halinde, aşağıdaki tematik önceliklere yönelik olabilir:

(a) İyi kamu idaresi ve ekonomik yönetim ilkesine uyum. Bu alanda yapılan müdahalelerin amacı: kamu hizmetinin profesyonelleştirmesi ve depolitize edilmesi dâhil kamu idaresinin güçlendirilmesi, meritokratik ilkelerin yerleştirilmesi ve yeterli idari usullerin sağlanması, makro-ekonomik istikrarı güçlendirme kapasitesinin artırılması ve hem işleyen pazar ekonomisi hem de daha rekabetçi bir ekonomi olma yolunda ilerlemenin desteklenmesi, Birliğin çok taraflı mali gözetim mekanizmasına katılımın desteklenmesi ve ekonomi politikasının temellerine ilişkin olarak uluslararası mali kurumlarla sistematik işbirliği yapılması ve ayrıca kamu maliyesi yönetiminin güçlendirilmesi.

(b) Hukukun üstünlüğü ilkesinin güvenceye alınması bakımından gerekli olan kurumların doğru işleyişinin erken aşamadan itibaren sağlanması ve desteklenmesi. Bu alandaki müdahalelerin amacı: şeffaf ve esasa dayalı işe alım, değerlendirme ve terfi sistemleri ve suistimaller karşısında etkili disiplin usulleri dâhil olmak üzere bağımsız, hesap verebilir ve etkin hukuk sistemlerinin kurulması; sınırların korunması, göç akımlarının yönetilmesi ve ihtiyacı olanlara sığınma sağlanması için güçlü sistemlerin kurulması; örgütlü suç ve yolsuzluğu önlemek ve bunlarla mücadele etmek için etkili araçların geliştirilmesi; insan haklarının - lezbiyen, eşcinsel, bi-seksüel, transseksüel ve interseks bireyler ve Roman vatandaşlar da dâhil olmak üzere- azınlıklara mensup kişilerin haklarının ve medya özgürlüğü dâhil temel özgürlüklerin desteklenmesi ve korunması.

(c) Meslek birlikleri de dâhil, IPA II Tüzüğü'nün Ek I'sında listelenen yararlanıcılardan, sivil toplum kuruluşlarının ve sosyal taraf örgütlerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi ve halkla ve özel aktörlerle etkili diyaloga girmeleri sağlanarak, Birlik bünyesindeki kuruluşlarla, IPA II Tüzüğü'nün Ek I'sında listelenen kuruluşlar arasında her düzeyde iletişim ağı oluşturulmasının teşvik edilmesi.

(d) Eğitim-öğretim, beceriler ve hayatboyu öğrenmeye yatırım. Bu alandaki müdahalelerin amacı: nitelikli erken çocukluk dönemi öğretimine, ilk ve orta öğretime eşit erişimin desteklenmesi; okulu erken yaşta bırakmaların azaltılması; mesleki öğretim ve eğitim sistemlerinin iş gücü piyasasının taleplerine göre uyarlanması; yükseköğretimin niteliğinin ve uygunluğunun iyileştirilmesi; hayatboyu öğrenmeye erişimin artırılması ve özellikle bölgesel farklılıkları azaltmak ve ayrımcılık yapılmayan öğretimin geliştirilmesi amacıyla öğretim ve eğitim alt yapısına yatırımın desteklenmesi.

(e) İstihdamın ve iş gücü hareketliliğinin desteklenmesi. Bu alandaki müdahalelerin amacı: nitelikli iş yaratılmasına yatırım yapılmasını teşvik edici tedbirler aracılığıyla, çalışmayan, eğitim veya öğretim görmeyen gençlerin iş gücü piyasasına sürdürülebilir biçimde entegre edilmesi; işsizlerin entegrasyonunun desteklenmesi ve az temsil edilen bütün grupların iş gücü piyasasına katılımının artmasının teşvik edilmesi. Diğer ana müdahale alanları, cinsiyet eşitliğinin, işçilerin ve işletmelerin değişime adaptasyonunun, sürdürülebilir sosyal diyalog kurulmasının ve iş gücü piyasası kurumlarının modernizasyonu ve güçlendirilmesinin desteklenmesidir.

(f) Sosyal içermenin desteklenmesi ve yoksullukla mücadele. Bu alandaki müdahalelerin amacı: Roman vatandaşlar gibi dışlanmış toplulukların entegrasyonu, cinsiyet, ırk veya etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel tercihe dayalı ayrımcılıkla mücadele ve

sosyal koruma sistemlerinin modernizasyonu aracılığıyla, sağlık ve genel amaçlı sosyal hizmetler gibi bütçeye uygun, sürdürülebilir ve yüksek nitelikli hizmetlere erişimin artırılması.

(g) Sürdürülebilir ulaşımın desteklenmesi ve özellikle yüksek Avrupa katma değerine sahip projelere yatırım yaparak ana ağ alt yapılarındaki dar boğazların giderilmesi. Belirlenen yatırımlar, hareketliliğe katkıları, sürdürülebilirlikleri, azaltılmış sera gazı emisyonları, üye devletlerle olan bağlantılarla ilgileri ve Tek Avrupa Ulaşım Alanı ile uyumluluklarına göre önceliklendirilmelidir.

(h) Büyümenin, istihdam yaratılmasının ve uyum sağlanmasının temel itici güçleri olarak akıllı uzmanlaşma dâhil özel sektör ortamının ve işletmelerin rekabet gücünün iyileştirilmesi. İş ortamını iyileştiren projelere öncelik verilir.

(i) Özellikle araştırma alt yapısının iyileştirilmesi, elverişli ortam sağlanması ve iletişim ağının kurulması ile işbirliğinin desteklenmesi yoluyla araştırmanın, teknolojik gelişmenin ve yenilikçiliğin güçlendirilmesi.

(j) Gıda arzının güvenliğine ve temizliğine katkı sağlanması ile canlı kırsal topluluklarda ve kırsalda çeşitlendirilmiş ve uygulanabilir tarım sistemlerinin sürdürülmesi.

(k) Kırsal alanların dengeli bölgesel kalkınmasında ekonomik, sosyal ve çevresel hedeflere ulaşma sürecinde rekabetçi baskı ve piyasa güçleri ile başa çıkılması ve ayrıca Birlik kuralları ve standartları ile uyumun tedrici olarak sağlanması için tarım-gıda sektörünün kapasitesinin artırılması.

(l) Çevre kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi, sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkıda bulunulması, iklim değişikliğine karşı direncin artırılması ve iklim eylem yönetişim ve bilgilendirmelerinin desteklenmesi. IPA II finansmanı, kaynakları verimli kullanan, güvenli ve sürdürülebilir düşük karbon ekonomisine geçişin desteklenmesi yönündeki politikaları teşvik eder.

(m) Uzlaşmanın, barışı artırıcı ve güven artırıcı tedbirlerin desteklenmesi.

EK J

Bölgesel işbirliğine yönelik yardım için tematik öncelikler

Sınır ötesi işbirliği için yapılan yardım, uygun görülmesi halinde, aşağıdaki tematik önceliklere yönelik olabilir:

(a) diğerlerinin yanı sıra, sınır ötesi hareketlilik dâhil sınır ötesi iş gücü piyasalarının entegrasyonu, ortak yerel istihdam girişimleri; bilgi ve danışmanlık hizmetleri ile ortak eğitim; cinsiyet eşitliği; fırsat eşitliği; göçmen toplumlar ve korunmaya muhtaç grupların entegrasyonu; kamu istihdam hizmetlerine yatırım; halk sağlığı ve sosyal hizmetlere yatırımın teşvik edilmesi yoluyla istihdamın, işgücü hareketliliğinin, sosyal ve kültürel içermenin sınır ötesinde desteklenmesi;

(b) diğerlerinin yanı sıra, çevrenin korunmasına yönelik ortak eylemler; doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımının, kaynak verimliliğinin, yenilenebilir enerji kaynakları ile güvenli ve sürdürülebilir düşük-karbon ekonomisine geçişin desteklenmesi; belirli risklerin önlenmesine yönelik yatırımların teşvik edilmesi, afete karşı dayanıklılığın sağlanması ile afet yönetim sistemleri ve acil durumlara hazırlığın geliştirilmesi yoluyla çevrenin korunması ve iklim değişikliğine adaptasyonun ve etkilerinin azaltılmasının, risklerin önlenmesinin ve yönetiminin desteklenmesi;

(c) diğerlerinin yanı sıra, ulaştırma, bilgi ve iletişim ağlarına ve hizmetlerine erişimin geliştirilmesiyle izolasyonunun azaltılması ve sınır ötesi su, atık ve enerji sistemleri ile tesislerine yatırım yapılması yoluyla sürdürülebilir ulaşımın desteklenmesi ve kamu altyapılarının iyileştirilmesi;

(d) turizmin ve kültürel ve doğal mirasın desteklenmesi;

(e) diğerlerinin yanı sıra, ortak eğitim, mesleki eğitim, eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanması ile ortak gençlik faaliyetleri destekleyen altyapılar aracılığıyla gençliğe, eğitime ve becerilere yatırım yapılması;

(f) yerel ve bölgesel yönetişimin desteklenmesi ile yerel ve bölgesel otoritelerin planlama ve idari kapasitelerinin artırılması;

(g) diğerlerinin yanı sıra, girişimciliğin, özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin teşvik edilmesi ve desteklenmesi ile yerel sınır ötesi piyasaların ve uluslararasılaşmanın artırılması yoluyla rekabetçiliğin, iş ortamının artırılması ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin, ticaretin ve yatırımın geliştirilmesi

(h) diğerlerinin yanı sıra, araştırma ve teknolojik gelişme için insan kaynakları ve olanakların paylaşılmasının desteklenmesi yoluyla araştırmanın ve teknolojik gelişmenin, yenilikçilik ve bilgi ve iletişim teknolojilerinin güçlendirilmesi

FRAMEWORK AGREEMENT

BETWEEN

THE REPUBLIC OF TURKEY

REPRESENTED BY

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

THE EUROPEAN COMMISSION

ON

**THE ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION OF UNION
FINANCIAL ASSISTANCE TO THE REPUBLIC OF TURKEY UNDER
THE INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE (IPA II)**

DATED ()

TABLE OF CONTENTS

SECTION I	GENERAL PROVISIONS.....
Article 1	Interpretation
Article 2	Partial invalidity and unintentional gaps.....
Article 3	Definitions
Article 4	Purpose and scope
Article 5	General principles for financial assistance
Article 6	Principle of ownership
Article 7	Methods of Implementation
Article 8	Financing Agreements
Article 9	Sectoral Agreements
SECTION II	RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA II
BENEFICIARY.....	
TITLE I	MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS
Article 10	Establishment of structures and authorities for indirect management by the IPA II beneficiary
Article 11	Functions and responsibilities of the structures and authorities
TITLE II	SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING THE IPA II BENEFICIARY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS
Article 12	Conditions for entrusting the IPA II beneficiary with budget implementation
	15
Article 13	Entrusting budget implementation tasks
Article 14	Measures in case of non-compliance of management structure and operating structures with points (a), (b) and (d) of Article 12(3) and Annex B to this Agreement
Article 15	Suspension or termination of parts of the Financing Agreement concerning the entrusted budget implementation tasks
SECTION III	RULES FOR PROGRAMMING.....
Article 16	Programming of the assistance
Article 17	Adoption and amendments of programmes.....
SECTION IV	RULES FOR IMPLEMENTATION.....
TITLE I	GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION ..
Article 18	Rules on procurement and award of grants
Article 19	Rules on nationality and origin for public procurement, grant and other award procedures.....
Article 20	Participation in Union programmes and agencies
Article 21	Implementation principles for budget support to the IPA II beneficiary
	22
Article 22	Implementation principles for twinning
TITLE II	TRANSPARENCY AND VISIBILITY.....
Article 23	Information, publicity and transparency.....
Article 24	Visibility and communication
TITLE III	DATA PROTECTION AND CONFIDENTIALITY.....
Article 25	Data protection
Article 26	Confidentiality
TITLE IV	GRANTING OF FACILITIES AND TAXATION.....
Article 27	Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts
Article 28	Rules on taxes, customs duties and other fiscal charges.....

SECTION V	RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA II ASSISTANCE
TITLE I	GENERAL PROVISIONS
Article 29	Eligibility of expenditure
Article 30	Aid intensities and rate of Union contribution
TITLE II	RULES RELATING TO INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA II BENEFICIARY
Article 31	Eligibility of expenditure under indirect management
Article 32	Audit trail
Article 33	Payments of the Union contribution
Article 34	Pre-financing
Article 35	Interim payments
Article 36	Examination and acceptance of accounts procedures
Article 37	Settlement of the final balance
Article 38	De-commitment of unused funds in case of multi-annual programmes with split commitments
Article 39	Interruption of payments
Article 40	Suspension of payments
Article 41	Recovery of funds
Article 42	Financial adjustments by the IPA II beneficiary
Article 43	Financial corrections by the Commission
Article 44	Procedure for financial corrections and acceptance of accounts
Article 45	Re-use of the Union contribution
Article 46	Repayment
TITLE III	CLOSURE OF A PROGRAMME
Article 47	Closure of a programme under indirect management by the IPA II beneficiary
	38
Article 48	Closure of a programme under direct management and indirect management with entities other than the IPA II beneficiary
Article 49	Retention of documents
TITLE IV	SUPERVISION, CONTROL AND AUDIT AND PROTECTION OF FINANCIAL INTERESTS
Article 50	Supervision, control and audit by the Commission and the European Court of Auditors
Article 51	Protection of the financial interests of the Union
SECTION VI	MONITORING, EVALUATION AND REPORTING
TITLE I	MONITORING
Article 52	IPA monitoring committee
Article 53	Sectoral monitoring committee
Article 54	Other monitoring activities
TITLE II	EVALUATION
Article 55	General principles of evaluation of IPA II Assistance
Article 56	Evaluations by the Commission
Article 57	Evaluations by the IPA II beneficiary under indirect management
TITLE III	REPORTING
Article 58	General reporting requirements to the Commission
Article 59	Reporting requirements to the Commission under indirect management by the PA II beneficiary in accordance with Article 60(5) of the Financial Regulation

Article 60	Reports by the operating structures under indirect management by the beneficiary.....
IPA II	Language.....
Article 61	Language.....
SECTION VII	PROVISIONS ON MULTI-ANNUAL ACTION PROGRAMMES WITH SPLIT COMMITMENTS
Article 62	Implementation principles for multi-annual action programmes with commitments implemented under indirect management by the IPA II beneficiary.....
split	
SECTION VIII	PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES
TITLE I	GENERAL PROVISIONS
Article 63	Forms of cross-border cooperation.....
Article 64	Additional definitions for cross-border cooperation.....
Article 65	Aid intensity and rate of IPA II assistance.....
TITLE II	RULES FOR PROGRAMMING
Article 66	Thematic priorities and concentration of IPA II cross-border cooperation.....
52	
Article 67	Geographical coverage.....
Article 68	Preparation, assessment, approval and amendment of cross-border cooperation programmes.....
Article 69	Bilateral Arrangements between participating countries for the management of cross-border cooperation programmes implemented under indirect management.....
TITLE III	OPERATIONS
Article 70	Selection of operations.....
Article 71	Beneficiaries.....
Article 72	Technical assistance.....
TITLE IV	IMPLEMENTATION
Article 73	Implementation Modes.....
TITLE V	PROGRAMME STRUCTURES AND AUTHORITIES AND THEIR RESPONSIBILITIES
Article 74	Structures and authorities for CBC management.....
Article 75	NIPAC.....
Article 76	Operating structures.....
Article 77	Audit Authority.....
Article 78	Joint Monitoring Committee (JMC).....
Article 79	Joint Technical Secretariat (JTS).....
TITLE VI	REPORTING
Article 80	Annual and final implementation reports.....
SECTION IX	FINAL PROVISIONS
Article 81	Communication.....
Article 82	Consultation.....
Article 83	Settlement of differences, arbitration.....
Article 84	Disputes with third parties.....
Article 85	Notices.....
Article 86	Annexes.....
Article 87	Entry into force.....
Article 88	Applicability of the Framework Agreement for IPA.....
Article 89	Amendment.....
Article 90	Termination.....

Annexes:

ANNEX A:	Functions and responsibilities of the structures, authorities and bodies in accordance with Article 10 of this Agreement
ANNEX B:	Internal control framework
ANNEX C:	Model Management Declaration
ANNEX D:	Model Annual Audit Activity Report
ANNEX E:	Model Annual Audit Opinion
ANNEX F:	Model Audit Opinion on the final statement of expenditure
ANNEX G:	Model Audit Strategy
ANNEX H:	Reporting of suspected fraud and other irregularities concerning the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II)
ANNEX I:	Thematic priorities for assistance
ANNEX J:	Thematic priorities for assistance for territorial cooperation

The European Commission, hereinafter referred to as “**the Commission**”, acting for and on behalf of the European Union

on the one part,

and

the Government of the Republic of Turkey, acting on behalf of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as “**the IPA II beneficiary**”

on the other part,

and together, jointly referred to as “**the Parties**”

Whereas

- (1) On 11 March 2014, the European Parliament and the Council adopted Regulation (EU) No 231/2014 establishing an instrument for pre-accession assistance¹ (hereinafter referred to as the “IPA II Regulation”). This instrument constitutes the legal basis for the provision of financial assistance to the beneficiaries listed in Annex I to the IPA II Regulation (hereinafter referred to as the “IPA II beneficiaries”) to support them in adopting and implementing the political, institutional, legal, administrative, social and economic reforms required by those beneficiaries in order to comply with the Union's values and to progressively align to the Union's rules, standards, policies and practices, with a view to Union membership.
- (2) On 11 March 2014, the European Parliament and the Council adopted Regulation (EU) No 236/2014 laying down common rules and procedures for the implementation of the Union's instruments for financing external action² (hereinafter referred to as the “Common Implementing Regulation”).
- (3) On 2 May 2014, the Commission adopted a Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 on the specific rules for implementing Regulation (EU) 231/2014 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II)³, (hereinafter referred to as the “IPA II Implementing Regulation”) setting out the applicable management and control provisions.
- (4) The IPA II beneficiary is eligible under IPA II as provided for in the IPA II Regulation.
- (5) Article 8 of the IPA II Regulation requires that the Commission and the IPA II beneficiaries conclude Framework Agreements on the implementation of assistance.

¹ Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) (OJ L 77, 15 March 2014, p. 11).

² Regulation (EU) No 236/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 laying down common rules and procedures for the implementation of the Union's instruments for financing external action (OJ L 77, 15 March 2014, p. 95).

³ Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 on the specific rules for implementing Regulation (EU) 231/2014 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) (OJ L 132, 3 May 2014, p. 32).

- (6) It is therefore necessary to set out the rules for implementation of Union financial assistance under IPA II,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

SECTION I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Interpretation

- (1) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, the terms used in this Agreement shall bear the same meaning as attributed to them in the IPA II Regulation, the Common Implementing Regulation and the IPA II Implementing Regulation.
- (2) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, references to this Agreement are references to such Agreement as amended, supplemented or replaced from time to time.
- (3) Any references to Regulations of the European Parliament and of the Council or to Commission Regulations are references to such regulations as amended, supplemented or replaced from time to time.
- (4) Headings in this Agreement have no legal significance and do not affect its interpretation.

Article 2 Partial invalidity and unintentional gaps

If a provision of this Agreement is or becomes invalid or if this Agreement contains unintentional gaps, this will not affect the validity of the other provisions of this Agreement. The Parties will replace any invalid provision by a valid provision or understanding which comes as close as possible to the purpose of and intent of the invalid provision. The Parties will fill any unintentional gap by a provision or understanding which best suits the purpose and intent of this Agreement in compliance with the IPA II Regulation and the IPA II Implementing Regulation.

Article 3 Definitions

For the purposes of this Agreement the following definitions shall apply:

- (a) "Programme" means an action programme, individual, special or support measures provided for in Articles 2 and 3 of the Common Implementing Regulation;
- (b) "Sectoral Agreement" means an arrangement concluded between the Commission and an IPA II beneficiary relating to a specific IPA II policy area or programme, setting out the rules and procedures to be respected which are not contained in this Agreement or Financing Agreements;
- (c) "Financing Agreement" means an annual or multi-annual agreement concluded between the Commission and an IPA II beneficiary, for implementing the

Union's financial assistance through an action falling within the scope of the IPA II Implementing Regulation;

- (d) "Participating countries" means the IPA II beneficiaries alone or the IPA II beneficiaries together, with the Member State(s) or with the countries falling within the scope of the European Neighbourhood Instrument⁴ participating in a multi-annual programme for cross-border cooperation jointly drawn up by the participating countries;
- (c) "Recipient" means a grant beneficiary (including a twinning contractor), contractor under service, supply or works contract, a beneficiary under cross-border cooperation programmes, a contracting party to a delegation agreement under indirect management or any natural or legal person that receives IPA II assistance;
- (f) "Grant beneficiary" means a natural or legal person with whom a grant agreement has been signed or to whom a grant decision has been notified.
- (g) "Delegation agreement" means an agreement concluded with entities and persons entrusted with budget implementation tasks pursuant to points (ii) to (viii) of Article 58(1)(c) of Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council⁵ (hereinafter referred to as the "Financial Regulation")
- (h) "Financial year" means the period from 1 January to 31 December of one given year.

Article 4 Purpose and scope

- (1) In order to promote co-operation between the Parties and to assist the IPA II beneficiary in its progressive alignment with the standards and policies of the Union, including the *acquis*, with a view to Union membership, the Parties agree to implement actions in the following policy areas as applicable to the IPA II beneficiaries with a view of achieving the objectives as set out in Articles 1 and 2 of the IPA II Regulation:
 - (a) reforms in preparation for Union membership and related institution- and capacity building;
 - (b) socio-economic and regional development;
 - (c) employment, social policies, education, promotion of gender equality, and human resources development;
 - (d) agriculture and rural development;
 - (e) regional and territorial cooperation.

⁴ Regulation (EU) No 232/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing a European Neighbourhood Instrument (OJ L 77, 15 March 2014, p. 27).

⁵ Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on the financial rules applicable to the general budget of the Union and repealing Council Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 (OJ L 298, 26 October 2012, p. 1).

- (2) The actions shall be financed and implemented within the legal, administrative and technical framework laid down in this Agreement and as further detailed in Sectoral Agreements and/or Financing Agreements, if any.
- (3) Where the European Regional Development Fund contributes to programmes or measures established under the IPA II Regulation for cross-border cooperation between IPA II beneficiaries and Member States pursuant to Article 9(2) of the IPA II Regulation, such assistance shall be implemented according to the IPA II Implementing Regulation.
- (4) Where IPA II assistance contributes to transnational and interregional cooperation programmes or measures established under Regulation (EU) No 1299/2013 of the European Parliament and the Council⁶ pursuant to Article 9(3) of the IPA II Regulation, such assistance shall be implemented according to that Regulation.
- (5) Where IPA II assistance contributes to cross-border cooperation programmes or measures established under Regulation (EU) No 232/2014 of the European Parliament and the Council⁷ and pursuant to Article 9(4) of the IPA II Regulation, such participation shall be implemented according to that Regulation.
- (6) Where appropriate, IPA II assistance may contribute to programmes or measures which are introduced as part of a macro-regional strategy.
- (7) The IPA II beneficiary's administration shall take all necessary steps to facilitate the implementation of the related programmes.

Article 5 General principles for financial assistance

- (1) The following principles shall apply to Union financial assistance under IPA II:
 - (a) It shall respect the principles of coherence, complementarity, coordination, partnership and concentration;
 - (b) It shall be consistent with Union policies and shall support progressive alignment to the *acquis*;
 - (c) It shall comply with the budgetary principles laid down in the Financial Regulation and Commission Delegated Regulation (EU) No 1268/2012 (hereinafter referred to as the "Rules of Application of the Financial Regulation")⁸;
 - (d) It shall be consistent with the needs identified in the enlargement process and the absorption capacities of the IPA II beneficiary. It shall also take account of lessons learned under previous assistance;

⁶ Regulation (EU) No 1299/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 on specific provisions for the support from the European Regional Development Fund to the European territorial cooperation goal (OJ L 347, 20 December 2013, p. 259).

⁷ Regulation (EU) No 232/2014 of the European Parliament and of the Council establishing the European Neighbourhood instrument (OJ L 77, 15.3.2014, p. 27)

⁸ Commission Delegated Regulation (EU) No 1268/2012 of 29 October 2012 on the rules of application of Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 of the European Parliament and of the Council on the financial rules applicable to the general budget of the Union (OJ L 362, 31 December 2012, p. 1).

- (e) The ownership of the programming and implementation of assistance by the IPA II beneficiary shall be strongly encouraged and adequate visibility of IPA II assistance shall be ensured;
 - (f) Actions shall be planned, with clear and verifiable objectives, which are to be achieved within a given period; the results obtained should be assessed through specific, measurable, agreed, realistic and time related (SMART) indicators;
 - (g) Any discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation shall be prevented during the implementation of assistance;
 - (h) The objectives of pre-accession assistance shall be consistent with the principle of sustainable development, including climate change mitigation and adaptation.
- (2) Assistance to the IPA II beneficiary shall be provided in accordance with the enlargement policy framework defined by the European Council and the Council and shall take due account of the Communication on the Enlargement Strategy and the Progress Reports comprised in the annual enlargement package of the Commission, as well as of the relevant resolutions of the European Parliament.
- In accordance with the specific objectives set out in Article 2(1) of the IPA II Regulation, the thematic priorities for providing assistance according to the needs and capacities of the IPA II beneficiaries are set out in Annex I to this Agreement. Each of those thematic priorities may contribute to the attainment of more than one specific objective.
- In accordance with the specific objective set out in point (d) of Article 2(1) of the IPA II Regulation, assistance shall support cross-border cooperation, both between the IPA II beneficiaries and between them and Member States or countries under the European Neighbourhood Instrument, with a view to promoting good neighbourly relations, fostering Union integration and promoting socio-economic development. The thematic priorities for assistance for territorial cooperation are set out in Annex J to this Agreement.
- (3) IPA II assistance shall be provided on the basis of country or multi-country indicative strategy papers (hereafter referred to as the "strategy papers"), established for the duration of the Union's multiannual financial framework for the period from 2014 to 2020, by the Commission in partnership with the IPA II beneficiaries.
 - (4) The provision of IPA II assistance shall be subject to the fulfilment of the IPA II beneficiary's obligations under this Agreement and under Sectoral Agreements and Financing Agreements, if any.

Article 6 Principle of ownership

- (1) The ownership of the programming and implementation of IPA II assistance lies primarily with the IPA II beneficiary.
- (2) The IPA II beneficiary shall appoint a National IPA Co-ordinator (NIPAC), who shall be the main counterpart of the Commission for the overall process of: strategic planning, coordination of programming, monitoring of implementation, evaluation and reporting of IPA II assistance.

The NIPAC shall:

- (a) ensure coordination within the IPA II beneficiary's administration and with other donors and a close link between the use of IPA II assistance and the general accession process;
 - (b) co-ordinate the participation of IPA II beneficiaries in the relevant territorial cooperation programmes, namely cross-border cooperation programmes referred to in Article 27 of the IPA II Implementing Regulation as well as, if appropriate, transnational or interregional cooperation programmes established and implemented under Regulation (EU) No 1299/2013 and cross-border cooperation programmes established and implemented under Regulation (EU) No 232/2014. The NIPAC may delegate this coordination task to a territorial cooperation co-ordinator or operating structure as appropriate;
 - (c) endeavour that the IPA II beneficiary's administration takes all necessary steps to facilitate the implementation of the related programmes.
- (3) The NIPAC shall be a high-ranking representative of the government or the national administration of the IPA II beneficiary with the appropriate authority.
- (4) To provide a strengthened basis for the management of pre-accession assistance and national funds, the Commission and the IPA II beneficiary shall engage in a dialogue on public financial management. In this respect, the Commission shall assess the level of compliance of the administration of the IPA II beneficiary with the principles of an open and orderly public financial management system. Where the administration complies with those requirements only in part, the IPA II beneficiary and the Commission shall agree on the necessary measures to address the identified deficiencies.

Article 7 Methods of Implementation

IPA II assistance in the Republic of Turkey shall be implemented by the Commission as provided for in the Financial Regulation under:

- (a) direct management by the Commission departments, including its staff in Union Delegations and/or through executive agencies as defined in point (a) of Article 58(1) of the Financial Regulation;
- (b) indirect management, whereby the Commission entrusts budget implementation tasks of certain programmes or actions to the IPA II beneficiary as defined in point (i) of point (c) of Article 58(1) of the Financial Regulation while retaining overall final responsibility for general budget implementation in accordance with Article 58(2) of the Financial Regulation;
- (c) indirect management with entities other than IPA II beneficiaries as defined in points (ii), (iii), (v) to (vii) of point (c) of Article 58(1) of the Financial Regulation;
- (d) shared management with Member States as defined in point (b) of Article 58(1) of the Financial Regulation for cross-border cooperation programmes involving Member States of the European Union and implemented in accordance with the IPA II Implementing Regulation.

Article 8 Financing Agreements

- (1) Where required by the related financing decision, the Commission and the IPA II beneficiary shall conclude a Financing Agreement in accordance with Article 6 of the IPA II Implementing Regulation.
- (2) Financing Agreements shall provide, *inter alia*, the terms on which the IPA II assistance shall be managed, including the applicable methods of implementation, aid intensities, implementation deadlines as well as the rules on eligibility of expenditure.
- (3) Where programmes are implemented under indirect management by the IPA II beneficiary, Financing Agreements shall include the required provisions of Article 40 of the Rules of Application of the Financial Regulation and shall lay down the provisions defining *ex-ante* controls on key grant award and procurement procedures, if any, to be performed by the Union Delegation or the Commission as well as controls and supervision, if any, to be conducted by the Union Delegation or the Commission.
- (4) For cross-border cooperation programmes between IPA II beneficiaries or IPA beneficiaries and countries under the European Neighbourhood Instrument, a single Financing Agreement may be signed by the Commission and all the participating countries in a particular programme.
- (5) The rules for implementation of cross-border cooperation programmes between one or more Member States and one or more IPA II beneficiaries shall be set out in the Financing Agreement for a given cross-border cooperation programme to be signed between the IPA II beneficiary, the Commission and, where applicable, the Member State hosting the managing authority of that cross-border cooperation programme.
- (6) In accordance with Article 26 of Regulation (EU) No 1299/2013, the programme implementation conditions governing the financial management as well as the programming, monitoring, evaluation and control of the participation of third countries, through a contribution of IPA II resources to transnational and interregional cooperation programmes established and implemented under that Regulation between Member States and one or more IPA II beneficiaries, shall be established in the relevant cooperation programme and also, where necessary, in the financing agreement between the Commission, the governments of the third countries concerned and the Member State hosting the managing authority of the relevant cooperation programme while ensuring that those conditions are consistent with the Union's cohesion policy rules.
- (7) This Framework Agreement shall apply to all Sectoral and Financing Agreements concluded between the Parties for financial assistance under IPA II including those Financing Agreements relating to the programmes referred to in Article 4(3) and (5) as provided for in the respective Financing Agreements. Where they exist, Sectoral Agreements related to a given policy area or a programme shall apply to all Financing Agreements concluded under that policy area or programme. Where there is no Financing Agreement, the rules included in this Agreement shall apply.

Article 9 Sectoral Agreements

Further details concerning rural development programmes under the policy area agriculture and rural development complementing this Agreement will be laid down in the respective Sectoral Agreements, which will, among other aspects, set out measures through which assistance will be implemented.

SECTION II RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA II BENEFICIARY

TITLE I MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

Article 10 Establishment of structures and authorities for indirect management by the IPA II beneficiary

- (1) The following structures and authorities shall be established by the IPA II beneficiary in the event of indirect management:
 - (a) the National IPA Co-ordinator (NIPAC);
 - (b) the National Authorising Officer (NAO);
 - (c) the operating structures.

The operating structure for rural development programmes under the policy area agriculture and rural development shall consist of the following separate authorities, operating in close cooperation:

- (i) the Managing Authority, being a public body acting at national level, to be in charge of preparing and implementing the programmes, including selection of measures and their publicity, the coordination, evaluation, monitoring and reporting of the programme concerned and managed by a senior official with exclusive responsibilities; and
 - (ii) the IPA Rural Development (IPARD) Agency with functions of a similar nature as a paying agency in the Member States being in charge of publicity, selection of projects as well as authorisation, control and accounting of commitments and payments and the execution of payments.
- (2) The NAO shall establish a management structure composed of a National Fund and a support office for the NAO.
- (3) The IPA II beneficiary shall provide for an audit authority.
- (4) The IPA II beneficiary shall ensure adequate segregation of duties between and within the structures and authorities referred to in paragraphs (1) to (3). Duties are segregated when different tasks related to a transaction are allocated to different staff, thereby helping to ensure that each separate task has been properly undertaken.

Article 11 Functions and responsibilities of the structures and authorities

- (1) The structures and authorities mentioned in Article 10 shall be assigned functions and responsibilities as set out in Annex A to this Agreement and shall comply with the internal control framework of Annex B to this Agreement.

The IPA II beneficiary shall immediately inform the Commission of any substantial changes concerning the structures and authorities mentioned in Article 10.

- (2) Policy area or programme specific assignments of functions and responsibilities may be set out in Sectoral or Financing Agreements in line with the basic approach chosen

for the assignment of functions and responsibilities as set out in Annex A to this Agreement.

- (3) Where under indirect management by the IPA II beneficiary specific persons and/or entities have been given responsibility for an activity in relation to the management, implementation, control, supervision, monitoring, evaluation, reporting or audit of programmes, the IPA II beneficiary shall enable such persons and/or entities to exercise the duties associated with that responsibility. This includes, in particular, the cases where there is no hierarchical link between such persons and/or entities and the bodies participating in that activity. The IPA II beneficiary shall, in particular, provide those persons and/or entities with the authority to establish:
- (a) formal working arrangements between them and the bodies concerned;
 - (b) an appropriate system for the exchange of information between them and the bodies concerned, including the power to require information and a right of access to documents and staff on the spot, if necessary;
 - (c) the standards to be met and the procedures to be followed.

TITLE II SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING THE IPA II BENEFICIARY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS

Article 12 Conditions for entrusting the IPA II beneficiary with budget implementation tasks

- (1) The Commission entrusts budget implementation tasks to the IPA II beneficiary by concluding a Financing Agreement.
- (2) When managing IPA II funds, the IPA II beneficiary shall respect the principles of sound financial management⁹, transparency and non-discrimination, and shall ensure the visibility of IPA II assistance. The IPA II beneficiary shall guarantee a level of protection of the financial interests of the European Union equivalent to that required under the Financial Regulation when managing IPA II funds, with due consideration for:
- (a) the nature of the tasks entrusted to them and the amounts involved;
 - (b) the financial risks involved;
 - (c) the level of assurance stemming from their systems, rules and procedures together with the measures taken by the Commission to supervise and support the implementation of the tasks entrusted to them.
- (3) In order to protect the financial interests of the Union, the IPA II beneficiary shall:
- (a) set up and ensure the functioning of an effective and efficient internal control system;

⁹ The principle of sound financial management comprises the principles of economy, efficiency and effectiveness. The principle of economy requires that the resources used shall be made available in due time, in appropriate quantity and quality and at the best price. The principle of efficiency concerns the best relationship between resources employed and results achieved. The principle of effectiveness concerns the attainment of the specific objectives set and the achievement of the intended results.

- (b) use an accounting system that provides accurate, complete and reliable information in a timely and regular manner clearly distinguishing costs accepted and payments made;
 - (c) provide for that the structures and authorities referred to in Article 10(1) and (2) are subject to an independent external audit, performed in accordance with internationally accepted auditing standards by an audit authority functionally independent of the structures and authorities concerned;
 - (d) apply appropriate rules and procedures for providing financing from IPA II assistance through grants, procurement and financial instruments.
- (4) The IPA II beneficiary shall further:
- (a) ensure, in accordance with Article 23, the *ex-post* publication of information on recipients of IPA II assistance;
 - (b) ensure a reasonable protection of personal data as laid down in Directive 95/46/EC of the European Parliament and the Council¹⁰ and Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and the Council¹¹.
- (5) Where substantial changes are made to the systems or rules of the IPA II beneficiary or to the procedures that relate to the management entrusted to the IPA II beneficiary of Union funds, the IPA II beneficiary shall inform the Commission thereof without delay. The Commission shall review the financing agreements concluded with the IPA II beneficiary in order to ensure continued fulfilment of the requirements set out in paragraph 3.

Article 13 Entrusting budget implementation tasks

- (1) The NAO, on behalf of the IPA II beneficiary, shall be responsible for submitting to the Commission a request for being entrusted with budget implementation tasks under a given programme or measure.
- (2) Before submitting the request referred to in paragraph 1, the NAO shall ensure that the management structure and the relevant operating structure(s) satisfy the requirements of points (a), (b) and (d) of Article 12(3) and those of Annex B to this Agreement. In doing so the NAO may rely on results of an *ex-ante* assessment carried out with regard to a national accreditation decided pursuant to Council Regulation (EC) No 1085/2006¹² or a previous Financing Agreement.

When the NAO cannot rely on a previous *ex-ante* assessment the request shall be supported by an audit opinion on the management structure and the operating structure(s), drawn up by an external auditor independent from the structures and authorities under Article 10(1) and (2) and be based on examinations conducted according to internationally accepted auditing standards.

¹⁰ Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (OJ L 281, 23 November 1995, p. 31).

¹¹ Regulation (EC) No 45/2001 of the European Parliament and the Council of 18 December 2000 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data by the Community institutions and bodies and on the free movement of such data (OJ L 8, 12 January 2001, p. 1).

¹² Council Regulation (EC) No 1085/2006 of 17 July 2006 establishing an instrument for pre-accession assistance (IPA) (OJ L 210, 31 July 2006, p. 82).

- (3) The request shall be accompanied by a confirmation made by the NAO, the NIPAC and the head of the audit authority that they are ready to carry out the functions and responsibilities assigned to them in Annex A to this Agreement.
- (4) Before the Commission entrusts budget implementation tasks of IPA II assistance, it shall review the request referred to in paragraph 1 of this Article and the established structures and authorities referred to in Article 10 and shall, for the purposes of the *ex-ante* assessment pursuant to Article 61(1) of the Financial Regulation, obtain evidence that the requirements set out in points (a) to (d) of Article 12(3) and those of Annex B to this Agreement are fulfilled. This review may include on-the-spot verifications by the Commission.

For entrusting budget implementation tasks of IPA II assistance, the Commission may rely on an *ex-ante* assessment carried out with regard to an earlier Financing Agreement with the IPA II beneficiary or an *ex-ante* assessment carried out with regard to the conferral of management powers decided under Regulation (EC) No 1085/2006. On the request of the Commission, the IPA II beneficiary shall provide additional evidence if those assessments do not address all the requirements.

Article 14 Measures in case of non-compliance of management structure and operating structures with points (a), (b) and (d) of Article 12(3) and Annex B to this Agreement

- (1) After the Commission has entrusted budget implementation tasks, the NAO shall monitor the continued fulfilment by the management structure and operating structure(s) of the applicable requirements set out in points (a), (b) and (d) of Article 12(3) and Annex B to this Agreement. In case of failure to satisfy these requirements, the NAO shall inform the Commission with copy to the NIPAC without delay and shall take any appropriate safeguard measures regarding payments made or contracts signed.
- (2) In addition, the NAO shall take all necessary steps in order to ensure the renewed fulfilment of the requirements referred to in paragraph 1.

Article 15 Suspension or termination of parts of the Financing Agreement concerning the entrusted budget implementation tasks

- (1) The Commission shall monitor the compliance with Articles 12(3) and 51(1) and may take appropriate remedial measures, including the suspension or termination of parts of the Financing Agreement at any time, if the requirements are no longer fulfilled.
- (2) Where the Commission suspends or terminates parts of the Financing Agreement concerning the entrusted budget implementation tasks, the following provisions shall apply:
 - (a) the Commission may interrupt transfers of funds to the IPA II beneficiary;
 - (b) new legal commitments made by the operating structure concerned after the notification of the suspension or termination shall not be considered eligible for IPA II assistance;
 - (c) without prejudice to any other financial corrections, the Commission may make financial corrections as laid down in Article 43 on the transactions

affected by previous non-compliance with the requirements for entrusting budget implementation tasks.

- (3) The Sectoral or Financing Agreement may lay down further provisions concerning the suspension or termination of those parts concerning entrusted budget implementation tasks.

SECTION III RULES FOR PROGRAMMING

Article 16 Programming of the assistance

- (1) IPA II assistance shall be provided on the basis of strategy papers, established for the duration of the Union's Multi-annual Financial Framework by the Commission in partnership with the IPA II beneficiary. That assistance shall be implemented through programmes and measures as referred to in Articles 2 and 3 of the Common Implementing Regulation. Implementation shall, as a rule, take the form of annual or multi-annual, country specific or multi-country programmes, as well as cross-border co-operation programmes established in accordance with the strategy papers and drawn up by the IPA II beneficiary and/or the Commission, as appropriate, and adopted by the Commission.
- (2) Annual or multi-annual, country or multi-country programmes shall be based on action documents save for where otherwise provided for in this agreement. The action documents shall be prepared at national level by the relevant authorities designated by the IPA II beneficiary save for multi-country programmes which are prepared by the Commission in consultation with the IPA II beneficiaries. The NIPAC shall ensure that the objectives set out in the actions or programmes proposed by the IPA II beneficiary are coherent with the objectives in the country strategy papers and take due account of the relevant macro-regional and sea basin strategies. Where programming documents are prepared by the IPA II beneficiary, the NIPAC shall coordinate the preparation of the documents and submit them to the Commission.
- (3) In accordance with Article 5(6) of the IPA II Regulation, the Commission shall encourage coordination among the relevant stakeholders when preparing assistance. In accordance with the principle of ownership of Article 6 of this Agreement, the IPA II beneficiary shall ensure that relevant stakeholders, including civil society organisations and local authorities are or have been duly consulted and have timely access to relevant information allowing them to play a meaningful role in the programming process, in cooperation with the Commission where appropriate.
- (4) Assistance may be granted to support the participation of the IPA II beneficiary in Union programmes and Union agencies. The participation of the IPA II beneficiary in Union programmes shall follow the specific terms and conditions set out for each such programme in an agreement concluded between the Commission and the IPA II beneficiary, in accordance with the agreements establishing the general principles for participation of the IPA II beneficiaries in Union programmes.
- (5) The IPA II assistance under rural development programmes in the policy area agriculture and rural development shall be provided on the basis of relevant priorities set out in the country strategy papers, through a pre-defined set of measures further specified in the Sectoral Agreement. The implementation shall take the form of multi-annual rural development programmes with split commitments in accordance with

Article 189(3) of the Financial Regulation, drawn up at national level and covering the entire period of the IPA II implementation. The programme shall be prepared by the Managing Authority as specified in point (i) of Article 10(1)(c) of this Agreement to be submitted to the Commission after consulting the appropriate interested parties.

Assistance under the rural development programmes shall contribute to achieving the following objectives:

- (a) In view of Union priorities for rural development, by means of developing human and physical capital, to increase the food-safety of the IPA II beneficiary and the ability of the agri-food sector to cope with competitive pressure as well as to progressively align the sector with Union standards, in particular those concerning hygiene and environment, while pursuing balanced territorial development of rural areas.
- (b) Channelling investment support through management and control systems which are compliant with good governance standards of a modern public administration and where the relevant country structures apply standards equivalent to those in similar organisations in the Member States of the European Union.

Article 17 Adoption and amendments of programmes

- (1) After the adoption of the programme, the programme may, if necessary, be amended in accordance with Article 2 of the Common Implementing Regulation in order to take into account new information and results relating to the implementation of the actions concerned, including the results of monitoring and evaluation, as well as the need to adjust the amounts of assistance available. Any proposal for amendments submitted by the IPA II beneficiary shall be duly substantiated and shall include at least the following information: the text of the amended programme, the reasons for the proposed amendment, the expected effects of the amendment and the amended financial and action/activity/measure tables, where the proposed amendments are of a financial nature.
- (2) The IPA II beneficiary shall propose amendments to programmes whenever necessary to reflect changes in the relevant Union legislation or where changes in conditions for implementation so require.
- (3) The detailed provisions for preparation, adoption and amendments of the programmes as provided in the relevant documents and instructions prepared by the Commission shall be applied.

SECTION IV RULES FOR IMPLEMENTATION

TITLE I GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION

Article 18 Rules on procurement and award of grants

- (1) Assistance under all IPA II policy areas shall be managed in accordance with the rules for external action contained in Title IV of Part Two of the Financial Regulation and its Rules of Application.

- (2) All service, supplies, and work contracts and grant agreements shall be awarded and implemented in accordance with the procedures and standard documents laid down and published by the Commission for the implementation of external actions, in force at the time of the launch of the procedure in question, unless otherwise provided for in Sectoral or Financing Agreements.
- (3) Results of tender procedures as well as grant and prize awards shall be published in accordance with the rules referred to in paragraph 1 and as further specified in Article 23.
- (4) In case of indirect management by the IPA II beneficiary, within one month after the entry into force of the respective Financing Agreement, the NAO shall provide a procurement plan/financial forecasts for the programme or action implemented under the Financing Agreement to the Commission. This obligation shall not apply to IPA II assistance under rural development programmes in the policy area agriculture and rural development.
- (5) As regards procurement, the national law of the IPA II beneficiary transposing Directive 2014/24/EU shall be considered equivalent to the rules applied by the Commission in accordance with the Financial Regulation. The Commission may accept such national law to be applied for the implementation of IPA II assistance subject to the terms of the relevant provision in the Financing Agreement.

Article 19 Rules on nationality and origin for public procurement, grant and other award procedures

- (1) Participation in the award of procurement contracts, grants and other award procedures for actions financed under IPA II shall be open to all natural persons who are nationals of, and legal persons which are effectively established in the following countries (hereafter referred to as "eligible countries"), and to International Organisations¹³:
 - (a) Member States, IPA II beneficiaries, contracting parties to the Agreement on the European Economic Area and partner countries covered by the European Neighbourhood Instrument; and
 - (b) countries for which reciprocal access to external assistance is established by the Commission. Reciprocal access may be granted, for a limited period of at least one year, whenever a country grants eligibility on equal terms to entities from the Union and from countries eligible under IPA II. Before the Commission decides on the reciprocal access and on its duration, it will consult the IPA II beneficiary.

Legal persons may include civil society organisations, such as non-governmental non-profit organisations and independent political foundations, community based organisations and private sector non-profit agencies, institutions and organisations and networks thereof at local, national, regional and international level as long as they are capable of having legal rights and duties in accordance with the respective national laws.

¹³ International Organisations are international public-sector organisations set up by intergovernmental agreements, specialised agencies set up by such organisations and other non-profit organisations assimilated to international organisations by a Commission decision.

- (2) If actions are jointly co-financed with a partner or other donor, or through a trust fund established by the Commission, countries which are eligible under the rules of that partner, other donor or Member State or determined in the trust fund constitutive act shall also be eligible.

If actions are implemented in indirect management through one of the entrusted bodies listed in points (ii) to (viii) of Article 58(1)(c) of the Financial Regulation, the countries which are eligible under the rules of that body shall also be eligible.

If actions are jointly financed by IPA II and by another instrument for external action, including the European Development Fund, the countries identified under both IPA II and the other instrument shall be considered eligible for the purpose of those actions.

In case of actions of a global, regional or cross-border nature financed by IPA II, the countries, territories and regions covered by the action may be considered eligible for the purpose of that action.

- (3) All supplies purchased under a procurement contract, or in accordance with a grant agreement, financed under IPA II shall originate from an eligible country.

However, they may originate from any country when the amount of the supplies to be purchased is below the threshold for the use of the competitive negotiated procedure. For the purposes of this article, the term "origin" is defined in Article 23 and 24 of Council Regulation (EEC) N°2913/92¹⁴.

- (4) The rules under this article do not apply to, and do not create nationality restrictions for natural persons employed or otherwise legally contracted by an eligible contractor or, where applicable, subcontractor.

- (5) In order to promote local capacities, markets and purchases, priority shall be given to local and regional contractors when the Financial Regulation provides for award on the basis of a single tender. In all other cases, participation of local and regional contractors shall be promoted in accordance with the relevant provisions of the Financial Regulation.

- (6) Eligibility as defined in this article may be further restricted in the Financing Agreement with regard to the nationality, geographical location or nature of applicants, where such restrictions are required by the specific nature and the objectives of the action and where they are necessary for its effective implementation, in particular to participation in award procedures in case of cross-border cooperation actions as referred to in Article 63.

- (7) Tenderers, applicants and candidates from non-eligible countries or goods from non-eligible origin may be accepted eligible by the Commission in case of urgency or of unavailability of products and services in the markets of the countries concerned, or in other duly substantiated cases where application of the eligibility rules would make the realisation of a project, programme or action impossible or exceedingly difficult.

- (8) Natural and legal persons who have been awarded contracts shall comply with applicable environmental legislation including multilateral environmental agreements, as well as internationally agreed core labour standards¹⁵.

Article 20 Participation in Union programmes and agencies

In case of participation in Union programmes and agencies, implementation shall consist of payment to the programme or agency budget by the IPA II beneficiary. The respective country or multi-country programme may foresee contributions to the cost of the IPA II beneficiaries' participation in Union programmes and agencies.

Article 21 Implementation principles for budget support to the IPA II beneficiary

- (1) The Commission may decide to grant budget support to the IPA II beneficiary. Such support shall be implemented under direct management. Complementary support accompanying budget support can be provided under direct management, under indirect management with the IPA II beneficiary or under indirect management with other entities than the IPA II beneficiary, as applicable.
- (2) Disbursement of budget support shall be conditional on satisfactory progress being made towards achieving the objectives agreed with the IPA II beneficiary and provided for in the Financing Agreement.
- (3) The detailed provisions concerning the eligibility criteria covering stable macro-economic framework, sound public financial management, transparency and oversight of the budget and national/sector policies and reforms as well as risk assessment and preparation, implementation and follow-up of budget support are provided in the relevant documents and instructions prepared by the Commission which are applicable for the purposes of implementing IPA II assistance through budget support.

Article 22 Implementation principles for twinning

- (1) Actions may be implemented through twinning whereby the selected Member State administrations agree to provide the requested public sector expertise. Twinning shall be set up in the form of a grant to cover the reimbursement of the expenses incurred by the Member State(s) involved and may in particular provide for the long term secondment of a pre-accession advisor assigned to provide full time counsel to the administration of the IPA II beneficiary, hereinafter referred to as resident twinning advisor (RTA). The IPA II beneficiary shall make available adequate office facilities to the RTA.

The twinning grant shall be established in accordance with relevant provisions of Part One, Title VI on grants of the Financial Regulation and its Rules of Application.

- (2) A twinning manual, applicable to all twinings, has been established by the Commission and is updated regularly.

¹⁵ The ILO core labour standards, conventions on freedom of association and collective bargaining, elimination of forced and compulsory labour, elimination of discrimination in respect of employment and occupation and the abolition of child labour.

TITLE II TRANSPARENCY AND VISIBILITY

Article 23 Information, publicity and transparency

- (1) The IPA II beneficiary commits towards increased transparency and accountability in the delivery of assistance, including by publicly disclosing information on assistance volume and allocation, ensuring that data is internationally comparable and can be easily accessed shared and published. Any actor implementing IPA II assistance shall fulfil the requirements on information, publicity and transparency, and ensure the appropriate EU visibility of the actions.
- (2) In case of indirect management by the IPA II beneficiary, the operating structures shall be responsible for publishing information on recipients of IPA II assistance in the following way:
 - (a) The publication shall be made according to a standard presentation, in a dedicated and easily accessible place of the IPA II beneficiary's internet site. If such internet publication is impossible, the information shall be published by any other appropriate means, including the official journal of the IPA II beneficiary;
 - (b) Publication shall take place no later than 30 June of the year following the financial year in which the funds were awarded;
 - (c) The IPA II beneficiary shall communicate to the Commission the address of the internet site where the information was published. If the information is published by any other appropriate means, the IPA II beneficiary shall give the Commission full details of the means used. Reference shall be made to this location in the dedicated place of the internet site of the Commission;
 - (d) The operating structures shall ensure that the recipient is informed that it will be included in the published list of recipients. Any personal data included in this list shall be processed in accordance with the requirements of Regulation (EC) No 45/2001, and with due observance of the requirements of confidentiality and security.

The IPA II beneficiary shall publish the name and locality of the recipient, the amount awarded and the nature and purpose of the awarded contract. The locality of a legal person shall be its address. The locality of a natural person shall be a region at NUTS 2 level¹⁶.

The information referred to in the second sub-paragraph shall only be published for prizes, grants and contracts which have been awarded as a result of contests, grant award procedures or public procurement procedures. The information shall not be published for contracts below the threshold referred to Article 137(2) of the Rules of Application of the Financial Regulation.

As far as data referring to natural persons are concerned, the names shall be replaced by "natural person" two years after the end of the financial year in which the funds

were awarded. The same shall apply to personal data referring to legal persons for whom the official title identifies one or more natural persons.

Publication of names of natural persons shall be waived if such publication risks violating their fundamental rights or damaging their commercial interests.

The IPA II beneficiary shall present a list of data to be published concerning natural persons with justification for proposed waivers of publication to the Commission which must grant prior approval to this list. Where necessary, the Commission shall complete the locality of the natural person limited to a region at NUTS 2 level.

Publication of contracts may be waived if such publication risks harming the commercial interests of contractors or grant beneficiaries. The IPA II beneficiary shall present a list with such justifications to the Commission which must grant prior approval to such publication waiver.

- (3) In case of indirect management by the IPA II beneficiary, the relevant bodies shall, in accordance with the procedures and standard documents laid down and published by the Commission for the implementation of external actions, in force at the time of the launch of the procedure in question, prepare a contract award notice, once the contract has been signed, and send it to the Commission for publication unless otherwise provided for in the Financial Regulation and further specified in Sectoral Agreements. The contract award notice may also be published by the IPA II beneficiary in the relevant media.
- (4) The strategy papers and programmes as well as any revision thereof, shall be public documents, where applicable, and shall be made available to the general public and civil society.

Article 24 Visibility and communication

- (1) The Commission and the IPA II beneficiary shall agree on a coherent plan of visibility and communication activities to make available, and actively publicise information about programmes and actions under IPA II assistance in the Republic of Turkey. The procedures for implementing such activities shall be specified in the Sectoral or Financing Agreements.
- (2) In case of direct management, implementation of the activities referred to in paragraph 1 shall be the responsibility of the Commission with the assistance of the IPA II beneficiary.
- (3) In case of indirect management by the IPA II beneficiary, and for cross-border cooperation programmes referred to in points (b) and (c) of Article 63(2), implementation of the activities referred to in paragraph 1 shall be the responsibility of the operating structure(s) of the IPA II beneficiary(ies).
- (4) Visibility and communication activities shall demonstrate how the particular action contributes to the agreed programme objectives and the accession process and shall be aimed at strengthening general public awareness as well as support of actions financed and of the objectives pursued. The visibility and communication activities shall aim at highlighting to the relevant target audiences the added value and impact of the Union programmes and actions. Visibility activities shall also promote transparency and accountability on the use of funds.

- (5) The IPA II beneficiary shall report on its visibility and communication activities to the IPA monitoring committee and the sectoral monitoring committees.

TITLE III DATA PROTECTION AND CONFIDENTIALITY

Article 25 Data protection

- (1) The IPA II beneficiary shall ensure a reasonable protection of personal data. Personal data means any information related to a natural person. Any operation performed upon personal data, such as collection, recording, organisation, storage, adaption or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure, erasure or destruction, shall be based on rules and procedures of the IPA II beneficiary and shall only be done as far as it is necessary for the implementation of the IPA II assistance.
- (2) In particular, the IPA II beneficiary shall take appropriate technical and organisational security measures concerning the risks inherent in any such operation and the nature of the information relating to the natural person concerned, in order to:
- (a) Prevent any unauthorised person from gaining access to computer systems performing such operations, and especially unauthorised reading, copying, alteration or removal of storage media; unauthorised data input as well as any unauthorised disclosure, alteration or erasure of stored information;
 - (b) Ensure that authorised users of an IT system performing such operations can access only the information to which their access right refers;
 - (c) Design its organisational structure in such a way that it meets the above requirements.

Article 26 Confidentiality

- (1) The IPA II beneficiary agrees that the documents possessed by an entity referred to in points (ii) to (iii) of Article 58(1)(c) of the Financial Regulation to which the Commission entrusted budget implementation tasks may be forwarded to the Commission by that entity for the sole purpose of monitoring the execution of those tasks. The Commission shall respect confidentiality arrangements agreed between the IPA II beneficiary and that entity in accordance with the provisions of this Agreement.
- (2) Without prejudice to Article 50, the IPA II beneficiary and the Commission shall preserve the confidentiality of any document, information or other material directly related to the implementation of the IPA II assistance that is classified as confidential.
- (3) The Parties shall obtain each other's prior written consent before publicly disclosing such information.
- (4) The Parties shall remain bound by the confidentiality until five years after the end of the execution period.

TITLE IV GRANTING OF FACILITIES AND TAXATION

Article 27 Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts

- (1) In order to ensure the effective implementation of programmes under IPA II, the IPA II beneficiary shall take all necessary measures to ensure:
 - (a) that, in case of service, supplies or works tender procedures as well as grant awards and twinings, natural or legal persons eligible to participate in award procedures pursuant to Article 19 shall be entitled to temporary installation and residence where the importance or the duration of the contract so warrants. This right shall be acquired only after the procedure has been launched and shall be enjoyed by the managerial and technical staff including RTAs, needed to carry out studies and other preparatory measures to the drawing up of bids/applications/proposals. This right shall expire one month after the decision of contract award;
 - (b) that tenderers and applicants can submit their bids/applications/proposals without encountering any obstacle such as additional legal, administrative or customs related requirements that impair equal treatment among tenderers or applicants unless such requirements are enshrined in an underlying programme document adopted by the Commission;
 - (c) that personnel taking part in the implementation of IPA II assistance and members of their immediate family are accorded no less favourable benefits, privileges and exemptions than those usually granted to other international or expatriate staff employed in the Republic of Turkey, under any other bilateral or multilateral agreement or arrangements for assistance and technical co-operation;
 - (d) that personnel taking part in the implementation of IPA II assistance and members of their immediate family are allowed to enter the Republic of Turkey, to establish themselves in the Republic of Turkey, to work there and to leave the Republic of Turkey, as the nature of the underlying contract so justifies;
 - (e) the granting of all permits necessary for the importation of goods, in particular professional equipment, required for the execution of the underlying contract, subject to existing laws, rules and regulations of the IPA II beneficiary;
 - (f) that imports carried out under IPA II will be exempted from all charges;
 - (g) the granting of all permits necessary for the re-export of the above goods, once the underlying contract has been fully executed;
 - (h) the granting of authorisations for the import or acquisition of the foreign currency necessary for the implementation of the underlying contract and the application of national exchange control regulations in a non-discriminatory manner to contractors, regardless of their nationality or place of establishment;
 - (i) the granting of all permits necessary to repatriate funds received in respect of the action financed under IPA II, in accordance with the foreign exchange control regulations in force in the Republic of Turkey;

- (i) that transactions necessary for carrying out contracts financed under IPA II will be exempted from procedures requiring the transfer of the payment for goods and/or services to their contractors abroad through banks or financial institutions operating in the Republic of Turkey.
- (2) The IPA II beneficiary shall ensure full co-operation of all relevant authorities. It will also ensure access to state-owned companies and other governmental institutions, which are involved or are necessary in the implementation of a programme or in the execution of the contract.
- (3) After the entry into force of this Agreement the IPA II beneficiary shall adopt or amend the legislation and/or enabling acts necessary to enforce the requirements of the procedures laid down in this article while keeping these procedures as simple, reasonable and time efficient as possible.

Article 28 Rules on taxes, customs duties and other fiscal charges

- (1) Except where otherwise provided for in a Sectoral Agreement or a Financing Agreement, taxes, customs and import duties and levies and/or charges having equivalent effect are not eligible under IPA II. The tax exemptions under the scope of the above-mentioned rule shall also apply to co-financing provided by the IPA II beneficiary and natural and/or legal persons that receive IPA II assistance.
- (2) The following provisions shall apply:
 - (a) All imports by Union contractors shall be allowed to enter the Republic of Turkey without being subject to customs or import duties, Value Added Tax (VAT), excise duties and other special consumption taxes or to any other similar tax, duties or charges having equivalent effect. Such exemption shall only be applied to imports in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed by the Union contractors under a Union contract. The Republic of Turkey shall ensure that the imports concerned will be released from the point of entry for delivery to the Union contractors as required by the provisions of the contract and for immediate use as required for the normal implementation of the contract, without any delays or disputes over the settlement of the above mentioned duties, taxes or charges;
 - (b) Union contractors shall be exempted from VAT for any service rendered and/or goods supplied and/or works executed under the Union contract. Goods supplied or services rendered or works executed by a contractor to the Union contractor shall also be exempted from VAT in so far that they are connected with the objectives and activities under the Union contract;
 - (c) The exemption provided for in paragraph (b) shall in principle be put into effect through ex-ante exemption. Where this is not technically and/or practically feasible, it shall be put into effect through refund/offsetting.

Where ex-ante exemption applies, the Union contractor or the contractor supplying goods and/or rendering services and/or executing works for a Union contractor, shall issue an invoice exclusive of VAT for which the IPA II

beneficiary shall ensure that an effective mechanism and procedures for VAT ex-ante exemption has been put in place beforehand.

Where the refund procedure applies, Union contractors and contractors to the Union contractors shall be able to obtain a VAT refund directly from the tax administration upon submission of a written request to the tax administration accompanied by the necessary documentation required under the Republic of Turkey law for the refund of VAT.

The Union contractor and contractors to the Union contractors shall be entitled to offset or deduct any input VAT in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed under IPA II assistance which are exempted from VAT, as provided in this Agreement, against any VAT collected by them for any of their ordinary business transactions outside IPA II.

Upon submission of the necessary documentation, the tax administration shall complete any request for exemption, tax refund, and offsetting within a maximum of 30 calendar days without any cost other than minimum and reasonable administrative fees;

- (d) Profit or income arising from Union contracts shall be taxable in the Republic of Turkey in accordance with the national/local tax system. However, natural and legal persons, including expatriate staff and RTAs, resident or established in the Member States of the European Union or other countries eligible under IPA II other than the IPA II beneficiary, executing Union contracts shall be exempted from profit or income tax in the Republic of Turkey, including withholding and provisional or temporary taxes except in cases where the natural and/or legal person making such profit and/or income has its residence or a permanent establishment to which such income is attributable in the Republic of Turkey according to the provisions of the applicable double taxation agreements.

A Union grant to a grant beneficiary shall not be construed as a profit or income to that grant beneficiary. Where a profit is generated from a grant contract, the Commission shall be entitled to recover the percentage of the profit in accordance with the terms of the underlying contract. The remaining profit may be taxable according to the national/local tax system. "Profit" in the context of this paragraph means a surplus of the receipts over the eligible costs approved by the Contracting Authority when the request for payment of a balance is made;

- (e) Expenditures of the Union contractors shall be relieved from special consumption taxes or excise duties or from any other taxes or charges having equivalent effect for the expenditure in connection with the goods supplied and/or services rendered and/or works executed by that Union contractor under the Union contract;
- (f) Those benefiting from actions and/or contracts and/or activities carried out under IPA II shall be exempted from "Inheritance and Transfer Tax" or any other taxes or charges having equivalent effect resulting from goods and/or

rights and/or constructed facilities and/or funds transferred to them without consideration in any way under IPA II;

- (g) Personal and household effects imported for personal use by natural persons (and members of their immediate families), other than those recruited locally, carrying out tasks defined in service and/or works and/or grant contracts and/or twinning contracts or covenants, shall be exempted from customs duties, import duties, taxes and levies and/or taxes having equivalent effect and/or deterrent excessive collateral requirements, the said personal and household effects being re-exported or disposed of in the state, in accordance with the regulations in force in the Republic of Turkey after termination of the contract;
- (h) Union contracts, contracts signed by Union contractors as well as partners in a consortium or joint venture or co-beneficiaries and affiliated entities (as defined in Article 122 of the Financial Regulation) in grants shall not be subject to stamp or registration duties, or to any other charge having equivalent effect in the Republic of Turkey. This exemption shall also apply to transactions (including assignment of rights) and documents related to payments made to the Union contractor, including contracts concluded between grant beneficiaries (including their partners, affiliated entities or sub-grant beneficiaries) and their contractors (including their staff or contracted experts), and contracts concluded for incidental and provisional expenditure under service contracts and works contracts respectively where such payments are directly related to the Union contract;
- (i) For the purposes of this Agreement, the term "*Union contractor*" shall be construed as natural and legal persons, rendering services and/or supplying goods and/or executing works under a Union contract. The term "*Union contractor*" shall also refer to grant beneficiaries (including partners, affiliated entities as identified in a Union contract and sub-grant beneficiaries as well as twinning contractors), partners in a consortium or joint venture, contractors and RTAs under twinning contracts as well as contractors under the Technical assistance and Information exchange instrument (TAIEX);
- (j) The term "*Union contract*" means any contract or grant contract, including sub-grant contracts and delegation agreements under indirect management, through which an activity is financed under IPA II, including the co-financing by the IPA II beneficiary or natural and/or legal persons of IPA II assistance and which is signed by the European Commission or the IPA II beneficiary or a grant beneficiary when related to Union contracts. The term "*Union contract*" shall also cover provisions of assistance under TAIEX and participation in Union programmes including grants received under Union programmes and co-financing of such grants;
- (k) The following charges shall also be exempted for Union contractors implementing a Union contract:

- (i) special communication tax;
- (ii) motor vehicle taxes;
- (iii) special charges applied under:

The law as to Revenues of Municipalities re.no 2464 (Belediye Gelirleri Kanunu, in particular Additional Article 1 -Charges for Construction of Buildings, 79-Registration and Copies of Document, 80- Charges to Land Development)

Law on the Conservation of Cultural Heritages and Natural Property, ref.no 2863 (Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruması Kanunu)".

- (3) Whenever necessary, the IPA II beneficiary shall adopt or amend the secondary legislation and/or enabling acts necessary to enforce the tax provisions in this Agreement immediately upon its entering into force.
- (4) The rules and procedures referred to in this Article shall also apply to any similar tax, duty, levy or charges having equivalent effect which are in force or which may be instituted after the date of entry into force of this Agreement in addition to, or in replacement of existing ones.
- (5) In case of conflict between the provisions in this Article and the national legislation of the IPA II beneficiary, the provisions of this Agreement shall prevail. In the event of accession to the Union, the IPA II beneficiary will continue to apply the provisions in articles 27 and 28 except where these are incompatible with its obligations under the relevant Union acquis.

SECTION V RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA II ASSISTANCE

TITLE I GENERAL PROVISIONS

Article 29 Eligibility of expenditure

- (1) An expenditure item financed under the IPA II Regulation shall not be subject to any other financing under the Union budget.
- (2) Prior to the conclusion of the relevant Financing Agreement contracts and addenda signed, expenditure incurred by the recipients and payments made by the IPA II beneficiary shall not be eligible for funding under the IPA II Regulation.
- (3) The following expenditure shall not be eligible for funding under the IPA II Regulation:
 - (a) purchase of land and existing buildings, except where justified by the nature of the action in the financing decision;
 - (b) other expenditure as may be provided for in the Sectoral or Financing Agreements.

- (4) The final date for the eligibility of expenditure shall be laid down in the Financing Agreements.

Article 30 Aid intensities and rate of Union contribution

- (1) IPA II assistance shall support the implementation of the IPA II beneficiary' reform efforts as referred to in Article 1 of the IPA II Regulation. Specific programmes and stand-alone actions may require both IPA II beneficiary' and Union financial contributions.
- (2) Where both IPA II beneficiary' and Union financial contributions are required, the Union contribution shall be calculated in relation to the eligible expenditure, as defined in the Sectoral or Financing Agreements.

TITLE II RULES RELATING TO INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA II BENEFICIARY

Article 31 Eligibility of expenditure under indirect management

Under rural development programmes in the policy area agriculture and rural development the following specific provisions shall apply:

- (a) Expenditure for technical assistance to support the preparation of rural development programmes and the setting up of management and control systems may be eligible before the date of adoption of the Commission decision for the approval of the rural development programme, but not earlier than 1 January 2014;
- (b) Investment projects under rural development programmes shall remain eligible for Union financing provided they do not, within five years from the final payment by the operating structure, undergo a substantial modification;
- (c) In case of standard unit costs, lump sums not exceeding EUR 100 000 of public contribution and flat-rate financing, determined by the application of a percentage to one or several defined categories of costs, the EU is covering only the amounts as laid down for each measure in the programmes and as defined by the respective IPARD Agency in advance of the call for applications.

Article 32 Audit trail

The NAO shall ensure that all relevant information is available to ensure a sufficiently detailed audit trail. This information shall include documentary evidence of the authorisation of payment requests, of the accounting and payment of such requests, and of the treatment of advances, guarantees and debts.

Article 33 Payments of the Union contribution

- (1) Payment of the Union contribution shall be made within the limits of the funds available.

- (2) Payments shall take the form of pre-financing, interim payments and settlement of the final balance. In case of specific programmes and stand-alone actions, where contributions are required from both the Union and the IPA II beneficiary payments of the Union contribution to the financing of the actions concerned shall be calculated by applying the co-financing rate laid down in the financing decision to the eligible expenditure certified in accordance with point (a) of Clause 2(3) of Annex A to this Agreement subject to the maximum amount of the Union contribution set out in the financing decision.
- (3) By 15 January and 15 July each year, the IPA II beneficiary shall send to the Commission a forecast of its likely payment request for the financial year concerned and for the subsequent financial year, in relation to all IPA II policy areas and programmes. The Commission may ask for an update of the forecast as appropriate.
- (4) Payments by the Commission to the National Fund shall be made within 90 days after the conditions of Articles 34, 35 or 37 are met. This time limit for payment requests may be interrupted by the Commission in order to request all underlying documents necessary to clarify any elements relevant to the statement of expenditure, including information on the reporting of irregularities in accordance with Article 51(2) and Annex H to this Agreement.
- (5) Amounts set out in the programmes submitted by the IPA II beneficiary, in statements of expenditure, in payment requests and in expenditure mentioned in the implementation reports shall be denominated in euro. The IPA II beneficiary shall ensure that for the treasury flows between the Commission and the IPA II beneficiary the rate recorded for conversion between euro and national currency is the monthly accounting rate of the euro established by the Commission for the month during which the expenditure paid was recorded in the accounts of the National Fund or the operating structure concerned specified in the relevant Financing Agreement.
- (6) Payments by the Commission to the National Fund shall be made, subject to availability of budget appropriations, in euro to the euro account, in accordance with the provisions laid down in Articles 34, 35 and 37 and Sectoral or Financing Agreements. A euro account shall be opened for each programme and shall be used exclusively for transactions relating to that programme.
- (7) The IPA II beneficiary shall ensure that recipients receive the total amount of the public contribution in due time and in full. No specific charge or other charge with equivalent effect shall be levied which would reduce these amounts for recipients and the public contribution and assets thus financed shall not be subject to any administrative or judicial confiscation, seizure or similar deductions.
- (8) In cases where the balance on the euro account referred to in paragraph 6 is insufficient to cover the payment requests submitted by the recipients pending the receipt of payment from the Commission, the IPA II beneficiary shall use national funds to pre-finance the Union contribution. In these cases the national funds shall be treated as Union funds and paragraph 6 shall apply at the moment when the full payment of the national contribution, if any, and the Union contribution pre-financed from national funds is recorded in the accounts of the National Fund.
- (9) The IPA II assistance may only cover expenditure incurred and paid by the IPA II beneficiary in accordance with the eligibility rules as provided for by the Financial Regulation, its Rules of Application, the Common Implementing Regulation, the

IPA II Implementing Regulation and Articles 29, 30 and 31 and as laid down in the Sectoral or financing agreements if applicable.

- (10) The exchange of information concerning financial transactions between the Commission and the structures and authorities referred to in Article 10 shall, where appropriate, be made by electronic means, using procedures agreed upon between the Commission and the IPA II beneficiary.

Article 34 Pre-financing

- (1) The minimum requirements for a pre-financing payment request are the following:
 - (a) the NAO has notified to the Commission the opening of the euro account concerned;
 - (b) the relevant Financing Agreement has been concluded and is in force.
- (2) The detailed provisions concerning the calculation of pre-financing payments for annual and multi-annual programmes shall be set in the Sectoral and/or Financing Agreements.
- (3) The total pre-financing amount shall be cleared at the latest when the programme is closed unless otherwise specified in the Sectoral or Financing Agreement.

Article 35 Interim payments

- (1) The minimum requirements for an interim payment are the following:
 - (a) the NAO has sent to the Commission a payment request including a statement of expenditure detailing incurred and paid costs and including information, where relevant, on pre-financing. The payment request shall also include relevant information on implementation as detailed in the Sectoral or Financing Agreement;
 - (b) the ceilings for the Union contribution, as laid down in the financing decision, have been respected;
 - (c) the NIPAC has sent to the Commission the annual report on implementation in accordance with Article 59(1), including the most recent one;
 - (d) the audit authority has sent to the Commission, in accordance with point (b) of Clause 5(3) of Annex A to this Agreement, the most recent annual audit opinion and annual audit activity report;
 - (e) the relevant Financing Agreement is in force;
 - (f) any information requested by the Commission has been provided.
- (2) Without prejudice to the annual audit opinion and examination and acceptance of accounts decision, if it appears that the applicable rules have not been complied with, or funds have not been properly used, the payments can be suspended or interrupted in accordance with Article 60(4) of the Financial Regulation and the procedure laid down in the Articles 39 and 40.

Article 36 Examination and acceptance of accounts procedures

- (1) The purpose of the examination and acceptance of accounts procedure shall be to ensure that the expenditure incurred and paid by the IPA II beneficiary in the context of indirect management and which may be chargeable to the Union budget is compliant with the applicable Union rules and that the accounts are complete, accurate and true.
- (2) The examination and acceptance of accounts procedure shall consist of:
 - (a) the analysis of the statement of expenditure as submitted by the NAO;
 - (b) the analysis of the final report on implementation in accordance with Article 59(4);
 - (c) the analysis of the opinion sent by the audit authority on the statement of expenditure supported, where appropriate, by an audit activity report;
 - (d) the analysis of relevant documents as referred to in the Sectoral or Financing Agreement and, where appropriate, on-the-spot checks by the Commission, subject to no limitations or restrictions, on the content of those financial reports or statements and on the underlying transactions, including checks made with recipients;
 - (e) establishment by the Commission of the amount of expenditure recognised as accepted to the Union budget, following, where necessary, a contradictory procedure and after the IPA II beneficiary has been notified;
 - (f) calculation of the financial correction arising from the difference between declared expenditure and expenditure recognised as accepted to the Union budget;
 - (g) recovery or repayment by the Commission of the balance arising from the difference between accepted expenditure to the Union budget and the sums already paid to the IPA II beneficiary.
- (3) The examination and acceptance of accounts procedure referred to in paragraph 2 is without prejudice to the possibility for the Commission to recover non eligible expenditure at a later stage on the basis of audits or inspections carried out during or after the implementation of the programme.

Article 37 Settlement of the final balance

- (1) The minimum requirements for settlement of the final balance are the following:
 - (a) the NAO has sent to the Commission a final payment application, if applicable, and a final statement of expenditure;
 - (b) the NIPAC has sent to the Commission the final report on implementation in accordance with Article 59(4);
 - (c) the audit authority has sent to the Commission, in accordance with point (iii) of Clause 5(3)(b) of Annex A to this Agreement, an opinion on the final statement of expenditure, supported where appropriate by a final audit activity report;
 - (d) the relevant Financing Agreement is in force;

- (e) the Commission has completed the examination and acceptance of accounts procedure as foreseen in Article 36.
- (2) Where no request for final payment is made, the NAO has to provide a final financial declaration to the Commission.

Article 38 De-commitment of unused funds in case of multi-annual programmes with split commitments

- (1) The Commission shall automatically de-commit any portion of a budgetary commitment for a programme that, by 31 December of the fifth year following that of the budgetary commitment, has not been used for the purpose of pre-financing or making interim payments or for which the NAO has not presented any certified statement of expenditure or any payment application. An earlier deadline may be specified in a Sectoral or Financing Agreement.
- (2) The Commission shall inform the NAO in good time whenever there is a risk of de-commitment as referred to in paragraph 1.

Article 39 Interruption of payments

- (1) Notwithstanding the time limit[s] for payments set out in Article 33(4), the Commission may interrupt payments to the IPA II beneficiary fully or partially for the purpose of carrying out further checks where:
 - (a) reliable information comes to the notice of the Commission indicating a significant deficiency in the functioning of the internal control system or that the expenditure certified by the entity concerned is linked to a serious irregularity and has not been corrected;
 - (b) the interruption is necessary to prevent significant damage to the financial interests of the Union.
- (2) The Commission may limit the interruption to the part of the expenditure covered by the payment claim affected by the elements referred to in paragraph 1. The Commission shall inform the IPA II beneficiary immediately of the reason of interruption and shall ask for its immediate observations and to remedy the situation if necessary. The interruption shall be ended by the Commission as soon as the necessary measures have been taken.

Article 40 Suspension of payments

- (1) The Commission may suspend payments to the IPA II beneficiary, in particular when systemic errors are detected which call into question the reliability of the internal control systems of the entity concerned or the legality and regularity of the underlying transactions.
- (2) The IPA II beneficiary shall be given the opportunity to present its observations within a period of two months before the Commission decides on a suspension in accordance with paragraph 1.
- (3) The Commission shall end the suspension when the IPA II beneficiary has taken the necessary measures to remedy the systemic errors.

If the IPA II beneficiary has not taken such measures, the Commission may decide to cancel all or part of the IPA II contribution to the programme in accordance with Article 43.

Article 41 Recovery of funds

- (1) Any situation as defined in Article 51(5) occurring at any time during the implementation of IPA II assistance or being the result of an audit may lead to the recovery of the funds by the Commission from the IPA II beneficiary.
- (2) The NAO shall recover the Union contribution paid to the IPA II beneficiary from those who were in any situation defined in Article 51(5) or benefited from it, in accordance with national recovery procedures for public funds. The fact that the NAO does not succeed in recovering all or part of the funds shall not prevent the Commission from recovering the funds from the IPA II beneficiary.

Article 42 Financial adjustments by the IPA II beneficiary

The NAO shall make financial adjustments where any situation defined in Article 51(5) is detected in actions or programmes, by cancelling all or part of the Union contribution to the actions or programmes concerned. The NAO shall take into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the Union contribution.

Article 43 Financial corrections by the Commission

- (1) In order to ensure that the IPA II funds have been used in accordance with the applicable rules, the Commission shall apply the examination and acceptance of accounts procedures as specified in Article 36 and financial correction mechanisms in accordance with Article 17 of the IPA II Implementing Regulation and as detailed in Sectoral or Financing Agreements.
- (2) A financial correction may arise from the following:
 - (a) identification of any situation defined under Article 51(5); or
 - (b) identification of a weakness or deficiency in the management and control systems of the IPA II beneficiary;
 - (c) follow up by the Commission on the reports and opinions of the audit authority.
- (3) If the Commission finds that expenditure under the programmes covered by IPA II has been incurred and paid in a way that has infringed applicable rules, it shall decide what amounts are to be excluded from Union financing.
- (4) The calculation and establishment of any such corrections, as well as the related recoveries, shall be made by the Commission, following the criteria and procedures provided for in paragraphs 5 to 7 of this Article and Articles 36 and 44.
- (5) Financial corrections shall be made as appropriate by compensation, in the situations referred to in paragraph 2.

- (6) The Commission shall apply the financial corrections on the basis of identification of the amounts unduly spent and on the financial implications for the budget. Where such amounts cannot be identified precisely in order to apply individual corrections, the Commission may apply flat-rate corrections or corrections based on an extrapolation of the findings.
- (7) When deciding the amount of a correction, the Commission shall take into account the nature and gravity of any situation defined in Article 51(5) and/or the extent and financial implications of the weaknesses or the deficiencies found in the management and control system in the programme concerned.

Article 44 Procedure for financial corrections and acceptance of accounts

- (1) Before taking a decision on a financial correction, including the ones taken on the basis of the examination and acceptance of accounts procedure, the Commission shall inform the NAO of its provisional conclusions and request his/her comments within two months.

Where the Commission proposes a financial correction based on an extrapolation of the findings or at a flat rate pursuant to Article 43(6), the IPA II beneficiary shall be given the opportunity to provide information which would allow the Commission to establish the actual extent of any situation defined in Article 51(5), through an examination of the documentation concerned. In agreement with the Commission, the IPA II beneficiary may limit the scope of this examination to a proportion or sample of the documentation concerned. Save for duly justified cases, the time allowed for this examination shall not exceed a period of two months after the two-month period referred to in the first subparagraph. Further details may be set out in the Sectoral or Financing Agreement.

- (2) The Commission shall take a decision after taking into account any evidence supplied by the IPA II beneficiary.

Article 45 Re-use of the Union contribution

- (1) The resources cancelled from the Union contribution following financial corrections pursuant to Article 43 shall be paid to the Union budget.
- (2) The contribution cancelled or recovered by the IPA II beneficiary in accordance with Article 42 may not be re-used for the activity or activities that were the subject of the recovery or the adjustment, nor, where the recovery or adjustment follows a systemic irregularity, for on-going activities within the whole or part of the programme or action in which the systemic irregularity occurred.

Article 46 Repayment

- (1) The IPA II beneficiary shall make any repayment to the general budget of the Union before the due date indicated in the recovery order drawn up in accordance with Article 79 of the Financial Regulation. The due date shall be the last day of the second month following the issuing of the order.
- (2) Any delay in repayment shall give rise to interest on account of late payment, starting on the due date and ending on the date of actual payment. The rate of such interest shall be one-and-a-half percentage points above the rate applied by the European

Central Bank in its main refinancing operations on the first working day of the month in which the due date falls.

TITLE III CLOSURE OF A PROGRAMME

Article 47 Closure of a programme under indirect management by the IPA II beneficiary

- (1) The Commission shall notify in writing the closure of a programme to the IPA II beneficiary.
- (2) The Commission shall not close a programme and shall not settle the final balance to the IPA II beneficiary without prior examination and acceptance of the accounts as provided for in Article 36.
- (3) The closure of a programme is without prejudice to the right of the Commission to undertake financial corrections at a later stage.
- (4) More detailed rules on the closure of programmes may be set out in Sectoral or Financing Agreements.

Article 48 Closure of a programme under direct management and indirect management with entities other than the IPA II beneficiary

- (1) A programme is closed when all the contracts and grants funded by this programme have been closed.
- (2) The Commission shall notify in writing the closure of a programme to the IPA II beneficiary.
- (3) The closure of a contract or grant is without prejudice to the right of the Commission to undertake financial corrections at a later stage.
- (4) More detailed rules on the closure of programmes may be set out in Sectoral or Financing Agreements.

Article 49 Retention of documents

The IPA II beneficiary shall retain for six years from the final date for operational implementation of a financing agreement, all documents relevant for the procurement and grant award procedures, contracts, addendum, relevant correspondence and all relevant documents relating to payments and recoveries.

The time period referred to in the first subparagraph shall be interrupted either in case of legal proceedings or by a duly justified request of the Commission.

TITLE IV SUPERVISION, CONTROL AND AUDIT AND PROTECTION OF FINANCIAL INTERESTS

Article 50 Supervision, control and audit by the Commission and the European Court of Auditors

- (1) All Financing Agreements as well as all resulting programmes, actions and subsequent contracts shall be subject to supervision, control and audit by the Commission, including the European Anti-Fraud Office (OLAF), and audits by the European Court of Auditors.

Under indirect management by the IPA II beneficiary, this also includes the right of the Commission and the Union Delegation in the Republic of Turkey to, as appropriate, carry out measures such as:

- (a) ex-ante verification of tendering and contracting carried out by the related operating structures;
- (b) ex-post controls of tendering, contracting, contract execution, including financial management thereof and programme activities carried out by the related operating structures;
- (c) supervision concerning the functioning of the underlying management and control systems.

The duly authorised agents or representatives of the Commission and of OLAF shall have the right to carry out any technical and financial verification that the Commission or OLAF may consider necessary to follow the implementation of a programme, action or contract including visits of sites and premises at which IPA II funded activities are implemented. The Commission shall give the national authorities concerned advance notice of such missions.

- (2) The IPA II beneficiary shall designate a service (an Anti-fraud coordination service)¹⁷, to facilitate effective cooperation and exchange of information, including information of an operational nature, with OLAF.

The service shall under indirect management be tasked with coordinating administrative and operational obligations and activities and propose amendments to national legislation as appropriate in order to protect the financial interests of the Union. The service shall, inter alia, lead the creation/implementation of national strategies to protect the financial interests of the Union, identify possible weaknesses in national systems for managing Union funds including disbursed IPA II assistance, ensure sufficient human resources capacity for these tasks, including training of fraud-prevention staff, support cooperation between national administrations, prosecution authorities and OLAF, share information on irregularities and suspected fraud cases with national administrations and OLAF and ensure the fulfilment of all the obligations under Regulation (EC, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament

¹⁷

This service does not form part of the structures referred to in Article 10 and its establishment is thus not a pre-requisite for entrusting budget implementation tasks.

and of the Council¹⁸, Council Regulation (Euratom, EC) No 2988/1995¹⁹ and Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996²⁰.

- (3) The IPA II beneficiary shall supply all requested information and documents including any computerised data and take all suitable measures to facilitate the work of the persons instructed to carry out audits or inspections.
- (4) The IPA II beneficiary shall maintain records and accounts adequate to identify the services, supplies, works and grants financed under the related Financing Agreement. The IPA II beneficiary shall also ensure that the agents or representatives of the Commission, including OLAF, have the right to inspect all relevant documentation and accounts pertaining to items financed under the related Financing Agreement and assist the European Court of Auditors to carry out audits relating to the use of IPA II assistance.
- (5) In order to ensure the efficient protection of the financial interests of the Union, the Commission, including OLAF, may also conduct documentary and on-the-spot checks and inspections in accordance with Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 and Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996. These checks and inspections shall be prepared and conducted in close collaboration with the IPA II beneficiary, which shall be notified in good time of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide all the requisite help. The IPA II beneficiary shall identify a service which will assist at OLAF's request in conducting investigations in accordance with Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 and Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996. The service referred to in paragraph 2 can fulfil this task if it has administrative and criminal investigative powers. If the IPA II beneficiary wishes, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly. Where the participants in IPA II funded activities resist an on-the-spot check or inspection, the IPA II beneficiary, acting in accordance with national rules, shall give Commission/OLAF inspectors such assistance as they need to allow them to discharge their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection.

The Commission/OLAF shall report as soon as possible to the IPA II beneficiary any evidence or suspicion relating to a fraud or irregularities which has come to its knowledge in the course of an on-the-spot check or inspection. In any event, the Commission/OLAF shall be required to inform the above-mentioned authority of the result of such checks and inspections.

- (6) The controls and audits described above are applicable to all recipients and sub-contractors who have received IPA II assistance, including all related information to be found in the documents of the responsible authority in the IPA II beneficiary concerning the national contribution, if any.

¹⁸ Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF) and repealing Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (Euratom) No 1074/1999, (OJ L 248, 18 September 2013, p.1).

¹⁹ Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/1995 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests (OJ L 312, 23 December 1995, p.1).

²⁰ Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities financial interests against fraud and other irregularities, (OJ L 292, 15 November 1996, p. 2).

- (7) Without prejudice to the responsibilities of the Commission and the European Court of Auditors, under indirect management, the accounts and operations of the National Fund and, where applicable, operating structures may be checked at the discretion of the Commission by the Commission itself or by an external auditor assigned by the Commission.

Article 51 Protection of the financial interests of the Union

- (1) In accordance with Article 60(3) of the Financial Regulation, the IPA II beneficiary entrusted with budget implementation tasks of IPA II assistance shall prevent, detect and correct irregularities and fraud when executing those tasks. To this end, the IPA II beneficiary shall carry out, in accordance with the principle of proportionality, ex ante and ex post controls including, on-the-spot checks on representative and/or risk-based samples of transactions, to ensure that the actions financed from the budget are effectively carried out and are implemented correctly. The IPA II beneficiary shall also recover funds unduly paid and bring legal proceedings where necessary in this regard.
- (2) The IPA II beneficiary shall ensure investigation and effective treatment of suspected cases of fraud, conflict of interest and irregularities and shall under indirect management ensure the functioning of a control and reporting mechanism as referred to in Article 16 of the IPA II Implementing Regulation. The IPA II beneficiary shall report suspected fraud and other irregularities which have been the subject of a primary administrative or judicial finding, without delay to the Commission and keep the latter informed of the progress of administrative and legal proceedings. Reporting shall be done by electronic means using the module provided by the Commission for this purpose. In addition to the reporting provisions set in Annex H to this Agreement, further details may be laid down in the Sectoral or Financing Agreement.
- (3) Furthermore, the IPA II beneficiary shall under indirect management, take any appropriate measure to prevent and counter any active or passive corruption practices at any stage of the procurement procedure or grant award procedure or during the implementation of the corresponding contracts.
- (4) The IPA II beneficiary, including the personnel responsible for the programming and implementation of the tasks of the IPA II funded activities, shall take whatever precautions necessary to avoid any risk of conflict of interests and shall inform the Commission immediately of any such conflict of interest or any situation likely to give rise to any such conflict.
- (5) For the purpose of this article the following definitions shall apply:
- (a) *Error* means non-deliberate clerical and technical errors committed by the IPA II beneficiary or a recipient of IPA II assistance;
 - (b) *Irregularity* means any infringement of a provision of applicable rules and contracts resulting from an act or an omission by an economic operator which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Union by charging an unjustified item of expenditure to the general budget;
 - (c) *Economic operator* means any natural or legal person or other entity taking part in the implementation of IPA II assistance;
 - (d) *Systemic irregularity* means any irregularity that may be of a recurring nature, with a high probability of occurrence in similar types of operations, which

result from a serious deficiency in the effective functioning of the management and control systems, including a failure to establish appropriate procedures in accordance with applicable rules;

- (e) *Fraud* means any intentional act or omission relating to: the use or presentation of false, incorrect or incomplete statements or documents, which has as its effect the misappropriation or wrongful retention of funds from the general budget of the Union or budgets managed by, or on behalf of, the European Union, non-disclosure of information in violation of a specific obligation with the same effect or the misapplication of such funds for purposes other than those for which they were originally granted;
- (f) *Suspected fraud* means an irregularity giving rise to the initiation of administrative or judicial proceedings at national level in order to establish the presence of intentional behaviour, in particular fraud, as referred to above;
- (g) *Active corruption* means the deliberate action of whosoever promises or gives, directly or through an intermediary, an advantage of any kind whatsoever to an official for himself or for a third party for him to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the Union;
- (h) *Passive corruption* means the deliberate action of a civil servant, who, directly or through an intermediary, requests or receives advantages of any kind whatsoever, for himself or a third party, or accepts a promise of such advantage, to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the Union;
- (i) *Conflict of interests* means where the impartial and objective exercise of the functions of a financial actor or other person is compromised for reasons involving family, emotional life, political or national affinity, economic interest or any other shared interest with a recipient;
- (j) *Primary administrative or judicial finding* means a first written assessment by a competent authority, either administrative or judicial, concluding on the basis of specific facts that an irregularity has been committed, without prejudice to the possibility that this conclusion may subsequently have to be revised or withdrawn as a result of developments in the course of the administrative or judicial procedure.

The definitions listed in this article shall not be construed as introducing new types of crime to the Republic of Turkey penal code or changes there to.

TITLE I MONITORING**Article 52 IPA monitoring committee**

- (1) The Commission and the IPA II beneficiary shall set up an IPA monitoring committee no later than six months after the entry into force of the first Financing Agreement. This committee shall also fulfil the responsibilities of the IPA monitoring committee under Regulation (EC) No 1085/2006.
- (2) The IPA monitoring committee shall review the overall effectiveness, efficiency, quality, coherence, coordination and compliance of the implementation of all actions towards meeting the objectives set out in the Financing Agreements and the country strategy papers. For this purpose, it shall, where relevant, base itself on the information provided by the sectoral monitoring committees.
- (3) The IPA monitoring committee may make proposals to the Commission, the NIPAC and the NAO for ensuring better coherence and coordination of IPA II assistance as provided for in the country strategy papers and, if relevant, the multi-country strategy papers or in the IPA II Regulation, and to enhance the overall efficiency, effectiveness, impact and sustainability of such assistance. It may also make recommendations for corrective actions to the relevant sectoral monitoring committee(s) in order to ensure the achievement of IPA II objectives and enhance the efficiency and effectiveness of the IPA II assistance. For this purpose, it shall, where relevant, take into account the conclusions and recommendations drawn in monitoring and evaluations launched by either the Commission and/or the IPA II beneficiary.
- (4) The IPA monitoring committee shall adopt its rules of procedure in agreement with the NIPAC, the NAO and the Commission.
- (5) The IPA monitoring committee shall be composed of representatives of the Commission, the NIPAC and other relevant national authorities and bodies of the IPA II beneficiary and, where relevant, international organisations, including international financial institutions and other stakeholders, such as civil society and private sector organisations. The representatives of stakeholders shall be chosen according to rules and criteria defined in the rules of procedure of the IPA monitoring committee and in agreement with the Commission. A representative of the Commission and the NIPAC shall co-chair the IPA monitoring committee meetings.
- (6) The IPA monitoring committee shall meet at least once a year. Ad hoc meetings may also be convened at the initiative of the Commission or of the IPA II beneficiary, in particular on a thematic basis.
- (7) Where under direct management sectoral monitoring committees, as referred to in Article 53, are not set up, the IPA monitoring committee shall fulfil the functions listed in paragraph 3 of that Article.

Article 53 Sectoral monitoring committee

- (1) Under indirect management by the IPA II beneficiary, sectoral monitoring committees shall be set up by the IPA II beneficiary by policy area or by programme, including at

sector level where appropriate, no later than six months after the entry into force of the first Financing Agreement related to the respective policy area or programme following the consultation with the Commission. When appropriate, sectoral monitoring committees may be set up on an ad hoc basis under other implementation methods.

- (2) Each sectoral monitoring committee shall review the effectiveness, efficiency, quality, coherence, coordination and compliance of the implementation of the actions in the policy area or programme and their consistency with the relevant national and, whenever relevant, regional sector strategies. It shall measure progress in relation to achieving the objectives of the actions and their expected outputs, results and impact by means of indicators related to a baseline situation, as well as progress with regard to financial execution.
- (3) Supported by the reports provided by the operating structure(s), the sectoral monitoring committees shall in particular:
 - (a) review the progress towards meeting the objectives, achieving the planned outputs and results, and assessing the impact and sustainability of the on-going programmes and actions while ensuring coherence with the on-going policy dialogue, the related national and regional sector strategies and multi-country and/or regional activities in the country;
 - (b) review annual implementation reports, including financial execution of the actions;
 - (c) examine relevant findings and conclusions as well as proposals for remedial follow-up actions stemming from the on-the-spot checks, monitoring and evaluations if available;
 - (d) discuss any relevant aspects of the functioning of the management and control systems;
 - (e) discuss any problematic issues and actions;
 - (f) if necessary, consider or make proposals to amend programmes and any other corrective action to ensure the achievement of the objectives of the actions and enhance the efficiency, effectiveness, impact and sustainability of IPA II assistance;
 - (g) review information, publicity, transparency, visibility and communication measures taken, in accordance with Articles 23 and 24.

Other specific provisions may be laid down in the Sectoral or Financing Agreements.

- (4) Operational conclusions, including any recommendations, will be drawn at the end of the sectoral monitoring committees meetings. These conclusions shall be subject to adequate follow-up and a review in the following committee meetings and shall be the basis for reporting to the IPA monitoring committee on progress made in accordance with Article 52(2).
- (5) Each sectoral monitoring committee shall adopt its rules of procedure, to be drawn up in consultation with the operating structure, the NIPAC and the Commission.
- (6) The sectoral monitoring committee shall be composed of representatives of relevant national authorities and bodies, other stakeholders such as economic, social and environmental partners and, where relevant, international organisations, including international financial institutions and civil society. The Commission shall participate

in the work of the committee. The representatives of the stakeholders shall be chosen according to the rules and criteria defined in the rules of procedure. A senior representative of the IPA II beneficiary shall chair the sectoral monitoring committee meetings. Depending on the policy area or programme, the Commission may co-chair the committee meetings.

- (7) The sectoral monitoring committees shall meet at least twice a year. Ad hoc meetings may also be convened.
- (8) During the implementation of programmes and actions pursuant to Regulation (EC) No 1085/2006 and to the IPA II Regulation, sectoral monitoring committees established pursuant to Article 19 of the IPA II Implementing Regulation shall also consider the work undertaken by sectoral monitoring committees established pursuant to Regulation (EC) No 1085/2006, in particular regarding programmes and actions in the relevant IPA component or policy area or sector.

Article 54 Other monitoring activities

- (1) The IPA II beneficiary shall apply transparent, non-discriminatory and effective review procedures concerning the actual implementation of the tasks entrusted including regular, systematic and properly planned ex-post monitoring reviews to assess the relevance, efficiency, effectiveness, impact and sustainability of the IPA II assistance.
- (2) Other monitoring platforms may be set up where appropriate. Their activities and outcomes shall be reported to the IPA monitoring committee.

TITLE II EVALUATION

Article 55 General principles of evaluation of IPA II Assistance

- (1) IPA II assistance shall be subject to evaluations, in accordance with Article 30(4) of the Financial Regulation, with the aim of improving its relevance, coherence, quality, efficiency, effectiveness, Union added value, consistency and synergy with the relevant policy dialogue.
- (2) The objectives of evaluation shall include:
 - (a) assessing the conditions for the implementation of the assistance, its performance, both prospective and actual, and its consistency with the policy objectives set out in view of achieving long-term, impacts and objectives;
 - (b) assessing the relevance of agreed result and impact indicators to achieve long-term, global impacts and objectives;
 - (c) assessing the programming process and monitoring system and, where appropriate, implementation arrangements;
 - (d) achieving accountability of the assistance to the institutions of the EU and to the public with respect to the value for money and the use of funds;
 - (e) drawing useful lessons aiming at improving the quality and design of future policies and interventions.

For these purposes, evaluations shall be completed in a timely manner and their findings shall be taken into account in the following programming and implementation cycle, as well as in the decision on resource allocation.

- (3) Evaluations may be carried out at policy, strategic, thematic, sectoral, programme and operational level as well as at country or regional level.
- (4) *Ex-ante* evaluations may be carried out. These evaluations shall aim to optimise the allocation of budgetary resources under programmes and improve programming quality. They shall identify and appraise the disparities, gaps and potential for development, the goals to be achieved, the results expected, the quantified targets, the coherence, if necessary, of the strategy proposed and the quality of the procedures for implementation, monitoring, evaluation and financial management.
- (5) *Interim* evaluations shall be carried out where appropriate, in accordance with Article 18 of the Rules of Application of the Financial Regulation. The interim evaluation shall assess the performance of the assistance and results obtained and lessons learned in terms of the human and financial resources allocated in order to verify that they are consistent with the objectives set. In addition, the Commission may carry out evaluations of the strategy papers at country or regional level.
- (6) *Ex-post* evaluations shall assess the relevance, Union added value, efficiency, effectiveness, impact and sustainability of IPA II assistance in view of achieving the set objectives.
- (7) Evaluations shall take into account the objective of sustainable development and the relevant Union legislation. The longer-term impacts and the sustainability of effects of the IPA II assistance shall be evaluated in accordance with the rules and procedures applicable at that time.
- (8) The results of evaluations shall be taken into account by the IPA monitoring committee and the sectoral monitoring committees.
- (9) The Commission shall develop evaluation methods, including quality standards and objective and measurable indicators. The IPA II beneficiary shall follow such methods when carrying out the evaluations.

Article 56 Evaluations by the Commission

When the Commission undertakes evaluations in accordance with Article 12 and 17 of the Common Implementing Regulation, the IPA II beneficiary shall support the Commission in providing all the data and information necessary, in line with the international commitments on aid effectiveness, to permit the monitoring and evaluation of the actions concerned, including indicators to measure progress on a country level as provided for in the country strategy papers.

Article 57 Evaluations by the IPA II beneficiary under indirect management

- (1) An IPA II beneficiary which has been entrusted budget implementation tasks of IPA II assistance shall be responsible for conducting evaluations of the programmes it manages, in accordance with Article 55.

- (2) The IPA II beneficiary shall, in consultation with the Commission, draw up an evaluation plan presenting the evaluation activities which it intends to carry out in the different phases of the implementation.

TITLE III REPORTING

Article 58 General reporting requirements to the Commission

By 15 February of the following financial year, the NIPAC shall provide the Commission with an annual report on the implementation of IPA II assistance. The report shall follow the model attached to the Financing Agreement and shall include in particular:

- (a) involvement of the IPA II beneficiary in programming, monitoring and evaluation, communication and visibility efforts;
- (b) problems encountered in meeting the required conditionalities and in ensuring sustainability, related measures taken/planned, main horizontal problems encountered and mitigating measures taken, problems encountered during implementation of activities;
- (c) information on the indicators set up in the country strategy papers and in the programming documents specified in Section III of this Framework Agreement.

Any other reporting requirements may be set out in the Sectoral or Financing Agreements.

Article 59 Reporting requirements to the Commission under indirect management by the IPA II beneficiary in accordance with Article 60(5) of the Financial Regulation

- (1) In addition to the requirements referred to in Article 58, the NIPAC shall, with copy to the NAO and the audit authority provide the Commission with an annual report on the implementation of the entrusted budget implementation tasks by 15 February of the following financial year. The report shall be based on information provided by the operating structures, shall follow the model attached to the Financing Agreement and shall include in particular:
 - (a) a summary of main achievements;
 - (b) a summary of any significant problems encountered in implementing the budget implementation tasks entrusted and any subsequent measures taken;
 - (c) quantitative and qualitative information on the progress made in implementing the objectives, results, indicators set up in the country strategy papers and programming documents specified in Section III;
 - (d) recommendations for corrective/further actions.
- (2) By 15 February of the following financial year, the NAO shall, with copy to the NIPAC and the audit authority, provide the Commission with:
 - (a) annual financial reports or statements on accrual basis as specified in the Financing Agreement, drawn up in accordance with the format of the annual financial reports or statements attached to the Financing Agreement, which clearly distinguishes costs accepted and payments made.

- (b) an annual management declaration per programme drawn up in accordance with Annex C to this Agreement and covering;
 - (i) the overall responsibility for the financial management of EU funds in the Republic of Turkey and for the legality and regularity of the underlying transactions;
 - (ii) the responsibility for the effective functioning of the management and internal control systems under IPA II;

If the confirmations required in accordance with Annex C to this Agreement, are not available, the NAO shall inform the Commission of the reasons and the potential consequences along with the actions taken or being planned to remedy the situation and to protect the interests of the European Union; and

- (c) a summary of the reports on the internal audits and of controls carried out by the management structure, providing a sound basis for the management declaration. Such summary shall include an analysis of the nature and extent of errors and weaknesses identified in systems, corrective action taken or planned as well as follow-up given to the reports issued by the audit authority.
- (3) By 15 March of the following financial year, the audit authority shall submit an audit opinion to the Commission and the Government of the Republic of Turkey with a copy to the NIPAC and the NAO, accompanied by the annual activity report of the audit authority, as detailed in point (ii) of Clause (5)(3)(b) of Annex A and in Annexes D and E to this Agreement.
 - (4) At the end of the implementation of each programme and by the deadline set in the Financing Agreement, the NIPAC shall - based on the reports from the operating structures referred to in Article 60(1) - submit a final report which shall cover the whole period of implementation and may include the last annual report.
 - (5) The NIPAC shall submit a final report on the implementation of IPA II assistance which shall cover the whole period of implementation of the programmes adopted from 1 January 2014 to 31 December 2020.
 - (6) The NAO shall report regularly on the data concerning the financial implementation using the electronic transmission of data. The detailed provision on the frequency, format and type of data transmitted shall be determined in the Financing Agreements.

Article 60 Reports by the operating structures under indirect management by the IPA II beneficiary

- (1) The operating structures shall deliver all the necessary information to the NIPAC and the NAO for the purposes of the reports referred to in Articles 58 and 59.
- (2) Depending on the action or programme under its responsibility, the operating structure may be required to draw up a comprehensive annual report covering the full financial year, to be submitted by the NIPAC to the Commission, after examination by the responsible sectoral monitoring committee. Any reporting requirements additional to those set in paragraph 1 shall be set out in the Sectoral or Financing Agreements.

Article 61 Language

All reports, assessments and any other documents relating to the preparation or implementation of IPA II programmes to be provided to the Commission shall be drafted in English.

SECTION VII PROVISIONS ON MULTI-ANNUAL ACTION PROGRAMMES WITH SPLIT COMMITMENTS

Article 62 Implementation principles for multi-annual action programmes with split commitments implemented under indirect management by the IPA II beneficiary

- (1) IPA II assistance may be implemented under indirect management through multi-annual action programmes with split commitments as referred to in Article 189(3) of the Financial Regulation and Article 6(3) of the Common Implementing Regulation. Such programmes shall be prepared by the Commission on the basis of sector operational programme(s) or action documents as appropriate, drafted by the relevant operating structures. The sector operational programmes or action documents shall be established in close consultation with the Commission and the relevant stakeholders.

The sector operational programmes shall contain all the information required by the related Commission instructions, including inter alia:

- (a) an assessment of medium term needs and objectives;
 - (b) an overview of the consultation of the relevant stakeholders;
 - (c) a description of the chosen strategic actions;
 - (d) a financial table specifying, for each year, for each action and, in an indicative way, for each related activity the total amount of the Union contribution;
 - (e) the proposed evaluation and monitoring modalities;
 - (f) an indicative list of major projects, if any;
 - (g) where relevant, a description of the national structures and authorities for the management and control of the operational programme, in accordance with Article 10 and Annex A to this Agreement.
- (2) As part of a multi-annual action programme with split commitments referred to under paragraph 1 assistance may finance major projects. For the purpose of this Article, a "*major project*" means a project comprising of a series of works, activities or services which is intended, in itself, to accomplish a definite and indivisible task of a precise economic or technical nature, which has clearly identified goals and whose total cost exceeds EUR 30 million.
- (3) Major projects shall be submitted to the Commission for approval by the IPA II beneficiary. The decision approving the project shall define the physical object and the eligible expenditure. It shall be followed by a bilateral agreement with the IPA II beneficiary, laying down those elements.

- (4) When submitting a major project to the Commission, the IPA II beneficiary shall provide all the information required by the related Commission instructions, including inter alia:
- (a) information on the entity responsible for implementation;
 - (b) information on the nature of the investment;
 - (c) a timetable for the implementation;
 - (d) an assessment of the overall socio-economic balance of the operation;
 - (e) an analysis of the environmental impact and
 - (f) a financing plan.
- (5) For the purposes of this Article "*activity*" means a component of an action which can be clearly identified by its costs and EU contribution, as well as type of financing (e.g. procurement, grant, etc.) selected by the operating structures of the programmes concerned, or under their responsibility, that contributes to the objectives of an action. In the context of financial instruments, an activity is constituted by the financial contributions from a programme to financial instruments and the subsequent financial support provided by those financial instruments.
- (6) In case of major projects as referred to in paragraph 3, expenditure shall not be eligible before the Commission Decision approving the major project has been adopted.
- (7) In the framework of multi-annual programmes with split commitments, the Commission shall be entitled to request the prior submission of proposals also for activities that do not fall under the definition of major projects. Concerning these activities, expenditure shall not be eligible before the Commission has communicated formally to the IPA II beneficiary that the activity has been approved.
- (8) As regards the activities to be funded under IPA II assistance under multi-annual action programmes with split commitments as referred to in paragraph 1 which generate net revenue after their completion, the eligible expenditure shall be reduced in advance taking into account the potential of the activity to generate net revenue over a specific reference period that covers both implementation of the activity and the period after its completion.

For the purposes of this paragraph "*net revenue*" means cash in-flows directly paid by users for the goods or services provided by the activity, such as charges borne directly by users for the use of infrastructure, sale or rent of land or buildings, or payments for services less any operating costs and replacement costs of short-life equipment incurred during the corresponding period. Operating cost-savings generated by the activity shall be treated as net revenue unless they are offset by an equal reduction in operating. Where not all the investment cost directly related and necessary for the activity are eligible for funding under IPA II assistance, the net revenue shall be allocated pro rata to the eligible and non-eligible parts of the investment cost. The detailed provisions for calculation of the net revenue shall be set in the respective Financing Agreement.

- (9) This Article does not apply to multi-annual rural development programmes with split commitments.

SECTION VIII PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES

TITLE I GENERAL PROVISIONS

Article 63 Forms of cross-border cooperation

- (1) Assistance under this Section shall aim at promoting good neighbourly relations, fostering Union integration and promoting socio-economic development through joint local and regional initiatives.
- (2) Cross-border cooperation shall provide assistance to the following:
 - (a) Cross-border cooperation between one or more Member States and one or more IPA II beneficiaries;
 - (b) Cross-border cooperation between two or more IPA II beneficiaries;
 - (c) Cross-border cooperation where countries eligible under the European Neighbourhood Instrument participate in IPA II Cross-border cooperation programmes;
 - (d) Cross-border cooperation programmes or measures as set out in Article 4(5) of this agreement.
- (3) This Section shall apply to cross-border cooperation referred to in points (b) and (c) of paragraph 2. The rules applicable to cross-border cooperation referred to in point (a) of paragraph 2 shall be set up in the financing agreements to be concluded pursuant to Article 8 of this Agreement.

Article 64 Additional definitions for cross-border cooperation

For the purposes of this Section the following definitions shall apply:

- (a) "operation" means a project, contract, action or group of projects selected by the contracting authority of the programme concerned, or under its responsibility, contributing to the objectives of a thematic priority or thematic priorities to which it relates;
- (b) "beneficiary" means a public or private body responsible for initiating or initiating and implementing operations;
- (c) "public expenditure" means any public contribution to the financing of operations the source of which is the budget of national, regional or local public authorities, the budget of the Union related to IPA II assistance, the budget of associations of public authorities or public law bodies with a public service mission.

Article 65 Aid intensity and rate of IPA II assistance

- (1) The Commission decision adopting a cross-border cooperation programme shall fix the co-financing rate and the maximum amount of IPA II assistance, based either on:
 - (a) total eligible expenditure, including public and private expenditure, or
 - (b) public eligible expenditure

- (2) The Union co-financing rate at the level of each thematic priority shall not be less than 20% and not higher than 85% of the eligible expenditure. The co-financing rate for technical assistance referred to in Article 72 will be 100%.

TITLE II RULES FOR PROGRAMMING

Article 66 Thematic priorities and concentration of IPA II cross-border cooperation

- (1) A maximum of four thematic priorities as listed in Annex J to this Agreement shall be selected by the participating countries for each cross-border cooperation programme.
- (2) The cross-border cooperation programmes shall also include a specific budget allocation for technical assistance operations as indicated in Article 72.

Article 67 Geographical coverage

The participating countries and the Commission shall agree on the list of eligible regions which shall be included in the relevant cross-border cooperation programme.

Article 68 Preparation, assessment, approval and amendment of cross-border cooperation programmes

- (1) Cross-border cooperation programmes shall be drawn up in accordance with the model programme provided by the Commission and shall be prepared jointly by the participating countries.
- (2) For each selected thematic priority, the participating countries shall agree on the specific objectives, expected results, targets and indicators and the types of activities to be supported including the identification of the main target groups and beneficiaries.
- (3) The cross-border cooperation programme shall be submitted to the Commission for approval by electronic means, by the IPA II beneficiary where the contracting authority is located.
- (4) The Commission shall assess the consistency of cross-border cooperation programmes with the IPA II Implementing Regulation and their effective contribution to the selected thematic priorities defined in Annex J to this Agreement, and the objectives set out in the strategy papers.
- (5) The Commission shall make observations within three months of the date of submission of the cross-border cooperation programme. The participating countries shall provide to the Commission all necessary additional information and, where appropriate, revise the proposed cross-border cooperation programme.
- (6) When approving the cross-border cooperation programme following its formal submission, the Commission has to ensure that any of its observations have been adequately taken into account.
- (7) At the initiative of the participating countries or of the Commission in agreement with the participating countries cross-border cooperation programmes may be amended.

- (8) Requests for amendment of cross-border cooperation programmes submitted by the participating countries shall be duly substantiated and shall in particular set out the expected impact of the changes to the cross-border cooperation programme on achieving its objectives. These requests shall be accompanied by the revised programme. Paragraphs (3) to (6) shall apply to amendments of cross-border cooperation programmes.

Amendments can be requested in one or more of the following cases:

- (a) following the mid-term review of the strategy papers leading to changes in the strategies affecting substantially the cross border cooperation programmes, including changes in the location of the contracting authority or the financial plan;
- (b) following significant socio-economic changes in the programme area;
- (c) in order to take account of major changes in Union, national or regional priorities;
- (d) following the results of the evaluations referred to in Article 55.

Article 69 Bilateral Arrangements between participating countries for the management of cross-border cooperation programmes implemented under indirect management

Under indirect management the participating countries shall conclude for the whole duration of the cross-border cooperation programme a bilateral arrangement setting out their respective responsibilities for implementing the relevant cross-border cooperation programme. The bilateral arrangement shall include inter alia:

- (a) description of the main implementation structures and their roles and responsibilities;
- (b) description of the management, financial, control and audit arrangements for the cross-border cooperation programme;
- (c) arrangements concerning the main implementation procedures including process for the selection of operations and the arrangements for cross-border cooperation programme and operations level monitoring;
- (d) arrangements for ensuring the legality and regularity of the expenditure incurred by the beneficiaries, and for ensuring that the verifications referred to in Clause 4(3)(b)(x) of Annex A to this Agreement are carried out;
- (e) remedial measures in case of implementation difficulties;
- (f) arrangements for guaranteeing the sound financial management of the funds allocated to the cross-border cooperation programme, including recovery of amounts unduly paid;
- (g) arrangements for exemption of taxes referred to in Article 28.

TITLE III OPERATIONS

Article 70 Selection of operations

- (1) Operations selected under a cross-border cooperation programme shall deliver clear cross-border impacts and benefits.
- (2) Operations under cross-border cooperation programmes shall be selected by the contracting authority through calls for proposals covering the whole eligible area.
- (3) Participating countries may also identify operations outside call for proposals. In that event, the operations shall be specifically mentioned in the cross-border cooperation programme referred to in Article 68.
- (4) Operations selected for cross-border cooperation shall involve beneficiaries from at least two participating countries. Beneficiaries shall cooperate in the development and implementation of operations. In addition, they shall cooperate in either the staffing or the financing of operations or both.
- (5) An operation may be implemented in a single participating country, provided that cross-border impacts and benefits are identified.

Article 71 Beneficiaries

- (1) For cross-border cooperation programmes referred to in point (b) of Article 63(2), the beneficiaries shall be established in an IPA II beneficiary participating in the programme. For cross-border cooperation programmes referred to in point (c) of Article 63(2), the beneficiaries shall be established in an IPA II beneficiary or in a country under the European Neighbourhood Instrument participating in the programme.
- (2) One of the beneficiaries of an operation in a cross-border cooperation programme shall be designated by all the grant beneficiaries as the lead beneficiary.
- (3) The lead beneficiary shall assume responsibility for ensuring the financial implementation of the entire operation, monitor that the operation is implemented in accordance with the conditions set out in the contract and lay down the arrangements with other beneficiaries to guarantee the sound financial management of the funds allocated to the operation, including the arrangements for recovering amounts unduly paid.

Article 72 Technical assistance

- (1) Each cross-border cooperation programme shall include a specific budget allocation for technical assistance operations.
- (2) The amount of IPA II assistance to be allocated to technical assistance shall be limited to 10% of the total amount allocated to the cross-border cooperation programme.
- (3) Technical assistance operations may include inter alia:
 - (a) preparation, management, monitoring, evaluation, information, communication, networking, complaint resolution, control and audit activities related to the implementation of the cross-border cooperation programme;

- (b) activities to reinforce the administrative capacity for implementing the cross-border cooperation programme;
- (c) actions for the reduction of the administrative burden for beneficiaries, including electronic data exchange system, and actions to reinforce the capacity of, and exchange best practices between, authorities in the participating countries and of beneficiaries to administer and use IPA II assistance.

These actions may concern preceding and subsequent programming periods.

- (4) By way of derogation from Article 31, the expenditure for technical assistance to support the preparation of a cross-border cooperation programme and the setting up of management and control systems may be eligible before the date of adoption of the Commission decision for the approval of the cross-border cooperation programme, but not earlier than 1 January 2014.

TITLE IV IMPLEMENTATION

Article 73 Implementation Modes

- (1) Cross-border cooperation programmes shall be implemented under direct or indirect management.
- (2) Cross-border cooperation programmes shall be managed by one contracting authority as defined in the Commission decision approving the relevant cross-border cooperation programme.

TITLE V PROGRAMME STRUCTURES AND AUTHORITIES AND THEIR RESPONSIBILITIES

Article 74 Structures and authorities for CBC management

- (1) The following structures referred to in Article 10 shall be involved in the management of cross-border cooperation programmes in IPA II beneficiaries:
 - (a) NIPACs of the countries participating in the cross-border cooperation programme and, where applicable, the territorial cooperation coordinators;
 - (b) the NAO and the management structure of the participating IPA II beneficiary in which the contracting authority is located when the cross-border programme is implemented in indirect management;
 - (c) the operating structures in all the participating countries which shall cooperate closely in the programming and implementation of the relevant cross-border cooperation programme. In case of indirect management the operating structure shall include a contracting authority;
 - (d) the audit authority when the cross-border programme is implemented in indirect management.

- (2) The participating countries shall establish a Joint Monitoring Committee (hereinafter referred to as 'JMC') which shall also fulfil the role of the sectoral monitoring committee referred to in Article 53.
- (3) A Joint Technical Secretariat (hereinafter referred to as 'JTS') shall be set up to assist the Commission, the operating structures and the JMC.

Article 75 NIPAC

The NIPACs of the participating countries are jointly responsible for ensuring that the objectives set out in the proposed cross-border cooperation programmes are consistent with the objectives in the IPA II strategy papers.

Article 76 Operating structures

- (1) Operating structure(s) shall be established within the administration of each participating country to prepare, implement and manage the cross-border cooperation programmes. The same operating structure may be used for more than one cross-border cooperation programme.
- (2) In indirect management, the operating structure of the country entrusted with budget implementation tasks for a given cross-border cooperation programme shall also include a contracting authority.
- (3) The operating structures of the participating countries shall co-operate closely in tasks of mutual interest. They shall jointly fulfil the following functions and assume the following responsibilities:
 - (a) prepare the cross-border cooperation programmes in accordance with Article 68, or revisions thereof;
 - (b) prepare a bilateral arrangement in accordance with Article 69 in case of indirect management and ensure its implementation;
 - (c) cooperate in ensuring that the tasks referred to in paragraphs 4 and 5 of this Article are fulfilled;
 - (d) ensure participation to JMC meetings and other bilateral meetings;
 - (e) nominate their representative(s) to the JMC;
 - (f) set up the Joint Technical Secretariat (JTS) and ensure that it is adequately staffed;
 - (g) prepare and implement the strategic decisions of the JMC;
 - (h) support the work of the JMC and provide it with the information required to carry out its tasks, in particular data relating to the progress of the operational programme in achieving the specific objectives and targets per thematic priority as set up in the cross-border cooperation programme;
 - (i) establish a system to gather reliable information on the cross-border cooperation programme's implementation;
 - (j) draw up the annual and final implementation reports as referred to in Article 80;
 - (k) prepare and implement a coherent plan on communication and visibility;

- (1) draw up an annual work plan for the JTS, to be approved by the JMC;
- (4) If the cross-border cooperation programme is implemented under indirect management, the operating structure of the IPA II beneficiary where the contracting authority is located shall, in addition to the provisions in Clause 4 of Annex A to this Agreement:
 - (a) nominate the evaluation committee members and ensure that the evaluation committee includes one more voting member from the country where the contracting authority is not located, while the contracting authority will nominate, as it is its prerogative, the chair and the secretary of the committee;
 - (b) carry out operational follow-up and management of the operations in close cooperation with the other participating country.
- (5) If the operating structure of the IPA II beneficiary where the contracting authority is located cannot carry out the verifications as set out in Clause 4(3)(b)(x) of Annex A to this Agreement throughout the programme area, the participating countries shall agree on how such management verification functions shall be carried out. The arrangements for conducting such verifications shall be spelled out in the bilateral arrangement referred to in Article 69.

Article 77 Audit Authority

- (1) The audit authority for the cross border cooperation programme shall be the one from the country where the contracting authority is located.
- (2) The functions of the audit authority shall be those referred to in Clause 5 of Annex A to this Agreement.
- (3) Where the audit authority referred to in paragraph 1 does not have the authorisation to directly carry out its functions in the whole territory covered by the cross-border cooperation programme, it shall be assisted by a group of auditors comprising a representative of each country participating in the cross-border cooperation programme. The group of auditors shall be chaired by the audit authority of the IPA II beneficiary where the contracting authority for the cross-border cooperation programme is located. The specific arrangements for conducting such functions shall be spelled out in the bilateral arrangement referred to in Article 69.

Article 78 Joint Monitoring Committee (JMC)

- (1) The participating countries shall establish a JMC no later than six months from the entry into force of the first Financing Agreement.
- (2) Each participating country shall appoint its representatives to the JMC.
- (3) The JMC shall be composed of representatives of, the NIPACs or the territorial cooperation coordinators as appropriate, and representatives of the participating countries (national, regional, local authorities) including the cross-border cooperation operating structures, and where relevant other stakeholders such as civil society organisations. The Commission shall participate in the work of the JMC in an advisory capacity.

- (4) The participating country in which the contracting authority is not located shall chair the JMC.
- (5) The JMC shall meet at least twice a year. Ad-hoc meetings may also be convened at the initiative of the participating countries or the Commission.
- (6) The JMC shall adopt its rules of procedure to be drawn up in consultation with the operating structures and the Commission.
- (7) Each participating country has equal voting rights regardless of the number of representatives it has appointed.
- (8) The JMC shall:
 - (a) be responsible for identifying the thematic priorities, specific objectives, target beneficiaries and specific focus of each call for proposals which shall be endorsed by the Commission;
 - (b) examine and provide an advisory opinion on the list of operations selected through calls for proposals before the grant award decision. The contracting authority shall adopt the final decision on the award of grants;
 - (c) review the progress made in relation to achieving the specific objectives, expected results and targets per thematic priority as set out in the cross-border cooperation programme, on the basis of the information provided by the operating structures of the participating countries. Progress shall be monitored against the indicators set up in the cross-border cooperation programme;
 - (d) examine relevant findings and conclusions as well as proposals for remedial follow-up actions stemming from the on-the-spot checks, monitoring and evaluations if available;
 - (e) approve any proposal to revise the cross-border cooperation programme. Whenever needed, it can make proposals to amend the cross-border cooperation programme as referred to in Article 68, to ensure the achievement of the objectives of the cross-border cooperation programme and enhance the efficiency effectiveness, impact and sustainability of the IPA II assistance. The JMC can also make recommendations as to how to improve the implementation of the cross-border cooperation programme;
 - (f) examine and approve the communication and visibility plan for the cross-border cooperation programme;
 - (g) examine and approve the evaluation plan referred to in Article 57(2);
 - (h) examine and approve the annual and final reports on implementation referred to in Article 80;
 - (i) examine and approve the annual work plan of the Joint Technical Secretariat.
- (9) The JMC shall report to the IPA Monitoring Committee of the country where the contracting authority is located.

Article 79 Joint Technical Secretariat (JTS)

- (1) A JTS for each cross border cooperation programme shall be set up to assist the Commission, the operating structures and the JMC. It shall be located in the country in

which the contracting authority is located. The JTS may have an antenna office in the other participating country.

- (2) The operation of the JTS shall be financed from the technical assistance budget.
- (3) The JTS shall be staffed with nationals from both countries participating in the cross-border cooperation programme.
- (4) The JTS shall be managed by the operating structure where the contracting authority is located.
- (5) Each year a work plan for the JTS shall be prepared by the operating structures and sent to the JMC for examination and approval.
- (6) The JTS may be responsible, inter alia, for the following tasks:
 - (a) organise meetings of the JMC, including draft and distribute minutes;
 - (b) assist potential applicants in partner search and project development, organising information days and workshops; develop and maintain a network of stakeholders;
 - (c) advise grant beneficiaries in project implementation;
 - (d) support the work of the evaluation committees;
 - (e) prepare, conduct and report on monitoring visits to cross-border cooperation operations;
 - (f) establish a system for gathering reliable information on the cross-border cooperation programme implementation;
 - (g) provide inputs to annual and final implementation reports on the cross-border programme;
 - (h) plan and implement information campaigns and other activities related to raising public awareness on the cross-border cooperation programme including the publication of publicity material on the cross-border programme and maintenance of the cross-border cooperation programme website.

TITLE VI REPORTING

Article 80 Annual and final implementation reports

- (1) In accordance with Article 60, the operating structures shall prepare an annual- and a final implementation report for each cross-border cooperation programme for the purposes of the reporting requirements in Articles 58 and 59. The final report may include the last annual report. The report shall follow the model attached to the Financing Agreement and shall include inter alia:
 - (a) the progress made in implementing the cross-border programme and in particular in achieving the specific objectives per thematic priorities, including quantitative and qualitative elements indicating progress in relation to targets;
 - (b) information on the steps taken to ensure the quality and effectiveness of implementation, in particular:

- (i) monitoring measures, including data collection arrangements, and where applicable evaluation measures;
 - (ii) a summary of any significant problems encountered in implementing the cross-border programme and any corrective actions taken;
 - (iii) recommendations for corrective actions.
- (c) measures taken to ensure visibility of and publicise the cross-border programme;
 - (d) detailed information about the financial execution of the cross-border programme.

The information referred to in point (d) shall be provided by the contracting authority of the programme and be included in the reports only under indirect management.

- (2) After examination and approval of the JMC, the reports shall be sent to the NIPAC and the NAO as appropriate, of the participating IPA II beneficiary where the contracting authority is located, for submission to the NIPAC of the other participating countries and to the Commission in the framework of the reporting requirements as set out in Articles 58 and 59.

SECTION IX FINAL PROVISIONS

Article 81 Communication

Exchange of information and documents between the Commission and the IPA II beneficiary concerning programmes, action documents, and their amendments as well as documentation relating to implementation of actions shall to the extent possible be made by electronic means. The arrangements concerning the exchange of data shall be agreed between the Commission and the IPA II beneficiary and set out in the Sectoral or Financing Agreement.

Article 82 Consultation

- (1) Any question relating to the execution or interpretation of this Agreement shall be subject to consultation between the Parties to this Agreement leading, where necessary, to an amendment of this Agreement.
- (2) Where there is a failure to carry out an obligation set out in this Agreement which has not been the subject of remedial measures taken in due time, the Commission may suspend the financing of activities under IPA II.
- (3) The IPA II beneficiary may renounce in whole or in part the implementation of IPA II assistance. To this aim, the IPA II beneficiary shall provide advance notice of at least 6 months. The Parties to this Agreement shall set out the details of the said renunciation in an exchange of letters or by amending the relevant Financing Agreement, as the case may be.

Article 83 Settlement of differences, arbitration

- (1) Differences arising out of the interpretation or execution of this Framework Agreement shall be settled amicably through consultation as provided for under Article 82. The Parties shall communicate their positions and any solution that they consider possible in writing. A Party shall reply to a request sent by the other Party for an amicable settlement within 30 days. Upon expiry of this period, or if an attempt to reach an amicable settlement has not led to an agreement within 60 days since the first request, any of the Parties may notify the other one that it considers the procedure of amicable settlement have failed.
- (2) Where no amicable settlement can be reached, either Party may refer the matter to arbitration by the Permanent Court of Arbitration pursuant to the Permanent Court of Arbitration Arbitration Rules 2012 in force at the date of entry into force of this Agreement.
- (3) The language to be used in the arbitration proceedings shall be English. The appointing authority shall be the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration following a written request submitted by either Party. The parties agree to abide by the arbitration award. The Arbitrator's decision shall be binding on all Parties and there shall be no appeal.

Article 84 Disputes with third parties

- (1) Without prejudice to the jurisdiction of any court designated in an IPA II-funded contract as the competent court for disputes arising out of a contract between the parties to it, the Union shall enjoy in the territory of the Republic of Turkey immunity from suit, including arbitration except as provided for in Article 83 of this Agreement, and legal process with respect to any dispute between the European Commission and/or the IPA II beneficiary and a third party, or between third parties, which directly or indirectly relates to the provision of IPA II assistance to the IPA II beneficiary under this Agreement, except where the Union has expressly waived its immunity.
- (2) The IPA II beneficiary shall in any legal or administrative proceedings before a court, tribunal or administrative instance in the Republic of Turkey uphold this immunity and take a position which fully considers the interests of the Union. Where necessary, the IPA II beneficiary and the Commission shall proceed with advance consultations on the position to take.

Article 85 Notices

- (1) Any communication in connection with this Agreement shall be made in writing and in the English language. Every communication shall be signed and be supplied as an original document, or scanned original document.

- (2) Any communication in connection with this Agreement shall be sent to the following addresses:

For the Commission:

European Commission
DG Neighbourhood and Enlargement Negotiations /A
Rue de la Loi 15
B-1049 Brussels, Belgium
e-mail: near-a@ec.europa.eu

For the IPA II beneficiary:

National IPA Coordinator (NIPAC)
Ministry for EU Affairs
Avrupa Birliği Bakanhğı
Mustafa Kemal Mah. 6. Cad. No: 4 06800
Ankara, Turkey
Fax: (+90 312) 218 14 44
Mail: sgulsen@ab.gov.tr

Article 86 Annexes

The Annexes to this Agreement shall be an integral part of this Framework Agreement.

Article 87 Entry into force

This Agreement shall enter into force on the day on which the last of the Parties informs the other one in writing of its approval in accordance with the national legislation or procedure of the Party.

Article 88 Applicability of the Framework Agreement for IPA

Framework Agreements signed between the Commission and the Republic of Turkey shall remain applicable to assistance adopted under previous pre-accession instruments, until such assistance is completed in accordance with the terms of the relevant Framework Agreements.

Article 89 Amendment

Any amendment agreed to by the Parties shall be in writing and will form part of this Agreement. Such amendment shall come into effect in accordance with the procedure set out in paragraph 1 of Article 87.

Article 90 Termination

- (1) This Agreement shall be in force for an indefinite period unless terminated by written notification by either of the Parties. Termination shall take effect 3 months after the date of written notification.

- (2) On termination of this Agreement, any assistance still in the course of execution shall be terminated except for the respect of acquired rights under specific IPA funded contracts.

This Agreement is drawn up in duplicate in the English language.

Signed, for and on behalf of the Government of the Republic of Turkey, in Ankara on 11/2/2015

by.....

H.E. Ambassador Rauf Engin Soysal
National IPA Coordinator (NIPAC)
Undersecretary
Ministry for EU Affairs

Signed, for and on behalf of the Commission, in Ankara on 11/2/2015

by.....

Mr Simon Mordue
Director

ANNEX A

Functions and responsibilities of the structures, authorities and bodies in accordance with Article 10 of this Framework Agreement

Preliminary remark:

This list shows the main functions and common responsibilities of the structures, authorities and bodies concerned. It is not to be considered exhaustive. It supplements the core part of this Agreement.

Clause 1 The National IPA Coordinator (NIPAC)

The NIPAC shall be established by the IPA II beneficiary. The NIPAC shall be a high-ranking representative of the government or the state administration of the IPA II beneficiary with the appropriate authority. In addition to the functions and responsibilities under Articles 6(2), 16(2), 59 and 75 of this Agreement, where budget implementation tasks are entrusted to the IPA II beneficiary, the NIPAC shall:

- (a) take measures to ensure that the objectives set out in the actions or programmes for which budget implementation tasks have been entrusted are appropriately addressed during the implementation of IPA II assistance.
- (b) In accordance with Article 57 of this Agreement, coordinate the drawing up of an evaluation plan in consultation with the Commission presenting the evaluation activities to be carried out in the different phases of the implementation as per provisions of Article 55 of this Agreement.

Clause 2 The National Authorising Officer (NAO)

- (1) The NAO shall be established by the IPA II beneficiary. The NAO shall be a high-ranking representative of the government or the national administration of the IPA II beneficiary with the appropriate authority.
- (2) The NAO shall bear the overall responsibility for the financial management of IPA II assistance in the Republic of Turkey and for ensuring the legality and regularity of expenditure. The NAO shall in particular be responsible for:
 - (a) the management of IPA II accounts and financial operations;
 - (b) the effective functioning of the internal control systems for the implementation of IPA II assistance in accordance with Annex B to this Agreement.

While carrying out these functions the NAO may carry out on the spot verifications.

- (3) For the purpose of paragraph 2(a), the NAO, supported by the National Fund, shall in particular fulfil the following tasks:
 - (a) draw up and submit to the Commission statements of expenditure detailing:
 - (i) incurred and paid costs;
 - (ii) and where applicable, include information on pre-financing in the payment requests, and certify that these result from reliable accrual based accounting systems as established in compliance with point (b), are

accurate and based on verifiable supporting documents, and have been subject to verifications by the operating structures and by the management structure. At the closure of a programme, the NAO shall provide a final statement of expenditure;

- (b) ensure that there is an accrual based accounting system which records and stores, in computerised form, accounting records for each action/activity/operation and which supports all the data required for drawing up payment requests and annual financial reports or statements. Such system shall provide accurate, complete and reliable information in a timely manner and shall also include records of amounts recoverable, amounts recovered and amounts withdrawn following cancellation of all or part of the IPA II assistance for a programme or action;
 - (c) ensure the transfer of funds to the operating structures or recipients;
 - (d) verify, where applicable, the existence and correctness of the co-financing elements and ensure the existence of sufficient resources in the National Fund to cope with possible shortages due to late transfer of funds from the Commission or recovery orders issued by it;
 - (e) make financial adjustments required in connection with irregularities according to Article 51, in accordance with Article 17 of the IPA II Implementing Regulation and Article 42 of this Agreement and recover the Union contribution paid to the recipient in accordance with national recovery procedures in case of situations referred to in Article 51(5) and, as provided for in Article 41 of this Agreement;
 - (f) take account, when drawing up and submitting financial reports or statements and payment requests as referred to above under point (a) of paragraph (3), of the results of all audits carried out by or under the responsibility of the audit authority;
 - (g) be the contact point for the flow of financial information between the Commission and the IPA II beneficiary and for any questions in connection with the financial provisions of this Agreement.
- (4) For the purpose of paragraph 2(b), the NAO, supported by the NAO support office, shall in particular fulfil the following tasks:
- (a) provide assurance about the legality and regularity of underlying transactions;
 - (b) put into place effective and proportionate anti-fraud measures taking into account the risks identified and ensure reporting in accordance with Article 51(2) while keeping the Anti-fraud coordination service referred to in Article 50(2) informed of such reporting;
 - (c) be responsible for monitoring the continuous fulfilment by the management structure and the operating structures of the applicable requirements set out in points (a), (b) and (d) of Article 12(3) and Annex B to this Agreement and in case of failure to satisfy these requirements for informing the Commission without delay and taking any appropriate safeguard measures regarding payments made or contracts signed;
 - (d) ensure the existence as well as effective functioning of the internal control systems for the implementation of IPA II assistance;

- (e) ensure reporting on the management and control systems and review the programming and implementation capacities of staff within operating structures involved in the programming and implementation of the actions;
 - (f) ensure that a reporting and information system is put in place and functioning;
 - (g) follow-up the findings of audit reports from the audit authority, drawn up in accordance with Clause 5(2) of Annex A of this Agreement. While doing so the NAO shall:
 - (i) decide whether any improvements to the management and internal control systems are required, record the decisions in that respect and ensure the timely implementation of those improvements;
 - (ii) make adjustments to the payment requests to the Commission, if necessary;
 - (h) take account, when drawing up the management declaration as referred to in point (b) of Article 59(2), of the results of all audits carried out by or under the responsibility of the audit authority;
 - (i) immediately notify the Commission of any substantial change concerning the management and control systems for examination and approval in advance of their implementation;
 - (j) coordinate, whenever relevant, the preparation of consolidated action plans addressing any outstanding weaknesses detected in the management and control systems.
- (5) The NAO shall draw up and submit to the Commission, by 15 February of the following financial year the documents provided for in Article 59(2) of this Framework Agreement.

Clause 3 The management structure

- (1) The management structure shall be composed of a National Fund and a support office for the NAO. The tasks and responsibilities of the National Fund and the support office shall be adequately segregated.
- (2) The National Fund shall be accountable to the NAO and shall be located in a national level ministry of the IPA II beneficiary with central budgetary competence and shall act as central treasury entity. It shall support the NAO in fulfilling his/her tasks, in particular those of management of IPA II accounts and financial operations referred to under Clause 2(3) of this Annex and shall be in charge of tasks of financial management of IPA II assistance, under the responsibility of the NAO.
- (3) The National Fund shall in particular be in charge of:
 - (a) holding and organising the central IPA bank accounts;
 - (b) requesting funds and receiving all payments from the Union budget;
 - (c) authorising the transfer of such payments to the operating structures or to the recipients;
 - (d) returning funds to the Union budget following recovery orders issued by the Commission;
 - (e) support NAO in preparing financial reporting to the Commission;

- (f) operating computer based accrual accounting system that provides accurate, complete and reliable information in a timely manner.
- (4) Where appropriate, exchange of information with the Commission concerning financial transactions shall be made by electronic means, using procedures agreed upon between the Commission and the IPA II beneficiary.
- (5) The NAO support office shall be accountable to the NAO and shall assist the NAO in fulfilling the tasks referred to under Clause 2(4) and (5) of this Annex.

Clause 4 The operating structure(s)

- (1) Operating structure(s) shall be established, within the administration of the IPA II beneficiary to prepare, implement and manage the IPA II assistance.
- (2) The operating structure shall be responsible for preparation, implementation, information and visibility referred to in Articles 23 and 24 of this Agreement, monitoring and reporting of programmes, and evaluation thereof whenever relevant, in accordance with the principle of sound financial management. It shall be responsible for ensuring the legality and regularity of the expenditure incurred in the implementation of the programmes under its responsibility.
- (3) The operating structure shall fulfil the following functions and assume the following responsibilities:
 - (a) As regards the management of a programme, the operating structure shall:
 - (i) monitor the implementation of the programme, propose amendments, as needed, and provide to the sectoral monitoring committee information on the progress of the programme in achieving its objectives, in particular being based on set milestones and related indicators (targets), as well as financial data;
 - (ii) deliver all the necessary information for the purposes of the reports drawn up by the NIPAC and the NAO and submitted to the Commission as provided for in Article 59 of this Agreement. It may be required to draw up a comprehensive annual report covering the full financial year, to be submitted by the NIPAC to the Commission, after examination by the responsible sectoral monitoring committee;
 - (iii) share within the operating structure any information that is relevant to the execution of the tasks allocated and to the implementation of actions;
 - (iv) be responsible for drawing up an evaluation plan and conducting, as appropriate, *ex-ante*, interim and *ex-post* evaluations of the programmes it manages, following the provisions of Article 55 of this Agreement.
 - (b) As regards the selection and control of actions and financial management, the operating structure shall in accordance with the relevant Articles of this Agreement:
 - (i) ensure that actions are selected for funding and approved in accordance with the procedures and criteria applicable to the policy area or programme;
 - (ii) arrange for procurement and grant award procedures and contracting;

- (iii) set up procedures to ensure retention of all documents regarding procurement, grant award, contracting, financial management, controls and audits required to ensure an adequate audit trail;
- (iv) make payments to, and recovery from, the recipients of IPA II assistance;
- (v) ensure that all bodies within the operating structure involved in the implementation of actions maintain either a separate accounting system or an adequate accounting codification for all transactions relating to an action;
- (vi) ensure that the NAO receives all necessary information on the procedures and management verifications carried out in relation to expenditure;
- (vii) set up an accrual based accounting system which records and stores, in computerised form, accounting records for each action/ activity and which supports all the data required for drawing up payment request and annual financial report or statement and making commitments and payments and monitoring the implementation of the action;
- (viii) set up a system for timely reporting of irregularities and for effective and proportionate anti-fraud measures, taking into account the risks identified;
- (ix) set up a system for the recognition of all amounts due and for the recording in a debtors' ledger of all such debts, including irregularities, prior to their receipt.
- (x) verify that the expenditure incurred, paid and declared to the NAO complies with applicable Union and national law, the programme, the conditions for support of the action and the conditions of the contract, the goods or services have been delivered, and the payment requests by the recipient are correct.

These management verifications shall cover administrative, financial, technical and physical aspects of each action and shall include:

- full administrative verification of the supporting documents in respect of each commitment and payment;
 - physical on-the-spot verifications, the frequency and scope of which shall take into account, *inter alia*, the type of action, the amount of public expenditure involved and the level of risk identified;
 - (xi) ensure internal audit of the bodies within the operating structure;
 - (xii) ensure compliance with information, publicity, transparency, visibility and communication requirements as provided for in Articles 23 and 24 of this Framework Agreement;
- (c) The bodies within the operating structure shall record arrangements between them formally in writing. The heads of these bodies shall be clearly designated and shall be responsible for the assigned tasks. The IPA II beneficiary shall enable them to exercise their duties and responsibilities. They shall be accountable to the head of the operating structure, where applicable.

Clause 5 The Audit Authority

- (1) The IPA II beneficiary shall provide for an audit authority which shall be independent from the NIPAC, the NAO, the management structure and the operating structure(s) and be ensured the necessary financial autonomy. It shall comply with internationally accepted auditing standards. A head of the audit authority shall be appointed by the IPA II beneficiary. S/he shall possess adequate competence, knowledge and experience in the field of audit to carry out the required tasks.
- (2) The audit authority shall carry out audits on the management and control system(s), on actions, transactions and on the annual accounts in line with internationally accepted auditing standards and in accordance with an audit strategy. Further guidance and definitions from the Commission may complement those standards.
- (3) Under the responsibility of its head, the audit authority shall in particular fulfil the following functions and assume the following responsibilities:
 - (a) prepare an audit strategy on a tri-annual basis, following the model in Annex G to this Agreement, which will be up-dated annually. The audit strategy shall set out the audit methodology, the sampling methods for audits of actions and transactions and the planning of audits. The audits shall aim at verifying:
 - (i) the completeness, accuracy and veracity of the annual financial reports or statements and the underlying annual accounts;
 - (ii) the efficient and effective functioning of the management, control and supervision systems;
 - (iii) the legality and regularity of the underlying transactions.The audit authority shall submit the audit strategy for the following three years by end of November each year to the Commission with a copy to the NAO. Where a common management and control system applies to more than one programme, a single audit strategy may be prepared for the programmes or actions concerned.
 - (b) draw up and submit to the Commission and the Government of the Republic of Turkey, with a copy to the NIPAC and the NAO reports and opinions as follows:
 - (i) by 15 March each year, an **annual audit opinion** in accordance with the second subparagraph of Article 60(5) of the Financial Regulation and following the model set out in Annex E to this Agreement, on the annual financial reports or statements and the underlying annual accounts for the preceding financial year, covering their completeness, accuracy and veracity and on the functioning of the management, control and supervision system and the legality and regularity of the underlying transactions;
 - (ii) by 15 March each year, together with the annual audit opinion, an **annual audit activity report** following the model in Annex D to this Agreement and setting out the findings from the audits carried out in accordance with the audit strategy during the period concerned and supporting the annual audit opinion. The annual audit activity report shall set out, inter alia, any deficiencies found in the management, control and supervision systems and any corrective measures taken or planned by the NAO, National Fund and/or the operating structures concerned;
 - (iii) an **opinion on any final statement of expenditure** that the NAO has submitted to the Commission for the closure of any programme or of any part thereof. Such opinion shall address the validity of the final payment application and the accuracy of the financial information. Where appropriate, a final audit activity report shall support the opinion. The opinion on any final statement of expenditure shall follow the model provided in Annex F to this Agreement. The audit authority shall send the opinion within three months of the submission of the relevant final statement of expenditure by the NAO.
 - (c) Further specific requirements for the audit strategy and/or the reports and opinions mentioned under point b) may be set out in the Sectoral or Financing Agreements.

ANNEX B

INTERNAL CONTROL FRAMEWORK

Standard list of areas and related requirements as referred to in point (a) of Article 12(3)

1. Control environment

(a) Ethics and integrity policies

- demonstrating commitment by the organization to integrity and ethical values
- ensuring the culture for the organisation required by top management is understood throughout the organisation
- ensuring that procedures exist to identify and avoid conflicts of interests

(b) Supervision by management of tasks delegated to subordinates

- ensuring that oversight procedures and structures are developed, including reporting from subordinate actors
- ensuring that accountability is supported by proactive and continued supervision

(c) Establishment of structures, reporting lines, and authorities and responsibilities

- ensuring that structures are defined and established at all levels in a way to enable achievement of assigned objectives and that tasks and functions to entities are allocated respectively
- ensuring that all entities and individuals have proper legal bases and full legal authority to carry out their assigned tasks and functions
- ensuring that reporting lines are designed within and between the entities to guarantee necessary flow of information to manage the activities of each entity and to enable accountability over all levels of organisation
- ensuring that authority and the level of responsibility is defined and assigned based on demonstrated competence and allocated tasks:

(i) Senior management – retains authority over significant decisions, reviews management's assignments, establishes directives, guidance and control to enable management and other staff to understand and carry out their internal control responsibilities

(ii) Management – guides and facilitates the execution of senior management directives and instructions at their respective entity level

(iii) Personnel – understands the entity's standards of conduct, assessed risks to objectives, and the related control activities at their respective levels, the expected information and communication flow, and monitoring activities relevant to their achievement of the objectives

- (iv) Outsourced service providers – adhere to management's definition of the scope of authority and responsibility for all non-employees engaged

(d) Staff planning, recruitment, retention, training and appraisal

- ensuring that adequate numbers and quality of staff are in place at all levels to reach the objectives
- ensuring that no member of staff is in doubt as to the extent of their responsibilities with the view of achieving the set objectives
- ensuring that mission statements, job descriptions, etc. are up to date and known to all staff
- ensuring that staff in "sensitive posts" are identified and that appropriate controls (including, where appropriate, rotation policies) are applied to "sensitive posts"

(e) Accountability for allocated tasks and responsibilities

- establishing performance measures, incentives, and other rewards appropriate at all levels considering the achievement of objectives
- ensuring regular performance evaluation of staff at all levels and exercising appropriate follow-up, for example in terms of reward or disciplinary actions
- ensuring that pressure is applied in the organisation positively to ensure achievement of objectives and negative pressures, for example in terms of unrealistic performance targets or conflicting objectives, are avoided

2. Risk management

(a) Objective setting

- ensuring that objectives are set at all levels with sufficient clarity to enable identification and assessment of risks relating to objectives
- ensuring that *operational objectives* provide a clear focus to allow allocation of required resources to attain desired performance goals
- ensuring that *external and internal reporting objectives* encompass aspects of reliability, timeliness and transparency of reports
- ensuring that *compliance objectives* reflect that all activities are carried out in line with applicable rules and regulations

(b) Risk identification, assessment and response

- ensuring that risks are identified comprehensively at all levels and that risk identification encompasses all significant internal and external factors to the entity
- ensuring that adequate risk assessment is carried out, after risk identification, including an estimation of likelihood and impact of identified risks
- ensuring that management defines and implements adequate risk response to identified and assessed risks to mitigate any negative impact on reaching the objectives

(c) Fraud risk

- ensuring that potential for fraud and irregularities is considered when assessing risks to the achievement of objectives
- ensuring that irregularities noted lower down in the organisation are reported appropriately and followed-up, including protection for "whistle-blowers"

(d) Identification and assessment of changes affecting the system of internal controls

- ensuring that management identifies and assesses important changes, both internal and external, that can affect the effectiveness of internal controls and have impact on the organisation's achievement of objectives

3. **Control activities**

(a) Selection and development of control activities

- ensuring that control activities that contribute to the mitigation of risks to the achievement of objectives are identified and developed at all levels of the organisation
- ensuring that a single manager is accountable for all aspects of the transaction in cases of commitments or payments engaged to third parties
- ensuring that the control activities include, *inter alia*, the following:
 - (i) Before a transaction is authorised, the aspects of this transaction have to be verified by at least one member of staff other than the one(s) who initiated the transaction. For the same file the same person cannot do initiation and verification (four eyes principle).
 - (ii) Rules for each type of procurement and grant calls ensuring appropriate legal framework for all such commitment processes
 - (iii) Procedures, including checklists, for each step of procurement and grant calls (e.g. technical specifications, evaluation committees, reporting of exceptions etc.) ensuring each member of staff is clear as to their responsibilities in these areas
 - (iv) Publicity rules and procedures ensuring that the legislative requirements are fulfilled
 - (v) Payment procedures, including procedures for confirmation of output delivery, and/or eligibility conditions, 'on-the-spot' where necessary, ensuring that payments are made only for justified payment requests, which fulfil all contractual requirements
 - (vi) Procedures for monitoring delivery of co-financing ensuring that the legal requirements are fulfilled
 - (vii) Budgetary procedures to ensure availability of funds in all cases guaranteeing that the organisation can fulfil its contractual commitments
 - (viii) Procedures for continuity of operations ensuring that significant risks to continuity (e.g. concerning loss of data, absence of individuals etc.) are identified and contingency plans put in place
 - (ix) Accounting procedures ensuring complete, accurate and transparent accounting following internationally accepted accounting principles

- (x) Reconciliation procedures ensuring that wherever required accounting balances are reconciled against third-party information
- (xi) Reporting of exceptions, *inter alia*, exceptions to normal procedures approved at appropriate level, unapproved exceptions and control failures whenever identified ensuring variations to normal practices are always recorded and logged and reviewed at appropriate levels
- (xii) Archiving procedures ensuring that documents will be available for review throughout the required periods for which they must be kept
- (xiii) Segregation of duties ensuring that different tasks in the life of the same operation are allocated to different staff to ensure automatic cross-checking controls

(b) Security control activities

- ensuring adequate security procedures (IT and otherwise) that assets and data are kept secure from unauthorized interference and physical damage
- ensuring that appropriate access rights are in place both in terms of physical access and electronic access at all levels

(c) Policies and procedures related to control activities

- ensuring that written policies and procedures exist establishing what is expected at all levels and specifying detailed actions
- ensuring that clear responsibility and accountability exists for the execution of control activities
- ensuring that policies and procedures include the timing when a control activity, and any corrective activity, is to be performed
- ensuring that in conducting a control activity, matters identified for follow-up are properly investigated and required corrective action is taken
- ensuring that control activity is carried out by competent personnel and with a continued focus on the risks which are to be mitigated by the activity
- ensuring that the management and senior management, where appropriate, periodically reassess policies and procedures and related control activities for continued relevance and effectiveness

4. **Information and communication**

(a) Information to support functioning of internal controls

- ensuring that processes are in place at all levels to identify the information required and expected to support the functioning of the other components of internal control and the achievement of the organisation's objectives
- ensuring that information is obtained from all relevant sources including both internal and external sources
- ensuring that information is captured from relevant sources and processed into meaningful, actionable information to meet defined information requirements
- ensuring that produced information is timely, current, accurate, valid, complete, sufficient, accessible, protected, and verifiable and retained in order to be used in assessment of internal controls and achievement of objectives

(b) Internal communication

- ensuring that processes are in place to communicate required information to enable all staff, including management, to understand and carry out their internal control responsibilities
- ensuring that communication exists between senior management and other levels of the organisation so that senior management have the information needed to fulfil its role with respect to the organisation's objectives
- ensuring that separate communication channels, such as "whistle-blower" hotlines, are in place and serve as fail-safe mechanism to enable anonymous or confidential communication when normal channels are inoperative or ineffective
- ensuring that the chosen method of communication considers the timing, recipient, and nature of information

(c) External communication

- ensuring that processes are in place to communicate required information in a relevant format and timely to external parties, including the European Commission, the European Court of Auditors, etc.
- ensuring inbound communication channels to allow input from external parties providing all levels of organisation, including the senior management, with relevant information
- ensuring that relevant information from external parties, including the European Commission, the European Court of Auditors, etc., reaches the relevant levels of the organisation, including the senior management
- ensuring that separate communication channels, e.g. in case of denunciations or "whistle-blowing", are in place and enable anonymous or confidential communication up to the level of senior management
- ensuring that the method of communication considers the timing, recipient, and nature of communication as well as legislative and regulatory requirements and expectations.

5. Monitoring of internal control framework¹

(a) On-going and specific monitoring

- ensuring that on-going and specific monitoring is developed and performed to ascertain that the components of internal control are present and functioning at all levels
- ensuring that senior management is provided with results of the functioning of their systems at subordinate levels
- ensuring that on-going monitoring is carried out by the responsible management at the level of each entity in the organisation
- ensuring that regular specific monitoring is carried out by internal audit function to provide higher management with independent review of the subordinate systems

(b) Assessment, recording and communication of internal control deficiencies

- ensuring that responsible management and senior management, as appropriate, assess the results of on-going and specific monitoring
- ensuring that deficiencies are communicated to parties responsible for taking corrective action and to senior management, as appropriate
- ensuring that management and senior management, as appropriate, tracks whether deficiencies are remedied adequately and within established deadlines.

¹

Monitoring activity assesses whether controls within each of the five components of internal control are present and operating as intended, whereas control activity responds to specific risks. Within an organisation, supervision by line management could be considered as control activity and review by, for example, quality control function as monitoring activity.

ANNEX C

Model Management Declaration¹

I, the undersigned (*name, first name, title or function*), National Authorising Officer of the Republic of Turkey, for the programme (*name of the programme, CCI*) based on the implementation of the (*name of programme*) during the year (*year*), based on my own judgment and on all information available to me, including the results from my direct supervision and the work of the internal audit. Also from audits and controls in relation to the expenditure included in the payment applications submitted to the Commission during the year (*year*), and taking into account my obligations under Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 and in particular Article 9 thereof

hereby declare that:

- the information in the annual financial reports or statements is properly presented, complete and accurate in accordance with Article 23(1)(b) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014;
- the expenditure entered in the annual financial reports or statements was used for its intended purpose, in accordance with Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, and the principle of sound financial management²;
- the management and control system³ put in place for the programme gives the necessary guarantees concerning the legality and regularity of the underlying transactions.
- I have supervised the operation of the internal control system⁴ relating to the implementation of IPA II assistance and related to the Financing Agreement [ref. of the FA].

I confirm that irregularities identified in final audit or control reports in relation to the financial year in accordance with Clause 5(2) of Annex A of the Framework Agreement, have been appropriately treated in accordance with Clause 2(4)(g) of the Framework Agreement. Where necessary, adequate follow-up was given to deficiencies in the management and

¹ Pursuant to Article 9(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014

² The principle of sound financial management comprises the principles of economy, efficiency and effectiveness. The principle of economy requires that the resources used shall be made available in due time, in appropriate quantity and quality and at the best price. The principle of efficiency concerns the best relationship between resources employed and results achieved. The principle of effectiveness concerns the attainment of the specific objectives set and the achievement of the intended results. (Article 30 of Regulation (EU, EURATOM) No 966/2012)

³ The structures and authorities referred to in Article 7(1) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 established by the IPA II beneficiary and the management structure referred to in Article 7(2) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 established by the NAO.

⁴ The operating structure and the management structure

control system reported in those reports or is on-going as regards the following required remedial actions: (if appropriate indicate which remedial actions are still on-going, at the date of signing the declaration).

I also confirm that expenditure which is subject to an ongoing assessment of its legality and regularity has been excluded from the declaration of expenditure and financial statements pending conclusion of the assessment, for possible inclusion in a payment request in a subsequent year.

Furthermore, I confirm that effective and proportionate anti-fraud measures are in place and take account of the risks identified and that I am not aware of any undisclosed matter related to the implementation of the programme which could be damaging to the reputation or the financial interest of the Union.

(Place and date of issue)

Signature

(Name and official title or function of the National Authorising Officer)

ANNEX D

Model Annual Audit Activity Report¹

addressed to

- the European Commission, Directorate-General
- the Government of the Republic of Turkey
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of the Republic of Turkey and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey

1. INTRODUCTION

1.1 Details of the responsible audit authority and other bodies that have been involved in preparing the report.

1.2 Reference period (i.e. the year) and the scope of the audits (including the expenditure declared to the Commission for the year concerned).

1.3 Identification of the sector/policy area(s) covered by the report and of its/their operating structure and management structure.

1.4 Description of the steps taken to prepare the report and to draw the audit opinion.

2. SUBSTANTIAL CHANGES IN MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

2.1 Details of any substantial changes in the management and control systems, and confirmation of its compliance with Article 7 of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 based on the audit work carried out by the audit authority under Article 12 of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

2.2 The dates from which these changes apply, the dates of notification of the changes to the audit authority, as well as the impact of these changes on the audit work are to be indicated.

3. CHANGES TO THE AUDIT STRATEGY

3.1 Details of any changes that have been made to the audit strategy or are proposed, and of the reasons for them. In particular, indicate any change to the sampling method used for the audit of operations (see paragraph 5 below).

3.2 The audit authority differentiates between the changes made or proposed at a late stage, which do not affect the work done during the reference period and the changes made during the reference period, that affect the audit work and results.

Only the changes compared to the previous version of the audit strategy are included.

4. SYSTEMS AUDITS

4.1 Details of the bodies that have carried out systems audits, including the audit authority itself.

¹ Pursuant to Article 12(3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014

4.2 Summary table of the audits carried out, with the indication of the authorities/bodies audited, the assessment of the key requirements for each authority/body, issues covered² and a comparison to the audit planning. The summary includes the programme (name and CCI), the authority/body that has carried out the system audits, the date of the audit, the scope of audit including scope limitations and the authorities/bodies audited. Horizontal thematic audits are also reported in this section.

Audit period	1. Programme (CCI and title)	2. Audit Body ³	3. Audited Body(ies)	4. Date of the audit ⁴	5. Scope of the audit ⁵	6. Principal findings and conclusions	7. Problems of systemic character and measures taken	8. Estimated financial impact (if applicable)	9. State of follow-up (closed/or not)

4.3 Description of the basis for selection of the audits in the context of the audit strategy. A reference is made to the audit strategy applicable, more particularly to the risk assessment methodology and the results that led to establishing the specific systems audit plan. In case an update of the risk assessment has been done, this is described in point 3 above covering the changes of the audit strategy.

4.4 If needed the following section can contain further details in addition to the table above concerning:

4.4.1 Description of the principal findings and conclusions drawn from the audit work for the management and control systems and their functioning, including the sufficiency of management checks, certification procedures and the audit trail, adequate separation of functions and compliance with Union requirements and policies, and

4.4.2 Details of whether any problems identified were considered to be of a systemic character, and of the measures taken, including a quantification of the irregular expenditure and any related financial corrections.,

4.5 Description (where applicable) of specific deficiencies related to the management of financial instruments, detected during systems audits and of the follow-up given by the national authorities to remedy these shortcomings.

4.6 Level of assurance obtained following the system audits (low/average/high) and justification.

² The issues should correspond to the ones indicated in the audit strategy (but not exclusively), such as quality of management verifications, including in relation to the respect of public procurement rules, State aid rules, environmental requirements, equal opportunities, implementation of financial engineering instruments, the effectiveness of IT systems, reporting of withdrawals and recoveries, the implementation of fraud risk assessment; the reliability of data relating to indicators and milestones and on the progress of the programme in achieving its objectives.

³ Indication of the bodies that have carried out the system audits, including the audit authority itself.

⁴ Date of audit fieldwork.

⁵ Authorities audited, horizontal thematic audited, scope limitations, ...

5. AUDITS OF SAMPLES OF TRANSACTIONS

5.1 Authorities/bodies that carried out the sample audits, including the audit authority.

5.2 Description of the sampling methodology applied and information whether the methodology is in accordance with the audit strategy.

5.3 Indication of the parameters used for statistical sampling, materiality level, the confidence level, the expected error rate applied, calculation of the required sample and the interval, sampling unit, number of sampling units in the population, number of sampling units actually audited.

5.4 Reconciliation of the expenditure declared to the Commission in the financial year to the sampled expenditure. Reconciling items include negative items where financial corrections have been made in the financial year, as well as differences between amounts declared in euro and amounts in national currency, where relevant.

5.5 Where there are negative items, confirmation that they have been treated as a separate population.

5.6 In case of the use of non-statistical sampling, indicate the reasons for using the method in line with Article 12 (2) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, the percentage of actions/operations / expenditure covered through audits, the steps taken to ensure randomness of the sample (and its representativeness) and to ensure a sufficient size of the sample enabling the audit authority to draw up a valid audit opinion. A projected error rate is calculated also in case of non-statistical sampling.

5.7 Summary table (see below), broken down where applicable by programme indicating the eligible expenditure declared to the Commission during the year, the amount of expenditure audited, and the percentage of expenditure audited in relation to total eligible expenditure declared to the Commission for the last year, as well as the total number of sampling units in the population and the number of sampling units actually audited for the random sample.

Information relating to the random statistical sample is distinguished from that related to other samples if applicable (e.g. risk-based complementary samples).

5.8 Analysis of the principal results of the audits (sample items selected and audited, together with the respective amount and types⁶ of error by operation) as well as the nature⁷ of errors found, root causes and corrective measures proposed, including mitigating these errors in the future.

5.9 Details of the most likely error rate (total error rate⁸) and, in case of statistical sampling method, the upper limit of the error rate as a result of the audits of operations, and the amount of irregular expenditure detected and the error rate resulting from the random sample audited.

5.10 Compare the total error rate with the set materiality level, in order to ascertain if the population is materially misstated or not. If so, analyse the significance of the total error rate for the audit opinion and report the recommended corrective measures.

⁶ Random, systemic, anomalous

⁷ For instance: eligibility, public procurement, state aid

⁸ As defined in Article 28(14) of Commission Delegated Regulation (EU) No 480/2014.

5.11 Corrections relating to the current year implemented by the operating structure/management structure before submitting the final declaration of expenditure and financial statements to the Commission, and resulting from the audits of operations⁹, including flat rate or extrapolated corrections.

5.12 Residual total error rate¹⁰ following the implementation of the above-mentioned corrections and significance for the audit opinion.

5.13 Information on the results of the audit of the complementary (e.g. risk based) sample, if any.

5.14 Information on the follow-up of irregularities, including revision of previously reported residual error rates, as a result of all subsequent corrective actions.

5.15 Details of whether any problems identified were considered to be systemic in nature, and the measures taken, including a quantification of the irregular expenditure and any related financial corrections.

5.16 Description (where applicable) of specific deficiencies or irregularities related with financial instruments. Where applicable, indication of the sample error rate concerning the audited financial instruments.

5.17 Analysis of the principal results of the audits of negative items, including conclusions as to whether the negative items audited correspond to the decisions of the country or of the Commission, and reconcile with the amounts included in the accounts on amounts withdrawn and recovered during the year and amounts to be recovered at the end of the year.

5.18 Conclusions drawn from the results of the audits with regard to the effectiveness of the management and control system.

6. AUDITS OF THE ANNUAL FINANCIAL REPORTS OR STATEMENTS/ANNUAL ACCOUNTS

6.1 Indication of the authorities/bodies that have carried out audits of the annual financial reports or statements/annual accounts.

6.2 Description of audit approach used to verify the elements of the annual financial reports or statements/annual accounts defined in Article 12(2) and Article 23(1)(b) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

6.3 Indication of the conclusions drawn from the results of the audits in regard to the completeness, accuracy and veracity of the declaration of expenditure and financial statements, including an indication on the financial corrections made and reflected in the declaration of expenditure and financial statements as a follow-up to the results of the audit on transactions/operations.

6.4 Indication of whether any problems identified were considered to be systemic in nature, and the measures taken.

⁹ This concerns both corrections on the audited sample units and corrections implemented as a result of the total error rate.

¹⁰ Total errors minus corrections referred to in paragraph 5.11, divided by the total population.

7. FOLLOW-UP OF PREVIOUS YEARS' AUDIT ACTIVITY

7.1 Information on the follow-up of outstanding audit recommendations and on the follow-up of results of systems audits and audits of transactions/operations (including the audits done in regard to the complementary sample) from earlier years.

7.2 Subsequent events affecting the previous opinion and the previous annual audit activity report under Article 12(3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

8. OTHER INFORMATION

8.1 Information on reported fraud and suspicions of fraud, together with the measures taken.

8.2 Subsequent events occurred after the submission of the declaration of expenditure and financial statements and before the transmission of the annual audit activity report under Art. 12 (3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 to the Commission and considered when establishing the level of assurance and opinion by the audit authority.

8.3 Any other information that the audit authority considers relevant and important to communicate to the Commission, in particular to justify the audit opinion, is reported in this section.

9. OVERALL LEVEL OF ASSURANCE

9.1 Explanation on how the overall level of assurance on the proper functioning of the management and control system is obtained from the combination of the results of the system audits and audits of operations.

9.2 Where the total error rate relating to the expenditure declared in the payment claims in a year is above the materiality level, analyse its significance and assess whether this indicates a serious deficiency(ies) in the functioning of the relevant management and control system during the year. Where relevant, take also account of the results of other national or Union audit work carried out in relation to the year.

9.3 Assessment of the corrective action necessary both from a system and financial perspective.

9.4 Assessment of any relevant subsequent adjustments made and corrective actions taken such as financial corrections included in the declaration of expenditure and financial statements and assess the residual error rate and the need for any additional corrective measures necessary both from a system and financial perspective.

10. TABLE FOR DECLARED EXPENDITURE AND SAMPLE AUDITS

Fund	Reference (CCI)	Programme	A	B	C	D	E	F	G	H=F-G	GI	JH
			Expenditure declared to the Commission in reference to the year ¹	Expenditure in reference to the financial year audited for the random sample	Total number of units in the population	Number of sampling units for the random sample	Amount and percentage (error rate) of irregular expenditure in random sample ²	Total projected error rate	Corrections implemented as a result of the total error rate	Residual total error rate	Other expenditure audited ³	Amount of irregular expenditure in other expenditure sample
				Amount ⁴	% ⁵		Amount	%				

- ¹ This column corresponds to "the total amount of eligible expenditure entered into the accounting systems of the management structure which has been included in payment requests submitted to the Commission. This expenditure should correspond to the gross expenditure included in the payment claims declared in respect of the year, before any corrections made as a result of the audit authority work for the same year.
- ² Where the random sample covers more than one Fund or programme, the information on the amount and percentage (error rate) of irregular expenditure is provided for the whole sample and cannot be provided on programme/fund level.
- ³ Expenditure from complementary sample and expenditure for random sample not in the reference year (amount).
- ⁴ Amount of expenditure audited.
- ⁵ Percentage of expenditure audited in relation to expenditure declared to the Commission in the reference year.

ANNEX E

Model Annual Audit Opinion¹

addressed to

- the European Commission, Directorate-General
- the Government of the Republic of Turkey
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of the Republic of Turkey and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey

INTRODUCTION

I, the undersigned, Head of the Audit Authority of the Republic of Turkey, independent in the sense of Article 12(1) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, have carried out audit procedures on the functioning of the management and control system, on a sample of declared expenditure and on the accounts drawn-up by and under the responsibility of the National Authorising Officer (NAO) in accordance with Articles 7(2) and 11 of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, in relation to the programme [name of programme, CCI number] (hereafter "the programme"), in order to issue an audit opinion in accordance with Articles 12(3) and 23(2) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014. This audit opinion is in accordance with the following standards[quote the international auditing standards followed].

I have also assessed the consistency of the management declaration drawn-up by the National Authorising Officer (NAO) under Article 9(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 with this audit work.

AUDIT SCOPE

The audit in respect of the programme was carried out in accordance with the audit strategy and taking into account internationally accepted auditing standards, with reference to the year (*year*), and reported in the attached annual audit activity report pursuant to Article 12(3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

Either

There were no limitations on the audit scope.

Or

The audit scope was limited by the following factors:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) etc.

¹ Pursuant to Article 12(3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014

[Indicate any limitation on the audit scope, for example any lack of supporting documentation, cases under legal proceedings, and estimate under section Qualified opinion below, the amounts of expenditure and the Union contribution affected and the impact of the scope limitation on the audit opinion.]

OPINION

RELIABILITY OF THE ANNUAL FINANCIAL REPORTS OR STATEMENTS/ANNUAL ACCOUNTS

Either

(Unqualified opinion)

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the declaration of expenditure and financial statements give a true and fair view,

In my opinion, the audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration.

Or

(Qualified opinion)

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the declaration of expenditure and financial statements give a true and fair view, except in the following respects: ... ²

Therefore I estimate that the impact of the qualification(s) is [limited] / [significant].

This impact corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure declared. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

In my opinion, the audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration, or

In my opinion the audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration for the following aspects:

Or

(Adverse opinion)

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the declaration of expenditure and financial statements give not a true and fair view,

This adverse opinion is based on ... ³

² In case the management and control systems are affected, indicate the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not operate effectively.

³ In case the management and control systems are affected, indicate for each body and each aspect the reasons for the adverse opinion.

In my opinion the audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration for the following aspects:

[The audit authority may also include emphasis of matter, not affecting its opinion, as established by internationally accepted auditing standards. A disclaimer of opinion can be foreseen in exceptional cases⁴.]

LEGALITY AND REGULARITY OF EXPENDITURE AND FUNCTIONING OF MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

Either

(Unqualified opinion)

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the expenditure for which reimbursement has been requested from the Commission is legal and regular,
- the management and control systems put in place function properly.

In my opinion, the audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration.

Or

(Qualified opinion)

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the expenditure for which reimbursement has been requested from the Commission is legal and regular,
- the management and control systems put in place function properly,

except in the following respects (clarify which aspects above is / are concerned): ...
.....⁵

Therefore I estimate that the impact of the qualification(s) is [limited] / [significant].

This impact corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure declared. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

In my opinion, the audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration, or

In my opinion the audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration for the following aspects:

Or

(Adverse opinion)

⁴ These exceptional cases should be related to unforeseeable, external factors outside the remit of the audit authority.

⁵ In case the management and control systems are affected, indicate the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not operate effectively.

Based on the audit procedures referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the expenditure for which reimbursement has been requested from the Commission is not legal and regular,
- the management and control systems put in place does not function properly.

This adverse opinion is based on ... ⁶

In my opinion the audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration for the following aspects:

[The audit authority may also include an emphasis of matter, not affecting its opinion, as established by internationally accepted auditing standards. A disclaimer of opinion can be foreseen in exceptional cases⁷.]

(Place and date of issue)

Signature

(Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated)

⁶ In case the management and control systems are affected, indicate for each body and each aspect the reasons for the adverse opinion.

⁷ These exceptional cases should be related to unforeseeable, external factors outside the remit of the audit authority.

ANNEX F

Model Audit Opinion on the final statement of expenditure¹

addressed to

- the European Commission, Directorate-General
- the Government of the Republic of Turkey
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of the Republic of Turkey and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of the Republic of Turkey

INTRODUCTION

I, the undersigned, Head of the Audit Authority of the Republic of Turkey, functionally independent in the sense of Article 12(1) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, have carried out an audit on the final statement of expenditure for the programme (indicate programme - title, component, period, reference (CCI) number) drawn-up under the responsibility of the National Authorising Officer (NAO) in accordance with Article 9(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 in order to issue an audit opinion in accordance with Article 12(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014. This audit opinion is in accordance with the following standards....[quote the international auditing standards followed].

I believe that the audit work carried out provides a reasonable basis for my opinion.

AUDIT SCOPE

The audit was carried out in accordance with Article 17(1) of the Framework Agreement (FWA).

Either

There were no limitations on the audit scope.

Or

The audit scope was limited by the following factors:

- (a) ...
- (b) ...
- (c) etc.

[Indicate any limitation on the audit scope, for example any lack of supporting documentation, cases under legal proceedings, and estimate under section Qualified opinion below, the amounts of expenditure and the Union contribution affected and the impact of the scope limitation on the audit opinion.]

¹ Pursuant to Article 12(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014

OPINION

Either

(Unqualified opinion)

Based on the audit referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the amounts stated in the final statement of expenditure and in the final request for payment, in which the statement is included, are valid and eligible,
- the financial information presented is accurate and,
- the expenditure included in the final statement of expenditure is legal and regular

Or

(Qualified opinion)

Based on the audit referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the amounts stated in the final statement of expenditure and in the final request for payment, in which the statement is included, are valid and eligible,
 - the financial information presented is accurate and,
 - the expenditure included in the final statement of expenditure is legal and regular
- except in the following respects: ... ²

Therefore, I estimate that the impact of the qualification(s) is [limited] / [significant].

This impact corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure declared.

The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

Or

(Adverse opinion)

Based on the audit referred to above and with regard to the programme, I have reasonable assurance that:

- the amounts stated in the final statement of expenditure and in the final application for payment, in which the statement is included, are not valid and/or eligible,
- the financial information presented is not accurate and /or,
- the expenditure included in the final statement of expenditure is not legal and regular

This adverse opinion is based on ... ³

² In case the management and control systems are affected, indicate the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not operate effectively.

³ In case the management and control systems are affected, indicate for each body and each aspect the reasons for the adverse opinion.

[The audit authority may also include emphasis of matter, not affecting its opinion, as established by internationally accepted auditing standards. A disclaimer of opinion can be foreseen in exceptional cases⁴.]

(Place and date of issue)

Signature

(Name and official title or function of the Head of the Audit Authority designated)

⁴ These exceptional cases should be related to unforeseeable, external factors outside the remit of the audit authority.

ANNEX G

Model Audit Strategy¹

1. INTRODUCTION

- 1.1 Identification of the programmes (name and CCI) covered by the audit strategy.
- 1.2 Identification of the audit authority responsible for drawing up, monitoring and updating the audit strategy and of any other bodies that have contributed.
- 1.3 Explanation of the procedure followed for drawing up, monitoring and updating the audit strategy.
- 1.4 Specification of the overall objectives of the audit strategy and the steps taken to ensure the alignment of the objectives with all the audit bodies.
- 1.5 Explanation of all the functions and responsibilities of the audit authority, with reference to the mission statement, audit charter or national legislation, where applicable.
- 1.6 Confirmation by the audit authority of its independence, in accordance with Article 12(1) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014 and its necessary financial autonomy, in accordance with Clause 5(1) of Annex A of the Framework Agreement.

2. LEGAL BASIS AND SCOPE

- 2.1 Indication of any national regulatory framework that affects the audit authority and its functions.
- 2.2 Confirmation that the strategy covers the next year and the two subsequent financial years.

3. RISK ASSESSMENT

- 3.1 Explanation of the overall risk assessment method followed, including: an indication of the risk factors taken into account including those for the specific thematic areas described under paragraph 4.2.3 below [together with the targeted processes and assessment of procedural and organisation changes, inter alia], risk scoring used, the extent to which the results of previous audits of the bodies and systems have been taken into account, covering operating structure and management structure.
- 3.2 Identify the controls including their design, implementation and operation at three levels:
 - the first level of controls exercised by the IPA administrative structures,
 - the second level of controls exercised on the one hand, through the internal control system and on the other hand, through the internal audit function and

¹ Pursuant to Article 12(2) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014

- the high level monitoring, exercised through the assurance function by the NAO.

3.3 Procedures for updating the risk assessment.

4. METHODOLOGY

4.1 Brief description of the audit methodology

Short description of the main steps of the audit work such as: planning and design of audits² objectives to be achieved, performing the audits and gathering evidence, evaluating evidence and forming conclusions, reporting³, follow-up processes⁴ and quality control arrangements for the work of the audit authority.

Reference to existing audit manuals or procedures, where those steps can be described in more detail.

Reference to the internationally accepted audit standards that the audit authority intends to use.

Reference to the procedures in place for drawing up the annual audit activity report and audit opinion to be submitted to the Commission in accordance with Article 12(3) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

4.2 For system audits:

4.2.1 Specification of the bodies to be audited and the related key control elements.

4.2.2 Indication of any system audits relating to key control elements targeted to specific thematic areas, such as:

- the quality of management verifications, including in relation to the respect of public procurement rules, environmental requirements, equal opportunities;
- the quality of project selection and management verifications related to the implementation of financial engineering instruments;
- the functioning and security of IT systems, and their connection with the Commission IT system(s);
- the reliability of data relating to indicators, milestones reached and the progress of the programme in achieving its objectives provided by the operating structure;
- the reporting of withdrawals and recoveries;
- the implementation of effective and proportionate anti-fraud measures underpinned by a fraud risk assessment.

4.3 For audits of transactions/operations:

² Including a reference to materiality thresholds and other quantitative and qualitative factors to consider when assessing the materiality of audit findings for the main types of audits described in sections 4.2, 4.3 and 4.4. of this strategy.

³ This means reference to the different phases of reporting (such as draft audit reports, contradictory procedure with the auditee and final audit reports), deadlines for reporting, follow-up processes.

⁴ Including reference to procedures for monitoring the implementation of recommendations and corrective measures resulting from audit reports.

4.3.1 Specification of the sampling methodology to be used in line with Article 12(2) Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014, including the procedures for its revision when necessary.

4.3.2 Where applicable, a description of the approach of non-statistical sampling enabling the audit authority to draw up a valid audit opinion, as provided for in Article 12(2) Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

4.3.3 Description of the procedure for recommending appropriate steps to be taken by the concerned authorities where errors are detected (or reference to the audit manuals or procedures where this matter is set out).

4.3.4 Description of the procedures in place for the classification and treatment of the errors detected (or reference to the audit manuals or procedures where this matter is set out).

4.3.5 Specific aspects related to the audits of financial instruments, if applicable.

4.3.6 Specific aspects related to the audits of simplified cost options, in accordance with Article 31(c) of the FWA, if applicable.

4.4 For audits of the annual financial reports or statements/annual accounts:

Indication of the audit approach for the audit of the annual financial reports or statements/annual accounts, the procedure for recommending appropriate steps to be taken by the concerned authorities where errors are detected.

The audit approach should take into account the results of the systems audits and audits on transactions/operations carried out in the management structure and operating structure, and the management verifications foreseen in Clause 4(3)(b)(x) of Annex A to this Agreement..

4.5 Procedures to enable the audit authority to determine whether the audit work puts in doubt the assertions made or the absence of reservations in the management declaration, in accordance with Article 9(4) of Commission Implementing Regulation (EU) No 447/2014.

5. AUDIT WORK PLANNED

5.1 Indication and justification of the priorities and specific objectives in relation to the next year and the two subsequent years, together with an explanation of the linkage of the risk assessment results to the audit work planned.

5.2 Planned monitoring activities and follow up of previous audit findings.

5.3 An indicative schedule of audit assignments in relation to the next year and the two subsequent years for systems and thematic audits, as follows:

Authorities/Bodies or specific thematic areas to be audited	CCI	Programme Name	Result of risk assessment	20xx Audit objective and scope	20xx Audit objective and scope	20xx Audit objective and scope

6. PLANNED RESOURCES

6.1 Provide the organisation chart of the audit authority.

6.2 Indication of planned resources to be allocated in relation to the next year and the two subsequent years.

6.3 Indication of the qualifications and experience required for the staff performing audits, and training requirements, where applicable.

ANNEX H

Reporting on suspected fraud and other irregularities concerning the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II)

Clause 1 Definitions

For the purposes of the reporting of suspected fraud and other irregularities the definitions laid down in Article 51 of this Agreement, on the protection of the financial interest of the Union, shall apply.

Clause 2 Initial reporting

- (1) The IPA II beneficiary shall report any suspected fraud and other irregularities which have been the subject of a primary administrative or judicial finding without delay to the Commission and keep the latter informed of the progress of administrative and legal proceedings.

In that report the IPA II beneficiary shall in all cases give details concerning the following:

- (a) the IPA II Instrument and the policy area concerned, the name and the number of the programme and the action or operation concerned;
- (b) the identity of the natural and legal persons involved or of any other participating entities and their role, except where this information is irrelevant for the purposes of combating irregularities, given the nature of the irregularity concerned;
- (c) the identification of the region or area where the operation has been carried out using the appropriate information such as NUTS¹ level;
- (d) the provision(s) which have been infringed;
- (e) the date and source of the first information leading to suspicion that an irregularity has been committed;
- (f) the practices employed in committing the irregularity;
- (g) where appropriate, whether the practice gives rise to a suspicion of fraud;
- (h) the manner in which the irregularity was discovered;
- (i) where appropriate, the IPA II beneficiary and Member States and/or third countries involved;
- (j) the period during which, or the moment at which, the irregularity was committed;

¹ Nomenclature of Territorial Units for Statistics

- (k) the date on which the primary administrative or judicial finding on the irregularity was established;
 - (l) the total amount of eligible expenditure specified by Union contribution, national contribution and private contribution;
 - (m) the expenditure affected by the irregularity specified by Union contribution and National contribution;
 - (n) the amount which would have been unduly paid had the irregularity not been identified according to Union contribution and national contribution;
 - (o) the nature of the irregular expenditure;
 - (p) the suspension of payments, where applicable, and the possibility of recovery.
- (2) Where some of the information referred to in paragraph 1, and in particular information concerning the practices employed in committing the irregularity and the manner in which it was discovered, is not available or needs to be rectified, the IPA II beneficiary shall as far as possible supply the missing or correct information to the Commission without delay.
- (3) If national provisions provide for the confidentiality of investigations, communication of the information shall be subject to the authorisation of the competent tribunal or court.

Clause 3 Urgent cases

Each IPA II beneficiary shall immediately report to the Commission and, where necessary, to the Member States or other IPA II beneficiaries concerned, any irregularities discovered or supposed to have occurred, where it is feared that they may very quickly have repercussions outside its territory.

Clause 4 Follow-up reporting

- (1) In addition to the information referred to in Clause 2, the IPA II beneficiary shall provide the Commission without delay with reference to any previous report made pursuant to that Clause, with details concerning the initiation, conclusion or abandonment of any procedures for imposing administrative or criminal penalties related to the reported irregularities as well as of the outcome of such procedures.

With regard to irregularities for which penalties have been imposed, the IPA II beneficiary shall also indicate the following:

- (a) whether the penalties are of an administrative or a criminal nature;
 - (b) whether the penalties result from a breach of Union or national law;
 - (c) the provisions in which the penalties are laid down;
 - (d) the reasons for any abandonment of recovery procedures;
 - (e) whether fraud was established.
- (2) At the written request of the Commission, the IPA II beneficiary shall provide additional information in relation to a specific irregularity or group of irregularities.

Clause 5 Electronic transmission

The information referred to in Clause 2, 3 and 4(1) shall be sent in the English language, by electronic means, using the module provided by the Commission for this purpose via a secure connection.

Clause 6 Use of information

The Commission may use any information of a general or operational nature communicated by IPA II beneficiaries under these provisions to perform risk analyses and may, on the basis of the information obtained, produce reports and develop early-warning systems serving to identify risks more effectively.

Clause 7 Use of the euro

The euro shall be used as currency for reporting of irregularities. The IPA II beneficiary shall convert the amounts of expenditure incurred in national currency into euro. Those amounts shall be converted into euro using the monthly accounting exchange rate of the Commission in the month during which the expenditure was registered in the accounts of the operating structure of the programme or action concerned. The exchange rate shall be published electronically by the Commission each month

Where the amounts relate to expenditure registered in the accounts of the national authority during a period of more than one month, the exchange rate in the month during which expenditure was last registered may be used. Where the expenditure has not been registered in the accounts of the national authority, the most recent accounting exchange rate published electronically by the Commission shall be used.

Clause 8 Protection of personal data

- (1) The IPA II beneficiaries and the Commission shall take all necessary measures to prevent any unauthorised disclosure of, or access to, the information referred to in Clause 2, 3 and 4 (1) .
- (2) The information referred to in Clauses 2, 3 and 4 (1) may not be sent to persons other than those in the IPA II beneficiary or within the Union institutions whose duties require that they have access to it, unless the IPA II beneficiary supplying such information has expressly so agreed.
- (3) Any personal data included in the information referred to in Clauses 2, 3 and 4 (1) shall be processed only for the purpose specified in that provisions.

ANNEX I

Thematic priorities for assistance

Assistance may, as appropriate, address the following thematic priorities:

(a) Compliance with the principle of good public administration and economic governance. Interventions in this area shall aim at: strengthening public administration, including professionalisation and de-politicisation of the civil service, embedding meritocratic principles and ensuring adequate administrative procedures; enhancing the capacity to strengthen macroeconomic stability and supporting progress towards becoming both a functioning market economy and a more competitive economy; supporting participation in the multilateral fiscal surveillance mechanism of the Union and systematic cooperation with international financial institutions on fundamentals of economic policy, as well as strengthening public financial management.

(b) Establishing and promoting from an early stage the proper functioning of the institutions necessary in order to secure the rule of law. Interventions in this area shall aim at: establishing independent, accountable and efficient judicial systems, including transparent and merit-based recruitment, evaluation and promotion systems and effective disciplinary procedures in cases of wrongdoing; ensuring the establishment of robust systems to protect the borders, manage migration flows and provide asylum to those in need; developing effective tools to prevent and fight organised crime and corruption; promoting and protecting human rights, rights of persons belonging to minorities – including Roma as well as lesbian, gay, bisexual, transgender and intersex persons – and fundamental freedoms, including freedom of the media.

(c) Strengthening the capacities of civil society organisations and social partners' organisations, including professional associations, in beneficiaries listed in Annex I of the IPA II Regulation and encouraging networking at all levels among Union-based organisations and those of beneficiaries listed in Annex I of the IPA II Regulation, enabling them to engage in an effective dialogue with public and private actors.

(d) Investment in education, skills and lifelong learning. Interventions in this area shall aim at: promoting equal access to quality early-childhood, primary and secondary education; reducing early school-leaving; adapting vocational education and training (VET) systems to labour market demands; improving the quality and relevance of higher education; enhancing access to lifelong learning and supporting investment in education and training infrastructure; particularly with a view to reducing territorial disparities and fostering non-segregated education.

(e) Fostering employment and supporting labour mobility. Interventions in this area shall aim at: sustainable integration of young people not in employment, education or training (NEET) into the labour market, including through measures stimulating investment in quality job creation; supporting integration of the unemployed; and encouraging higher participation in the labour market of all under-represented groups. Other key areas of intervention shall be to support gender equality, the adaptation of workers and enterprises to change, the establishment of a sustainable social dialogue and the modernisation and strengthening of labour market institutions.

(f) Promoting social inclusion and combating poverty. Interventions in this area shall aim at: integrating marginalised communities such as the Roma; combating discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation; and enhancing access to affordable, sustainable and high quality services, such as health care and social services of general interest, including through the modernisation of social protection systems.

(g) Promoting sustainable transport and removing bottlenecks in key network infrastructures, in particular by investing in projects with high European added value. The identified investments should be prioritised according to their contribution to mobility, sustainability, reduced greenhouse gas emissions, relevance to connections with Member States, and coherence with the Single European Transport Area.

(h) Improving the private-sector environment and competitiveness of enterprises, including smart specialisation, as key drivers of growth, job creation and cohesion. Priority shall be given to projects which improve the business environment.

(i) Strengthening research, technological development and innovation, in particular through improving the research infrastructure, an enabling environment and promotion of networking and collaboration.

(j) Contributing to the security and safety of food supply and the maintenance of diversified and viable farming systems in vibrant rural communities and the countryside.

(k) Increasing the ability of the agri-food sector to cope with competitive pressure and market forces as well as to progressively align with the Union rules and standards, while pursuing economic, social and environmental goals in balanced territorial development of rural areas.

(l) Protecting and improving the quality of the environment, contributing to the reduction of greenhouse gas emissions, increasing resilience to climate change and promoting climate action governance and information. IPA II funding shall promote policies to support the shift towards a resource-efficient, safe and sustainable low-carbon economy.

(m) Promoting reconciliation, peace-building and confidence-building measures.

ANNEX J

Thematic priorities for assistance for territorial cooperation

Assistance for cross-border cooperation may, as appropriate, address the following thematic priorities:

- (a) promoting employment, labour mobility and social and cultural inclusion across borders through, inter alia: integrating cross-border labour markets, including cross-border mobility; joint local employment initiatives; information and advisory services and joint training; gender equality; equal opportunities; integration of immigrants' communities and vulnerable groups; investment in public employment services; and supporting investment in public health and social services;
- (b) protecting the environment and promoting climate change adaptation and mitigation, risk prevention and management through, inter alia: joint actions for environmental protection; promoting sustainable use of natural resources, resource efficiency, renewable energy sources and the shift towards a safe and sustainable low-carbon economy; promoting investment to address specific risks, ensuring disaster resilience and developing disaster management systems and emergency preparedness;
- (c) promoting sustainable transport and improving public infrastructures by, inter alia, reducing isolation through improved access to transport, information and communication networks and services and investing in cross-border water, waste and energy systems and facilities;
- (d) encouraging tourism and cultural and natural heritage;
- (e) investing in youth, education and skills through, inter alia, developing and implementing joint education, vocational training, training schemes and infrastructure supporting joint youth activities;
- (f) promoting local and regional governance and enhancing the planning and administrative capacity of local and regional authorities;
- (g) enhancing competitiveness, the business environment and the development of small and medium-sized enterprises, trade and investment through, inter alia, promotion and support to entrepreneurship, in particular small and medium-sized enterprises, and development of local cross-border markets and internationalisation;
- (h) strengthening research, technological development, innovation and information and communication technologies through, inter alia, promoting the sharing of human resources and facilities for research and technology development.